

NOTIȚE PE CARȚEA

APOCALIPSA

Gânduri pe cartea Apocalipsa

1. Structura cărții și abordarea hermeneutică

Am putea propune o primă împărțire a cărții în două secțiuni: **capitolele 1-3**, cu mesajul specific al lui Dumnezeu pentru cele 7 Biserici din Asia, și **capitolele 4-22**, în care se deschid ferestre către Cer și către viitor. În acest scurt comentariu nu vom analiza primele trei capitole, ci vom creiona doar o imagine de ansamblu a celei de-a doua secțiuni. Este necesar să menționăm importanța aparte a primelor 3 capitole. Domnul adresează niște mesaje speciale celor 7 Biserici din Asia. Înțelegem deci, că scrisoarea Apocalipsei a fost adresată în primul rând celor 7 Biserici. De aceea, este important să înțelegem contextul și bătăliile spirituale cu care se confruntau ele și să e aducem aminte mereu că mesajul trebuia să fie relevant, în primul rând, pentru ei atunci și acolo.

Astfel, se pot identifica multe paralele între pasajele din capitolele 4-22 și problemele și nevoile celor 7 Biserici. De exemplu, descrierea bogățiilor curvei Babilonului din capitolele 17-18, ne trimit cu gândul la ispitele prosperității de care se pare că fusese ademenită și amăgită biserica din Laodicea. Un alt exemplu care îmi vine în minte este următorul: în capitolele 13-14 autorul ne vorbește despre atacul fiarei asupra sfinților lui Dumnezeu și conține multe pasaje de încurajare a sfinților la răbdare și perseverență în mijlocul prigoanei. Este ușor să facem o paralelă între acest pasaj și nevoile Bisericii din Smirna, care tocmai trecea printr-o prigoană și trebuia chiar să fie gata să moară pentru Hristos. Și exemplele ar putea continua. Aceste paralele întăresc ideea că mesajul a fost adresat, în primul rând, bisericilor de atunci și acolo din Asia Mică.

Deci, creștinii de atunci puteau citi și înțelege mesajul. Acest fapt este extrem de important deoarece elimină ipoteza că mesajul Apocalipsei ar fi un mesaj cifrat care va putea fi înțeles mult mai târziu. Chiar finalul cărții este foarte sugestiv în acest sens: „*Apoi mi-a zis: "Să nu pecetluiești cuvintele proorociei din cartea aceasta. Căci vremea este aproape."*” (Apocalipsa 22:10). Este un contrast izbitor între finalul cărții Apocalipsa și finalul cărții Daniel. În ultimul capitol din Daniel găsim următorul pasaj: „*Tu însă, Daniele, ține ascunse aceste*

cuvinte, și pecetluiește cartea până la vremea sfârșitului. Atunci mulți o vor citi și cunoștința va crește.”(...) Eu am auzit, dar nu am înțeles și am zis: „Domnul meu, care va fi sfârșitul acestor lucruri?”. El a răspuns „Du-te Daniele căci aceste cuvinte vor fi ascunse și pecetluite până la vremea sfârșitului.”. (Daniel 12:4,8,9).

Cartea Apocalipsa nu a fost o carte pecetluită. Ea putea fi înțeleasă atunci și acolo. De aceea, cei care interpretează Apocalipsa în lumina istoriei Bisericii și a altor evenimente ce au avut loc în cei 2000 de ani de după Hristos, merg pe o pistă greșită de interpretare. Apocalipsa putea fi înțeleasă de cele 7 Biserici din Asia atunci și acolo. Astfel, când vom studia capitolele 4-22, trebuie mereu să avem în minte întrebarea: Cum rezonau aceste pasaje în mintea creștinilor din cele 7 Biserici cărora le-au fost adresate inițial? Din această pricină, este util să cunoaștem contextul istoric al celor 7 Biserici.

Datarea scrierii cărții cunoaște două linii de interpretare. Unii susțin o datare înainte de anul 70, adică înainte de căderea Ierusalimului. Astfel, ne sugerează că multe profeții ar putea avea în vedere împlinirea cuvintelor Mântuitorului cu privire la distrugerea Templului și a Ierusalimului. Astfel, Babilonul ar putea fi chiar Ierusalimul pedepsit de Domnul în anul 70 î.d.H. Alți teologi preferă o datare mai târzie, în jurul anului 95, și ne atrag atenția asupra contextului de prigoană din acea perioadă. Prigoanele, fiind inițiate atunci în mod special de Imperiul Roman, conduc la interpretări în legătură cu fiara care apare în Apocalipsa, care reprezintă pentru mulți Imperiul Roman. Noi nu vom opta pentru una din cele două datări, ci vom fi deschiși pentru ambele propuneri, neavând suficiente dovezi obiective care să susțină o datare exactă a cărții. Reținem însă ideea ca multe pasaje din Apocalipsa au o legătură, în primul rând, cu contextul istoric imediat al celor 7 Biserici din Asia mică. Această abordare respectă tiparul profețiilor din tot Vechiul Testament.

Cartea Apocalipsa este anunțată de însuși autorul ei ca o carte profetică (vezi Apocalipsa 22:10) și este plină de simboluri vechi-testamentale. Este deci logic să emit ipoteza că profețiile din cartea Apocalipsa folosesc limbajul consacrat al profețiilor din vechime. Profețiile din Vechiul Testament au luat mereu naștere într-un context istoric specific și aveau, în primul rând, o semnificație pentru acel context istoric. Dar oare acest lucru înseamnă că Apocalipsa nu conține profeții care vizează și o istorie viitoare? Nicidecum! Tocmai aceasta este trăsătura fundamentală a profețiilor din Vechiul Testament. Ele pornesc dintr-un context istoric dat, dar apoi glisează spre un viitor mult mai îndepărtat. Semnul glisării este că profeția conține elemente

și evenimente de o amploare mult mai mare care nu s-au împlinit în acel context istoric imediat căruia i se adresează. Aceasta înseamnă că profeția conține și o fază superioară a împlinirii ei. Ea vizează un viitor mai îndepărtat, dar care conține elemente de asemănare cu contextul istoric imediat în care s-a născut profeția. Cea mai bună ilustrație al acestui limbaj profetic o găsim în cartea Isaia. În capitolele 40-66 din Isaia, profetul ne bombardează cu profeții despre întoarcerea evreilor din robia babiloniană. Dar profetul insistă pe faptul că, după întoarcerea lor din robie, Israel va deveni capul națiunilor și toate Neamurile vor veni și se vor închina Domnului la Ierusalim. În acest context apare și Mesia care va aduce pace și dreptate pe pământ. Or, evreii s-au întors în 539 î.d.H. din robia babiloniană dar nu au devenit capul națiunilor și nici nu au văzut atunci pe Mesia în slava Sa. Pavel ne explică în Romani 11 că profețiile din Isaia nu vizau doar ieșirea din robia babiloniană din sec 6 î.d.H, ci și o istorie dintr-un viitor mai îndepărtat. Pavel ne vorbește despre o ieșire a lui Israel la finalul istoriei dintr-o nouă robie spirituală, de tip babilonian. Deci, ieșirea lui Israel din robia babiloniană în anul 539 î.d.H. devine o paradigmă pentru ieșirea lui Israel din robia spirituală în care au fost închiși după respingerea lui Mesia.

Emitem ipoteza că Apocalipsa ar putea fi scrisă prin folosirea aceluiași limbaj profetic. Astfel, nu vom exclude, ca multe din pasaje și profeții să vizeze, în primul rând, istoria din primul secol, când își depuneau mărturia cele 7 Biserici ale Apocalipsei. Dar, în același timp, vom fi atenți să observăm existența unor elemente și dimensiuni superioare ale profețiilor care nu pot fi înghesuite în primul secol. Existența unor astfel de elemente ne vor trimite la o perioadă viitoare din istorie, dar care are elemente de asemănare cu evenimentele din primul secol. În mod concret, atunci când vom analiza fiara, vom fi deschiși la interpretarea că ea ar putea simboliza, în primul rând, Imperiul Roman, cel care a inițiat puternice prigoane ale creștinilor în primul secol. În același timp, vom analiza dacă toate elementele din descrierea fiarei se potrivesc Imperiului Roman și, dacă nu se potrivesc, vom fi deschiși și la interpretarea că fiara se poate referi în același timp și la o stăpânire a lui Anticrist, o stăpânire ce ține de viitor, dar care ar putea avea multe elemente comune cu stăpânirea romană.

În ce privește abordarea hermeneutică a simbolurilor din Apocalipsa, este esențial să afirmăm principiul supremației Vechiului Testament. Acesta se referă la faptul că simbolurile Apocalipsei au rădăcini adânci în Vechiul Testament și înțelegerea lor presupune o cunoaștere a pasajelor acestuia la care fac aluzie diferite texte. În fața unui simbol, nu pot apela nici la filosofia greacă, nici la bunul simț, nici la imaginația mea pentru a-l descifra. Vechiul Testament va fi dicționarul

simbolurilor Apocalipsei.

Să revenim la structura cărții. A doua parte a cărții, **capitolele 4-22**, a fost scrisă pentru a motiva cele 7 Biserici din Asia Mică să se pocăiască și să își ducă credința până la capăt. Pentru aceasta, Domnul deschide porți către Cer și către viitor. Cele mai multe porți sunt deschise către a doua venire a lui Hristos. Este esențial să observăm că imaginea celei de a doua veniri este repetată de mai multe ori în aceste capitole. Într-adevăr, despre cea de a doua venire nu ne vorbește doar ultima subsecțiune (capitolele 19-22). Este adevărat că ultima subsecțiune ne oferă cele mai multe informații despre cea de a doua venire a lui Hristos. Cu toate acestea, imaginea celei de a doua veniri și a finalului glorios al istoriei mai este prezentă de cel puțin 4 ori:

1. 6:14-7:17
2. 11:15-19
3. 14:14-15:4
4. 19:1-9

Din această pricină emitem ipoteza că *tema centrală a capitolelor 4-22 este cea de a doua venire a lui Hristos și finalul glorios al istoriei*. Observăm în același timp, că imaginea celei de a doua veniri (prezentă de 5 ori în aceste capitole) este precedată de fiecare dată de anumite evenimente specifice. Astfel, emitem ipoteza că autorul ne prezintă de 5 ori povestea istoriei care se încheie cu finalul glorios al venirii lui Hristos. Este aceeași poveste a istoriei planului lui Dumnezeu, dar perspectiva este diferită de fiecare dată. Este ca și cum a-i analiza aceeași perioadă de istorie dar din 5 perspective diferite și, de fiecare dată, insistând asupra unor elemente distincte fiecareia. Astfel, fiecare relatare a planului lui Dumnezeu insistă pe o anumită temă. Ce este și mai interesant, este că se pare că fiecare perspectivă anunță și care va fi tema centrală a următoarei perspective. Este absolut fascinant! Să analizăm cu atenție temele centrale, precum și temele anunțate, în cele 5 posibile subsecțiuni ale celei de a doua părți ale cărții Apocalipsa.

Subsecțiunea: o perspectiva asupra istoriei mântuirii	Tema centrală/ perspectiva	Anunțarea următoarei teme	Imaginea finalului glorios al istoriei
1. 4:1-5:14	Scaunul de domnie și revelarea slavei lui Dumnezeu în veșnicie	Cartea cu cele <u>sapte</u> <u>peceti</u>	5:13-14
2. 6:1-7:17	<u>Pecetile</u> și revărsarea progresivă a judecății lui Dumnezeu	Menționarea <u>pecetii</u> <u>a 7-a</u> care nu a fost încă deschisă	6:14-7:17
3. 8:1-11:19	<u>Pecetea 7-a:</u> Amplificarea judecății divine	Menționarea <u>fiarei</u> care se ridică din pământ	11:15-19
4. 12:1-15:8	Lupta <u>fiarei</u> împotriva sfinților	Pedepsirea <u>Babilonului</u>	14:14-15:4
5. 15:9-19:10	Pedepsirea <u>Babilonului</u>	<u>Nunta Mielului</u>	19:1-10
6. 19:11-22:21	<u>Nunta Mielului</u>	Eu vin curând!	20-21

Deci, **capitolele 4-22** din Apocalipsa ne prezintă 6 perspective asupra planului lui Dumnezeu cu pământul, care își va găsi finalul glorios în cea de a doua venire a lui Hristos. În mod cert, autorul vrea să ne centreze privirile spre finalul glorios al planului lui Dumnezeu. Cu toate acestea, el ne propune și cinci perspective asupra planului lui Dumnezeu. În scurta noastră incursiune în cartea Apocalipsa vom încerca să înțelegem cele 5 perspective asupra istoriei subliniate de cele 5 secțiuni și, mai ales, vom răspunde la întrebarea: De ce consideră autorul important să înțelegem fiecare din aceste 5 perspective? Cum le ajuta pe cele 7 biserici fiecare perspectivă să persevereze în sfințenie și în credință? Cum ne ajută pe noi să fim biruitori și să așteptăm cu bucurie cea de a doua venire?

2. Prima perspectivă asupra istoriei:

Scaunul de domnie și revelarea slavei lui Dumnezeu în veșnicie

4:1-5:14

Prima perspectivă asupra planului lui Dumnezeu începe cu Tronul lui Dumnezeu din Ceruri. Înainte de a ne vorbi despre lucrurile de pe pământ, Duhul ne conduce mai întâi spre inima veșniciei, la însuși Tronul de domnie al Creatorului. Perspectiva pe care ne-o propune Duhul asupra planului lui Dumnezeu cu pământul este una de sus în jos. Ni se reamintește că tot ce se petrece pe pământ nu este singura realitate și nu este nimic la întâmplare. Deasupra este Tronul Cereșc care aduce toate lucrurile în ființă și le susține prin puterea Sa. Elementul central al curții Cerești este Scaunul de domnie al Creatorului. Cel ce șade pe Tron este de o frumusețe și strălucire care îți taie răsufarea. Un alt lucru pe care îl subliniază Ioan este sfințenia și măreția Sa: „*Din Scaunul de domnie ieșeau fulgere, glasuri și tunete.*” Acest verset ne aduce aminte de imaginea sfințeniei lui Dumnezeu revelată pe muntele Sinai, când poporul a cerut lui Moise să vorbească el cu Domnul ca ei să nu mai audă glasul sfințeniei și măreției Lui, iar Moise însuși a zis: „*Sunt îngrozit și tremur.*” Dar înainte să ne vorbească despre aceste fulgere și tunete, Ioan descrie un minunat curcubeu. Cu siguranță că acest curcubeu transmite ideea de frumusețe și slavă. Dar dacă este și un simbol vechi-testamentar, cu siguranță că face trimitere la legământul făcut de Domnul cu Noe, la legământul de pace și îndurare făcut cu oamenii și pământul în urma jertfei aduse de Noe, în ciuda păcatelor ce aveau să fie înfăptuite pe pământ. Iată că, înainte să ne descrie fulgerele și tunetele ce ies din Scaunul de domnie, Ioan ne descrie un curcubeu al îndurării și al păcii. Aceste imagini ne aduc aminte de cele două fațete fundamentale ale caracterului lui Dumnezeu: îndurarea Sa și dreptatea Sa. Iar ordinea nu pare să fie întâmplătoare: mai întâi curcubeul și apoi fulgerele. Este aceeași ordine din rostirea numelui lui Dumnezeu din Exod 34. Moise, nemaiînțelegând relația dintre îndurarea și dreptatea lui Dumnezeu, se apropie de Domnul și îi Cere să vadă slava Lui. Atunci Domnul îl așează pe munte și rostește Numele Domnului, adică frumusețea caracterului Său: „*Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, care Își ține dragostea până în mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat, și pedepsește fărădelegea părinților în copii și în copiii copiilor lor până la al treilea și al patrulea neam!*” (Exod 34:6-7). Din perspectiva Tronului Cereșc, a

limbajului din Apocalipsa 4, putem spune că Domnul Se prezintă lui Moise mai întâi ca un curcubeu și apoi ca niște fulgere și tunete. Slava și frumusețea Celui ce șade pe Scaunul de domnie stă în armonia desăvârșită între dreptatea și îndurarea Sa, între sfințenia și dragostea Sa.

Observăm că, în descriere, se folosește limbajul Cortului Întâlniri. Chivotul simboliza Scaunul de domnie al Domnului care era înconjurat de heruvimi, iar înaintea Scaunului de domnie se afla sfeșnicul cu șapte brațe și apoi ligheanul cu apă sau marea de aramă. Aceste elemente se găsesc și în Apocalipsa 4. Înțelegem că, atunci când Domnul i-a dăruit lui Moise poruncile despre Cort, i-a revelat din strălucirea Cerului unde se afla Scaunul de domnie al Domnului. După cum spune și autorul epistolei către Evrei: „*Ei (preoții, urmașii lui Aaron) fac o slujbă care este chipul și umbra lucrurilor Cerești, după poruncile primite de Moise de la Dumnezeu, când avea să facă Cortul; „Ia seama”, i s-a zis, „să faci totul după chipul care ți s-a arătat pe munte.” (Evrei 8:5).* Cele șapte lămpi de foc sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu. Este vorba despre Duhul Sfânt care luminează și veghează peste tot ce este creat de El. Marea de sticlă, asemenea cu cristalul ne trimite cu gândul la sfințenia nemărginită a lui Dumnezeu. Dumnezeu emană o sfințenie eternă și în El nu poate fi găsită minciună sau vicleșug. El nu poate locui împreună cu nedreptatea și tot ce este întinat nu poate sta o clipă în prezența Sa. El este de o puritatea infinită, iar neprihănirea Sa se înalță mai presus de Ceruri. El iubește dreptatea, adevărul și credincioșia; El nu poate făptui răul sau înșelăciunea. El își este etern fidel Sineși și tuturor celor pe care i-a creat. El nu se poată trăda pe Sine și nici nu poate trăda sau amăgi pe cineva.

Domnul nu este singur în sala Tronului. El este înconjurat de 24 de bătrâni și apoi, mai în apropierea Sa, de patru făpturi vii. Sunt multe discuții legate de identitatea celor 24 de bătrâni și a celor patru făpturi Cerești. Unii teologi susțin că cei 24 de bătrâni ar putea simboliza pe cei răscumparați sau să fie chiar cei 12 apostoli și cei 12 patriarhi ai lui Israel. Nu cred că Ioan insistă atât de mult pe identitatea lor. Aș înclina să cred că aceștia sunt mai degrabă făpturi angelice. În capitolul 5:8-11, dar și în capitolul 7:13-14, bătrânii nu par să facă parte din mulțimea sfinților răscumparați prin sângele Mielului. Ioan, mai degrabă, insistă asupra înfățișării lor decât asupra identității lor. Cei 24 sunt 24 de bătrâni. Acest lucru ne sugerează mult timp petrecut în prezența Celui Sfânt. Ei sunt plini de cunoașterea Celui Preaînalt. Ochii lor s-au desfătat mult timp în gloria și frumusețea Celui ce este viu în vecii vecilor. Hainele lor albe reflectă sfințenie și curăția. În prezența unui Dumnezeu Preasfânt, doar cei dreپți, curați, fără

pată pot locui. Cununile de aur ne sugerează o răsplată specială pentru credincioșia cu care L-au slujit pe Creator. Cele patru făpturi vii ne trimit cu gândul la heruvimii de pe chivot și la cei văzuți de Isaia în capitolul 6 din cartea sa. Aceste făpturi angelice se bucură de o apropiere mai mare de Domnul. Ele sunt pline de ochi pe dinlăuntru și pe dinafară. Imaginea ne sugerează o capacitate specială de a cunoaște și de a descifra tainele frumuseții divine. Ele sunt de asemenea făpturi vii, pline de viață și proclamând puterea Creatorului care este un Dumnezeu al vieții, însăși Sursa oricărei forme de viață. El este un Dumnezeu al vieții care oferă vieții o diversitate de forme și oferă fiecăreia o identitate specifică: leu, om, bou, vultur.

Dacă prima parte a capitolului ne descrie sala Tronului Ceresc, ultima parte a capitolului reprezintă o doxologie. Este vorba de reacția făpturilor angelice înaintea frumuseții Celui care șade pe Tron. Este o reacție de închinare, o închinare totală, desăvârșită. Este interesant să observăm că închinarea are trepte diferite iar reacția bătrânilor decurge din cea a făpturilor vii. Ele sunt cele care dau tonul închinării. Ele se bucură de o poziție privilegiată, chiar în apropierea Tronului slavei. Ele au o capacitate deosebită de a explora slava Domnului; sunt copleșite de sfințenia Celui Atotputernic. Spre deosebire de acestea, cei 24 de bătrâni Îl venerază pe Dumnezeu ca sursă și susținător al vieții. Ei se închină ca urmare a cuvintelor celor patru făpturi vii. *Iată că cei care Îl cunosc mai bine pe Dumnezeu deschid calea închinării și au rolul de a dăruia mai departe și celorlalți lucrurile minunate pe care ei le-au descoperit despre El.* În sala Tronului Ceresc, Domnul este în centrul atenției și este Singurul care primește toată slava, cinstea și închinarea! Unii sunt copleșiți de sfințenia Lui, iar alții de puterea Sa de a da și de a susține viața. Cunoașterea sfințeniei lui Dumnezeu este considerată o treaptă superioară de cunoaștere decât cea a contemplării puterii Creatorului. Dacă cei 24 de bătrâni admiră atributele non-morale ale Creatorului, cele 4 făpturi vii sunt fascinate de trăsăturile morale ale lui Dumnezeu. Domnul este Creatorul și Sursa vieții, El este Atotputernic și Atotștiutor. Dar Domnul este și un Dumnezeu moral. El nu este un Tiran Atotputernic. Domnul strălucește în sfințenie. El este credincios Sineși și celorlalți și nu ar putea minți sau înșela pe nimeni. Explorarea trăsăturilor morale ale Creatorului reprezintă o treaptă superioară de cunoaștere a Creatorului. În Cer, Domnul șade pe Tron, iar viața veșnică a celor din sala Tronului este cunoașterea Celui fără sfârșit. Răspunsul la cunoașterea frumuseții Creatorului este o închinare permanentă și totală. Domnul nu este perceput doar ca Cel care merită cea mai multă slavă și laudă, ci singurul care merită toată slava și toată lauda. Ce sugestiv este gestul celor 24 de bătrâni

care își aruncă cununile de aur în fața Scaunului de domnie al Domnului. Ei recunosc că toate sunt din El, prin El și pentru El. Într-adevăr, ce lucru ai pe care să nu-l fi primit? Și dacă l-ai primit, de ce te lauzi ca și cum nu l-ai fi primit? Ce frumos este Cerul! Făpturile create stau la locul lor și singurul slăvit este Domnul. Ochii noștri au nevoie să se scalde în frumusețea acestui tablou. Noi trăim pe un pământ în care omul vrea continuu să îi ia locul Creatorului. Omul este cel slăvit și acest spirit ne îndeamnă să ne slăvim pe noi înșine și, în cel mai bun caz, Creatorul să primească și El o parte din glorie. Dar imaginea Cerului ne arată cât se poate de clar că normalitatea veșniciei este ca Domnul să fie singurul înălțat. Iar noi, făpturile mâinilor Sale, trebuie să participăm în mod activ și total la înălțarea Numelui Său, singurul Nume. Ne aducem aminte de rugăciunea Tatăl nostru: „*Facă-Se voia Ta, precum în Cer așa și pe pământ!*”. În capitolul 4 din Apocalipsa descoperim cum este Cerul. Noi putem aduce Cerul pe pământ. Putem urma exemplul făpturilor Cerești și să ne îmbătăm de frumusețea Creatorului, ca apoi, să îi aducem o închinare permanentă și totală și, prin închinarea noastră, să deschidem noi ferestre de închinare celorlalți de lângă noi. Doar în această poziție umilă de închinători vom primi fericirea pe care noi o căutăm prin îndumnezeire. Doar când vom cunoaște măreția Domnului, ne vom închina înaintea Lui și vom sluji doar pentru lauda slavei Sale, doar atunci setea eternă a sufletului nostru va cunoaște împlinire. Domnul nu ne Cere închinare totală pentru că este un tiran capricios. Nu, ci pentru că acesta este adevărul: doar El este vrednic de închinare și pentru că doar ca închinători vom cunoaște adevărata împlinire. Planul lui Dumnezeu începe în inima veșniciei și începe cu Domnul. El, Cel fără de început, este începutul oricărui început. El este sursa vieții, El este Cel sfânt, El este Singurul vrednic de laudă. Rațiunea oricărei existențe este cunoașterea și slăvirea Lui, este viețuirea pentru lauda slavei Sale. Cu toții explorează frumusețea Celui fără de început. **Unii sunt fascinați de trăsăturile Sale non-morale, iar alții pătrund mai adânc în cunoașterea Celui Preaînalt și sunt fascinați de trăsăturile non-morale ale Creatorului.** Acesta este contextul planului Domnului cu întregul pământ.

Este o paralelă interesantă între capitolul 4 și ultimele versete din Apocalipsa 3. „*Celui ce va birui îi voi da să șadă cu Mine pe Scaunul meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe Scaunul Lui de domnie. Cine are urechi de auzit, să asculte ce zice Bisericii Duhul.*”. După această minunată promisiune, autorul începe să descrie frumusețea și gloria acestui Scaun de domnie. Pe El șade Creatorul tuturor lucrurilor, în mijlocul laudelor. Citind capitolul 4 din perspectiva promisiunii de mai sus, ți se taie răsuflarea și te întrebi: „Eu

voi ședea acolo? Nu, e prea mult! E de necrezut!”.

În capitolul 5 personajul central este Mielul. Înainte să apară Mielul, Ioan vede o carte în mâna dreaptă a Celui ce ședea pe Scaunul de domnie. Cartea era scrisă pe dinlăuntru și pe dinafară și pecetluită cu 7 peceti. Bineînțeles, ne întrebăm, oare ce conține această carte misterioasă? Sunt două interpretări majore în acest sens. Prima ne sugerează că această carte ar conține planul lui Dumnezeu cu pământul și cu oamenii ce aveau să locuiască pe el. A doua interpretare susține că această carte conține judecățile lui Dumnezeu ce aveau să se reverse pe pământ. În principiu, cele două interpretări nu se exclud reciproc. Este adevărat că, la deschiderea fiecărei peceti (poate cu excepția primei peceti), ni se descrie o nouă fază în revărsarea judecății lui Dumnezeu pe pământ. Această observație ar constitui un argument important pentru a doua interpretare. Un alt argument în acest sens îl constituie un pasaj din Ezechiel în care ni se descrie tot o carte scrisă pe dinlăuntru și pe dinafară: *„Ci să le spui cuvintele Mele, fie că vor asculta, fie că nu vor asculta; căci sunt niște îndărătnici! Tu, însă, fiul omului, ascultă ce îți spun! Nu fi îndărătnic, ca această casă de îndărătnici! Deschide-ți gura, și mănâncă ce îți voi da!” M-am uitat și iată că o mână era întinsă spre mine, și ținea o carte în chip de sul. A desfășurat-o înaintea mea, și era scrisă pe dinlăuntru și pe dinafară; și în ea erau scrise bocete, plângeri și gemete. El mi-a zis: „Fiul omului, mănâncă ce vei găsi înaintea ta, mănâncă sulul acesta, și du-te de vorbește casei lui Israel!”” (Ezechiel 2:7-3:1).* Domnul pune în gura lui Ezechiel cuvintele judecății Lui asupra casei lui Israel. Apocalipsa capitolul 5 folosește un limbaj asemănător pentru a descrie cartea din mâna dreaptă a Celui ce ședea pe Tron. Astfel, înclin să cred că, deși această carte ar putea conține întreg planul lui Dumnezeu cu pământul, autorul pare să insiste pe elementul judecății din acest plan.

Nimeni nu s-a găsit vrednic să deschidă cartea și să-i rupă pecetile. Oare de ce? Și oare de ce plângea Ioan? Domnul avea un plan cu pământul, un plan cu un final glorios. Răul adus de om trebuie pedepsit și îndepărtat de pe pământ. Pentru aceasta era nevoie de revărsarea judecății. Dar oare, ce era așa greu să aduci judecata lui Dumnezeu pe pământ? Problema era că toți oamenii păcătuiseră și aducerea judecății ar fi însemnat nimicirea tuturor și atunci scopul planului lui Dumnezeu cu pământul nu ar mai fi fost împlinit. Domnul a dorit ca oamenii să umple pământul cu gloria Sa. Nemicirea întregului pământ ar fi însemnat astfel o înfrângere morală pentru Creator: ceea ce El Și-a propus nu a putut realiza. Creatorul însă nu renunță la scopurile Sale cu pământul. Era nevoie de cineva care să aducă judecata divină pe pământ dar, în

același timp, să facă posibilă împlinirea scopului lui Dumnezeu cu pământul. Ioan a plâns multă vreme. Era normal să plângă. Pe de o parte, el făcea parte din acest plan. Dacă planul nu ar mai intra în ființă, el însuși nu ar mai exista. Pe de altă parte, era vorba de mântuirea lui și gloria lui Dumnezeu. Dacă nimeni nu era vrednic să aducă judecata și să ducă în același timp la îndeplinire scopul planului lui Dumnezeu cu pământul, atunci, pe de o parte, gloria numelui lui Dumnezeu ar fi fost umbrită, iar pe de altă parte, mântuirea lui Ioan nu ar mai fi fost posibilă. Sau poate Ioan simțea în sufletul său nevoia ca dreptatea să fie îndeplinită pe pământ. Perpetuarea nedreptăților și a răului pe pământ însemna un motiv de mare întristare pentru Ioan. Nu știm sigur de ce plângea Ioan, dar plânsul lui ne comunică că el înțelegea miza și importanța deschiderii cărții. Deschiderea cărții avea o semnificație vitală pentru Ioan. O judecată fără răscumpărare ar fi însemnat sfârșitul pentru Ioan. Nu era vorba doar de curiozitate („Ce o fi în această carte?”) și nici nu era așa de tragic dacă această carte nu se va deschide. În inima lui Ioan descoperim dorința aprinsă ca această carte să fie deschisă. Să plângi în Ceruri? Să ai în fața ta Tronul Ceresc, îngerii, bătrânii, faptele vii și totuși să plângi? Să te cuprindă disperarea în mijlocul frumuseții și a slavei? Oare ce însemna deschiderea cărții pentru Ioan? Existența sa, mântuirea sa, șansa de a putea fi părtaș pentru veșnicie la gloria în mijlocul căreia era?

Dar unul din bătrâni îi spune lui Ioan: „Nu plânge!” și îi dă vestea bună a biruinței Leului din seminția lui Iuda. Când Ioan privește spre Leul cel biruitor, el vede însă un Miel care părea înjunghiat. Ne sunt înfățișate multe detalii ca să înțelegem că este vorba despre o Persoană divină, despre Cineva care făcea partea din comunitatea treimii dumnezeiești. Acest Leu este în același timp Rădăcina și sămânța lui David. El este urmașul lui David, un om care a trăit pe pământ. Dar în același timp, El este Rădăcina lui David, Cel care era înainte de David și l-a adus pe David în ființă. Mielul avea șapte coarne și șapte ochi, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu trimise pe tot pământul. Observăm o unire totală între Miel și Duhul lui Dumnezeu. Apoi, Mielul este slăvit și glorificat de tot ce există. Știm că doar Domnul este vrednic de laudă și că doar El trebuie glorificat. Mielul însă este una cu Tatăl și va primi închinarea a tot ce există. Înțelegem că nimeni din cei creați nu a putut fi vrednic să deschidă cartea și să-i rupă pecetea. Doar Cineva din sânul Sfintei Treimi a putut face acest lucru. Dar de ce? Care a fost secretul biruinței Mielului?

Secretul biruinței Mielului a constat în jertfa Sa desăvârșită. Prin jertfa Sa, El a răscumpărat oameni pentru Dumnezeu din orice seminție și din orice limbă. Ei vor fi o preoție

pentru Domnul și ei vor împărăți pe pământ. Prin jertfa Sa, El a putut răscumpăra, din cei păcătoși, un popor pentru Domnul. Domnul putea rămâne drept și totuși să socotească drepti pe cei păcătoși care au crezut în El. Acest popor va umple pământul cu gloria Sa și, astfel, se va împlini scopul măreț al lui Dumnezeu cu pământul. Odată răscumpărat, acest popor dintre cei păcătoși, judecata lui Dumnezeu se putea revărsa peste răul de pe pământ fără ca să fie amenințată împlinirea scopului Creatorului cu pământul și fără ca să fie umbrită promisiunea făcută de El tuturor celor ce vor crede în El și vor călca pe urmele credinței lui Avraam. Răscumpărarea a putut fi realizată doar prin jertfă. Iar dimensiunea ei era așa de mare încât doar o Persoană din sânul Trinității putea fi jertfă. Dimensiunea jertfei a fost eternă, infinită. Povara păcatului omenirii este incomensurabilă. Doar Veșnicia Însăși a putut absorbi și topi în Sine judecata divină pentru păcatele noastre. Mielul a biruit, dar nu prin putere și nimicire, ci prin jertfă și lepădare de Sine. Biruința Sa a oprit plânsul lui Ioan și a deschis calea unei noi închinări a Cerului întreg. Atât capitolul 4, cât și 5, se încheie cu o doxologie. În prima parte a capitolului 4, avem descris Scaunul de domnie și pe Cel ce ședea pe Tron, iar în a doua parte, închinarea celor patru făpturi vii și a celor 24 de bătrâni. În prima parte a capitolului 5, apare Mielul care a biruit ca să deschidă cartea și apoi, în a doua parte a capitolului o nouă doxologie. Dacă facem o comparație între cele două doxologii, este ușor să realizăm că cea din capitolul 5 se află pe culmi mult mai înalte decât cea din 4. Într-adevăr, chiar autorul vorbește despre o cântare nouă. Iată că ceva cu totul nou despre frumusețea slavei lui Dumnezeu a fost descoperit, ceva amețitor, care îți taie răsuflarea. E vorba de taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu. Și a fost revelată atât de clar încât, atât faptele cât și bătrânii cântă aceeași cântare. Dacă în capitolul 4, faptele vii pătrund mai adânc taina sfînteniei lui Dumnezeu, în capitolul 5, atât faptele cât și bătrânii privesc cu uimire spre același lucru: lucrarea Mielului. Și de data aceasta toți îngerii participă la închinare. Iată că nu doar cei 24 de bătrâni și cele patru făpturi vii de lângă Tron, dar toți îngerii privesc cu uimire spre taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu și revelată acum în jertfirea Mielului. Dar închinarea nu se oprește la toți îngerii. Toate faptele care sunt în Cer, pe pământ și sub pământ se închină Mielului. Probabil este o imagine spre viitor, spre acel final glorios când orice limbă va slăvi pe Creator și orice genunchi se va pleca înaintea Mielului. Înțelegem rostul planului lui Dumnezeu cu pământul în istoria veșniciei. Este vorba despre o etapă cu totul nouă în cunoașterea lui Dumnezeu. Este revelată taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu. Cine ar fi crezut că va coborî de pe Tron și va lua înfățișare de om? Cine și-ar fi putut imagina că, în dragostea

pentru vrăjmașii Lui, cel Atotputernic va accepta să fie un miel de jertfă pentru păcatele omenirii? În fața acestui tablou, tot Cerul și tot ce există rămân fără răsuflare și cântă o cântare nouă, sunt cuprinși de o închinare eternă, care îi poartă pe culmi nebănuite de înalte.

Capitolele 4 și 5 ne deschid perspectiva veșniciei și ne ajută să înțelegem rostul nostru în istoria acestei veșnicii. Noi suntem în centrul planului lui Dumnezeu în care El și-a descoperit taina ascunsă de veacuri în Sine Însuși. Cine ar fi crezut? Cine ar fi putut visa? Cine și-ar fi putut închipui? Cine ar fi putut bănuși cât de mare este dragostea Creatorului pentru făpturile Sale?

Dacă ar fi să analizăm capitolele 4 și 5 din perspectiva elementelor Cortului Întâlnirii, observăm ca în 4 găsim indicii cu privire la chivot, sfeșnic și lighean. În 5 găsim trei indicii noi. Mielul care părea înjunghiat ne trimite cu gândul la altarul de aramă. Potirele pline cu tămâie ne aduc aminte de altarul tămâierii, iar sfinții și poporul cel răscumpărat cu sângele Mielului ne fac să ne gândim la cele 12 pâini care erau înaintea sfeșnicului. Aceste trei elemente sunt cu totul noi în istoria veșniciei. Ele sunt direct legate de planul lui Dumnezeu cu pământul. Putem spune că, prin planul Său, Domnul și-a schimbat mobilierul în Ceruri. Și, prin această schimbare, S-a putut revela și mai mult făpturilor inteligente create prin voia Sa. Noi nu suntem ne semnificativi în planul Lui. Noi facem parte din mobilierul Său sfânt, din casa care Îl reprezintă și în care Și-a așezat Numele pentru veșniciei.

Dacă ar fi să analizăm capitolul 5 din perspectiva promisiunii din 3:21, am putea spune că acest capitol înalță biruința Fiului care a șezut pe Scaunul de domnie al Domnului. Promisiunea este extraordinară: „*Celui ce va birui îi voi da să șadă cu Mine pe Scaunul meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe Scaunul Lui de domnie. Cine are urechi de auzit, să asculte ce zice Bisericii Duhul.*” În capitolul 4 autorul ne descrie frumusețea Scaunului de domnie al Domnului. Acum, în capitolul 5, autorul ne prezintă biruința Mielului care a șezut apoi pe acest Scaun. Ne putem aștepta, ca următoarele capitole din Apocalipsa, să ne vorbească despre biruința noastră sau condițiile biruinței noastre. Și într-adevăr, în fiecare din secțiunile ce urmează, identificăm anumite condiții pe care trebuie să le îndeplinim pentru ca să biruim. Astfel:

- 1 În capitolele 6 și 7 condiția ca să fim izbăviți din fața judecății divine este să ne spălăm hainele în sângele Mielului.
- 2 În capitolele 8-11 prin exemplul lui Ioan și apoi a celor doi prooroci, ni se aduce aminte de responsabilitatea noastră de a fi martori și de a mărturisi lumii adevărul lui Hristos.

- 3 În capitolele 12-15a pasajul insistă pe răbdarea de care trebuie să dea dovadă sfinții în mijlocul prigoanei fiarei și pe refuzul acestora de a se închina fiarie, chiar cu prețul vieții.
- 4 În capitolele 15b-19a este fericit cel ce veghează și își păzește hainele și nu se lasă vrăjit de slava curvei babilonului, ci iese hotărât din mijlocul ei.
- 5 Capitolele 19b-22 detaliază împlinirea promisiunii de a ședea pe Scaunul de domnie pentru cei care au biruit: „*Cel ce va birui va moșteni aceste lucruri.*” (21:7).

Revenind la capitolul 5, observ o închinare care cuprinde nu doar Cerul și întreg pământul. Este o

imagine a unui moment din viitor când orice genunchi se va pleca înaintea Domnului. Este interesant că închinarea are loc ca răspuns la revelarea gloriei lui Dumnezeu. Nu este o închinare pe care Domnul o impune prin putere și teroare. Nu este o închinare din teamă, ci este o închinare spontană în fața gloriei lui Dumnezeu. Toate făpturile create vor participa la această închinare, deci și cel rău și îngerii lui. Este de necrezut: cel atât de răzvrătit și împietrit, dușmanul de moarte al Domnului, în fața revelării finale a gloriei Mielului, se va închina înaintea Domnului. Nimeni nu va rezista în fața revelării gloriei finale a Mielului și a Miresei Sale. Cel ce a fost acuzat de tiranie, a murit pentru dușmanii Lui și îi va înălța pe însuși Scaunul Său de domnie. În fața acestui tablou toți se vor închina și vor recunoaște neprihănirea, puterea, înțelepciunea și gloria Creatorului. Oare cât de frumoasă va fi gloria Mielului și a Miresei Sale încât și cei mai înverșunați dușmani ai Domnului vor cânta de bunăvoie laudă Creatorului?

3. A doua perspectivă asupra istoriei: pecețile

6:1-7:17

În capitolul 6 Mielul începe să rupă pecețile cărții. După deschiderea primelor patru peceți apar patru cai. Această imagine ne aduce aminte de Zaharia 6:1-8 „*Am ridicat din nou ochii și m-am uitat și iată că patru care ieșeau dintre doi munți; și munții erau din aramă. La carul dintâi erau niște cai roșii, la al doilea cai negri, la al treilea cai albi, și la al patrulea car cai bălțați și roșii. Am luat cuvântul, și am zis îngerului care vorbea cu mine: „Ce însemnează aceștia, domnul meu?” Îngerul mi-a răspuns: „Aceștia sunt cele patru vânturi ale cerurilor, care ies din locul în care stăteau. Caii negri, înhămați la unul din cară, s-au îndreptat spre țara de la miază-noapte și cei albi au mers după ei; cei bălțați s-au îndreptat spre țara de la miază-zi. Cei roșii au ieșit și ei și au cerut să cuture pământul!”. Și au cutreierat pământul. El m-a chemat și mi-a zis: „Iată că cei ce se îndreaptă spre țara de miază-noapte fac să se mai potolească mânia Mea în țara de la miazănoapte.”*”

În Zaharia, apariția cailor este asociată cu revărsarea mâniei lui Dumnezeu pe pământ. În Apocalipsa 6 imaginea cailor este asociată tot cu judecata lui Dumnezeu asupra pământului. Vom analiza pe rând apariția fiecărui cal. Sunt multe interpretări cu privire la calul alb: „*Cel ce sta pe el, avea un arc; i s-a dat o cunună și a pornit biruitor ca să biruiască.*” Din punctul meu de vedere, această imagine se referă la Hristos sau, mai bine zis, la decizia Fiului lui Dumnezeu înainte de întemeierea lumii de a accepta să împlinească funcția de Hristos. Termenul de biruitor cu privire la Hristos apare atât în Apocalipsa 3:21 cât și în 5:5. El este Cel care a pornit biruitor și ca să biruiască. Psalmul 45, care este un psalm mesianic ne spune cu privire la Mesia: „*Războinic viteaz, încingeți sabia, podoaba și slava, da slava Ta! Fii biruitor, suie-Te în carul Tău de luptă, apără adevărul, blândețea și neprihănirea, și dreapta să strălucească prin isprăvi minunate! Săgețile Tale sunt ascuțite: sub Tine vor cădea popoare, și săgețile Tale vor străpunge inimile vrăjmașilor împăratului!*” (Psalmul 45:3-5). Observ elementele: car (care mă trimite cu gândul și la cal), săgeți (care mă trimite cu gândul la arc) și biruitor. Nu cred că aceste asemănări între Apocalipsa 6 și Psalmul 45 sunt întâmplătoare. Ele ne ajută să înțelegem că planul lui Dumnezeu a început cu decizia Fiului lui Dumnezeu de accepta să fie Hristos. El a pornit, înainte de întemeierea lumii, pentru a nimici răul și vrăjmașii Domnului, iar ultimul vrăjmaș care va fi înfrânt va fi moartea. Dar unde erau vrăjmașii dacă pământul încă nu fusese

creat și păcatul nu intrase încă în lume? Știm că răzvrătirea lui Lucifer a avut loc înainte de creație și știm că prezența lui Satan în Grădina Edenului ne indică faptul că crearea omului a avut o legătură importantă cu răzvrătirea celui rău. Să fi fost crearea omului răspunsul tactic al lui Dumnezeu la răzvrătirea lui Lucifer? Să fi însemnat plecarea Celui de pe calul alb, o plecare spre biruirea nu doar a răului din lume, ci și a răului din veșnicie adus de Lucifer. Prezența șarpelui în Grădina Edenului ne sugerează că Domnul a amânat judecata celui rău, că nu l-a judecat imediat după răzvrătirea Sa. Domnul ar fi putut să îl arunce pe cel rău în iazul cu foc făcut special pentru el și pentru îngerii lui înainte de Facerea pământului. Cu toate acestea, Domnul îi îngăduie celui rău să fie prezent în Grădina Edenului și îi dă voie să îl ispitească pe om. De ce face acest lucru Domnul? Este o întrebare extrem de dificilă și suntem ispițiți să filosofăm vrute și nevrute. Nu e nimic rău în a filosofa dar, pentru a filosofa în spiritul adevărului, trebuie să pornim de la pasaje din Scriptură care ne vorbesc direct despre acest subiect. Primul care îmi vine în minte este Iov 1-2. În ceruri apare Satana și autorul ne prezintă o discuție între Domnul și Satana. Domnul, este Regele luminii, Regele a tot ce este bun și frumos în veșnicie. Satana este Regele întunericului, Regele răului și a durerii în univers. Căpetenia binelui și Căpetenia răului se întâlnesc. Tot cerul privește înmărmurit, cu sufletul la gură, pentru a asista la confruntarea, la discuția ce va urma. Domnul este cel care deschide dialogul și îl întreabă pe Satana: „*De unde vii?*”. Domnul știa de unde vine, dar este cel care inițiază discuția. Acest lucru indică faptul că El este Stăpânul și El are puterea și îi dă voie celui rău să vorbească. Satana răspunde: „*De la cutreierarea pământului și de la plimbarea pe care am făcut-o pe el.*” Interesele celui rău sunt pe pământ. Toate energiile și toată puterea o investește în lucrarea sa pe pământ. Pământul e, de fapt, preocuparea sa. Aici e teritoriul câștigat prin amăgirea omului și locul unde stăpânește și își manifestă răutatea și nimicirea. Domnul continuă dialogul: „*Ai văzut pe robul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pământ. Este un om fără prihană și curat la suflet, care se teme de Dumnezeu și se abate de la rău.*” Este absolut surprinzător ca, în dialogul dintre Căpetenia binelui și cea a răului, să apară în discuție o bucată de țărână. Dar, nu doar că apare în discuție, este elementul central al discuției. Între cei doi este o dispută morală, un conflict cu privire la cine are dreptate, la cine rostește adevărul și cine minte. Nu știm care este disputa. Dar observ că Iov este adus în contextul unei dispute pe care o putem deduce sau intui din rolul pe care îl are el. Se pare că Domnul și Satana se contrazic cu privire la un subiect și tot cerul îi privește. Iov însuși devine un motiv de contradicție între cei doi, dar contradicția aceasta pare a fi integrată într-o dispută sau

contradicția anterioară și mai generală. În această dispută anterioară, Iov apare ca un as din mânecă, ca un argument important care face ca cel rău să se umple de rușine și să își închidă gura. Iov pare să fie un argument în această dispută care demonstrează cu tărie că Domnul are dreptate. Satana nu neagă că ascultarea lui Iov ar fi un argument credibil și suficient, dar pune la îndoială veridicitatea argumentului. Este interesant că cel rău nu neagă că Iov se temea de Domnul. Dar explorează motivația lui Iov și limitele ascultării sale de Domnul: „*Oare degeaba se teme Iov de Dumnezeu? Nu l-ai ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al lui? Ai binecuvântat lucrul mâinilor lui, și turmele lui acoperă țara. Dar ia întinde-Ți mâna și atinge-te de tot ce are, și sunt încredințat că te va blestema în față.*” Este important să observăm că cel rău nu aduce în discuție miile de oameni care se abat de la Domnul. Se pare că, în disputa lor, prezența unui singur om care să trăiască în ascultare de Domnul era un argument suficient. Disputa nu era ceva de genul: câți sunt de partea ta și câți sunt de partea mea? Disputa era legată mai degrabă de: Poate cineva să trăiască în ascultare de Domnul pe pământ? Dar miza este mai mult decât ascultarea de Domnul. Iată că Iov asculta de Domnul. Însuși cel rău recunoaște acest lucru. Obiecția celui rău ridică două întrebări: „De ce ascultă Iov de Domnul?” și „Care sunt limitele acestei ascultări?” El ar sugera mai întâi că Iov îl prețuiește pe Domnul din pricina darurilor primite de la El și nu neapărat din pricina a ceea ce este Domnul pentru Iov. Iov s-ar pune bine cu Dătătorul pentru a se bucura de daruri. Dar dacă i s-ar lua darurile și ar rămâne doar cu Dătătorul, oare ce va face Iov? Dar apoi, cel rău ar sugera și că încredințarea lui Iov că Domnul este bun este firavă. Esența discuției ar părea mai degrabă focalizată pe credință: dacă Iov ar fi încercat și ar trece prin suferință și nu ar mai fi înconjurat de daruri, va mai crede că Domnul e bun și va continua să Îl slujească? Sau va ajunge la concluzia că Domnul este rău și Îl va considera vrednic de ură și îl va blestema în față? Nu știm exact care era miza discuției dar cel rău spune că doar dacă Iov ar trăi în ascultare chiar când nu ar vedea bunătatea lui Dumnezeu în viața lui, atunci argumentul lui Dumnezeu cu Iov ar fi suficient de bun și demonstrația Sa ar fi cu adevărat clară. Să fie miza oare ceva de genul: „Poate un om de pe pământ, care nu-L vede pe Domnul, să se încreadă în El, să fie convins de bunătatea și dreptatea Sa și să Îl iubească și să asculte de El cu toată inima? Poate omul de pe pământ să facă din Domnul împlinirea sufletului său chiar dacă este lipsit de darurile sale, tot să rămână alipit de Domnul? Este autoprezentarea lui Dumnezeu și revelarea de Sine pentru pământenii suficient de puternică și atractivă astfel încât omul să se încreadă în Domnul și să-L iubească chiar dacă trece prin suferință și nu vede

îndurarea Sa?”. Într-adevăr, se pare că aceasta este miza discuției: „Este oferta lui Dumnezeu pentru oameni suficient de credibilă ca aceștia să se încreadă în El cu adevărat? Pot oamenii descoperi cine este Dumnezeu și să-L iubească pentru ce este El și nu pentru darurile Sale sau pentru beneficiile ce vin din urma slujirii Sale?”.

Dar de unde să fi apărut această miză în conflictul dintre Satan și Domnul? Aici începem să filosofăm puțin. Se pare că răzvrătirea lui Lucifer a marcat istoria veșniciei. În 2 Petru ni se spune despre îngerii răzvrătiți: *„dacă n-a cruțat Dumnezeu pe îngerii care au păcătuțit, ci i-a aruncat în adânc unde stau înconjurați de întuneric, legați cu lanțuri și păstrați pentru judecată...”* (2 Petru 2:4). În Apocalipsa 12 ni se oferă posibile indicii că acest număr să fi fost foarte mare: *„În cer s-a mai arătat un alt semn: iată, s-a văzut un mare balaur roșu, cu șapte capete, zece coarne, și șapte cununi împărătești pe capete. Cu coada trăgea după el a treia parte din stele și le arunca pe pământ.”*. Dacă stelele ar simboliza pe îngeri, atunci înseamnă că diavolul a amăgit o treime din îngeri și i-a făcut să se răzvrătească împotriva lui Dumnezeu. Gândiți-vă la amploarea acestui eveniment: după veșniciei și veșniciei, când a fost doar bine și când tot ce exista slujea și se închina Creatorului, pentru prima dată, Creatorul a fost pus la îndoială când Lucifer s-a răzvrătit. Dar nu a fost pus la îndoială doar de Lucifer. Lucifer se pare că l-a pus la îndoială pe Domnul în fața întregului cer și a fost urmat de mulți îngeri, poate chiar de o treime din îngerii creați de Dumnezeu. Gândiți-vă ce înseamnă ca o treime din îngerii creați de Dumnezeu să se revolte împotriva Creatorului. Oare care au fost argumentele aduse de Lucifer de a reușit să convingă o treime din îngerii care vedeau slava și frumusețea Creatorului? Care au fost acuzele și argumentele sale? Este un mare mister aici. Adevărul este că nu știm, dar măcar ne putem gândi la inteligența și capacitatea celui rău de a minți, convinge și amăgi. Ne putem teme și putem conștientiza cu ce dușman avem de a face. În fața răzvrătirii lui Lucifer, Domnul nu își folosește puterea pentru a-i judeca pe toți îngerii, ci El dorește să demonstreze în fața întregului cer și pentru întreaga veșnicie ce va urma și, cât se poate de clar, falsitatea acuzelor celui rău și adevărul despre Sine. Este vorba despre o dispută morală între Domnul și Satan. Sub raportul forțelor, Domnul are supremația. Dar Domnul nu vrea să își folosească această putere înainte de a-Și demonstra cu toată claritatea adevărul despre Sine. De aceea, amână judecata îngerilor și, ca răspuns tactic la răzvrătirea lui Lucifer, Domnul îl creează pe om.

Se pare că o parte din acuzațiile celui rău sunau astfel: „Oferta Ta și revelarea de Sine nu au fost suficient de credibile pentru a Te sluji de bunăvoie și din dragoste! Cei ce Te slujesc, Te

slujesc din teamă, căci Tu ești cel puternic. Tu ești Tiranul care Te lauzi că ești iubire și cine Te refuză are parte de judecata Ta. Da, cei ce Te slujesc, te slujesc nu pentru ce ești Tu, nu pentru că sunt convingși de dragostea Ta, ci pentru darurile Tale și de frica pedepsei Tale, căci Tu ești Cel ce ai puterea. Și știi ceva? Ei au dreptate! Tu nu ești dragoste cu adevărat și, de aceea, nu poți să convingi pe cei ce Te slujesc să Te slujească din dragoste, deplin convingși de iubirea Ta. Decât să slujesc un Tiran care se laudă că este iubire, prefer să fiu sincer și să rostesc adevărul. Revelarea frumuseții Tale nu este suficient de credibilă pentru ca cineva să Te poată urma din dragoste, convins de ceea ce ești Tu. Eu știu ... poate ești dragoste, dar nu știi și nu poți convinge pe cei din jur de acest lucru. Pe mine nu ai putut să mă convingi. Dacă m-ai fi convins aș fi rămas de partea Ta. Sau poate nu poți convinge, tocmai pentru că nu ești dragoste. Decât să trăiesc bine în această minciună a iubirii Tale, prefer să fiu de partea adevărului și să declar tirania Ta și incapacitatea Ta de a convinge pe cei creați de Tine de iubirea Ta și să îmi asum consecințele pentru această poziție. Decât să trăiesc în minciună și să mă simt bine, prefer să fiu de partea adevărului și să sufăr pentru eternitate!”

Cu siguranță filosofăm, dar putem emite ipoteza că această filosofare are un sâmbure de adevăr. Putem argumenta acest lucru cu amânarea judecății îngerilor, prezența celui rău în grădina Edenului, discuția dintre Domnul și Satan despre Iov și judecata finală a îngerilor. Este interesant că după răzvrătirea omului, Domnul face o nouă creație. Această creație o face în șase zile și ne sugerează un spectacol la care asistă cerul întreg. Din perspectiva Lui, o putea face într-o secundă. Dar El nu face această creație în ascuns, ci înaintea întregului cer. De aceea, o face progresiv și o prezintă ca pe un măreț spectacol cu o mulțime de spectatori, după cum ne spune și cartea Iov: *„Unde erai tu când am întemeiat pământul? Spune, dacă ai pricepere. Cine i-a hotărât măsurile, știi? Sau cine a întins frânghia de măsurat peste el? Pe ce sunt sprijinite temelile lui? Sau cine i-a pus piatra din capul unghiului, atunci când stelele dimineții izbucneau în cântări de bucurie și toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie?”* (Iov 38:4-7). Observăm o posibilă asociere între îngeri și stele. Înțelegem că pământul a fost conceput de la început ca o priveliște pentru îngeri și nu doar după cădere.

După căderea lui Lucifer, Domnul face o nouă creație înaintea ochilor tuturor. Și face o faptură minunată, inteligentă, dar care are ceva deosebit: un trup. Este o faptură în care materia și spiritul se unesc și se întrepătrund. Trupul îl leagă pe om de lumea vizibilă în care l-a așezat Domnul. Nu avem argumente că Adam ar fi putut vedea îngerii sau Scaunul de domnie din

ceruri. Adam vedea animalele cărora le-a dat nume. Adam vedea pomii și minunata Grădină în care l-a așezat Domnul. Domnul nu petrecea tot timpul cu el. Ci el putea sta și singur în grădină fără să vadă mereu Fața celui ce șade pe Tron. Domnul îi dă voie celui rău să intre în grădină și să îl ispitească pe om. De ce? Am putea spune pe de o parte pentru a testa alegerea omului. Dar dacă crearea omului este răspunsul tactic al lui Dumnezeu la căderea lui Lucifer, atunci omul este așezat între oferta lui Dumnezeu și oferta celui rău tocmai cu un rol demonstrativ. Oare Domnul îl va putea convinge pe om de dragostea Sa și acesta va rezista ispitirii lui Lucifer? Oare oferta lui Dumnezeu pentru o făptură inteligentă este suficient de credibilă pentru ca aceasta să se poată încrede în El și să-I slujească din dragoste? Pe Adam îl așteaptă un test greu. Iată că cel care a amăgit o treime din îngerii avea să îl ispitească. Domnul îl înștiințează că această grădină trebuie păzită. Nu știm dacă i-a oferit informații despre căderea lui Lucifer sau nu dar, în mod cert, Adam era conștient de un mare pericol care amenința grădina. Pentru a face față ispitei Domnul îi dă și un ajutor potrivit: pe Eva. Privind spre dimensiunea atacului spiritual ce avea să se abată asupra lui Adam, Domnul ajunge la următoarea concluzie: „*Nu este bine ca omul să fie singur.*” Femeia a fost creată ca un ajutor potrivit, atât în ce privește lucrarea grădinii, cât și în ce privește păzirea grădinii. Suntem cu sufletul la gură și privim alături de îngerii din ceruri ispitirea lui Adam. Iată că o treime din îngerii s-au lăsat seduși. Oare ce va face Adam? Are loc ispitirea și „Oh ... Nu!” Adam și Eva cred minciuna celui rău și îl declară, prin răzvrătirea lor, pe Dumnezeu un Tiran care nu este vrednic de încredere. Iată că oferta lui Dumnezeu nu s-a dovedit suficient de credibilă. Sau poate oferta a fost credibilă, dar libertatea de alegere este reală!

În primă fază se pare că cel rău a câștigat disputa. Dar aveau să vină și alți oameni pe pământ. Oare ei ce vor alege? Ei aveau să se nască în păcat, în condiții mult mai dificile decât cele în care au ales Adam și Eva. Și testarea lor nu va presupune o singură alegere ca la Adam și Eva, ci un șir de alegeri. O singură alegerea rea nu îi va descalifica. Domnul privește la modul lor de viață, la direcția dominantă a vieții lor. Este aceasta spre oferta lui Dumnezeu sau spre oferta celui rău? Iată că acum condițiile sunt atât de grele. Acești oameni nu au văzut niciodată chipul Celui PreaÎnalt. S-au născut cu o fire infectată de păcat și într-o cultură a păcatului peste care domnește Satan. Din această pricină sunt supuși la ispite cumplite și alegerea neprihănirii presupune multă suferință. Universul în care s-au născut este marcat de durere și nedreptate. Totuși, Domnul Își depune mărturia Sa prin creație, conștiință, implicarea Sa în viețile oamenilor și viața celor credincioși. Mărturia Sa este mult mai palidă decât cea din Eden, iar oferta celui rău

mult mai puternică și seducătoare decât cea cu care a fost ademenit Adam. Oare ce vor face urmașii lui Adam pentru că libertatea de alegere este reală și nu ne așteptăm ca toți să-L iubească pe Creator. Totuși, dacă măcar unul Îl va iubi, lucrul acesta va dovedi cât se poate de clar că oferta dragostei lui Dumnezeu este suficient de credibilă pentru oricine. Dacă un om, în aceste condiții, după cădere, Îl va iubi pe Creator, atunci demonstrația este clară: îngerii care s-au răzvrătit odată cu Lucifer nu au nici o scuză. Alegerea lor a fost una responsabilă care îi face vinovați și nu a fost din pricina unei oferte prea puțin credibile. Și iată că din această perspectivă, înțelegem atât de ușor dialogul dintre Domnul și Satan despre Iov. Domnul îi spune: „Vezi, el nu Mă vede, așa cum Mă vedeai tu, el are în trupul lui ispita păcatului și a răzvrătirii și trăiește într-un univers marcat de nedreptate și suferință. Și totuși, pornind doar de la mărturia Mea în creație și în conștiință, el alege să Mă iubească din toată inima și să respingă oferta ta. Oferta Mea este suficient de credibilă. Este acum, deci a fost cu atât mai mult atunci când Mă slujeai în mijlocul slavei.” Înțelegem foarte ușor și obiecția celui rău: „Totuși Iov este plin de binecuvântările tale. Ia să înrăutățim condițiile. Va mai considera oferta Ta suficient de convingătoare? Te urmează El pentru că este cu adevărat convins că ești dragoste și că meriți să fii urmat? Sau o face din pricina darurilor Tale? Dacă acestea vor lipsi, oare ce va mai crede despre Tine? Dacă o va face chiar în mijlocul suferinței, atunci demonstrația va fi cu adevărat clară.”

Într-adevăr, demonstrația este cu cât mai clară, cu cât condițiile sunt mai dificile, iar mărturia lui Dumnezeu mai puțin prezentă. Dar Iov, doar cu mărturia lui Dumnezeu în creație și conștiință, în mijlocul suferinței, laudă Numele Domnului. Iată că oferta lui Dumnezeu pentru Iov a fost suficient de convingătoare. Iată că cel rău nu are nici o scuză pentru răzvrătirea lui. Înțelegem acum de ce noi vom judeca pe îngeri (vezi 1 Corinteni 6) și de ce Satana va fi zdrobit sub picioarele noastre (vezi Romani 16). Domnul face o demonstrație atât de clară prin noi și nimeni nu va mai putea obiecta în ceasul judecății. Noi Îl iubim fără să-L fi văzut și fără să-L vedem și ne încredem în bunătatea Lui în ciuda celor mai cumplite necazuri din viața noastră. Oferta Sa ne-a convins și suntem gata să murim de dragul Lui. Mărturia noastră va închide gura oricui și va umple de rușine pe cei care au contestat capacitatea ofertei lui Dumnezeu de a fi suficient de convingătoare. Răzvrătirea multora demonstrează că libertatea de alegere este reală, dar nicidecum că nu se putea face alegerea cea bună. Alegerea greșită demonstrează nebunia și vinovăția celor răzvrățiți. Este interesant că în Romani 1-3, atunci când Pavel demonstrează vinovăția întregii omeniri, el nu insistă pe faptul că ei au păcătuț (acest lucru era evident), ci că

ei au persistat în fărădelege în ciuda mărturiei lui Dumnezeu prin creație, conștiință și lege. Ei, măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit pe Dumnezeu. Ei i-au întors spatele în cunoștință de cauză. Accentul este pus pe faptul că oferta lui Dumnezeu a fost suficient de clară și credibilă pentru a fi crezută. Este interesant să revenim acum la sfârșitul capitolului 4 din Apocalipsa. Când pasajul ne spune că orice făptură va da glorie lui Dumnezeu, înțelegem orice făptură! Iată că și îngerii căzuți și însuși Lucifer, în fața revelării frumuseții și gloriei Mielului și a Miresei Sale, se vor pleca de bunăvoie în genunchi și va recunoaște că toată puterea, lauda și cinstea este meritată doar de Domnul. În fața mărturiei lui Dumnezeu din planul Său cu noi, demonstrația va fi atât de clară și convingătoare încât cel mai împietrit și răzvrătit dușman va recunoaște gloria și victoria morală a creatorului! Va fi o mărturie pentru totdeauna că Domnul nu este un Tiran ci că El este dragoste și că oferta dragostei Sale este credibilă, convingătoare și vrednică de crezut.

Întorcându-ne la noi, ne dăm seama ce rol măreț avem în cel mai dramatic conflict din istoria veșnicie. Pentru prima și ultima dată Dumnezeu a fost contestat. Ca răspuns la contestație, Domnul ne-a creat pe noi. Alegerea noastră de a-L iubi fără să Îl vedem, de a ne crede în bunătatea Lui, în ciuda greutăților și nedreptăților din lume, și de a lăuda dragostea Sa în mijlocul celor mai dificile încercări, reprezintă discursul de apărare al Creatorului în fața acuzațiilor prințului întunericului. Iată că, atâția oameni din orice limbă, din orice neam, din orice perioadă a istoriei și din orice context al suferinței au ales să Îl iubească pe Creator. Unii au fost abuzați sexual de părinți, alții s-au născut în mijlocul foametei, alții în familii de necredincioși, alții cu diferite malformații și alții în atâtea și atâtea contexte potrivnice. Cu toate acestea, în fața ofertei dragostei Sale în Hristos, oamenii din orice limbă, din orice neam, din orice context au ales să Îl iubească pe Creator. Iată că, nu doar un om, ci milioane și milioane din situații atât de diverse. Din acest măreț șir de martori faci parte și tu. Viața ta cu contextul ei unic, cu încercările ei specifice au un rost în această cutremurătoare demonstrație. Încercările specifice din viața noastră își au un rost. Ele vor închide gura altor oameni care au trăit în contexte similare și s-au răzvrătit și va închide gura îngerilor care s-au răzvrătit pe când erau în slavă. Observăm frumusețea caracterului lui Dumnezeu și grija Lui de a Se revela, de a Se face înțeles și de a Se impune nu prin forța ci prin frumusețea gloriei Sale. Domnul ar fi avut puterea să îl judece pe cel rău de la început. El a vrut însă să facă o demonstrație cât se poate de clară și convingătoare pentru oricine. El plusează în demonstrație și mărturie până când cei mai împietriți

vrăjmași ai Săi vor recunoaște de bunăvoie frumusețea gloriei Sale.

Este interesant să observăm că, în viața de credință, sunt două tipuri de încercări care uneori se pot împleni. Există un tip de încercare care presupune suferință. Refuzarea ispitei va presupune suferință, iar suferința va veni peste noi fără să o putem îndepărta. Ce vom face atunci? Vom lăuda dragostea Domnului sau Îl vom urî? Dar există și un al doilea tip de încercare. Este vorba despre testarea discernământului nostru. De multe ori suntem disponibili să facem voia Tatălui cu orice preț, dar nu știm care este această voie. Suntem îndemnați să ne înnoim în duhul minții noastre pentru a deosebi bine voia lui Dumnezeu. Satana se arată de multe ori într-un înger de lumină și de atâtea ori intervine călăuzirea specifică din partea Duhului prin „coincidențe”, vise, sentimente. Înțelegem că este importantă în demonstrația lui Dumnezeu nu doar disponibilitatea noastră de a face binele, dar și capacitatea noastră de a distinge binele de rău. Oile Lui cunosc glasul Lui. Este o diferență fundamentală între glasul Mielului și cel al șarpelui. Șarpele se arată de multe ori într-un înger de lumină și încearcă să imite glasul Mielului. Cu toate că și el poate folosi „coincidențele”, visele, sentimentele, cei credincioși deosebesc călăuzirea divină de călăuzirea celui rău.

Glasul luminii este incompatibil cu glasul întunericului. Întunericul nu poate imita convingător lumina. Iată că demonstrația divină capătă noi dimensiuni. Nu doar că oferta lui Dumnezeu este suficient de credibilă și clară, dar ea poate fi distinsă chiar în perioadele confuze din viață, chiar prin intermediul unui limbaj subtil și fin, chiar când cel rău încearcă să imite oferta divină. Și uneori călăuzirea divină este asemenea unei adieri ușoare a vântului, aproape imperceptibilă. Cu toate acestea, dacă ne smerim înaintea Lui și avem urechile curate, putem deosebi șoapta Duhului. Dorința celor ce Îl iubesc de a face voia Lui este așa de mare, încât, nu doar că sunt dispuși să sufere pentru aceasta, dar se luptă și se frământă cu tot sufletul pentru a deosebi această voie în cele mai mici detalii ale vieții. Această frământare presupune truda în fața Scripturii pentru a înțelege poruncile Sale și cum se aplică ele la diversele contexte ale vieții. În același timp, presupune frământarea de a deosebi călăuzirea specifică a Duhului atunci când este vorba să îți alegi un serviciu, o Biserică, o soție, o slujire, o lucrare etc. Această frământare pentru călăuzirea specifică demonstrează încrederea noastră că Domnul Se implică în toate amănuntele vieții noastre și că El știe și pregătește ce este cel mai bun pentru noi. Dacă Adam în Eden cunoștea voia lui Dumnezeu și vedea slava Acestuia, noi ne încredem în El fără să Îl vedem și ducem o luptă înverșunată pentru a cunoaște și deosebi voia Lui. Deci, în concluzie,

frământarea noastră pentru a deosebi voia Sa morală și specifică pentru viața noastră reflectă și mai mult dragostea noastră în El și încrederea noastră în bunătatea Lui iar, pe de altă parte, demonstrează că oferta lui Dumnezeu este unică și are o valoare intrinsecă, care nu poate fi imitată cu succes de Lucifer și care poate fi deosebită de mințile unor muritori. Binele din Dumnezeu nu este ceva relativ. El are o viață care vine din Dumnezeu și care nu poate fi imitată. Oile cunosc glasul Mirelui și nu ascultă de glasul străinilor.

După această incursiune prin istoria veșniciei, revenim la al doilea cal din Apocalipsa. Acesta pare să marcheze momentul căderii omului în păcat. Atunci s-a luat pacea de pe pământ și, ca drept urmare, oamenii au început să se junghie unii pe alții. Primul care a omorât un om creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu a fost Cain. După păcatul omului nu a mai fost pace între Dumnezeu și oameni, dar nici pace între semenii. Omul s-a înstrăinat nu doar de Dumnezeu, ci și de sine și de ceilalți din jurul lui. Ura dintre semenii este o consecință a păcatului omului și un semn al revărsării mâniei lui Dumnezeu care ne lasă în voia minții noastre blestamate și nu intervine pentru a opri răul pe care ni-l facem unii altora. În mod cert, El pune limite acestui rău și apoi transformă pentru cei ce Îl iubesc acest rău în bine. Însă răul adus de păcatul omului se revărsă în istorie și fiecare muritor va gusta din durerile aduse de ura dintre oameni, și aceasta pentru a înțelege cât de mare nevoie avem de Dumnezeu și că fără El nu putem crea și susține un univers în care să domnească binele. Tragediile din relațiile dintre oameni sunt o manifestare a judecății lui Dumnezeu care ne lasă în voia minții noastre blestamate. Dar această judecată are tocmai rolul de a ne trezi și de a ne întoarce către Creatorul pe care L-am sfidat.

Căderea omului în păcat nu a afectat doar relațiile dintre semenii, ci și universul material în care el a fost așezat. Al treilea înger marchează degradarea creației. În Eden nu era foamete. Dar iată că, după cădere, pământul este blestemat și apare foametea. Expresia: „*Dar să nu vatămi undelelemnul și vinul!*” ne aduce aminte că totuși Dumnezeu se implică, ține lucrurile sub control și pune limite foametei și răului care se manifestă în lume. Este dificil să înțelegem lumea în care trăim și să ne raportăm la ea. Pe de o parte, stăpânitorul acestei lumi este diavolul care vrea să învrăjbească pe oameni unii împotriva altora, care se bucură să distrugă creația și să aducă în lume suferința, boala și disperarea. Și după cum ne spune psalmistul: „*Cerul este al lui Dumnezeu, iar pământul este dat fiilor oamenilor.*” (vezi Psalmul 115). Omul l-a respins pe Dumnezeu din creație și a încercat să guverneze de unul singur pământul. Domnul a făcut un pas

înapoi și l-a lăsat. Drept consecință, omul a început un dureros proces de auto-distrugere. Deci, nu putem să îl socotim pe Dumnezeu responsabil de răul și durerea din lume. Răul, suferința și nedreptatea au fost aduse în lume de păcatul lui Adam care a crezut în minciuna șarpelui. Deci răul, suferința și nedreptatea sunt consecința păcatului și în spate trebuie să îl vedem pe cel rău și nu pe Dumnezeu care a făcut o lume desăvârșită. Fiecare din noi aprobăm prin păcatele noastre această stare a lucrurilor și generăm mai departe răul adus de Adam în lume. Noi, și nu Dumnezeu, suntem responsabili de răul, suferința și nedreptatea din lume. Și totuși ne întrebăm: De ce nu intervine Dumnezeu? De ce lasă ca răul să se manifeste în lume? De ce Domnul nu a intervenit să îl apere pe Abel când Cain s-a ridicat împotriva lui să îl omoare? Domnul este drept și ne lasă să gustăm ce am ales să gustăm, și anume o viață fără El. Domnul este drept și ne respectă deciziile. Noi alegem să Îl sfidăm și încercăm să stăpânim viața și pământul fără El.

Cartea Romani ne învață că fiecare muritor a repetat alegerea lui Adam și măcar că L-a cunoscut pe Dumnezeu, nu L-a proslăvit ca Dumnezeu. În fața alegerilor noastre, Domnul este drept și Își revarsă mânia lăsându-ne în voia minții noastre blestemate, lăsându-ne să ne facem rău nouă înșine și semenilor noștri. De fapt, în fața alegerilor noastre, Domnul ar fi trebuit să Își întoarcă privirea de la noi și să ne lase cu adevărat într-o lume fără El, adică chiar în Iad. Dacă Domnul Și-ar întoarce privirea de la pământ, așa cum noi o cerem, atunci nedreptatea, răul și suferința din lume ar căpăta dimensiuni cosmice, atunci, ne-am distruge unii pe alții în câteva clipe. Deci, întrebarea pe care trebuie să ne-o punem nu este: „De ce este nedreptate și suferință în lume?” ci: „Cum de mai este bine și bucurie, cum de răul nu a triumfat definitiv?” Răspunsul este că Domnul, în marea Sa bunătate, nu Și-a întors privirile de la noi așa cum i-am cerut-o noi. El își manifestă acum doar mânia lentă și intervine cu harul Său general peste lume pentru a pune limite răului și suferinței și pentru a presăra bine și bucurie în acest Univers pervertit. El nu poate opri suferința de pe pământ, căci este drept și ne respectă alegerea de a trăi fără El. Pe de altă parte, noi avem nevoie să gustăm din consecințele păcatului nostru pentru a ne trezi și a ne întoarce privirile către Creator. Războaiele, nedreptatea, suferința din lume vorbesc cu tărie despre falimentul omului de a guverna pământul fără Dumnezeu și despre nevoia noastră disperată de Dumnezeu. În ciuda falimentului nostru, noi tot nu ne trezim și ne înverșunăm în a trăi minciuna îndumnezeirii și iluzia independenței. Dacă cu atâta suferință, oamenii, în mândria lor, tot nu își recunosc falimentul, oare ce ar fi dacă Domnul ar mări harul Său general și ar diminua mult de tot nedreptatea din lume?

Să revenim la tema harului general al lui Dumnezeu și la implicarea Sa în lume. Harul Său general se manifestă, în primul rând, prin faptul că El pune limite răului și suferinței: „*Dar să nu vatăm undelemnul și vinul!*”. Pe de altă parte, Domnul mai aduce bucurie, ordine și armonie între oameni. El vorbește prin mărturia creației, prin glasul conștiinței, prin Scriptură, prin cei credincioși, prin intervenții directe în viața oamenilor (vezi viața lui Iacov din Genesa) și prin intervenții directe în viața popoarelor (vezi Sodoma și Gomora sau profețiile din Isaia și Ieremia despre vecinii lui Israel). Astfel, El nu se lasă fără mărturie: „*El, în veacurile trecute, a lăsat pe toate Neamurile să umble pe căile lor, măcar că drept vorbind, nu s-a lăsat fără mărturie, întrucât v-a făcut bine, v-a trimis ploi din Cer și timpuri roditoare, v-a dat hrană din belșug, și v-a umplut inimile de bucurie.*” (Fapte 14:16-17). Dar Domnul face mai mult decât să limiteze răul și să aducă bine în creație prin harul Său general. Pentru toți cei care Îl iubesc El le face o incredibilă promisiune: „*Toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce Îl iubesc pe Dumnezeu.*” Suferința și răul din lume este folosită cu frică de Marele Artist pentru a modela chipul Fiului Său în inimile celor ce Îl iubesc. Orice încercare, orice ispită, orice suferință este cu grijă cântărită de Domnul păcii pentru a lucra spre binele preaiubiților Lui. Deci, cei ce Îl iubesc se bucură de un har special și pot fi siguri că, în ciuda răului care este în lume, și firele din cap le sunt numărate și nici unul nu cade fără voia Tatălui din ceruri. Fiecare amănunt din viața lor este cântărit cu grijă de Tatăl Ceresc. Tatăl din ceruri nu poate ispiti pe nimeni, însă îngăduie ca sfinții Lui să fie ispitiți de cel rău. Cel rău îi ispitește cu scopul de a-i distruge. Dar Domnul îngăduie ispita cu scopul de a le crește credința și a le face bine. El pune limite clare ispitirii celui rău, iar cel rău, în ciuda intențiilor sale de a nimici credința, se dovedește a trage la carul de biruință al lui Dumnezeu. Am înțeles că cei credincioși se bucură de un har special al intervenției lui Dumnezeu în viața lor. Dar ce se întâmplă cu evenimentele din istorie și din viața celor necredincioși? Vechiul Testament ne prezintă un Dumnezeu suveran în istorie care hotărăște soarta popoarelor și care intervine în istorie pentru a judeca sau binecuvânta popoarele. În Evanghelia după Matei găsim următorul verset: „*Nu se vând oare două vrăbii la un ban? Totuși, nici una din ele, nu cade pe pământ fără voia Tatălui vostru.*” (Matei 10:29). Iată cât de mare este bunătatea lui Dumnezeu care Se implică în viețile celor care i-au întors spatele. Implicarea lui Dumnezeu în viața lui Iacov ne arată că Domnul cântărește și fiecare zi din viața celor necredincioși. Pe de o parte, îi pedepsește și îi lasă să culeagă ce au semănat pentru a-i învăța frica și dependența de Domnul, pe de altă parte, îi surprinde cu bunătatea Sa pentru a le cuceri

inimile. Dumnezeu nu este părtinitor. La fel cum a intervenit în viața lui Iacov și până la urmă l-a adus la credință și pocăință, la fel intervine în viața oricărui suflet născut pe pământ.

Să recapitulăm: după ce omul i-a întors spatele lui Dumnezeu, Domnul l-a lăsat în voia minții Sale blestemate și l-a lăsat să încerce să stăpânească pământul fără El. Astfel, omul a umplut pământul cu suferință, nedreptate și rău. Eșecul lui îi demonstrează nevoia sa vitală de Dumnezeu. Dar Dumnezeu în bunătatea Sa nu îl lasă pe om să se distrugă definitiv. El intervine prin harul Său și ține lucrurile sub control. Astfel, El pune limite răului și aduce bine și bucurie pe pământ prin harul Său general și prin mărturia Sa în creație, conștiință și Scriptură. Cei ce Îl iubesc se bucură de un har special: toate lucrurile lucrează spre binele lor, și Domnul se folosește de suferința din lume și o cântărește cu grijă în viața lor pentru a zidi chipul Fiului Său în ei. Dar nici răul și suferința din viața celor necredincioși nu sunt la voia întâmplării. El cântărește cu grijă binecuvântările și pedepsele din viața oamenilor și popoarelor pentru a-i conduce la pocăință.

Pecetea a patra introduce moartea și locuința morților. Se are în vedere judecata adusă pe pământ prin morțile premature. Deci, nu atât realitatea morții prin procesul îmbătrânirii, cât moartea în urma intervenției sabiei, foametei, molimei și fiarelor pământului. Moartea fizică este un martor puternic al judecății lui Dumnezeu. Noi îl alungăm pe Dumnezeu din conștiința noastră și vrem să trăim ca dumnezei pe pământ. Moartea fizică ne amintește că domnia noastră este efemeră, că totul se va sfârși, că va sosi ceasul în care vom da ochii cu Creatorul nostru. Dar și aici Domnul ține lucrurile sub control și pune limite manifestării morții în lume: „*i s-a dat putere peste a patra parte a pământului, ca să ucidă cu sabia, cu foamete, cu molimă și cu fiarele pământului.*”. Nimeni nu moare pe pământ fără știrea și voia Tatălui din ceruri.

Prima pecete ni-L prezintă pe Hristos care a pornit biruitor ca să biruiască răul adus de Satan în Univers și răul ce avea să fie adus de om în lume. A doua pecete marchează momentul căderii omului în păcat și evidențiază cum acest eveniment a adus ura între oameni. Relațiile umane au fost profund afectate și oamenii au început să se înjunghie unii pe alții. A treia pecete subliniază că în urma căderii creația a fost afectată, iar foametea va încerca greu pământul. A patra pecete ne atrage atenția asupra celei mai înfricoșătoare consecințe ale căderii: moartea. Iată, consecințele păcatului omului: relații distruse, creație decăzută și realitatea înfricoșătoare a morții. Toate aceste consecințe sunt relatate și în capitolele 3-4 din Genesa. Ele sunt manifestarea judecății lui Dumnezeu și au menirea să îl trezească pe om din împietrirea sa și să îl facă să

regrete profund răzvrătirea sa față de bunul Creator.

Pecetea a cincea ne aduce înaintea un tablou deosebit: sufletele celor ce au fost înjunghiați din pricina Cuvântului lui Dumnezeu stau sub altar și cer judecata lui Dumnezeu asupra pământului. Ce învățăm din această imagine? Înțelegem faptul că și cei credincioși gustă din plin din suferința care este în lume. Ei nu sunt scutiți de necazuri și încercări. Ei sunt supuși nedreptăților și de multe ori sunt omorâți chiar din pricina credinței lor. Învățăm apoi că sfinții care sunt în ceruri nu mijlocesc pentru mântuire ci pentru nimicire. Unii teologi ne îndeamnă să ne rugăm la sfinți și să ne bazăm pe mijlocirile lor. Funcția de mijlocire spre mântuire este dată sfinților de pe pământ (vezi 1 Timotei 2). Cei din ceruri cer judecata. Când Ștefan era pe pământ, chiar în mijlocul martirajului său se ruga: *”Doamne, nu le ții în seamă păcatul acesta!”*. Dar când Ștefan ajunge în ceruri, el cere judecata. Pare paradoxal, dar aceasta e imaginea pe care ne-o sugerează pecetea a cincea din cartea Apocalipsei. Mai înțelegem că, revărsarea mâniei într-un mod lent pe pământ, nu satisface dreptatea lui Dumnezeu. Iată că sfinții nedreptățiți pe pământ cer revărsarea mâniei violente a lui Dumnezeu pentru ca sângele lor să fie răzbunat. Sufletul lor nu pare a fi încă reabilitat pe deplin. Doar momentul judecății finale le va aduce reabilitarea totală. Cu atât mai mult, Dumnezeu nu este satisfăcut doar de manifestarea mâniei lente pe pământ, descrisă de pecețile a doua și a patra. Cel ce este sfânt și adevărat va răzbuna sângele nevinovat vărsat pe pământ.

Pecetea a șasea marchează tocmai acest moment al revărsării violente a mâniei lui Dumnezeu. Imaginele care descriu evenimentele aduse în scenă de pecetea a șasea ne aduc aminte de multe pasaje din Vechiul Testament care ne vorbesc despre acea zi a Domnului, zi a judecății și nimicirii, zi înfricoșată, de răzbunare și pedeapsă. Chiar ultimele versete din capitoul 6 evidențiază că este vorba de o zi specială a judecății: *„căci a venit ziua cea mare a mâniei Lui și cine poate sta în picioare?”*. Este interesant că, în ziua judecății, Domnul Își descoperă Fața. Cei păcătoși pur și simplu nu pot privi spre Fața celui Preasfânt și nu pot sta în picioare. Ei sunt cei ce se ascund și cer munților și dealurilor să îi acopere. Ei recunosc că nu sunt vrednici și nu pot sta în prezența Celui Preasfânt. Acest lucru ne aduce aminte de sfârșitul capitoului 5 din Apocalipsa. Domnul câștigă nu prin forță, ci prin frumusețea caracterului Său. El Își descoperă frumusețea în toată slava și claritatea ei în planul Său cu pământul. În fața gloriei Sale, dușmanii Lui roșesc și I se închină. Dumnezeu nu este un Tiran care câștigă bătăliile prin forță și putere. El câștigă bătălia cu dușmanii Lui prin ceea ce este El, prin frumusețea caracterului Său care umple

de rușine pe toți potrivnicii care L-au contestat și L-au pus la îndoială.

Pecetea a șasea ridică o întrebare dificilă: dacă ea marchează momentul unei judecăți finale, din ce pricină urmează pecetea a șaptea care deschide din nou un șir de judecăți, urmate de o altă zi finală? Sunt mai multe variante de răspuns. Una ar fi că deschiderea pecetilor aduce în lumină faze din planul lui Dumnezeu și revărsarea judecății. Astfel, evenimentele nu trebuie să fie neapărat în ordine cronologică. Când se deschide pecetea a șaptea, se revine de fapt la revărsarea judecății finale dându-se mai multe detalii despre o perioadă imediat premergătoare acestei judecăți. Deci, pecetea a șasea ne-ar prezenta ziua judecății și apoi când se deschide pecetea a șaptea ne-am întoarce în timp pentru a avea o perspectivă mai detaliată asupra perioadei dinaintea acestei judecăți. O posibilă obiecție ar fi aceea că nu sunt suficiente elemente în text care să ne sugereze că pecetile nu presupun faze distincte din planul lui Dumnezeu.

O altă interpretare sugerează că la pecetea a șasea este vorba de fapt despre crucea lui Hristos. Domnul Își descoperă mânia, dar aceasta nu distruge pământul și locuitorii lui pentru că este absorbită de crucea lui Hristos. Obiecția ar fi că nu ni se face nici cea mai mică aluzie la jertfa lui Hristos. Acest lucru nu se potrivește cu limbajul Apocalipsei, ultima carte din Biblie, care folosește un limbaj direct în celelalte locuri din carte când vrea să vorbească despre jertfa Mielului. O altă obiecție ar fi că în 6:16 ni se vorbește în mod direct despre mânia Mielului: *„Cădeți peste noi și ascundeți-ne de fața Celui ce șade pe Scaunul de domnie și de mânia Mielului.”* Nu putem vorbi la cruce de revărsarea mâniei Mielului. O altă interpretare sugerează că la pecetea a șasea ar putea fi vorba de nimicirea Ierusalimului din anul 70 d.H. care este o degustare a judecății viitoare. Într-adevăr, sunt unii teologi care susțin că Apocalipsa a fost scrisă înainte de căderea Ierusalimului și că mesajul cărții este strâns legat de acest eveniment. În Evanghelia după Luca când Mântuitorul vorbește despre căderea Ierusalimului folosește un limbaj asemănător: *„Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeți pe Mine; ci plângeți-vă pe voi înșivă și pe copiii voștri. Căci iată că vor veni zile, când se va zice. „Ferice de cele sterpe, ferice de pântecele care n-a născut și de țâțele care nu au alăptat! Atunci vor începe să zică munților: „cădeți peste noi!”, și dealurilor: „Acoperiți-ne!”. Căci dacă se fac aceste lucruri copacului verde, ce se va face celui uscat?”.* (Luca 23:28-30). Această interpretare ar soluționa cel mai bine problema cronologiei, dar obiecția ar fi că nu descoperim în text suficiente elemente care să susțină că este vorba de Ierusalim. Din perspectiva mea, cea mai pertinentă mi se pare în momentul de față prima interpretare din cele trei. Dar vom studia în continuare și, în funcție de

ce vom descoperi, vom reveni asupra acestor interpretări.

Capitolul 6 se încheie cu o întrebare: „*căci a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?*”. Acest capitolul ne prezintă revărsarea treptată a mâniei lui Dumnezeu care culminează cu ziua cea mare a mâniei Lui. Pecețile ne ajută să înțelegem suferința și răul din lume și ne îndreaptă privirea spre judecata finală. Se ridică totuși o întrebare: Cine va putea sta în picioare în fața mâniei Mielului? Dacă citim cu atenție observăm că următorul capitol este o paranteză prin care se răspunde tocmai la această întrebare. Capitolul începe cu imaginea a patru îngeri care stăteau în picioare. Expresia nu este la întâmplare. Autorul vrea să ne mențină atenția asupra întrebării „*și cine poate sta în picioare?*”. Iată că îngerii care nu au păcătuit, care sunt fără pată, pot sta în picioare. Dar, dacă este vorba despre oameni care au păcătuit, cine mai poate sta în picioare? Cei patru îngeri sunt aducători ai unei judecăți asupra pământului. Apare însă un înger cu pecetea Dumnezeului Celui viu zicând: „*Nu vătămați pământul, nici marea, nici copacii, până nu vom pune pecetea pe fruntea slujitorilor Dumnezeului nostru!*”. Această imagine ne aduce aminte de cartea Ezechiel: „*Apoi a strigat cu glas tare. „Apropiați-vă voi care trebuie să nimiciți cetatea, fiecare cu unealta lui de nimicire în mână!” Și iată că au venit șase oameni de pe drumul porții de sus, dinspre miazănoapte, fiecare cu unealta lui de nimicire în mână. În mijlocul lor era un om îmbrăcat într-o haină de în și cu o călimară la brâu . Au venit și s-au așezat lângă altarul de aramă. Slava Dumnezeului lui Israel s-a ridicat de pe heruvimul care era și s-a îndreptat spre pragul casei, și el a chemat pe omul acela care era îmbrăcat cu haina de în și care avea călimara la brâu. Domnul i-a zis: „Treci prin mijlocul cetății, prin mijlocul Ierusalimului, și fă un semn pe fruntea oamenilor, care suspină și gem din pricina tuturor urâciunilor care se săvârșesc acolo.” Iar celorlalți le-a zis, în auzul meu: „treceți după el în cetate și loviți; ochiul vostru să fie fără milă și să nu vă îndurați! Ucideți și nimiciți pe bătrâni, pe tineri, pe fecioare, pe copii și pe femei; dar să nu vă atingeți de nici unul din cei care au semnul pe frunte! Începeți însă cu Locașul Meu cel sfânt!” (Ezechiel 9:1-6).*

După ce citim acest pasaj din Ezechiel, mesajul capitolului 7 din Apocalipsa este clar: Domnul pune pe fruntea slujitorilor Lui pecetea pentru a-i proteja de revărsarea judecății Sale. Iată că cei care Îl slujesc nu au de ce să se teamă de momentul judecății Sale. Domnul deosebește pe cel care Îl slujește de cel care nu Îl slujește. Toți cei care îi slujesc au pe frunte pecetea Sa și nu vor fi afectați de judecată! Este interesant că cei care sunt pecetluiți sunt 144.000 din semințiile lui Israel. Acest lucru poate fi interpretat din două perspective. Unii consideră că nu ar

fi neapărat vorba de Israel, ci că este vorba de un număr simbolic pentru toți cei ce sunt răscumparați. Termenul de „Israel” este folosit pentru a sugera ideea de popor al lui Dumnezeu. Faptul că sunt trecute ca și seminții atât Manase, cât și Iosif (or Iosif îl cuprinde și pe Manase și pe Efraim) ne sugerează și mai mult ideea de imagine-simbol.

Un alt argument pentru această interpretare îl găsim în Apocalipsa 14:1-5: *„Apoi, m-am uitat și iată că Mielul stătea pe muntele Sionului; și împreună cu El stăteau o sută patruzeci și patru de mii care aveau scris pe frunte Numele Său și Numele Tatălui Său. Și am auzit venind din cer un glas ca un vuiet de ape mari, ca vuietul unui vânt puternic; și glasul, pe care l-am auzit, era ca al celor ce cântă cu alăuta, și cântau din alăutele lor. Cântau o cântare nouă înaintea Scaunului de domnie, înaintea celor patru făpturi vii și înaintea bătrânilor. Și nimeni nu putea să învețe cântarea, afară de cei o sută patruzeci și patru de mii, care fuseseră răscumparați de pe pământ. Ei nu s-au întinat cu femei, căci sunt verguri și urmează pe Miel oriunde merge El. Au fost răscumparați dintre oameni, ca cel dintâi rod pentru Dumnezeu și pentru Miel. Și în gura lor nu s-a găsit minciună, căci sunt fără vină înaintea Scaunului de domnie al lui Dumnezeu.”*. Imaginea din Apocalipsa 14 este o imagine generică pentru cei răscumparați, pentru Biserica Sa.

Ne aducem aminte din Iacov că noi sunt primele roade: *„El, de bună voia Lui, ne-a născut prin Cuvântul adevărului, ca să fim un fel de pârgă a făpturilor Lui.”* (Iacov 1:18). În Ierusalimul ceresc de la sfârșitul cărții găsim numărul 144: *„I-a măsurat și zidul, și a găsit 144 de coți după măsura oamenilor, căci cu măsura aceasta măsura îngerul.”* (Apocalipsa.21:17). Tot în descrierea cetății, care cuprinde deopotrivă pe evrei și neamurile răscumparate în Hristos, găsim cele 12 porți pe care sunt scrise cele 12 nume ale celor 12 seminții ale lui Israel. Toate acestea ar indica faptul că cei 144.000 din Apocalipsa 7 ar simboliza pe toți cei răscumparați. Chiar imediat după această imagine, apare imaginea cu o mulțime care nu putea să o numere nimeni cu oameni din orice neam și orice seminție. Oare sunt două grupuri de oameni, sau este mai întâi imaginea celor răscumparați când mai sunt încă pe pământ și apoi este imaginea tot a celor răscumparați, dar de data aceasta ei sunt în ceruri, în slavă? Este posibil ca pasajul să ne sugereze că slujitorii Domnului sunt protejați de mânia lui Dumnezeu care se revarsă pe pământ, dar pot sta și în prezența lui Dumnezeu, înaintea Scaunului de domnie din ceruri. Ei pot sta în picioare și pe pământ și în ceruri.

O altă interpretare ar sugera că cei 144.000 ar simboliza pe cei răscumparați din Israel, iar

marea mulțime ne-ar prezenta pe cei răscumpărați dintre Neamuri. El a venit mai întâi la ai Săi, iar mântuirea vine de la Iudei. Primii care au răspuns la mesajul Evangheliei Mielului au fost evreii și tot ei au fost primii misionari. Prin ei, Evanghelia a ajuns la Neamuri. Este adevărat că, de obicei, în Noul Testament, termenul de Israel este folosit pentru Israel și nu în mod simbolic la tot poporul răscumpărat al lui Dumnezeu. Dar înclin spre prima variantă de interpretare deoarece, după cum am văzut, cartea Apocalipsa este o carte a simbolurilor și sunt mai multe pasaje de tot în carte care susțin o astfel de interpretare simbolică a celor 144.000 din Israel. Acum, este interesant de ce în prima imagine apar 144.000, iar în a doua imagine apare o mulțime care nu poate fi numărată. Această diferență de perspectivă numerică ar susține mai degrabă a doua interpretare: rămășița lui Israel și Neamurile fără număr.

Acum, dincolo de aceste interpretări, mesajul capitolului 7 este clar: cei răscumpărați pot sta în picioare înaintea revărsării mâniei lui Dumnezeu pe pământ și pot sta în picioare și înaintea Scaunului de domnie din ceruri. Mântuirea lui Hristos este desăvârșită. Pentru cei răscumpărați sunt folosite două expresii. Mai întâi: „slujitorii Dumnezeului Celui viu” și apoi „cei care și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului.” Iată de ce ei pot sta în picioare. Nu prin meritele lor, ci datorită sângelui Mielului. Mântuirea este prin har 100%. Răspunsul lor la harul lui Dumnezeu este dovedit prin faptul că ei Îl slujesc pe Creator. Această slujire demonstrează autenticitatea credinței lor în Hristos. Deci, cine poate sta în picioare în fața mâniei Mielului? Cei care și-au spălat hainele în sângele Mielului și au devenit astfel slujitori ai Dumnezeului Celui viu! Ei pot sta înaintea mâniei lui Dumnezeu care se revărsă pe pământ, dar pot sta în picioare și înaintea Scaunului de domnie din ceruri. Mântuirea de care are parte este desăvârșită, dar nu este a lor, ci a Mielului care a murit pentru ei. Îmi place mult imaginea cu mulțimea pe care nu o poate număra nimeni și care are ramuri de finic în mâini. Îmi aduc aminte mai întâi de promisiunea pe care a făcut-o Dumnezeu lui Avraam, că sămânța lui va fi ca stelele cerurilor și ca nisipul de pe malul mării care nu poate fi numărat. Dumnezeu va fi credincios și va împlini această promisiune. Toți cei ce au călcat pe urmele credinței lui Avraam vor stăpâni pentru vecie un cer și un pământ nou. Ramurile de finic îmi aduc aminte de Templul lui Solomon. După biruințele lui David, Domnul renunță la Cortul umil ridicat în pustie și ridică un Templu glorios în care apare frecvent simbolul ramurilor de finic. Biruințele lui David reprezintă o imagine profetică spre a doua venire a lui Mesia, spre judecata pe care o va aduce Acesta. Domnia plină de pace a lui Solomon reprezintă o imagine similară a domniei lui Mesia pe pământ după

înfăptuirea judecății. În timpul acestei domnii, slava ascunsă a Domnului în cortul trupurilor noastre va fi descoperită și va străluci cu toată puterea spre slava lui Dumnezeu. Este interesant să observăm că, în capitolul 7, închinarea din ceruri este condusă de cei răscumpărați. Dacă în capitolele 4 și 5 închinarea era condusă de cele patru făpturi vii și de cei 24 de bătrâni, acum închinarea este condusă de cei răscumpărați. Ei au trăit o experiență unică a harului și anume, aceea de a fi despărțiți și vrăjmași ai lui Dumnezeu și, apoi, de a fi iertați prin sângele Mielului. Ei cunosc în adâncime îndurarea și mântuirea lui Dumnezeu. Ei sunt cei în care s-a cioplit chipul lui Hristos și se bucură de o apropiere cu totul specială de Domnul. Ei sunt Mireasa Lui, una cu Hristos, Nici o făptură angelică nu se bucură de acest privilegiu. Doar cei răscumpărați vor ședea împreună cu Mielul pe Scaunul de domnie al lui Dumnezeu. Este de înțeles de ce tocmai ei conduc închinarea din ceruri.

Capitolul 7 se încheie cu o imagine care ne trimite la marea biruință finală a lui Dumnezeu, atunci când toți cei ce-au slujit și și-au spălat hainele în sângele Mielului vor sta nemijlocit în prezența Lui și îi vor sluji zi și noapte. Cei care au ales să Îl slujească, vor primi răsplata să Îl slujească pe vecie. Alegerea lor va fi respectată. Ei nu au ales să îi slujească prințului întunericului, ci Dumnezeului Celui viu. Domnul le va respecta alegerea. Dacă pe pământ L-au slujit în mijlocul necazurilor și suferințelor, acum îi vor sluji în mijlocul slavei și a bucuriei. Dacă slujirea Domnului era altădată împotriva îndemnurilor firii pământești, acum slujirea este de la sine și tot ce este în ei îi îndeamnă spre această slujire. Nu va mai exista împotrivire din partea firii sau a oamenilor, suferința va înceta și Însuși Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor. Bucuria lor va fi să Îl slujească pe Cel care i-a răscumpărat. Dar Cel care i-a răscumpărat nu este un Tiran care a mai cumpărat niște sclavi. Domnul este un lider slujitor. El va rămâne păstorul care le va sluji la rândul Lui pentru vecie. El va fi preocupat de fericirea lor eternă și îi va conduce la izvoarele vieții. El le va da mereu onoarea de a-I sluji și îi va implica în planurile Sale eterne. Prin implicarea lor în aceste planuri, ei vor descoperi noi frumuseți, frumuseți nebănuite ale Celui a Căruia cunoașterea este viața veșnică. Dacă noi nu Îi slujim, Domnul Își găsește fericirea în Sine Însuși, dacă noi nu avem posibilitatea să Îi slujim ne simțim nefericiți și neîmpliniți. Slujirea Lui nu este un favor pe care noi i-l facem lui, ci este un mare har și o mare onoare care ni se face nouă. Domnul ne slujește dându-ne ocazia de a-I sluji. Când El Își va întinde peste noi Cortul Lui ne vom bucura de o părtășie atât de specială cu Domnul, tainele Lui ne vor fi împărtășite nouă și vom putea privi și explora pentru vecie slava

Sa. Iată răsplătirea celor ce, prin credință, au ales să Își spele hainele în sângele Mielului și să îi slujească pe pământ chiar în mijlocul necazurilor și a durerii.

Atunci când bătrânul îi explică lui Ioan cine sunt cei răscumpărați, el folosește o expresie care a dus la numeroase interpretări: „*Aceștia vin din necazul cel mare...*”. Unii interpretează acest necaz în mod general ca referindu-se la suferințele și necazurile prin care au trecut cei credincioși de-a lungul secolelor. Alții cred că se referă la ultima perioadă de istorie când va veni un necaz aparte peste pământ. În capitolul 7 nu avem suficiente informații pentru a susține această a doua interpretare. Ba mai mult, informațiile pe care le avem ne sugerează că prima interpretare ar avea câștig de cauză. Mulțimea descrisă în acest capitol se referă mai degrabă la toți cei răscumpărați din istorie și nu doar la o minoritate care a parcurs o perioadă specială din istorie. Astfel, dacă mulțimea celor răscumpărați de-a lungul istoriei a venit din necazul cel mare, atunci înseamnă că acest necaz are în vedere nu o perioadă specifică din istorie, ci istoria însăși. Istoria este astfel percepută ca un mare necaz. Această viziune este în armonie cu multe pasaje din Noul Testament care ne vorbesc despre încercările la care vor fi supuși cei credincioși. Ne aducem aminte de vorbele Mântuitorului: „*În lume veți avea necazuri, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea!*”, dar și de cuvintele lui Luca, care ne spune că Pavel îi întârea pe frați și îi învăța că în Împărăția lui Dumnezeu trebuie să intrăm prin multe necazuri. Aceasta nu înseamnă că la sfârșitul istoriei nu ar putea fi o amplificare a acestor necazuri care au străbătut întreaga istorie.

Înțelegem deci, că cei ce au pecetea lui Dumnezeu nu sunt scutiți de suferința care se revarsă pe pământ. Ei sunt protejați de revărsarea mâniei lui Dumnezeu, dar cât sunt pe pământ trec prin multe necazuri și credința lor este testată. Protecția este spirituală și este desăvârșită. Dar suferința va atinge trupurile lor spre creșterea credinței.

Capitolele 4 și 5 ne prezintă o primă perspectivă asupra planului lui Dumnezeu. Domnul ne deschide fereastra spre veșnicia „de dinainte” și spre veșnicia „de după”. Planul Îl are în centru pe Cel ce șade pe Tron și este spre gloria Numelui Său. Planul Său cu pământul are ca scop revelarea frumuseții Sale în toată claritatea și splendoarea ei, lucru care duce la închinarea oricărei făpturi înaintea lui Dumnezeu. Cheia împlinirii acestui plan este Mielul care a fost înjunghiat pentru răscumpărarea noastră. Prezența celor răscumpărați face posibilă împlinirea acestui plan și marea biruință finală a lui Dumnezeu. Rolul nostru este semnificativ în biruința finală a lui Dumnezeu și în revelarea gloriei Sale.

Capitolele 6 și 7 ne prezintă o nouă perspectivă asupra planului lui Dumnezeu. Ni se

aduce aminte de căderea omului și de consecințele acestuia asupra pământului. Din pricina păcatului, suferința și răul invadează lumea. Domnul își revarsă progresiv mânia asupra pământului. Cei credincioși nu sunt scutiți de confruntarea cu această suferință. Ba mai mult, ei pătimesc din pricina credinței lor și Domnul îngăduie să fie omorâți și martirizați. Dar aceasta nu înseamnă că El își încalcă dreptatea în picioare. Mânia progresivă va culmina cu judecata finală, când Domnul va răzbuna sângele nevinovat vărsat pe pământ și va aduce peste pământ înfricoșătoarea zi a mâniei Sale. În fața revărsării violente a mâniei Sale ne întrebăm cine va putea sta în picioare. Capitolul 7 ne răspunde la această întrebare. Cei care au pe frunte pecetea lui Dumnezeu, adică cei care L-au slujit pe Domnul și și-au spălat hainele în sângele Mielului. Ei sunt protejați de mânia Sa pe pământ dar și în ceruri. Ei pot sta în picioare prin har în fața Scaunului de domnie al lui Dumnezeu. Ei au trecut prin necazul cel mare dar vor sta în prezența lui Dumnezeu acolo unde nu îi va mai ajunge nici o durere și nici o lacrimă și unde vor fi duși de marele Păstor la izvoarele apelor vieții, unde vor fi veșnic în marea aventură a cunoașterii Celui Preaînalt.

4. A treia perspectivă asupra istoriei:

pecetea a șaptea

8:1-11:18

Capitolul 8 începe cu ruperea pecetii a șaptea. După ruperea acestei peceti, în ceruri apare o tăcere misterioasă de aproape o jumătate de oră. Ce să însemne această tăcere? Ce a cauzat-o? Ce anume o va face să înceteze? Tăcerea va fi întreruptă de sunetul celor 7 trâmbițe care aduc noi manifestări ale judecării lui Dumnezeu în fața pământului. Din această perspectivă, interpretarea pertinentă pare a fi următoarea: tăcerea de o jumătate de ceas simbolizează tăcerea lui Dumnezeu în fața răului și nedreptății de pe pământ. Pentru cei care interpretează pecetea a 6-a ca pe o imagine a crucii lui Hristos, interpretează această tăcere ca tăcerea Tatălui față de răstignirea Fiului Său, adică față de cea mai mare nedreptate din istorie. Observăm deci că ambele interpretări reliefează ideea de tăcere în fața nedreptății de pe pământ, tăcerea întreruptă de manifestarea judecării lui Dumnezeu adusă prin cele șapte trâmbițe. Într-adevăr versetele 1 și 2 pun în contrast tăcerea din ceruri și cele șapte trâmbițe primite de cei șapte îngeri. Cele șapte trâmbițe vor sparge tăcerea. Dar de ce întârzie să sune din trâmbiță cei șapte îngeri? De ce încă persistă tăcerea? Ce anume îi va determina pe cei șapte îngeri să sune din trâmbițe și să spargă această tăcere apăsătoare? Și aici vine partea cea mai frumoasă din acest capitol.

Verstele 3-5 ne explică ce anume a determinat încetarea tăcerii. Este folosită imaginea din Cortul sau templul Vechiului Legământ. Altarul de aur, altarul tămâierii se afla exact înaintea chivotului care simboliza scaunul de domnie al Domnului. Între altar și chivot era perdeaua care separa Locul Sfânt de Locul Preasfânt. Preotul puneă tămâie pe altar, iar tămâia se ridica înaintea Celui ce ședea pe chivot: *„Aaron va arde pe el tămâie mirositoare, va arde în fiecare dimineață când va pregăti candelile; va arde și seara când va așeza candelile. Astfel, se va arde necurmat din partea voastră tămâie dinaintea Domnului din neam în neam.”* (Exod 30:7-8). Tămâia era din partea lui Israel și era adusă de preot, simbolizând rugăciunile lui Israel intermediare de marele Preot. David prezintă mai explicit simbolul tămâiei: *„Doamne, eu te chem: vino degrabă la mine! Ia aminte la glasul meu, când Te chem! Ca tămâia să fie rugăciunea mea înaintea Ta, și ca jertfa de seară ridicarea mâinilor mele!”* (Psalmul 141:1-2). Nu este de mirare că în Apocalipsa tămâia este asociată cu rugăciunile sfinților. Din pricina acestor imagini vechi-testamentare, unii teologi văd în îngerul care tămâiază pe Însuși Domnul nostru Isus Hristos,

Marele nostru Preot, Singurul mijlocitor între Dumnezeu și oameni. Sunt mai multe pasaje în Scriptură unde Fiul apare prezentat ca un înger. Interpretarea pare credibilă. Într-adevăr, din perspectiva cărții Evrei avem un singur Mare Preot în Locul Preasfânt din Ceruri; Hristos și nu îngerii este Marele nostru preot. Deci, în contextul tăcerii lui Dumnezeu în fața răului, Hristos, Marele nostru Preot vine cu rugăciunile noastre înaintea Tatălui. Ca răspuns la rugăciunile noastre, tăcerea este întreruptă și începe revărsarea judecății divine aduse de sunetul celor șapte trâmbițe. Este incredibil. Elementul cheie care a întrerupt tăcerea lui Dumnezeu și a adus judecata îl constituie rugăciunile sfinților. Sfinții au un rol atât de important în planul Său. Rugăciunile acestora contribuie substanțial la împlinirea planului lui Dumnezeu. Există o conlucrare reală între cer și pământ. Cerul este al lui Dumnezeu, iar pământul a fost dat fiilor oamenilor, după cum ne spune psalmistul (vezi Psalmul 115).

Mandatul stăpânirii pământului a fost dat omului și Domnul conlucrează cu omul pentru împlinirea planurilor Sale. După pilda cu judecătorul nedrept, Mântuitorul a spus: *„Ați auzit ce zice judecătorul nedrept? Și Dumnezeu nu va face dreptate aleșilor Lui, care strigă zi și noapte către El, măcar că zăbovește față de ei? Vă spun că le va face dreptate în curând. Dar când va veni Fiul Omului, va găsi El credință pe pământ?”* (Luca 18:6-7). Petru ne spune și el: *„Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, Cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pământul cu tot ce este pe el, va arde. Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă, așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care Cerurile aprinse vor pieri, și trupurile cerești se vor topi de căldura focului? Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm Ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. De aceea, preaiubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină și în pace.”* (2 Petru 3:10-14).

Petru deci ne îndeamnă să grăbim venirea judecății. Judecata vine nu doar din pricina rugăciunilor sfinților, dar ea poate să fie și grăbită de noi. Cum de poate fi grăbită și ce trebuie să facem pentru a o grăbi? Tot Petru ne dă răspunsul: *„Dar, preaiubiților, să nu uitați un lucru: că, pentru Domnul, o zi este ca o mie de ani, și o mie de ani sunt ca o zi. Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinței Lui cum cred unii; ci are o îndelungă răbdare pentru voi, și dorește ca nici unul să nu piară, ci toți să vină la pocăință.”* (2 Petru 3:8-9). Pavel ne spune în Romani 11 că trebuie să se îplinească numărul deplin al neamurilor. Când toți cei deschiși pentru credință vor fi intrat în istorie și vor fi crezut, atunci motivul pentru care Domnul întârzie judecata va fi

îndepărtat și judecata va veni. Petru ne spune și cum putem grăbi venirea Domnului: printr-o purtare sfântă și evlavioasă (2 Petru 3:11). O purtare sfântă și evlavioasă înseamnă o mărturie puternică în întuneric și aducerea la pocăință a multe suflete. Acest lucru va grăbi venirea judecății. Orice credincios dorește grăbirea venirii judecății lui Dumnezeu. Orice credincios suspină din pricina răului din lume și este însetat după dreptatea divină. Venirea judecății nu este un motiv de spaimă căci sângele Mielului ne oferă garanția izbăvirii noastre. Dar este un motiv de bucurie, căci răul și suferința vor fi îndepărtate de pe pământ, iar Domnul ne va răzbuna pentru toate nedreptățile la care am fost supuși din pricina Numelui Său. De multe ori suntem tentați să credem că zilele pe care le trăim pe pământ sunt banale și lipsite de semnificație. Dar dacă trăim în ascultare de Domnul, aceste zile banale și pline de rutină nu fac altceva decât să grăbească venirea zilei Domnului. La apusul soarelui poate nu vedem mult rod în urma unei zile trăite cu smerenie pentru Domnul și cu credincioșie în lucrurile mici. Dar din Ceruri se vede cum acea zi a adus mai aproape venirea Domnului.

Din pricina rugăciunilor sfinților, cei șapte îngeri încep să sune din trâmbițe. Sunetul fiecărei trâmbițe aduce o nouă judecată asupra pământului. Autorul face o separație între judecățile aduse de primele patru trâmbițe și cele aduse de ultimele trei trâmbițe. Între acestea, apare un vultur care ne spune că ultimele trei judecăți presupun o intensificare a pedepsei. Să analizăm primele patru judecăți.

Mai întâi este afectat pământul și vegetația sa, apoi marea, apoi izvoarele, apoi astrele de pe cer. Măsura judecății este: „a treia parte.” Mereu a treia parte este afectată. Ne aducem aminte că după ruperea peceții a patra, a patra parte a pământului a fost afectată. Acest lucru sugerează o intensificare a judecății lui Dumnezeu. O întrebare importantă este: aceste patru judecăți reprezintă patru evenimente, cataclisme specifice din istorie, sau imaginea simbolică a unor judecăți care s-au revărsat peste pământ de-a lungul unei perioade mai mari de timp. Dacă ar reprezenta patru evenimente unice, atunci am putea spune că aceste judecăți încă nu au sosit, dar vor veni. Dacă sunt realități istorice continue, atunci vom găsi în istorie tot felul de catastrofe care au afectat fie vegetația, fie marea, fie izvoarele. Poate afectarea astrelor este cel mai dificil de înțeles. Încă lumina zilei nu s-a micșorat cu o treime. Știm că din pricina poluării radiațiile emise de soare afectează pământul, dar nu avem informații despre posibilitatea ca ziua să își piardă lumina ei. Oare, este doar o imagine simbolică ce ne sugerează că sistemul solar ar fi afectat din pricina judecății lui Dumnezeu, sau trebuie încă să așteptăm acele zile?

Nu mă grăbesc să răspund la aceste întrebări. Există într-adevăr posibilitatea ca aceste imagini să fie imagini simbolice ale judecății lui Dumnezeu care va afecta progresiv întreaga creație. Astfel, nu trebuie să așteptăm niște catastrofe globale care să se potrivească perfect cu descrierile din Apocalipsa 8. În același timp, observăm că autorul vrea să ne transmită ideea de intensificare a judecății lui Dumnezeu. Înainte de revărsarea finală a judecății lui Dumnezeu, Domnul nu doar aduce tot felul de judecăți, dar acestea se intensifică cu cât ne apropiem de ziua cea mare a judecății. Să ne aducem aminte că în capitolul 16 avem prezentate ultimele potire ale mâniei lui Dumnezeu. Acestea nu mai afectează o pătrime, sau o treime din pământ, ci tot pământul. Deci, chiar dacă aceste imagini sunt simbolice și includ diferite judecăți revărsate pe pământ, ni se transmite clar ideea intensificării acestor judecăți cu cât ne apropiem de vremea sfârșitului. Astfel, înțelegem că Domnul dorește să avertizeze pe oameni de ziua judecății Sale și cu cât ziua va fi mai aproape cu atât va crește numărul și dimensiunea cataclismelor și catastrofelor care se vor abate asupra pământului. Ne așteptăm deci ca în ultimele zile ale istoriei oamenii să se confrunte cu catastrofe de proporții cu care nu s-au mai confruntat până atunci. Dacă acestea se vor plia perfect pe descrierile din Apocalipsa sau nu, nu știm cu siguranță. Știm însă că acestea îi vor afecta deopotrivă pe cei credincioși și pe cei necredincioși. În capitolul 8 nu găsim vreo promisiune că cei credincioși nu vor fi afectați de aceste urgii. Însă, pentru aceștia toate lucrurile vor lucra spre binele lor. Nu va fi o judecată a lor, ci Domnul se va folosi de suferința din lume pentru a modela în ei chipul lui Hristos, căci este bine știut din exemplu lui Hristos, că la slava Sa se poate ajunge doar pe drumul durerii.

Capitolul 9 ne prezintă trâmbița a 5-a și a 6-a. Observăm că, spre deosebire de primele urgii aduse de primele patru trâmbițe care au afectat creația în care locuiește omul și indirect pe om, aceste două urgii din capitolul 9 sunt îndreptate direct împotriva omului. Ba chiar se specifică: „*Li s-a zi să nu vătămeze iarba pământului, nici vreo verdeață, nici vreun copac, ci doar oameni care n-aveau pe frunte pecetea lui Dumnezeu.*”. Urgia a cincea presupune un chin de 5 luni, iar urgia a șasea moartea a o treime di oameni. Este ca și cum Dumnezeu strânge lațul judecății. Revărsarea judecății sale este progresivă și cu cât ne apropiem de urgia a șaptea judecata este mai intensă. Mai întâi, este afectată creația, apoi oamenii printr-un chin, apoi urmează distrugerea a o treime dintre oameni. Progresivitatea judecății lui Dumnezeu anunță omenirea că se apropie judecata finală. Un alt lucru interesant cu privire la capitolul 9 este apariția lumilor demonice în contextul judecății divine. Deși este vorba despre o judecată a lui

Dumnezeu, actorii care o împlinesc efectiv sunt demonii. Adâncul este locul demonilor. Ne aducem aminte de ce i-au spus demonii Mântuitorului în contextul vindecării îndrăcitului în Luca 8:31: „*Și dracii rugau stăruitor pe Isus să nu le poruncească să se ducă în Adânc.*” Cei care aduc un chin ca de cel al scorpiei asupra oamenilor sunt demonii ieșiți din Adânc. Observăm că demonii nu pot distruge decât în limita hotărâtă de Dumnezeu. Ei nu pot distruge sau chinui cât vor și de capul lor, chiar dacă este vorba de cei necredincioși. Dumnezeu le pune limite pe care aceștia nu le pot depăși. Nu știm exact ce presupune acest chin de cinci luni. Poate fi vorba de un chin deopotrivă fizic și psihic, un chin atât de mare, încât oamenii vor ajunge să își dorească moartea, dar moartea va fugi de la ei. Autorul insistă la ambele urgii pe descrierea demonilor. Oare de ce face acest lucru? Probabil el vrea să ne conștientizeze de puterea acestora, de hidoșenia lor și de ura pe care aceștia o poartă rasei umane.

Capitolul 9 din Apocalipsa este unul din capitolele care ne oferă cele mai multe informații despre lumea demonică. De fapt, nu cred că este vreun capitol care să insiste atât de mult ca acesta pe realitatea lumii demonice. Aceste imagini ne ajută să înțelegem cât de real și cumplit este războiul spiritual. Demonii există, sunt foarte puternici, sunt hidoși și respingători și poartă o ură de moarte rasei umane. Bucuria, plăcerea, pasiunea lor este să chinuie omul și să-l distrugă. În mod sugestiv, îngerul Adâncului, împăratul lor este numit Abaddon sau Apolion, care înseamnă distrugere. Ne aducem aminte de cuvintele Mântuitorului: „*El este ucigaș de la început, și.... mincinos și tatăl minciunii.*” (Ioan 8:44). „*Hoțul nu vine decât să fure, să junghie și să prăpădească.*” (Ioan 10:10). Apoi, numărul lor este foarte mare. La urgia a cincea apare un fum mare care întunecă văzduhul și din acest fum apar lăcustele care simbolizează demonii. La urgia a șasea numărul oștirii celor patru îngeri de la Eufrat este de două sute de milioane. Demonii sunt foarte bine organizați și lucrează împreună. Ei au diferite căpetenii și împărății. Ei sunt asemenați cu o oștire organizată și de temut.

Întrebarea care îmi vine în minte este de ce în revărsarea judecății Sale sunt implicați și demonii? O altă întrebare este: În toate manifestările judecății lui Dumnezeu sunt implicate și lumile demonice sau doar în unele? De exemplu, la urgiile aduse de primele patru trâmbițe, lumile demonice nu sunt menționate deloc. Nu sunt menționate sau nu sunt implicate? Din Iov 1 știm că Domnul nu poate ispiti pe nimeni dar îngăduie celui rău să ispitească pe cei credincioși. Scopul lui Dumnezeu este însă total diferit de cel al lui Satan. Dumnezeu urmărește ca credința să strălucească și să crească. Iar Satan urmărește distrugerea credinței. Înțelegem că Satan în cele

din urmă trage la carul de slavă a lui Dumnezeu și că el are un rol în planul lui Dumnezeu. Chiar dacă este răzvrătit și dușman al lui Dumnezeu, Domnul îl folosește în înțelepciunea Sa ca unealtă în împlinirea planurilor Sale. În contextul ispitirii înțelegem mai ușor rolul său. Dar și aici ne aducem aminte de Iacov 1 care ne spune că fiecare când este ispitit este atras de pofta lui însuși. Noi avem o fire pământească plină de pofte. Cel rău stimulează aceste pofte deja existente. Dacă ispititorul nu ar exista, aceasta nu ar însemna că nu ar exista deloc ispite. Însă ele ar fi mai mici și mai puțin intense. Este una când poftele din noi reacționează la diferite contexte de viață și este alta când cel rău le ațâță cum știe el să o facă. Ne aducem aminte de ispitirea Mântuitorului nostru din pustie. Deși Isus s-a născut într-o fire asemănătoare cu a păcatului, în pustie el a experimentat o ispitire cu totul specială. Atunci cel rău a stimulat la maximum tendințele din firea sa asemănătoare cu a păcatului. Deci în contextul ispitirii este mai ușor să înțelegem prezența și rolul tatălui minciunii. Dar cum rămâne cu prezența sa în contextul judecății?

Ne aducem aminte de un pasaj sugestiv din 1 Împărați 22. În contextul judecării lui Ahab, are loc o discuție în Ceruri și Domnul întreabă: „*Cine va amăgi pe Ahab să se suie la Ramot din Galaad și să piară acolo?*” Și au răspuns unul într-un fel, altul într-altul. Și un duh a venit și s-a înfățișat înaintea Domnului, și a zis: „*Eu îl voi amăgi.*” Domnul i-a zis: „*Cum?*”. „*Voi ieși*”, a răspuns el, „și voi fi un duh de minciună în gura tuturor proorocilor lui.” Domnul a zis: „*Îl vei amăgi, și-ți vei atinge ținta, ieși și fă așa!*” Și acum iată că Domnul a pus un duh de minciună în gura tuturor proorocilor tăi care sunt de față. Dar Domnul a hotărât lucruri rele împotriva ta.” (1 Împărați 22:20-23). Domnul trimite un duh de minciună cu scopul judecării și pedepsirii lui Ahab. Înțelegem că atunci când este vorba de amăgirea unui om care se află sub judecata lui Dumnezeu demonii pot opera această amăgire. Ne întrebăm dacă de fiecare dată se întâmplă ca în 1 Împărați 22?

Romani 1 ne spune că din pricina păcatului Domnul i-a lăsat pe oameni în voia minții lor blestamate. În primele capitole din Romani, care descriu manifestarea mâniei lui Dumnezeu, nu este pomenit deloc Satan. Stau și mă întreb dacă Satan este o unealtă necesară în contextul judecății la fel cum este și în contextul ispitirii? Sau din pricina faptului că răul și păcatul au intrat prin el în lume, el este stăpânitorul acestei lumi și are drept să se implice în amăgirea și distrugerea omului. Din exemplul răzvrătirii lui Satan, știm că răul poate fi ales fără ispititor și că orientarea spre rău poate persista fără existența unui instigator extern. Dar păcatul a intrat în lume prin ispitirea lui Satan. De aceea, el stăpânitorul acestei lumi este prezent în tot răul care se

petrece sub soare. Să fie oare acesta motivul pentru care descoperim în manifestarea judecății lui Dumnezeu implicarea lumilor demonice? Oricum este important să înțelegem că judecata lui Dumnezeu se poate manifesta fără implicarea lumilor demonice. La ieșirea evreilor din Egipt, cel care a adus moartea peste întâii născuți ai egiptenilor nu a fost un demon, ci Însuși Îngerul Domnului. Domnul va fi cel care va înfăptui judecata finală, în care vor fi judecați și pedepsiți nu doar oamenii, ci și demonii. În capitolul 8 cei care aduc necazul pe pământ sunt îngerii lui Dumnezeu și nu ni se pomenește nimic de intermedierea necazului de către lumile demonice. În capitolul 16 al treilea înger al lui Dumnezeu a vărsat potirul lui în mare. Și marea s-a făcut sânge, ca sângele unui mort. Și a murit orice făptură vie, chiar și tot ce era în mare. *„Și am auzit pe îngerul apelor zicând: „Drept ești Tu, Doamne, care ești și care erai! Tu ești sfânt pentru că ai judecat în felul acesta. Fiindcă aceștia au vărsat sângele sfinților și al proorocilor, le-ai dat și Tu să bea sânge. Și sunt vrednici!”* (16:4-6). Îngerul apelor, cel implicat în această judecată, este în mod cert un înger al lui Dumnezeu. O altă observație interesantă în capitolele 8 și 9 este că atunci când judecata se va revarsa indirect asupra oamenilor prin intermediul unor fenomene naturale, sunt pomeniți doar îngerii lui Dumnezeu și nu este făcută nici cea mai mică aluzie la lumile demonice. În schimb, în capitolul 9 când judecata este îndreptată în mod direct asupra oamenilor, lumile demonice sunt cele care operează distrugerea și suferința. În capitolul 16 (potirele) când judecata se manifestă prin intermediul fenomenelor naturale sunt pomeniți doar îngerii buni, dar când este vorba de al șaselea potir care vizează amăgirea oamenilor spre pieirea lor, din nou sunt pomenite duhurile demonice: *„Al șaselea a vărsat potirul lui peste râul cel mare, Eufrat. Și apa lui a secat, ca să fie pregătită calea împăraților, care au să vină din Răsărit. Apoi, a văzut ieșind din gura balaurului și din gura fiarei, și din gura proorocului mincinos trei duhuri necurate care semănau cu niște broaște. Acestea sunt duhuri de draci care fac semne nemaipomenite, și care se duc la împărații pământului întreg, ca să-i strângă pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic.”* (16:12-14).

Păcatul și răul sunt entități în sine, care pot exista și fără cel rău. Dar pentru că păcatul a intrat în lume prin cel rău, în spatele păcatului, răului și suferinței din lume există lumi demonice reale. În acest sens găsim un text interesant în Evanghelia după Luca. După ce Mântuitorul vindecă într-o zi de Sabat o femeie gârbovă, el le spune fariseilor: *„Dar femeia aceasta, care este o fiică a lui Avraam, și pe care Satana o ținea legată de optsprezece ani, nu trebuia oare să fie dezlegată de legătura aceasta în ziua Sabatului?”* (Luca 13:16). Observăm că era vorba

despre un copil al lui Dumnezeu, o fiică spirituală a lui Avraam. Și totuși Isus vede în spatele neputinței fizice o legătură a lui Satan. La fel în cartea Iov, ni se spune că Satana a lovit pe Iov cu o bubă grea. Fără să ne speriem sau să începem să vedem duhuri peste tot, este bine să conștientizăm dimensiunea luptei spirituale. Pentru că păcatul a intrat în lume prin cel rău, tot ce este în lume se petrece în contextul unei lupte spirituale reale. Din această pricină nu putem separa nici biologicul, nici psihologicul, nici naturalul de spiritual. Interferența dintre aceste dimensiuni este mai intensă decât ne putem închipui.

Judecata lui Dumnezeu poate fi înfăptuită fără ca ea să fie intermediată de lumile demonice. Totuși, de multe ori judecata lui Dumnezeu se întâmplă să fie intermediată de ele. Poate fi vorba, după cum am văzut, de un duh de amăgire, de un chin ca de scorpie, de moarte sau de altceva. Oare de ce Domnul alege să acționeze în acest mod? Oare nu ar fi mai frumos ca judecata Sa să nu fie realizată prin acțiunile diavolului? Sunt măcar trei motive care explică marea dilemă a capitolul 9 din Apocalipsa: de ce Domnul implică lumile demonice în revărsarea judecății Sale? Mai întâi, strălucește înțelepciunea Sa. Deși cel rău îi este dușman, acesta se dovedește până la urmă că trage la carul slavei lui Dumnezeu și lucrează în cele din urmă, fără să vrea, la împlinirea planului lui Dumnezeu. În al doilea rând, ne amintim că răul a intrat în lume prin cel rău și atunci el ar avea un anumit drept să participe la distrugerea rasei umane. Al treilea motiv, ne este oferit de un verset din capitolul 9 din Apocalipsa: *„Ceilalți oameni care n-au fost uciși de aceste urgii nu s-au pocăit de faptele mâinilor lor ca să nu se închine dracilor și idolilor...”*. Iată că oamenii se închină dracilor, și atunci Domnul îi dă pe mâna dracilor. Domnul este drept: Omul alege să se închine și să slujească dracilor. Domnul le respectă decizia și îi dă pe mâna celor pe care i-au slujit și adorat, celor de care au ascultat și de care au ales să aparțină. Acest act de dreptate este menit să trezească omenirea din această închinare față de lumile întunericului. Iată consecințele cinstirii celui rău, a acestuia împreună cu îngerii săi: aduce chin și moarte peste omenire. Oamenii se pot trezi și pot conștientiza nu doar că închinarea la idoli nu le aduce binecuvântare și protecție, ba dimpotrivă, că le aduce blestem și durere. Și aceasta, cu atât mai mult, cu cât, cei credincioși sunt protejați de lumile demonice. Într-adevăr, dacă în capitolul 8 nu ni se spune că cei credincioși ar fi scutiți de confruntarea cu consecințele catastrofelor naturale ale judecății divine, în capitolul 9 ei sunt așezați sub o protecție specială: *„Li s-a zis să nu vatăme iarba pământului, nici vreo verdeață, nici vreun copac, ci numai pe oamenii care aveau pe frunte pecetea lui Dumnezeu.”* Această protecție este menționată doar la urgia a cincea.

Nu știm dacă ea este valabilă și în contextul urgiei a șasea. Oricum apare o diferență izbitoare între cei ce se închină lui Dumnezeu și cei ce se închină idolilor. Cei ce se închină idolilor suferă cinci luni de un chin cumplit și caută disperăți moartea care fuge de la ei. Slujitorii Creatorului rămân plini de pace și de bucurie. Domnul, în dreptatea Sa, îi dă pe oameni pe mâna celui care l-au ales. Tatăl minciunii le-a promis fericire și bucurie, dar le aduce în schimb chin și distrugere. Dumnezeu, în dragostea Sa, nu îngăduie ca cel rău să distrugă deodată întreaga rasă umană, așa cum și-ar dori el, ci îi lasă pe oameni să guste treptat din consecințele păcatului. Scopul este clar: trezirea, pocăința și mântuirea lor.

Din această perspectivă ultimele două versete din capitolul 9 sunt foarte importante și ne oferă o imagine minunată asupra pedepsei lui Dumnezeu. Dumnezeu pedepsește pământul în primul rând pentru că este un Dumnezeu sfânt, demn și drept. El le dă oamenilor ce au cerut: o viață fără Dumnezeu, o viață sub autoritatea întunericului. Modul în care El își revarsă pedeapsa face să strălucească bunătatea și dragostea Sa. El are tot dreptul să Își reverse întreaga judecată într-o singură clipă. Dar nu face așa. El o revarsă progresiv. Scopul este clar: el nu vrea moartea păcătosului, ci ca acesta să se întoarcă la El și să trăiască. De aceea, judecata afectează mai întâi natura. Apoi, judecata se revarsă asupra omului, dar fără să-i ia viața : oamenii vor căuta moartea, dar ea va fugi de la ei. Domnul, în contextul urgiei a cincea este preocupat ca oamenii să nu moară, ci să rămână în viață pentru a avea șansa pocăinței. Urgia a șasea aduce moartea peste o parte din omenire. Mesajul este clar pentru cei ce rămân în viață: judecata finală este aproape. Domnul strânge omenirea încetul cu încetul în lațul judecății Sale pentru a o trezi din somnul morții. Fiecare urgie strigă cu nespusă putere: ziua judecății este aproape! Întoarceți-vă la Cel ce v-a creat ca să aveți viața! Este fascinant să observi că în contextul revărsării dreptei judecăți a lui Dumnezeu ceea ce strălucește și mai mult este îndurarea și dragostea Sa pentru cei ce îi întorc spatele. Oamenii au ales să Îl alunge pe Creator din creație și să slujească celui rău. Dacă Domnul le-ar respecta în totalitate alegerea ar însemna ca El să se retragă în totalitate și să îi lase în întregime pe mâna celui rău. Cel rău ar distruge într-o clipă întreaga rasă umană. Pe de altă parte, dacă Susținătorul creației ar pleca, toată creația s-ar prăbuși. Să ne închipuim scena: în fiecare zi, toate păcatele oamenilor transmit cu claritate un mesaj cât se poate de clar către cer: „Te urâm pe Tine și îți urâm poruncile ! Vrem să fim dumnezei, să guvernăm singuri această planetă spre slava noastră!”. Dacă Domnul ar pleca, oamenii s-ar distruge unii pe alții în câteva clipe și toată planeta ar rămâne o mare pustietate. Dacă Domnul ar pleca, ar rămâne iadul. Dacă

Domnul ar pleca, s-ar înfăptui judecata cea dreaptă: „Ați cerut să rămâneți fără Mine, atunci rămâneți fără Mine!” Cu toate acestea, Domnul nu ascultă cererea nebunilor, ci alege să rămână nepoftit la masă. El vrea să mai susțină creația și să facă bine omenirii, să le aducă ploi din cer, roade la vreme și bucurie în suflet. El dă un glas puternic al conștiinței pentru a limita răul pe care îl face omul pe pământ. El pune limite influenței celui rău asupra oamenilor. El își lasă martorii credincioși pe pământ în mijlocul necazului și suferinței. Ce mare este bunătatea lui Dumnezeu pentru omenire! În fiecare zi Numele Domnului este hulit de dimineață până seara. Și Domnul, în loc să asculte cererea nebunilor care Îl urăsc de moarte și să își ia mâna și totul să piară, alege să rămână în acest Univers stricat și să suporte cu răbdare mizeriile noastre. Răutatea, nedreptatea, suferința de pe pământ Îl întristează nespus, Îl mânie, Îl obosește. Într-o singură clipă ar putea să pună capăt acestei tragedii. Dar El Își arată bunătatea prin harul Său general pentru a topi inima celor care Îl urăsc fără temeii. Și când vine ziua judecății, El nu o aduce dintr-odată, ci progresiv pentru a avertiza omenirea și a o trezi la lumină. Din această perspectivă înțelegem că deși anumite urgii din Apocalipsa pot fi interpretate ca realități istorice continue, în ultimele zile ale istoriei, intensitatea și frecvența acestor catastrofe va crește, tocmai ca un avertisment final pentru ziua mănii.

Acum e momentul potrivit să ne întrebăm dacă urgiile din Apocalipsa capitolul 9 pot fi interpretate ca și realități istorice continue sau sunt mai degrabă două urgii specifice păstrate pentru ultimele zile ale istoriei. Limbajul folosit de Ioan ne sugerează că acesta ar viza mai degrabă ultimele zile ale istoriei. Mai întâi, textul face o demarcație clară între primele patru urgii și ultimele trei prin apariția vulturului care ne propune și o cronologie a evenimentelor: întâi cele patru sunete de trâmbiță și apoi celelalte trei. Apoi, urgiile din 9 încep cu două dezlegări a lumilor demonice. Modul în care sunt descrise acestea, ne trimit cu gândul mai degrabă la două evenimente specifice decât la două realități continue. Iată ce ne spun versetele 14 și 15: „...și zicând îngerului al șaselea care avea trâmbița „Dezleagă pe cei patru îngeri care sunt legați la râul cel mare Eufrat!” Și cei patru îngeri care stăteau gata pentru **ceasul, ziua, luna și anul acela**, au fost dezlegați ca să omoare a treia parte din oameni.” Cuvintele folosite de Ioan: „**ceasul, ziua, luna și anul**” par a fi folosite tocmai pentru a ne indica faptul că acum este vorba de un eveniment specific și nu de o realitate a judecății lui Dumnezeu care străbate întreaga istorie. Apoi, în capitolul 10 suntem anunțați că nu va mai fi nici o zăbavă și că, în zilele în care va suna din trâmbița lui, îngerul al șaptelea, se va sfârși taina lui Dumnezeu, după

vestea cea bună vestită de El robilor Săi proorocilor.

Când intrăm în capitolul 10 ne așteptăm să ne întâlnim cu îngerul al șaptelea sunând din trâmbiță. Dar nu se întâmplă acest lucru. Autorul pare să deschidă o paranteză în 10:1-11:13, dar se pare că este mai mult decât o paranteză. El pare să aibă în vedere evenimentele dinaintea trâmbiței a șaptea. Într-adevăr, în capitolul 10 mărețul înger ne vorbește despre trâmbița a șaptea, iar după evenimentele din capitolul 11 cu fiara și cei doi prooroci, autorul notează: „*A doua nenorocire a trecut. Iată că a treia nenorocire vine curând.*” (11:14) Acest verset ne transmite următorul mesaj: evenimentele din capitolul 11 se petrec simultan cu a doua nenorocire, sau chiar fac parte din ea. A doua nenorocire, are în vedere dezlegarea celor patru îngeri de la Eufrat care stăteau gata pentru ceasul, ziua, luna și anul acela. Deci, după cum a doua nenorocire vizează mai degrabă evenimente specifice și unice decât realități istorice continue, la fel, evenimentele din capitolul 11 par să ne trimită cu gândul la o perioadă specifică din istorie.

În capitolul 10 apare un alt înger. Acesta este mai măreț ca cei șapte îngeri care aveau cele șapte trâmbițe. Măreția Sa ne indică că mesajul Său este extrem de important. Un mesaj important este adus de un mesager pe măsură. Descrierea acestui înger puternic care se pogoară din cer pe pământ ne aduce aminte de slava Domnului din Ezechiel, de Omul în haină de in din cartea Daniel, de Fiul Omului din primele capitole din Apocalipsa și de scaunul de domnie din Apocalipsa capitolul 4. Nu este altcineva, decât Însuși Hristos, Fiul lui Dumnezeu, în toată slava și splendoarea Lui. Dacă Însuși Fiul lui Dumnezeu coboară din cer pentru a transmite acest mesaj înseamnă că mesajul este extrem de important. El strigă cu glas tare ca un leu și cele 7 tunete fac să se audă glasurile lor. Cu toții suntem cu sufletul la gură ca să vedem ce a grăit Domnul nostru. Dar surpriză: lui Ioan nu i se dă voie să noteze mesajul: „*Pecetluiește ce au spus cele șapte tunete și nu scrie ce au spus.*” Deși cartea Apocalipsa nu este o carte pecetluită (vezi capitolul 22), totuși iată un mesaj pecetluit. Oare ce putem învăța din acest tablou, de vreme ce nu știm care a fost mesajul rostit de Hristos? Putem înțelege că nu toate lucrurile despre vremea sfârșitului ne-au fost descoperite. Cele descoperite în cartea Apocalipsa, sunt cu adevărat descoperite și le putem înțelege. Dar sunt multe lucruri care nu ni s-au descoperit. Într-adevăr, Domnul nu pare a fi interesat în a ne oferi un scenariu exact și detaliat cu privire la evenimentele din ultimele zile ale istoriei. El ne descoperă anumite indicii și evenimente viitoare, dar aceasta nu înseamnă că putem construi un scenariu detaliat și nici că viitorul nu ne va aduce și surprize. Imaginea cu pecetluirea mesajului ne aduce aminte de cartea Daniel. În această carte, de două

ori i se spune lui Daniel să pecetluiască vedeniile: prima dată în capitolul 8 și apoi în 12. Aici, după ce Daniel pune o întrebare Omului în haină de în, acesta îi răspunde. *„Du-te, Daniele! Căci cuvintele acestea vor fi ascunse și pecetluite până la vremea sfârșitului. Mulți vor fi curățiți, albiți și lămuriți; cei răi vor face răul, și nici unul din cei răi nu va înțelege, dar cei pricepuți vor înțelege.”* (Daniel 12:9-10).

Spre deosebire de cartea Daniel, Apocalipsa nu este o carte pecetluită, căci vremea sfârșitului a început deja odată cu prima venire a lui Mesia: *„După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul.”* (Evrei 1:1-2). *„Acele lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească drept pilde, și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste care au venit sfârșiturile veacurilor.”* (1. Cor.10:11). Aceasta înseamnă că putem înțelege profețiile din Apocalipsa și din cartea Daniel, dar nu că știm totul despre vremea sfârșitului. Mai sunt lucruri ascunse, ca și mesajul rostit de Hristos în Apocalipsa 10. Aceste lucruri le vom cunoaște în măsura în care vom trăi acele ultime zile din istorie.

Hristos rostește totuși și un mesaj care este notat de Ioan. Este vorba de un mesaj solemn: *„Și îngerul pe care-l văzusem stând în picioare pe mare și pe pământ, și-a ridicat mâna dreaptă spre cer și a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor, care a făcut Cerul și lucrurile din el, pământul și lucrurile de pe el, marea și lucrurile din ea, că nu va mai fi nici o zăbavă, ci că în zilele în care îngerul al șaptelea va suna din trâmbița lui, se va sfârși taina lui Dumnezeu, după vestea bună vestită de El, robilor Săi proorocilor.”* Mesajul rostit trebuie să fie extrem de important. Nu îl rostește oricine, ci Însuși Hristos. Și nu Îl rostește oricum, ci cu un picior pe mare și unul pe pământ și sub forma unui jurământ. Sunt puține situații în Scriptură în care Dumnezeu jură și chiar mai puține situații în care Dumnezeu Se jură pe Sine. Când face acest lucru, îl face pentru a întări cât se poate de mult cuvintele și promisiunile Sale. Ne aducem aminte cum comentează autorul epistolei Evrei jurământul lui Dumnezeu din Genesa 22: *„Dumnezeu când a dat lui Avraam făgăduința, fiindcă nu putea să Se jure pe unul mai mare decât El, El S-a jurat pe Sine Însuși, și a zis: „Cu adevărat te voi binecuvânta și îți voi înmulți foarte mult sămânța.”* Și astfel, fiindcă a așteptat cu răbdare, a dobândit făgăduința. Oamenii cei drept, obișnuiesc să jure pe cineva mai mare; jurământul este o chezășie care pune capăt oricărei neînțelegeri dintre ei. De aceea și Dumnezeu, fiindcă voia să dovedească cu mai multă tărie moștenitorilor făgăduinței Lui nestrămutarea hotărârii Lui, a venit cu un jurământ; pentru

ca, prin două lucruri care nu se pot schimba, și în care este cu neputință ca Dumnezeu să mintă, să găsim o puternică îmbărbătare noi, a căror scăpare a fost să apucăm nădejdea care ne era pusă înainte, pe care o avem ca o ancoră a sufletului; o nădejde tare și neclintită, care pătrunde dincolo de perdeaua dinlăuntrul Templului, unde Isus a intrat pentru noi ca înainte mergător, când a fost făcut Mare Preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.” (Evrei 6:13-20). Dumnezeu este Dumnezeu! Și orice cuvânt rostit de El este adevărat. Orice promisiune făcută de El este adevărată și se va împlini. Pentru că Dumnezeu este Dumnezeu nu este nevoie de jurământ pentru ca promisiunile Sale să se îplinească. El va împlini fiecare cuvânt și fiecare promisiune rostită din gura Lui. Promisiunile însoțite de jurământ nu prezintă o probabilitate mai mare în ce privește împlinirea lor. Toate făgăduințele Sale Se vor împlini. Cu toate acestea, în ce privește anumite promisiuni, El a ales să le întărească cu jurământ. El alege să folosească un limbaj care ne e comun nouă, oamenilor. Și asta deoarece știe că avem de multe ori tendința să ne raportăm la Dumnezeu ca la un om (vezi Psalmul 50:21, Numeri 23:19 etc.). Astfel, dezamăgiți de oamenii care nu își țin promisiunile, ne raportăm cu îndoială la promisiunile Celui Preaînalt. Din această pricină, Domnul întărește anumite promisiuni cu jurământ, pentru a spulbera orice umbră de îndoială din inima noastră: „fiindcă voia să dovedească cu mai multă tărie nestrămutarea făgăduinței Lui.” Importanța prezenței jurământului este semnalată și în Evrei 7: „Fiindcă iată ce se mărturisește despre El: „Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.” Astfel, pe de o parte, se desființează aici o poruncă din pricina neputinței și zădărnice ei – căci Legea n-a făcut nimic desăvârșit – și pe de alta, se pune în loc o nădejde mai bună, prin care să ne apropiem de Dumnezeu. Și fiindcă lucrul acesta nu s-a făcut fără jurământ – căci pe când leviții se făceau preoți fără jurământ, Isus S-a făcut preot prin jurământul Celui ce I-a zis: „Domnul a jurat și nu Se va căi: „Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec”, - prin chiar faptul acesta, El s-a făcut chezașul unui legământ mai bun.” (Evrei 7:17-22).

În planul lui Dumnezeu au existat anumite rânduieli temporare, care mai târziu au fost înlocuite cu altele mai bune. Așa s-a întâmplat și cu preoția leviților, înlocuită de preoția lui Hristos. Dar aceasta nu înseamnă că toate lucrurile vor suferi schimbări. Pentru a întări faptul că preoția lui Hristos este eternă și că nu va mai fi schimbată asemenea preoției leviților, Domnul îl așează pe Hristos în funcția de Mare Preot pe baza unui jurământ etern. Dacă Domnul schimbă unele rânduieli din planul Său nu înseamnă că totul poate fi schimbat și că El este imprevizibil.

El a anunțat mai dinainte că preoția leviților avea să fie schimbată, dar și că preoția lui Hristos nu va fi schimbată. Încă o dată observăm că prezența jurământului insistă pe ideea de nestrămutare a hotărârii și făgăduinței Lui.

După această scurtă incursiune în teologia jurămintelor divine, revenim la jurământul lui Hristos din capitolul 10. El nu doar că jură, dar jură pe Însuși Dumnezeu care a creat toate lucrurile. Înseamnă că mesajul Său este unul extrem de important pentru noi și totodată un mesaj care va fi supus multor atacuri ale îndoielii. Oare, de ce este așa de important pentru noi să știm că în zilele în care va suna din trâmbiță îngerul al șaptelea nu va mai fi nici o amânare, ci se va împlini taina lui Dumnezeu? Dar ce înseamnă că se va sfârși sau se va împlini taina lui Dumnezeu? Trâmbița a șaptea aduce judecata finală, când Domnul Se va arăta în slavă și orice ochi Îl va vedea. Din acest punct de vedere, putem spune că atunci se va sfârși misterul unui Creator nevăzut care se ascunde. El va dovedi întregii lumi că El este și că toate cuvintele scrise despre El în cartea sfântă sunt adevărate. Dumnezeu va șterge tăcerea pentru totdeauna și Își va descoperi chipul unei omeniri care a batjocorit misterul unui Stăpân nevăzut. Venirea sa va aduce cu Sine împlinirea tuturor promisiunilor făcute de El robilor Săi, proorocilor. El va face judecata și va răsplăti pe sfinți. Expresia pe care o accentuează pasajul este: nu va mai fi nici o zăbavă, nici o amânare, nici o întârziere. Domnul a făcut multe promisiuni pe care le-a împlinit peste sute sau mii de ani. Dar în acele zile, promisiunea veniri Sale se va împlini repede. Nu va mai fi amânare sau zăbavă. De ce este important pentru noi să știm acest lucru? Putem răspunde la această întrebare dacă observăm că imaginea cu Hristos care jură pe cel Preaînalt este inspirată din cartea Daniel.

Într-adevăr, în Daniel capitolul 12 găsim următorul pasaj: *„Și eu, Daniel, m-am uitat, și iată că alți doi oameni stăteau în picioare, unul dincoace de râu și altul dincolo de malul râului. Unul din ei a zis omului acela îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului: „Cât va mai fi până la sfârșitul acestor minuni?”. Și am auzit pe omul acela îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului; el și-a ridicat spre Ceruri mâna dreaptă și mâna stângă, și a jurat pe Cel ce trăiește veșnic, că va mai fi o vreme, două vremuri, și o jumătate de vreme și că toate aceste lucruri se vor sfârși când puterea poporului sfânt va fi zdrobită de tot.” Eu am auzit, dar nu am înțeles; și am zis: „Doamne, care va fi sfârșitul acestor lucruri?” El a răspuns: „Du-te, Daniele! Căci cuvintele acestea vor fi pecethuite și ascunse până la vremea sfârșitului... De la vremea când va înceta jerfa necurmată, și de când se va așeza urâciunea*

pustiitorului, vor mai fi o mie trei sute nouă zeci de zile. Ferice de cine va aștepta, și va ajunge până la o mie trei sute treizeci și cinci de zile!”. (Daniel 12:5-12). În profeția de la sfârșitul capitolul 11 și începutul capitolul 12 apare o mare vreme de strâmtorare pentru copiii poporului lui Daniel. Atunci se ridică întrebarea: Cât vor dura aceste evenimente? Și atunci apare jurământul Omului în haine de în, care nu este altcineva decât Hristos. Expresia „o vreme, două vremuri și jumătate de vreme” din contextul cărții Daniel, ne sugerează o perioadă delimitată și scurtă în același timp. Cele 1335 de zile din versetul 12 ne sugerează același lucru. Este dificil să interpretăm acum profeția aceasta sau pe cele din Daniel. Voi spune doar câteva cuvinte.

Profețiile din capitolul 11 au mai multe faze de împlinire. Sunt descrise foarte multe detalii despre anumite războaie. Acestea s-au împlinit amândouă în contextul războaielor dintre Ptolemei și Seleucizi. Împăratul de temut descris în aceste capitole se încadrează în amănunt în profilul lui Antiohus Epifanes al IV-lea care a dorit desființarea iudaismului, care a oprit jertfa necurmată și a jertfit o scroafă în Templu (urâciunea pustiirii), care a ars Scripturile și a oprit sărbătorile, care a mituit pe preoți și pe mulți dintre evrei, care a prigonit și omorât pe evreii credincioși Dumnezeului lui Israel. Asemănările dintre profețiile din Daniel și acțiunile acestui împărat sunt izbitoare. Cu toate acestea există anumite elemente ale profețiilor care nu s-au împlinit în domnia acestui împărat. Unele dintre ele apar la sfârșitul capitolului 11 și începutul lui 12: „*Își va întinde corturile palatului său între mare și muntele cel slăvit și sfânt. Apoi își va ajunge sfârșitul și nimeni nu-i va veni în ajutor. În vremea aceea, se va scula marele voivod Mihail, ocrotitorul copiilor poporului tău; căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare, cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea aceasta. Dar în vremea aceea, poporul tău va fi mântuit, și anume oricine va fi scris în carte. Mulți din cei ce dorm în țărâna pământului se vor scula: unii pentru viața veșnică, și alții pentru ocară și rușine veșnică. Cei înțelepți vor străluci ca strălucirea Cerului, și cei ce vor învăța pe mulți să umble în neprihănire vor străluci ca stelele, în veac și în veci de veci.*” (Daniel 11:45-12:3).

Antiohus nu și-a zidit nici un palat în țara sfântă și nici nu a suferit o moarte bruscă la sfârșitul opresiunii poporului evreu. Nu a avut loc nici o înviere a morților și nici o răsplătire a celor neprihăniți. Este evident faptul că are loc o glisare în timp. Acest fapt este ceva firesc în cărțile profetice. Autorul descrie niște evenimente din istoria viitoare apropiată pentru ca apoi să gliceze pe nesimțite într-o perioadă viitoare mai îndepărtată. Logica glisării este mereu aceeași: perioadă istorică mai apropiată este o paradigmă pentru perioada istorică viitoare. Și mai

interesant este faptul că o profeție se poate împlini în mai multe etape și uneori glisarea poate viza mai multe perioade distincte din viitorul îndepărtat. Marea întrebare din Daniel capitolele 11 și 12 este: Spre ce perioadă din viitorul îndepărtat glisează autorul după ce descrie evenimentele care s-au împlinit în timpul domniei lui Antiohus Epifanes al IV-lea? Există două interpretări majore: prima insistă pe prima venire a lui Hristos, iar a doua insistă pe a doua venire a lui Hristos. Din perspectiva primei interpretări, evenimentele descrise se împlinesc prin domnia unor împărați romani, vremea de strâmtorare vizează căderea Ierusalimului din anul 70 d.H., iar învierea morților are în vedere învierea spirituală adusă de Cuvântul lui Hristos, precum și învierea unor sfinți cu ocazia învierii lui Hristos (vezi Evanghelia după Matei). Argumentele aduse sunt următoarele:

- 1 Se specifică faptul că „mulți” vor învia, deci nu toți! După a doua venire a lui Hristos, toți vor învia!
- 2 Atunci când descrie căderea Ierusalimului din anul 70 d.H., Mântuitorul folosește două expresii cheie din cartea Daniel:
 - *„De aceea, când veți vedea „urâciunea pustiirii” despre care a vorbit proorocul Daniel, „așezată în locul preasfânt” – cine citește să înțeleagă!- atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți...”* (Matei 24:15)
 - *„Pentru că atunci va fi un necaz așa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum, și nici nu va mai fi.”* (Matei 24:21). (compară cu Daniel 12:1: *„căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare, cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea acestea.”*).

A doua interpretare subliniază că imaginile folosite în Daniel capitolul 12 se potrivesc mai bine cu a doua venire a lui Hristos. Imaginea învierii morților este clară și este forțată interpretarea că aceasta s-ar referi la evenimentele de după înviere. Expresia din Daniel este: „mulțimi”. La învierea lui Hristos au înviat doar câțiva sfinți, iar cei care s-au născut din nou și au beneficiat de o înviere spirituală au făcut-o pentru a moșteni viața veșnică și nu unii pentru viață, iar alții pentru ocară veșnică. Expresiile „mulți” sau „mulțimi” nu exclud ideea de toți. Ele ne sugerează doar faptul că Daniel a vizualizat mulțimi de oameni înviind din morți. Chiar în Evrei capitolul 9 găsim o expresie asemănătoare cu referire la moartea lui Hristos: *„tot așa, Hristos, după ce S-a adus jertfă o singură dată, ca să poarte păcatele multora, Se va arăta a doua oară, nu în vederea păcatului, ci ca să aduc mântuirea celor ce-L așteaptă.”* (Evrei 9:28).

Expresia „multora” insistă pe capacitatea lui Hristos de a purta păcatelor mai multor oameni și nu doar a unui singur om și nu exclude ideea că El a murit pentru păcatele noastre ale tuturor, după cum ne spune Ioan Botezătorul: „*Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii!*”. Evanghelia lui Matei când ne prezintă a doua venire a lui Hristos și judecata Sa, folosește expresii asemănătoare cu cele din Daniel 12:

1 „*aceștia vor merge în pedeapsa veșnică, iar cei neprihăniți ... în viața veșnică*” (Matei 25:46).

2 „*Atunci cei neprihăniți vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui lor.*” (Matei 13:43).

Deci, Evanghelia după Matei nu folosește expresiile din Daniel 11 și 12 doar pentru a descrie evenimente legate de prima venire, ci și evenimente legate de a doua venire. Lucrurile devin și mai clare dacă înțelegem că însăși dărâmarea Ierusalimului din anul 70 creionează o paradigmă profetică pentru ultimele zile ale istoriei. Și în Marcu, în Luca și în Matei, Mântuitorul glisează de la evenimentul dărâmării Ierusalimului din anul 70 spre a doua venire:

1.,*Îndată, după acele zile de necaz, soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei, stelele vor cădea din cer, și puterile Cerurilor vor fi clătinate. Atunci se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate semințiile pământului se vor boci și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii Cerului cu putere și cu o mare slavă. El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a Cerului la cealaltă.*” (Matei 24:29-31).

2.,*Vor fi semne în soare, lună și stele. Și pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri, care nu vor ști ce să facă la auzul urlului mării și al valurilor, oamenii își vor da sufletul în așteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ; căci puterile Cerurilor vor fi clătinate. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe un nor cu putere și slavă mare.*” (Luca 21:25-27).

Este interesant că, după acele zile de necaz, Hristos nu s-a arătat în slavă. Din perspectiva limbajului cărților profetice, înseamnă că acele zile de necaz din anul 70 d.H reprezintă o paradigmă pentru evenimentele antemergătoare venirii lui Hristos în slavă. De ce ar fi evenimentele din anul 70 d.H. o paradigmă pentru ultimele zile ale istoriei? Măcar din două motive. Primul îl reprezintă încercarea care va veni peste poporul evreu. Cartea Zaharia și alte cărți profetice ne descoperă că în ultimele zile dinaintea venirii în slavă a lui Mesia, va fi o mare vreme de strâmtorare pentru poporul evreu. Zaharia capitolul 12 ne prezintă Ierusalimul

înconjurat de toate neamurile. Zaharia capitolul 14 ne prezintă aceeași imagine: *„Iată vine ziua Domnului când prăzile tale vor fi împărțite în mijlocul tău. Atunci voi strânge toate neamurile la război împotriva Ierusalimului. Cetatea va fi luată, casele vor fi jefuite, și femeile batjocorite; jumătate din cetate va merge în robie, dar rămășița poporului nu va fi nimicită cu desăvârșire din cetate, ci Domnul Se va arăta și va lupta împotriva acestor neamuri, cum S-a luptat în ziua bătăliei. Picioarele Lui vor sta în ziua ceea pe muntele Măslinilor(...) Iată urgia cu care va lovi Domnul pe toate popoarele care vor lupta împotriva Ierusalimului. Le va putrezi carnea stând încă în picioare...”* (Zaharia 14:1-4,12). Observăm cât de bine se aseamănă imaginile din acest capitol cu ce ne spune Daniel capitolul 12:1. *„În vremea aceea se va scula marele voievod Mihail, ocrotitorul copiilor poporului tău, căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare, cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea aceasta. Dar în vremea aceea. Poporul tău va fi mântuit, și anume oricine va fi scris în carte.”* Spre deosebire de cele întâmplate în anul 70 d.H., la a doua venire, necazul care se va abate asupra poporului evreu va fi curmat de venirea în slavă a lui Hristos. Spre deosebire de cele întâmplate în anul 70, rămășița se va pocăi, asemenea lui Ezechia de altădată care s-a pocăit când a văzut Ierusalimul înconjurat de oștile lui Sanherib. Ei Îl vor plânge pe ce-L pe care L-au străpuns, așa cum ne spune și Zaharia capitolul 13. Astfel, anul 70, prin necazul care se abate asupra poporului evreu, este o paradigmă pentru ultimele zile dinaintea venirii lui Hristos în slavă. Ba mai mult, necazul ce s-a abătut asupra Ierusalimului este prezentat în Evanghelia după Luca ca o paradigmă a unui necaz care se va abate asupra întregului pământ: *„Luați seama la voi înșivă, ca nu cumva să vi se îngreuneze inimile cu îmbuibare de mâncare și băutură, și cu îngrijorările vieții acesteia, și astfel ziua aceea să vină fără veste asupra voastră. Căci ziua aceea va veni ca un laț peste toți cei ce locuiesc pe toată fața pământului.”* (Luca 21:34-5).

Biserica din Ierusalim trebuie să fie în veghere permanentă, ca atunci când avea să înceapă înconjurarea Ierusalimului, sau când avea să vadă urâciunea pustiirii în locul sfânt (înaintea cuceririi Ierusalimului au avut loc răscoale în Ierusalim și s-a vărsat sânge de om pe altar și în Templu), să fugă imediat din Ierusalim lăsând absolut totul în urmă. Evenimentele au avut loc cu o așa mare viteză, încât cei care nu au fugit chiar atunci, au rămas prinși în Ierusalim și au suportat iadul foametei și răscoalelor cumplite ce au avut loc în Ierusalim. Să lași totul și să fugi, înseamnă să ai inima dezlipită de lucrurile pământești, să crezi că Domnul avea să poarte de grijă și să crezi că ale Sale cuvinte se vor împlini.

Istoria menționează că au fost credincioși care au fugit imediat ce au văzut semnele din Matei 24 împlinindu-se și astfel au scăpat de necazul care s-a abătut asupra Ierusalimului. Pentru a lua această decizie, cei credincioși trebuiau să dea dovadă și de discernământ spiritual. În Ierusalim au fost în vremea aceea mulți prooroci mincinoși care spuneau că atunci se vor împlini profețiile din Zaharia 14 și că va apărea Mesia în slavă pentru a-i izbăvi. Conform cuvintelor Mântuitorului, unii se dădeau drept Mesia sau se lăudau că au L-au văzut pe Mesia. Creștinii evrei trebuia să cunoască bine Scripturile și să știe că Hristos nu va veni atunci în slavă, ci că ei trebuie să părăsească repede Ierusalimul și să ducă Evanghelia la toate neamurile. De-abia după aceea va veni sfârșitul. Aceste evenimente creionează o paradigmă pentru necazul care va veni peste pământ în ultimele zile ale istoriei.

Alături de necaz va veni și un duh de amăgire care va cuprinde întreaga lume (vezi 2 Tesaloniceni 2). Biserica este chemată să vegheze și să fie trează la fel ca Biserica din Ierusalim. Evenimentele se vor petrece cu o asemenea repeziciune, încât cel care nu va fi treaz va fi luat de valul amăgirii, la fel cum cei care au ezitat să fugă din Ierusalim au rămas prinși în capcană. Înțelegem că Biserica din Ierusalim, care aștepta judecata Ierusalimului și care trebuie să fi fost într-o permanentă veghere, devine o imagine paradigmatică pentru Biserica Universală care așteaptă judecarea pământului și trebuie să fie într-o permanentă veghere. Secretul biruinței Bisericii din Ierusalim a fost: veghere permanentă, inima dezlipită de orice lucru pământesc, încrederea neclintită în Dumnezeu care va purta de grijă, discernământ spiritual prin cunoașterea Scripturilor și profețiilor Mântuitorului. Secretul biruinței Bisericii care va prinde ultimele zile întunecate ale istoriei este același. Pentru biserica din Ierusalim semnul cheie era: „*când veți vedea urâciunea pustiirii în locul sfânt.*” Acest verset, cum am mai comentat ne aduce aminte de profanarea Templului de către Antiohus Epifanes IV din secolul 4 înainte de Hristos. Dar, profețiile din Daniel conțin elemente care nu s-au împlinit în timpul domniei lui Antiohus Epifanes. Profețiile introduc elemente din vremea sfârșitului care au în vedere, atât prima cât și a doua venire a lui Hristos. Totuși, elementele cele mai multe privesc a doua venire a lui Hristos. Înțelegem că perioada lui Antiohus devine o paradigmă pentru perioada dinaintea celei de a doua veniri a lui Hristos. Astfel, Antiohus Epifanes devine un prototip al lui Antichrist și nu este de mirare să descoperim în 2 Tesaloniceni 2 descrierea lui Antichrist cu elemente din portretul și domnia lui Antiohus Epifanes: „*Cât privește venirea Domnului nostru Isus Hristos și strângerea noastră laolaltă cu El, vă rugăm, fraților, să nu vă lăsați clătinați așa de repede în mintea*

voastră, și să nu vă tulburați de vreun duh, nici de vreo vorbă, nici de vreo epistolă, ca venind de la noi, ca și cum ziua Domnului ar fi și venit chiar. Nimeni să nu vă amăgească în vreun chip; căci nu va veni înainte ca să fi venit lepădarea de credință și de a se descoperi omul fărădelegii, fiul pierzării, potrivnicul, care se înalță mai presus de tot ce se numește „Dumnezeu”, sau de ce este vrednic de închinare. Așa că se va așeza în Templul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu(...). Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase, și cu toate amăgirile nelegiuirii pentru cei ce sunt pe calea pierzării, pentru că n-au primit dragostea adevărată ca să fie mântuiți.” (2 Tesaloniceni 2:1-4,9-10).

Este interesant că profanarea Templului de la Ierusalim de către Antiohus Epifanes este o imagine profetică, atât pentru profanarea Templului înainte de căderea Ierusalimului din anul 70 d.H., cât și pentru o profanare a Templului de către Antichrist. Și aici, dezbaterile sunt aprinse: Va intra Antichrist în templul fizic reconstruit la Ierusalim, sau în templul spiritual care este biserica Domnului și pe care va încerca să o amăgească, sau se vor împlini ambele variante? Nu vreau să dezvolt acum această dezbatere, dar semnaliez doar asemănarea dintre perioada lui Antichrist și cea din anul 70 d.H: profanarea Templului lui Dumnezeu este semnul că vremea judecății este foarte aproape. În anul 70 d.H. au avut loc două atacuri spirituale. Primul a fost împotriva evreilor, pe care cel rău i-a amăgit și apoi a vrut să-i nimicească ca și neam. Al doilea atac a fost împotriva Bisericii din Ierusalim, pe care cel rău a vrut să o amăgească și să o rețină în Ierusalim pentru a fi distrusă împreună cu locuitorii cetății. Aceste două elemente sunt cele două fațete principale ale lucrării diavolului în istorie și două fațete ale lucrării lui Antichrist. Vom mai reveni la aceste lucruri când vom studia Apocalipsa 12 și 13.

Putem concluziona afirmând că profețiile din Daniel 11 și 12 vizează nu doar domnia lui Antiohus Epifanes, cât și vremea sfârșitului, care deși include și prima venire a lui Hristos, are în vedere în aceste profeții în mod special a doua venire a lui Hristos. Astfel, domnia lui Antiohus Epifanes devine o perioadă paradigmatică pentru perioada dinaintea venirii lui Hristos. Acest lucru este confirmat de Pavel în 2 Tesaloniceni când îl descrie pe Antichrist cu elemente din profilul și domnia lui Antiohus Epifanes. În acest context se pomenește de o mare vreme de strâmtorare pentru poporul evreu și în acest context al profeției apare întrebarea: „Cât va mai fi până la sfârșitul acestor minuni?”. În varianta a IV-a, întrebarea sună astfel. „Cât va dura până ce aceste lucruri uimitoare să se împlinească?”. Și în acest context, apare imaginea omului în haină de in care jură pe Domnul și care apare apoi și în Apocalipsa 10. În Daniel, răspunsul omului în

haine de in insistă că va fi vorba de o perioadă scurtă și limitată în timp. În lămurirea pe care o primește Daniel se pomeneste de o perioadă relativ scurtă și bine delimitată în timp: „*De la vremea când va înceta jertfa necurmată, și de când se va așeza urâciunea pustiitorului, vor mai fi 290 de zile. Ferice de cine va aștepta și va ajunge până la 1335 de zile!*”. (Daniel 12:11-12). Acest răspuns are în vedere în primul rând perioada lui Antiohus Epifanes. Într-adevăr, deși Antiohus a făcut lucruri nemaiauzite împotriva Templului și împotriva poporului evreu, totuși perioada în care a făcut aceste lucruri a fost scurtă și i s-a pus capăt dintr-odată. Perioada în care Antiohus a reușit să facă aceste grozăvii a fost aproximativ de trei ani și jumătate și se poate încadra cu aproximație în numărul de zile din versetul 11. Mesajul este clar și important pentru cei care aveau să prindă această perioadă: el va face lucruri nemaiauzite, dar domnia lui va fi scurtă și i se va pune capăt dintr-odată. Nu vă pierdeți nădejdea și rezistați, nu va dura mult! Este una să te afli într-o cumplită prigoană și să te gândești că va dura 50 de ani și este alta să știi că nu va dura mai mult de trei și jumătate. De aceea, mesajul omului în haină de in este așa de important și de aceea apare și jurământul. Lucrurile care s-au întâmplat în timpul domniei lui Antiohus Epifanes au fost șocante și astfel de grozăvii nu se mai întâmplaseră până atunci în istorie. A fost o mare încercare pentru evreii credincioși din acea perioadă. Ei însă aveau promisiunea întărită cu un jurământ solemn, că perioada va fi scurtă. Acest lucru le dădea putere și speranță să reziste până la capăt și să nu cedeze presiunii prigonitorului. În timpul acelor evenimente, puterea și presiunea prigonitorului erau așa de mari încât te puteai gândi: prigoana va dura mult și bine și promisiunea că în curând acel sistem diabolic va fi îndepărtat de Domnul părea un basm. În lupta cu îndoiala, jurământul omului în haină de in venea ca o un mare ajutor și ca o mare resursă a credinței.

Dar jurământul Omului în haină de in nu vizează doar perioada lui Antiohus Epifanes, ci și vremea sfârșitului. Unii teologi insistă mai mult pe perioada limitată în timp a necazului care avea să se abată asupra Ierusalimului în anul 70 d.H. dar, cum am demonstrat până acum, perioada lui Antiohus este în primul rând o paradigmă profetică pentru perioada lui Antichrist. Putem înțelege că omul în haină de in ne încredințează că și perioada celui pe care Antiohus IV îl prefigura va fi scurtă și Domnul va pune capăt domniei sale dintr-odată. Perioada aceea va fi cumplită, va însemna apogeul răului în lume. Cei credincioși care vor trăi în acea perioadă vor fi supuși unor presiuni teribile. Gândul că perioada prigoanei este scurtă va fi ca o mare mângâiere și îi va ajuta să rabde până la capăt. Astfel, nu ne mirăm că în Apocalipsa 10 apare un înger

măreț care jură pe Creator că nu va mai fi nici o zăbavă și că în zilele când îngerul al șaptelea va suna din trâmbița lui se va sfârși taina lui Dumnezeu. Având în minte profețiile din Daniel, înțelegem și rolul jurământului îngerului din Apocalipsa 10. Intuim că perioada dinaintea venirii lui Hristos în slavă va fi o perioadă grea și dificilă pentru cei credincioși. Da ei au un mare ajutor pentru credința lor. Ei sunt încredințați că perioada va fi scurtă și că nu va mai fi nici o zăbavă. Și promisiunea este însoțită de un jurământ solemn. Acest lucru înseamnă că această promisiune va fi supusă unei teribile lupte cu îndoiala. Jurământul are menirea să întărească această promisiune și să dovedească cu multă tărie nestrămutarea hotărârii Lui! Este adevărat că deocamdată, în Apocalipsa 10, nu avem indicii clare despre o perioadă dificilă pentru sfinți. Acest lucru îl deducem din perspectiva contextului profetic al capitolului din Daniel în care apare jurământul omului în haină de in, dar în următoarele capitole din Apocalipsa: 11-14 autorul ne va da indicii cât se poate de clare că sfinții se vor confrunta cu o perioadă grea de prigonire și opresiune.

Este foarte interesant modul în care se încheie capitolul 10. După jurământul lui Hristos, Domnul îi poruncește lui Ioan să ia cartea din mâna îngerului și să o mănânce, după care se spune: „*Trebuie să profețești din nou cu privire la multe noroade, neamuri, limbi și împărați!*”. Imaginea este în mod clar inspirată din Ezechiel 2 și 3. Acestea ne descriu intrarea lui Ezechiel în slujba de profet, primirea mandatului de către acesta de a vesti lui Israel judecățile Domnului. Ezechiel primește și el o carte în care erau scrise plânsete și bocete și pe care o mănâncă și care a fost dulce ca mierea. Domnul pune în gura lui Ezechiel cuvintele Sale care vestesc judecata Sa asupra poporului Israel. În contextul în care i se dă lui Ezechiel să mănânce cartea, Domnul îi repetă de mai multe ori: „*Ci să le spui cuvintele Mele!*”. Ezechiel este avertizat cu privire la îndărătnicia lui Israel și este încurajat să își îndeplinească misiunea de profet în ciuda respingerii mesajului de către Israel. În Apocalipsa 10, Ioan este cel care primește misiunea de a vesti cuvintele Domnului. De data aceasta mesajul nu este doar pentru Israel, ci este un mesaj universal pentru multe neamuri, popoare și împărați și este probabil același mesaj al judecății viitoare. Cărticica are tot gust de miere, aducându-ne aminte de cât de minunate sunt cuvintele Domnului pentru inima noastră, după cum ne spune Ieremia („*Când am primit cuvintele Tale, le-am înghițit; cuvintele Tale au fost bucuria și veselia inimii mele..* „ – Ieremia 15:16), precum și psalmistul: „*Ce dulci sunt cuvintele Tale pentru Cerul gurii mele! Mai dulci decât mierea în gura mea!*” (Psalmul 119:103). Dar la Ioan se întâmplă un lucru care nu s-a întâmplat la Ezechiel: pântecele i s-a umplut de amărăciune. Oare de ce ? Oare, ce vrea să însemne acest

lucru? Să fie vorba de consecințele vestirii judecății lui Dumnezeu, despre faptul că mesagerii ei se vor umple de amărăciune și durere atunci când mesajul lor va fi respins iar ei prizoniți? Sau să se aibă în vedere însuși conținutul mesajului, care este unul al judecății, amărăciunii, sau al plânsetului și bocetului, așa cum ne spune finalul capitolului 2 din Ezechiel?

Dar oare, ce să însemne mandatarea sau mai bine zis remandatarea lui Ioan din Apocalipsa 10? Mă pot raporta la această mandatare din două perspective diferite. Mai întâi, o pot vedea din perspectiva capitolului 1, când Ioan a fost chemat de Domnul pentru a primi un mesaj și a-l vesti bisericilor. În capitolul 10 Dumnezeu i-ar spune: „ai proorocit până acum despre multe noroade și limbi (căci mesajul Meu descoperit până acum, este unul universal, pentru tot pământul). Slujba ta nu s-a încheiat: trebuie să proorocești din nou, adică mai am multe să îți descopăr”. De ce oare Domnul l-ar remandata pe Ioan și de ce ar face acest lucru tocmai în capitolul 10 după jurământul solemn al lui Hristos? Ni s-ar putea sugera o împărțire a profețiilor din Apocalipsa în două părți: profeții axate pe un mesaj în primele 10 capitole și profeții axate pe un alt mesaj în următoarele capitole. Ar fi o legătură și cu jurământul lui Hristos. Hristos tocmai a anunțat că vremea sfârșitului este aproape și că nu va mai fi nici o amânare. Deci, Ioan se pregătește să vadă sfârșitul și venirea lui Hristos în glorie, împlinirea tainei lui Dumnezeu. Dar Domnul îi spune: „Stai nițel! Slujba ta nu s-a încheiat! Trebuie să proorocești din nou cu privire la multe noroade, neamuri, limbi și împărați!”. I se sugerează că deși în imaginea profetică pe care o primea atunci va vizualiza venirea lui Hristos în glorie, aceasta nu înseamnă că profeția sa s-a încheiat. Nu el va mai primi imagini profetice cu privire la multe neamuri și împărați!. Și într-adevăr, deși la sfârșitul capitolului 11 ni se prezintă la trâmbița a șaptea a doua venire a lui Hristos, în capitolul 12 Ioan primește în revelații noi imagini profetice. Ioan pare a fi înștiințat că profeția nu se va încheia cu imaginea venirii lui Hristos din capitolul 11. Domnul va relua tema venirii și va aduce imagini profetice noi cu privire la perioada de istorie de dinainte de a doua venire. Și acest lucru se întâmplă din capitolul 12 până în capitolul 22.

Prima perspectivă îl vizualizează pe Ioan ca om ce primește revelații profetice din partea lui Dumnezeu. El este în afara acțiunii și frământărilor din imaginile profetice pe care le primește. A doua perspectivă îl vede pe Ioan ca și actor în imaginile profetice pe care el le primește. Despre ce este vorba. Prima perspectivă insistă mai mult pe Ioan care contemplează revelațiile primite. Este ca și cum Ioan vede un film la televizor. La jumătatea filmului i se

prezintă deznodământul. Apare apoi pe ecran imaginea regizorului care îi spune: deși vezi acum finalul filmului, filmul nu s-a încheiat. În continuare îți voi prezenta același final dar din alte perspective. După aceasta, filmul continuă și este reluat deznodământul, dar introducând personaje și explicații noi. Deci în prima perspectivă Ioan este mai degrabă un spectator. A doua perspectivă îl vede pe Ioan nu doar ca un spectator, ci și ca un actor. El intră efectiv în televizor și primește și el diferite roluri în timpul derulării acțiunii. Astfel, acțiunile și vorbele sale fac parte din film și au un rol în derularea filmului. Astfel, îl observăm pe Ioan cum cade la pământ, cum plânge, cum comunică cu personajele cum vrea să se închine unor îngeri. Marea întrebare din capitolul 10 este dacă Ioan mănâncă cărticica mai mult din perspectiva de spectator și primitor al unor revelații speciale sau mai mult din perspectiva unui personaj din „filmul” revelației? Cea de-a doua perspectivă sugerează că Ioan poate fi un personaj chiar simbolic. Plânsul lui Ioan din capitolul 5 de exemplu, ne trimite cu gândul la întreaga durere a unei omeniri lipsite de un izbăvitor și judecător. În capitolul 10 Ioan ar putea fi un personaj simbolic, un reprezentant al Bisericii de pe pământ. Mandatarea lui ar putea semnifica mandatarea Bisericii pentru ultimele zile ale istoriei. Hristos anunță că Ziua venirii Sale este aproape și că nu va mai fi nici o zăbavă. El ține însă o cărticică în mână și dă următorul mesaj Bisericii: „Eu sunt foarte aproape, dar aceasta nu înseamnă că slujba voastră s-a încheiat. Cu atât mai mult trebuie să fiți acum martorii Mei și să duceți mesajul judecății Mele la neamuri, noroade și împărați.” Și într-adevăr, în capitolul 11, autorul insistă pe slujba proorocilor Săi care vestesc mesajul Domnului înainte de venirea Sa.

Nu știu ce interpretare să aleg din cele propuse mai sus. Prima pare mai fidelă textului, dar pare a se potrivi mai puțin cu înlănțuirea de idei din capitolele 9-11. A doua se potrivește mai bine cu această înlănțuire, dar pare puțin forțată. Ar putea fi oare Ioan în acest capitol un personaj simbolic care să aibă de fapt în vedere întreaga Biserică a lui Hristos? Oare se pregătește astfel înțelegerea celor doi proroci din capitolul 11 care ar putea și ei simboliza comunitatea celor credincioși și să nu fie neapărat doar doi oameni de pe pământ? Rămâne să mai studiem și să mai ascultăm șoapta Duhului.

Și am ajuns în capitolul 11. Acest capitol ne prezintă anumite evenimente care se petrec concomitent cu urgia adusă de trâmbița a șasea, sau între această urgie și finalul adus de trâmbița a șaptea. Acest lucru este reliefat în versetul 14. După descrierea învierii din morți a celor doi prooroci autorul ne spune: „*A doua nenorocire a trecut. Iată că a treia nenorocire vine curând.*”

Capitolul 11 este un capitol dificil și a născut o mulțime de interpretări. Vom analiza cu atenție fiecare imagine propusă de acest capitol.

După ce mănâncă cărticica, Ioan primește o trestie asemenea unei prăjini și i se spune să măsoare Templul lui Dumnezeu și pe cei care se închină în el. Prima întrebare care ne vine în minte este: despre care templu este vorba? Ar putea fi vorba despre templul spiritual, care este Biserica Sa, fie despre templul fizic de la Ierusalim. Din punctul meu de vedere, este destul de clar că este vorba despre Templul spiritual al lui Dumnezeu. Dacă avem în vedere limbajul Apocalipsei și uzanța acestui termen în carte, în toate celelalte locuri unde apare expresia „Templu”, se are în vedere fie Templul din Ceruri, fie Biserica Sa, fie amândouă. Niciodată în carte, nu se folosește această expresie pentru a indica Templul fizic de la Ierusalim. În Evangheliile, Isus vorbește despre acest Templu, ca și Casă a Tatălui Său, dar tot El profețește dărâmarea lui. După învierea lui Isus, nu mai găsim nicăieri în Noul Testament expresia Templul lui Dumnezeu cu referire la Templul din Ierusalim. Această expresie apare doar cu referire la Biserica Sa. De fapt, Templul de la Ierusalim mai este pomenit doar în Faptele Apostolilor. Și Luca ne descoperă procesul prin care Domnul a premeditat desprinderea creștinismului de iudaism, inclusiv de Templul de la Ierusalim. Apoi, expresia din Apocalipsa 11:1 *„măsoară Templul lui Dumnezeu și pe cei ce se închină în El.”*, ne sugerează că este vorba de un Templu viu. Chiar la sfârșitul cărții Apocalipsa, când se măsoară noul Ierusalim, el se măsoară după mărimea oamenilor, sugerându-ne o cetate vie, formată de toți cei răscumparați în Hristos. Din punctul meu de vedere, aceste argumente sunt suficient de puternice pentru a înțelege că Templul din 11:1 are în vedere Biserica. Acum, vine următoarea întrebare: de ce i se poruncește lui Ioan să măsoare Templul spiritual al lui Dumnezeu și de ce tocmai acum? Măsurarea Templului ne atrage în primul rând atenția asupra Bisericii lui Dumnezeu și a funcției ei pe pământ. Într-adevăr, în capitolele 8 și 9 am contemplat mărturia lui Dumnezeu pentru locuitorii pământului prin judecățile Sale, dar nu ni s-a pomenit nimic despre mărturia Bisericii pe pământ. Prezența ei pe pământ a fost amintită discret în 9:4: *„să vatăme(..)doar pe oamenii care n-aveau pe frunte pecetea lui Dumnezeu.”*. Dar autorul nu ne-a pomenit nimic despre funcția ei de martor al învierii lui Hristos. Iată că în capitolul 10, prin mandatarea lui Ioan ni se aduce aminte de funcția de martor a celor credincioși, iar în capitolul 11:1, autorul ne comută atenția spre Biserica Sa. Este interesant faptul că textul nu ne prezintă cum Ioan a împlinit sarcina de a măsura Templul lui Dumnezeu. Dar expresia de a măsura templul sau cetatea apare în mai multe pasaje din

Scriptură: Ezechiel 40:3, Zah.2:1, Apoc. 21:15. De fiecare dată, prin măsurarea templului sau a cetății, aceste pasaje doresc să ne focalizeze atenția asupra „obiectului” măsurat. În Apocalipsa 11 nu ni se mai prezintă măsurarea Templului, dar ni se relatează un contrast între Templu și curtea de afară a Templului: *„dar curtea de afară a Templului las-o la o parte nemăsurată; căci a fost dată Neamurilor, care vor călca în picioare sfânta cetate patruzeci și două de luni.”* (Apocalipsa 11:2). Și aici interpretarea se îngreunează. Ce reprezintă curtea de afară? Ce reprezintă cetatea sfântă? Ce înseamnă că va fi călcată în picioare de Neamuri? Ce înseamnă 42 de luni? Când au loc aceste evenimente?

Prima întrebare: Ce reprezintă curtea de afară a Templului? Dacă Templul l-am interpretat ca și Templul spiritual, atunci este logic să ne gândim la curtea de afară a Templului nu ca la o curte fizică, ci mai degrabă ca simbol al unei realități. Dacă Templul este format din oameni, oare curtea de afară a Templului să fie formată tot din oameni? Oare prin aceste expresii autorul să ne indice două comunități, două grupuri distincte de oameni? Primul grup reprezintă Templul lui Dumnezeu, al doilea grup este în apropiere de Templu, dar nu este măsurat ca fiind parte din Templu, cel puțin nu încă, deoarece a fost dată Neamurilor pentru o perioadă limitată de timp se pare. În Ezechiel 40, profetului i se prezintă un Templu complet, iar curtea de afară este măsurată ca fiind parte din Templu. În Apocalipsa 11 însă curtea de afară a Templului nu este măsurată. Este interesant să observăm că nu este un spațiu total străin de Templu. Ea este curtea de afară a Templului, care cândva a făcut parte din Templu și care poate cândva va fi măsurată din nou ca parte din Templu. Ce grup de oameni s-ar potrivi acestei descrieri? Nu poate fi vorba de lume, căci curtea aceasta este dată Neamurilor. Îmi vin în minte două posibile grupuri de oameni care s-ar putea potrivi acestei descrieri. Primul este reprezentat de poporul evreu, iar al doilea de acea parte din Biserică care s-a lepădat de credință. Expresiei *„curtea de afară a Templului”* i se asociază expresia „sfânta cetate”, dar nu înseamnă neapărat că cele două coincid. Să analizăm cu atenție formularea autorului:

*„căci (curtea de afară a Templului)
a fost dată Neamurilor,
care vor călca în picioare
sfânta cetate
42 de luni.”*

Astfel, sfânta cetate ar putea coincide cu curtea de afară a Templului, ar putea să includă

această curte sau ar putea fi ceva total separat, autorul doar indicându-ne că neamurilor cărora le-a fost dată curtea de afară a Templului vor călca în picioare sfânta cetate. Această completare, menită să aducă mai multe clarificări cu referire la misterul curții de afară a Templului pare mai mult să ne încurce. Avem câteva expresii noi: „*a fi dată Neamurilor*”, „*a fi călcată în picioare*” și „*sfânta cetate*”. Să încercăm să analizăm semnificația acestora. Spre bucuria noastră aceste expresii, sau altele asemănătoare lor mai apar în Scriptură. Cartea Apocalipsa este plină de simboluri misterioase. În fața acestora poți da cu presupusul sau îți poți înghesui propria teologie sau poți considera Scriptura însăși dicționarul acestor simboluri. Expresia „*a fi dată Neamurilor*” o găsim destul de frecvent în Vechiul Testament cu referire la lepădarea lui Israel din pricina păcatelor lor. Israel îi întoarce spatele lui Dumnezeu, iar Domnul drept pedeapsă își dă moștenirea Neamurilor:

- 1 „*Dumnezeule, au năvălit neamurile în moștenirea Ta, au pângărit Templul Tău cel sfânt și au prefăcut Ierusalimul într-un morman de pietre!*” (Psalmul 79:1).
- 2 „*Dumnezeu a auzit și S-a mâniat și a urgisit rău de tot pe Israel. A părăsit locuința Lui din Silo, cortul în care locuia între oameni. Și-a dat slava pradă robiei și măreția Lui în mâinile vrăjmașului.*” (Psalmul 78:59-62).
- 3 „*Mi-am părăsit casa și Mi-am lăsat moștenirea, Mi-am dat pe iubita Mea în mâinile vrăjmașilor ei.*” (Ieremia 12:7).

Fără să interpretăm că acest pasaj se referă la Israel, putem afirma că expresia a fi dat Neamurilor, din perspectiva limbajului Vechiului Testament înseamnă a fi sub pedeapsa lui Dumnezeu pe care L-ai trădat.

Expresia „*a fi călcat în picioare*” se găsește și ea în mai multe pasaje din Scriptură și unele din ele au în vedere chiar o cetate. Primul îl găsim în Daniel 8:9-12: „*Dintr-unul din ele a crescut un corn mic, care s-a mărit nespus de mult spre miazăzi, spre răsărit și spre țara cea minunată. S-a înălțat până la oștirea Cerurilor, a doborât la pământ o parte din oștirea aceasta și din stele, și le-a călcat în picioare. S-a înălțat până la căpetenia oștirii, ia smuls jertfa necurmată și i-a surpat locul locașului său celui sfânt. Oastea a fost pedepsită din pricina păcatului săvârșit împotriva jertfei necurmate; cornul a aruncat adevărul la pământ și a izbutit în ce a început.*” Pasajul ne vorbește despre pedeapsa lui Dumnezeu care va veni asupra poporului evreu prin Antiohus Epifanes IV. Un sfânt a tălmăcit această vedenie lui Daniel: „*la sfârșitul stăpânirii lor, când păcătoșii vor fi umplut măsura nelegiuirilor lor, se va ridica un*

împărat fără rușine și viclean. El va fi tare, dar nu prin puterea lui însuși; el va face pustiiri de necrezut, va izbuti în tot ce va începe, va nimici pe cei puternici și chiar pe poporul sfinților.” (Daniel 8:23-24). Un alt pasaj este cel din Matei 5:13: *„Voi sunteți sarea pământului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra? Atunci nu mai este bună de nimic decât să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.”* Expresia este folosită de Mântuitorul tot cu referire la pedepsirea poporului lui Dumnezeu care își neglijează funcția de sare și luminează în lume. Un alt pasaj foarte interesant este cel din Luca 21:24: *„Vor cădea sub ascuțișul sabiei, vor fi luați robi printre toate neamurile; și Ierusalimul va fi călcat în picioare de Neamuri, până se vor împlini vremurile neamurilor.”* Acest pasaj folosește exact expresia din Apocalipsa 11:2. Mântuitorul vorbește despre căderea Ierusalimului din anul 70d.h. și de faptul că el va fi sub stăpânirea Neamurilor multă vreme. Și într-adevăr, Ierusalimul nu a mai fost al evreilor aproape două mii de ani. De-abia în secolul XX, după al doilea război mondial, după ce evreii s-au întors în țara sfântă, o parte din Ierusalim (dar nu în întregime) a revenit evreilor. Mântuitorul ne spune că această dominație străină va ține până se vor împlini vremurile Neamurilor. Această expresie ar putea însemna ce spunea Pavel în Romani 11:25: *”o parte din Israel a căzut într-o împietrire care va ține până va intra numărul deplin al Neamurilor. Și atunci tot Israelul va fi mântuit...”*, dar ar putea să însemne foarte bine că Ierusalimul se va afla sub dominație străină până Domnul va pune capăt stăpânirii Neamurilor peste Ierusalim. Un alt pasaj interesant este cel din Isaia 63:18: *„poporul Tău cel sfânt n-a stăpânit țara decât puțină vreme; vrăjmașii noștri au călcat în picioare locașul Tău cel sfânt.”*

În toate aceste pasaje, atât expresia *„a fi dat Neamurilor”*, cât și *„a fi călcat în picioare de Neamuri”* se referă la judecata lui Dumnezeu și cel mai des se are în vedere o judecată deopotrivă fizică și spirituală îndreptată împotriva poporului evreu din pricina păcatelor lui. Deci, pare evident că acea parte reprezentată de curtea de afară a Templului este nemăsurată pentru că este sub judecata lui Dumnezeu.

La ce se referă autorul când folosește expresia *„sfânta cetate”*? Din nou avem două posibile interpretări. Prima care ne vine în minte are în vedere cetatea Ierusalimului despre care Însuși Mântuitorul a spus că va fi călcată în picioare de Neamuri multă vreme. În mod special în Vechiul Testament acest termen sau expresii similare au în vedere Ierusalimul. În Noul Testament, în Matei 5 Mântuitorul numește Ierusalimul cetatea Marelui Împărat, dar după înviere, nu mai găsim decât denumirea de Ierusalim fără alte expresii care să sublinieze ideea de

cetate aleasă de Domnul. În schimb, găsim alte pasaje care ne vorbesc despre Ierusalimul cel ceresc:

- 1 „Căci Agar este muntele Sinai din Arabia; - și răspunde Ierusalimului de acum care este în robie împreună cu copiii săi. Dar Ierusalimul cel de sus este slobod și el este mama noastră. Fiindcă este scris: „Bucură-te stearp-o, care nu naști deloc! Izbucnește de bucurie și strigă, tu, care nu ești în durerile nașterii! Căci copiii celei părăsite vor fi în număr mai mare decât copiii celei cu bărbat.” (Gal.4:25-27).
- 2 „ Ci v-ați apropiat de muntele Sionului, de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul ceresc, de zecile de mii, de adunarea în sărbătoare a îngerilor..” (Evrei 12:22).
- 3 „Voi scrie pe el Numele Dumnezeului Meu și numele cetății Dumnezeului Meu, noul Ierusalim, care are să se pogoare din cer de la Dumnezeuul Meu, și Numele Meu cel nou.” (Apocalipsa 3:12).
- 4 „Și eu am văzut coborându-se din cer de la Dumnezeu, cetatea sfântă, noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei. Și am auzit un glas tare care ieșea din scaunul de domnie și zicea: „iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii lui.” (Apocalipsa 21:2-3).

Ierusalimul ceresc este o cetate vie, formată din comunitatea tuturor celor răscumparați în Hristos, fie că sunt în Ceruri sau pe pământ. Dar la care din cele două posibile semnificații se referă autorul în Apocalipsa 11:2? Dacă ar fi vorba de Ierusalimul ceresc, nu s-ar prea potrivi cu expresia că Neamurile îl vor călca în picioare 42 de luni. Ierusalimul cel ceresc este sub sângele lui Hristos, în afara spațiului judecării lui Dumnezeu. Ierusalimul cel ceresc îi include și pe cei răscumparați care sunt deja în Ceruri, așa că e dificil să acceptăm că textul are în vedere Ierusalimul cel ceresc. Singura variantă de interpretare ar rămâne Ierusalimul cel pământesc. Această variantă este în armonie cu profeția Domnului despre Ierusalim din Luca 21:24: „Vor cădea sub ascuțișul sabiei, vor fi luați robi printre toate neamurile; și Ierusalimul va fi călcat în picioare de Neamuri, până se vor împlini vremurile Neamurilor.” Dar în același timp, acceptarea acestei variante presupune și o anumită dificultate. În Apocalipsa 11:8 autorul ne spune: „Și trupurile lor moarte vor zăcea în piața cetății celei mari, care, în înțeles duhovnicesc, se cheamă „Sodoma” și „Egipt”, unde a fost răstignit și Domnul lor.” Cum se poate ca în același pasaj aceeași cetate să fie numită mai întâi „sfânta cetate” și apoi „Sodoma”? Este adevărat că autorul

ar fi putut premedita acest contrast tocmai pentru a șoca pe cititor. El folosește pentru Ierusalim mai întâi expresia consacrată „cetatea sfântă”, ca apoi să-i descopere înțelesul duhovnicesc: „Sodoma” și „Egipt”. Nu îmi vine în minte o a treia posibilă variantă de interpretare a expresiei „cetatea sfântă” și cum varianta cu Ierusalimul ceresc nu se potrivește de nici un fel, rămâne să acceptăm varianta cu Ierusalimul pământesc. Și atunci, curtea de afară a Templului ar putea fi reprezentată de poporul evreu care a fost lepădat de Dumnezeu și pus sub judecata divină și sub stăpânirea neamurilor. El a făcut cândva parte din Templul spiritual al lui Dumnezeu și la finalul istoriei tot Israel îl va plânge pe Cel pe care L-au străpuns și Israel ca națiune va redeveni parte din Templul în care locuiește slava lui Dumnezeu. Deocamdată propunem această interpretare, până când textul ne va sugera o alta, mai credibilă.

Și astfel ajungem și la misterioasa perioadă de 42 de luni. Ce să însemne? Oare să însemne chiar 42 de luni, sau doar o perioadă scurtă de timp, sau chiar o perioadă lungă de timp? Aluzii cu privire la această perioadă le mai găsim în cartea Daniel și această perioadă mai este menționată de câteva ori în cartea Apocalipsa. Dar oare să se refere la aceeași perioadă? Sau chiar dacă este folosită aceeași expresie de 42 de luni, autorul să se refere totuși la perioade distincte de timp? Să analizăm cu atenție pasajele în care este menționată această perioadă, sau una apropiată ei:

- 1 „El (cornul cel mic) va rosti vorbe de hulă împotriva Celui PreaÎnalt, va asupri pe sfinții Celui PreaÎnalt, și se va încumeta să schimbe vremurile și Legea; și sfinții vor fi dați în mâinile lui timp de o vreme, două vremuri și o jumătate de vreme.” (Daniel 7:25).
- 2 „Și a jurat pe Cel ce trăiește veșnic că va mai fi o vreme, două vremuri și jumătate de vreme, și că toate aceste lucruri se vor sfârși când puterea poporului sfânt va fi zdrobită de tot.” (Dan 12:7).
- 3 „În câtă vreme se va împlini vedenia despre desființarea jertfei necurmăte și despre urâciunea pustiirii? Până când va fi călcat în picioare sfântul Locaș și oștirea?” Și el mi-a zis: „Până vor trece 2300 de seri și dimineți; apoi sfântul locaș va fi curățit!” (Daniel 8:13-14) – obs: înseamnă 1150 de zile.
- 4 „De la vremea când va înceta jertfa necurmată și de când se va așeza urâciunea pustiitorului, vor mai fi 1290 de zile. Ferice de cine va aștepta și va ajunge până la 1335 de zile!” (Dan.12:11-12) - Obs. 1260 de zile înseamnă 3,5 ani.
- 5 „Ba încă adevărat vă spun că, pe vremea lui Ilie, când a fost încuiat Cerul să nu dea

ploaie trei ani și șase luni, și când a venit o foamete mare peste toată țara, erau multe văduve în Israel; totuși Ilie nu a fost trimis la nici una din ele, afară de o văduvă din Sarepta Sidonului.” (Luca 4:25-26).

6 *„Neamurile vor călca în picioare sfânta cetate 42 de luni” (Apocalipsa 11:2).*

7 *Voi da celor doi martori ai mei să proorocească, îmbrăcați în saci 1260 de zile.” (Apocal. 11:3).*

8 *„Și femeia a fugit în pustie, într-un loc pregătit de Dumnezeu, ca să fie hrănită acolo 1260 de zile.” (12:6).*

9 *„Și cele două aripi ale vulturului celui mare au fost date femeii ca să zboare cu ele în pustie, în locul ei, unde este hrănită o vreme, două vremuri și jumătatea unei vremi, departe de fața șarpelui.” (Apocalipsa 12:14).*

10 *”I s-a dat o gură care rostea vorbe mari și hule. Și i s-a dat putere să lucreze 42 de luni.” (13:5).*

Prima mea impresie asupra pasajelor din Apocalipsa este că se referă la aceeași perioadă de timp și că autorul intenționează să ne comunice că este vorba de trei ani și jumătate și că nu este vorba de o perioadă simbolică. Astfel, s-ar explica de ce autorul folosește trei expresii diferite și insistă atât pe numărul de luni, cât și pe cel de zile. Parcă vrea să insiste: nu este vorba de o perioadă simbolică, ci efectiv de trei ani și jumătate, adică 42 de luni sau 1290 de zile. Ne aducem aminte din cartea Daniel că perioadele date în capitolul 7 și capitolul 8 s-au împlinit (măcar într-o primă fază) în timpul domniei lui Antiohus Epifanes care a profanat Templul pentru o perioadă de aproximativ trei ani și jumătate. Deci, perioadele din Daniel nu au fost simbolice, ci au avut în vedere o perioadă scurtă de timp. O altă observație este că perioada lui Antiohus Epifanes este o prefigurare a domniei lui Antichrist. Acest lucru este confirmat cât se poate de clar de Pavel în 2 Tesaloniceni 2, care îl descrie pe Antichrist cu attributele cornului celui mic. Astfel, când regăsim aceeași perioadă în Apocalipsa, este normal să ne gândim dacă nu cumva este vorba de domnia lui Antichrist. Și nu doar că găsim aceeași perioadă de timp, dar aceasta este descrisă tot cu elemente din cartea Daniel care sunt așezate în timpul domniei cornului celui mic. Acestea sunt:

1 Apariția unei fiare deosebite și înspăimântătoare;

2 Vorbele mari și hulele acesteia;

- 3 Războiul și biruința asupra sfinților;
- 4 Stăpânirea peste tot pământul;
- 5 Cere închinare asemenea unui dumnezeu;
- 6 Omorârea celor ce nu i se vor închina;
- 7 Călcarea în picioare a ceva semnificativ pentru poporul evreu: sfântul locaș sau sfânta cetate;
- 8 O mărturie deosebită a celor credincioși;
- 9 Aceeași perioadă de timp: trei vremuri și jumătate.

Asemănările sunt izbitoare. Este evident că domnia cornului celui mic din cartea Daniel este o prefigurare a domniei fiarei din Apocalipsa. Vom relua însă această discuție când vom analiza capitolele 12 și 13, căci capitolul 11 doar introduce conceptul de „fiară” urmând ca următoarele capitole să îl lămurească.

Capitolul 11 nu insistă atât pe cine este fiara, cât pe mărturia excepțională a doi prooroci. Ce vor face aceștia:

- 1 Vor prooroci 1260 de zile.
- 2 Vor beneficia în această perioadă de o protecție specială și oricine le va face rău va pieri.
- 3 Vor lovi pământul cu tot felul de urgii asemenea lui Moise și Ilie.
- 4 La sfârșitul mărturisirii lor, fiara va face război cu ei și-i va birui.
- 5 Trupurile lor vor zăcea trei zile și trei nopți în cetatea cea mare.
- 6 Toți locuitorii pământului se vor bucura de moartea lor.
- 7 După cele trei zile și jumătate ei vor învia și vor fi răpiți la cer în văzul tuturor.
- 8 După aceasta urmează un cutremur mare de pământ, moartea multor oameni din cetate, dar și pocăința celor din cetate care vor mai rămâne în viață.
- 9 După aceasta urmează venirea lui Hristos în slavă.

În mod cert ne întrebăm: cine sunt cei doi prooroci? Și când vor prooroci ei? Sunt două persoane care au trăit deja sau vor intra mai târziu în istorie, sau sunt două personaje simbolice? Putem din nou filosofa și să ne dăm cu părerea. Dar răspunsul ni-l dă chiar autorul folosind din nou o imagine vechi-testamentară: „*Aceștia sunt cei doi măslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.*” Imaginea este din Zaharia 4. Pentru a o înțelege, vom face o mică incursiune în primele 6 capitole din Zaharia.

Proorocii Zaharia și Hagai proorocesc pentru încurajarea lui Zorobabel și a poporului

evreu în terminarea zidirii Templului. După întoarcerea din robia babiloniană, evreii, sub conducerea lui Zorobabel au început zidirea Templului. Sub amenințarea vrăjmașilor lor și din grija pentru nevoile lor personale, evreii au întrerupt zidirea Templului. Proorocii Hagai și Zaharia, prin proorociile lor, încurajează poporul și pe liderii iudei să reia lucrările. Aceștia răspund pozitiv proorociilor și finalizează Templul.

La începutul capitolului 1 din Zaharia, Îngerul Domnului prezintă problema: „*Doamne al oștirilor, până când nu vei avea milă de Ierusalim și de cetățile lui Iuda, pe care Te-ai mâniat în acești 70 de ani?*”. A doua parte a capitolului 1 și capitolul 2 pun în lumină răspunsul lui Dumnezeu în fața acestei întrebări, probleme. Domnul este hotărât să se întoarcă în Ierusalim și să reabiliteze cetatea: „*Ierusalimul va fi o cetate deschisă din pricina mulțimii oamenilor și vitelor care vor fi în mijlocul lui; Eu Însumi – zice Domnul - voi fi un zid de foc de jur împrejurul lui și voi fi slava lui în mijlocul lui!*”. După ce ne descoperă hotărârea Domnului de a reabilita Ierusalimul, profetul ne descoperă și procesul reabilitării. Primul pas al acestui proces îl reprezintă curățirea Marelui Preot (vezi capitolul 3). În capitolul 3, Zaharia vede cum, deși Satana stă să îl pârsască pe Iosua, Marele Preot, care era îmbrăcat cu haine murdare, Domnul îl curățește și îl îmbracă cu haine de sărbătoare. Următorul pas este încurajarea celui de-al doilea lider al poporului: Zorobabel. Capitolul 4 are un mesaj superb de încurajare pentru Zorobabel: „*Acesta este Cuvântul Domnului pentru Zorobabel, și sună astfel: „Lucrul acesta nu se va face nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu ! – zice Domnul oștirilor. Cine ești tu, munte mare, înaintea lui Zorobabel? Te vei prefăce într-un loc șes. El va pune piatra cea mai însemnată în vârful Templului, în mijlocul strigătelor de: „Îndurare, îndurare cu ea!” (Zah.4:6-7). Următorul pas este curățirea fărădelegii poporului (vezi capitolul 5): „Eu am răspuns. „Ce este aceasta?” „Și El a zis: „Iese efa.” Și a adăugat: „ Aceasta este nelegiuirea lor în toată țara.” (...). Și Atunci am întrebat: „Unde duc ele efa?” El mi-a răspuns: „Se duc să-i zidească o casă în țara Șinear, ca să fie așezată acolo și să rămână la locul ei.” Următorul pas este judecarea Neamurilor care asupresc pe evrei (prima parte a capitolului 6). Capitolul 6 se încheie cu o imagine profetică, cu imaginea Odraslei, care va cumula cele două funcții ale celor doi lideri ai evreilor Iosua și Zorobabel (funcția de Mare Preot și împărat) și va zidi templul Domnului.*

Vom reveni la capitolul 4, căci în acest capitol găsim imaginea din Apocalipsa 11, cu privire la cei doi măslini. Zaharia vede o imagine familiară din Templu: „*M-am uitat și iată că este un sfeșnic cu totul de aur, și deasupra lui un vas cu undelemn, și pe el șapte candelă, cu*

șapte țevi pentru candelile care sunt în vârful sfeșnicului. Și lângă el sunt doi măslini, unul la dreapta vasului și altul la stânga.” Zaharia primește și tălmăcirea acestei imagini: este un mesaj de încurajare pentru Zorobabel. Sfeșnicul simbolizează Duhul lui Dumnezeu, care este de partea lui Zorobabel și-l va ajuta pe acesta să definitiveze rezidirea Templului. Zaharia este interesat și cu privire la cei doi măslini de la dreapta și stânga sfeșnicului. Răspunsul este foarte clar: *„Aceștia sunt cei doi unși care stau înaintea Domnului întregului pământ.”* În Israel, două persoane să bucurau de o ungere specială și erau numiți unșii Domnului: Marele Preot și Împăratul. Din această perspectivă, dar și din contextul capitolelor 3 și 4, este destul de clar că cei doi unși sunt Iosua, Marele Preot, și Zorobabel, cel care împlinește funcția de rege, deși nu este numit în mod direct cu această titulatură. De ce este folosită imaginea a doi măslini? Foarte simplu! În primul rând, undelemnul pentru ungerea sfântă era fabricat din undelemnul de măslin (vezi Exod 30:25), iar în al doilea rând, undelemnul pentru sfeșnic era fabricat tot din undelemn de măslin (vezi Lev.24:2). Se sugerează astfel o legătură foarte strânsă între sfeșnic și cei doi unși ai Domnului din Israel. Sfeșnicul, cu ajutorul undelemnului de măslin, lumina neîncetat peste cele 12 pâini care simbolizau cele 12 seminții ale lui Israel. Cei doi lideri ai lui Israel, erau unși tot cu undelemn de măslin. Ei trebuia să fie două lumini în Israel, prin ei, lumina Duhului Sfânt trebuia să strălucească peste popor și să îi ofere călăuzire. Este interesant că în Zaharia 4, traducerea literală a ultimului verset este: *„Aceștia sunt fii ai undelemnului ungerii.”*, întărind faptul că pasajul îi are în vedere pe Iosua și Zorobabel. Este iarăși important să observăm, că cei doi măslini, oferă sfeșnicului undelemnul necesar pentru ca cele 7 candelile să lumineze. Imaginea este extraordinară: Duhul lui Dumnezeu luminează peste popor în măsura în care cei doi unși stau la locul în care i-a așezat Domnul și își împlinesc cu credincioșie slujba. Ne aducem aminte de ce am învățat din cartea Samuel: Domnul lucrează prin lideri. Iată că și în contextul întoarcerii lui Israel din robie și al rezidirii Templului, puterea lui Dumnezeu se revarsă în popor prin cei doi lideri de atunci: Iosua și Zorobabel.

Din perspectiva cărții Isaia (și nu numai) întoarcerea lui Israel din robia babiloniană reprezintă o paradigmă profetică pentru întoarcerea lui Israel la Domnul de la sfârșitul istoriei. Oare, Iosua și Zorobabel, să formeze la rândul lor, nu doar o prefigurare a Odraslei (Mesia), ci și a doi profeți care vor avea un rol decisiv în trezirea spirituală a poporului evreu la sfârșitul istoriei?

Cu această întrebare în minte ne întoarcem în Apocalipsa 11. Să fie cei doi prooroci doi

oameni sau o imagine simbolică a comunității oamenilor credincioși sau a mărturiei lui Hristos în lume? Trimiterea la imaginea din Zaharia 4 întărește ideea că ar fi vorba de două persoane cu o chemare specială. Nu este la întâmplare faptul că cei doi prooroci din Apocalipsa 11 sunt omorâți la Ierusalim și că după învierea lor cei rămași vii la Ierusalim vor slăvi pe Dumnezeu. Apocalipsa 11 ne prezintă pe cei doi prooroci ca având un rol cheie, asemenea lui Iosua și Zorobabel, pentru trezirea spirituală a poporului evreu la sfârșitul istoriei. Descrierea puterii și lucrării lor, iarăși ne trimite cu gândul la două persoane speciale cu o chemare specială: *„Aceștia sunt cei doi măslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului. Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc, care mistuie pe vrăjmașii lor; și dacă vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta. Ei au putere să închidă Cerul, ca să nu cadă ploaie în zilele proorociei lor, și au putere să prefacă apele în sânge, și să lovească pământul cu orice urgie, ori de câte ori vor voi.”* Este destul de dificil să spunem că această profeție s-a împlinit deja în istorie sau că se împlinește sau se va împlini în chip simbolic prin Biserică. Bisericii nu i se promite protecție față de vrăjmașii lor, ci sunt ca niște miei în mijlocul lupilor. Biserica primește putere să facă minuni și vindecări, dar nu să fie aducătoare de urgii. În capitolele 13 și 14 descoperim cum fiarei, care va lucra 42 de luni, i s-a dat să facă război cu sfinții și să îi biruiască. Cei doi prooroci vor fi biruiți doar la sfârșitul celor 42 de luni. Asemănările cu Moise și Ilie întăresc din nou interpretarea care susține lucrarea a doi oameni cu o chemare specială.

Moise este cel care a prefăcut apa în sânge și a lovit Egiptul cu tot felul de urgii. Aceste urgii au fost unice în toată istoria omenirii și devin o imagine profetică pentru urgiile descoperite de cartea Apocalipsa pentru ultimele zile ale istoriei. Urgiile aduse de Moise erau menite să aducă la pocăință pe egipteni și să îi vindece pe evrei de idolatrie. În urma urgiilor, evreii se încred în Domnul, iar Faraon și poporul său se împietrește din ce în ce mai mult. Faraon se consideră zeu și îl disprețuiește pe Domnul lui Israel. Îi asuprește pe evrei, iar la sfârșitul urgiilor, pornește cu armatele sale pentru a-i prinde pe evrei și a-i nimici. Domnul intervine și distruge armatele lui Faraon în Marea Roșie, Cu această ocazie, Moise scrie minunata cântare din Exod 15 unde este lăudată puterea lui Dumnezeu care a zdrobit răul, vrăjmașul și asuprirea, întruchipate în Faraon și armatele sale: *„Și Domnul va împărăți în veac și în veci de veci. Căci cailor lui Faraon, carăle și călăreții lui au intrat în mare.”* (Exod 15:18-19). Nimicirea armatelor lui Faraon reprezintă o garanție a domniei lui Dumnezeu pe vecie. În mod evident, imaginea este

apocaliptică trimițându-ne cu gândul la finalul istoriei, la victoria lui Dumnezeu asupra celui rău. Această interpretare este întărită de Apocalipsa 15:1-4. Aici, autorul ne prezintă pe biruitorii fiarei **stând pe o mare de sticlă și de foc** și cântând **cântarea lui Moise** și cântarea Mielului.

Psalmul 74:13-4 asociază trecerea Mării Roșii cu zdrobirea balaurilor și a capului Leviatanului: „*Tu ai despărțit marea cu puterea Ta, ai sfărâmat capetele balaurilor din ape; ai zdrobit capul Leviatanului, l-ai dat să-l mănânce fiarele din pustie.*”, aducându-ne astfel aminte de marea promisiunea din Genesa 3: sămânța femeii va zdrobi capul șarpelui. Toate aceste informații ne indică faptul că ieșirea lui Israel din Egipt și victoria de la Marea Roșie reprezintă o imagine profetică pentru sfârșitul istoriei. Astfel, nu ne mirăm să descoperim în Apocalipsa 11, la Ierusalim, un prooroc asemenea lui Moise. Asemenea lui Moise, el va aduce urgii asupra pământului cu scopul aducerii neamurilor la pocăință și vindecării inimii lui Israel. După aceste urgii, va veni Hristos în slavă, care va pune capăt răului și va nimici neamurile care se vor ridica împotriva evreilor. Rămășița evreilor se va întoarce la Domnul și vor cânta o nouă cântare de biruință asupra fiarei și balaurului. Isaia 14 ne vestește că în momentul reabilitării finale a lui Israel, acesta va cânta o cântare împotriva împăratului Babilonului: „*Iată că asupritorul nu mai este, asuprirea a încetat, Domnul a frânt toiagul celor răi, nuiua stăpânirilor. Cel ce, în urgia lui, lovea popoarele cu lovituri fără răgaz, cel ce în mânia lui, supunea neamurile, este prigonit fără cruțare. Până și chiparoșii și cedrii Libanului se bucură de căderea ta și zic: „de când ai căzut tu, nu se mai suie nimeni să ne taie!” Locuința morților se mișcă până în adâncimile ei, ca să te primească la sosire, ea trezește înaintea ta umbrele, pe toți mai marii pământului, școală de pe scaunele lor de domnie pe toți împărații neamurilor. Toți iau cuvântul ca să îți spună: „Și tu ai ajuns fără putere ca noi, și tu ai ajuns ca noi!”(...). Cei ce te văd se uită mirați la tine, te privesc cu luare aminte și zic: „Acesta este omul care făcea să cutremure pământul și zguduia împărățiile, care prefăcea lumea în pustie, nimicea cetățile și nu dădea drumul prinșilor de război?”*” (Isaia 14:4-10, 16-17).

Profeția din Isaia s-a împlinit într-o primă fază când Babilonul a fost smerit sub oștile medo-perșilor iar Israel a fost repatriat, dar se va împlini în forma finală la smerirea lui Antichrist de către venirea lui Hristos în slavă. Isaia 27 ne prezintă din nou o imagine profetică asupra biruinței finale asupra răului: „În ziua aceea, Domnul va lovi cu sabia Lui cea aspră, mare și tare, Babilonul, șarpele fugar (Asur) și Leviatanul, șarpele inelat (Babel) și va ucide balaurul de lângă mare (Egiptul)” (Is.27:1). Ce imagine complexă și completă. Avem pe de o parte trei

popoare care au asuprit cumplit pe Israel de-a lungul istoriei: Babilonul, Asiria și Egiptul și care creionează asuprirea finală din partea împărăției lui Antichrist. Pe de altă parte avem imaginile Leviatanului, șarpelui și balaurului care ne trimit cu gândul la diavolul care stă în spatele acestor stăpâniri. Vreau să subliniez că Egiptul apare și el aici și nu apare oricum, ci descris ca balaurul de lângă mare. Încă o dată se confirmă imaginea profetică a biruinței asupra lui Faraon de la Marea Roșie. Este interesant că aici apare și cetatea Babel. Babel aduce cu sine ideea globalizării, a unei singure împărății care se ridică împotriva lui Dumnezeu. Se pare că spiritul lui Babel va fi o caracteristică importantă a ultimei stăpâniri din istorie care va asupri pe poporul evreu.

În concluzie, asemănările dintre lucrarea celor doi prooroci din Apocalipsa 11 și lucrarea lui Moise de a scoate poporul evreu din Egipt sunt izbitoare. Dar lucrarea celor doi prooroci din Apocalipsa 11 ne aduce aminte și de Ilie: el este cel care a oprit ploaia și care a pogorât foc din cer pentru nimicirea celor care vroiau să-i facă rău. Este foarte interesant, că deși în Împărăți nu ni se specifică durata de timp pentru care Ilie a oprit ploaia, Mântuitorul ne spune în Luca 4 că acest lucru a durat 3 ani și șase luni. Ilie a proorocit împotriva lui Israel și în special împotriva împăratului Ahab. Împăratul Ahab, împreună cu soția sa Izabela, a organizat un genocid sângeros împotriva proorocilor Domnului din Israel. Mulți prooroci au fost uciși cu sabia și mulți s-au ascuns în peșterile din pustie. Izabela a încercat să îl omoare și pe Ilie, dar nu a reușit. Domnul l-a protejat de furia împărătesei. Ilie a făcut de râs proorocii lui Baal, care nu au reușit nici să aducă foc din cer și nici să aducă ploaia. Dacă Moise proorocește într-un context ostil poporul Israel, Ilie proorocește într-un context ostil oamenilor credincioși. Este interesant să observăm că acestea sunt cele două fațete ale stăpânirii fiarei. Aceasta pe de o parte va face război sfinților și-i va birui, iar pe de altă parte va încerca distrugerea poporului evreu.

Pentru a înțelege mai bine semnificația lucrării lui Ilie, ne vom aduce aminte de ce am comentat, când am studiat prima parte a capitolului 11 din Romani. În primul pasaj din Romani 11, Pavel vrea să sublinieze limitele catastrofei spirituale ale lui Israel. Această catastrofă nu implică faptul că nici un israelit nu va fi mântuit, că toți sunt împietriți sau că poarta harului a fost închisă pentru absolut toți Iudeii. Și iarăși, această catastrofă nu implică o contradicție în hotărârile divine, și anume: Dumnezeu nu Și-a lepădat poporul Său spiritual (pe care l-a cunoscut mai dinainte), ci doar o parte din poporul Său istoric, din pricina neascultării lor.

Pentru a susține această afirmație, Pavel aduce în discuție doctrina rămășiței

credincioase a lui Israel. Existența unei rămășițe credincioase a lui Israel (din care face și el parte), invalidează posibilele implicații și obiecții numite mai sus. Pentru a susține această doctrină, Pavel ne aduce aminte de contextul de apostazie din timpul lui Ilie. Perioada lui Ilie și Elisei este o perioadă de mare criză spirituală pentru poporul Israel, este un apogeu al apostaziei poporului Israel. Însă, chiar dacă era un apogeu al apostaziei, Ilie nu era singur: mai erau 7000 de bărbați care nu își plecaseră genunchiul în fața lui Baal. Ce relevanță are acest citat pentru perioada lui Pavel? Ce a fost, a fost. De ce ar trebui să fie așa și acum? Am putea spune că citatul este o simplă imagine, cu care Pavel face doar o analogie: „*Tot așa, și în vremea de față, este o rămășiță datorită unei alegeri, prin har.*”

Însă ar putea fi ceva mai mult decât o analogie. Acest citat, ar putea deschide fereastra spre o doctrină a Vechiului Testament, și anume doctrina rămășiței credincioase a lui Israel. În toată istoria zbuciumată a lui Israel a existat o rămășiță credincioasă, iubită și protejată de Dumnezeu. În textele profeților, mereu apare o rămășiță credincioasă în Israel, în pofida apostaziei naționale. Astfel, Pavel alege o perioadă de maximă apostazie din istoria lui Israel și ne spune: vedeți, chiar și atunci era o rămășiță; este ca o regulă spirituală în istoria lui Israel prezența acestei rămășițe. Dumnezeu și-a păstrat mereu o rămășiță credincioasă în Israel. Aceasta a îndeplinit mai multe funcții extrem de importante:

- 1 Să fie mărturie pentru restul poporului.
- 2 Să conserve în istorie valorile spirituale ale lui Israel.
- 3 Să ofere cărții sfinte și modele pozitive (nu doar pilde ale neascultării – vezi cartea Numeri).
- 4 Să creioneze profiluri mesianice și să întrețină vie speranța aceli Seminte promise încă din cartea Genesa.
- 5 Să ofere credibilitatea promisiunilor unei treziri spirituale a întregii națiuni israelite.
- 6 Să reprezinte o dovadă a faptului că Dumnezeu nu se contrazice și nu își leapădă propriul popor (spiritual).

Apoi, perioada lui Ilie și Elisei reprezintă și o perioadă istorică paradigmatică, profetică. Ilie este simultan un profil profetic pentru Ioan Botezătorul și pentru Mesia. Pe de o parte, vedem că Ilie pregătește o lucrare mai mare decât a lui, cea a lui Elisei. El este prigonit de soția împăratului lui Israel și aproape ucis de aceasta. Din această perspectivă, Ioan este acel Ilie care va pregăti calea Domnului.

În același timp, Ilie este cel înălțat la cer, care îi dăruiește de sus lui Elisei puterea sa (mantaua sa) pentru ca acesta să facă lucrări mai mari decât el. Perioada lui Ilie și Elisei, este o perioadă de mare împietrire în Israel, dar care este efectiv bombardată de minunile harului lui Dumnezeu. Ilie și Elisei, sunt după Moise, profeții care au făcut cele mai spectaculoase minuni. De fapt, sunt singurii oameni din Vechiul Testament prin care Dumnezeu a înviat și morții. Din această perspectivă, Ilie este un prototip al lui Hristos iar Elisei al Bisericii. Deci, ar fi mai mult decât o simplă analogie. De fapt mesajul lui Pavel ar fi: la fel cum în perioada cu caracter profetic și mesianic a lui Ilie, a existat o rămășiță credincioasă, la fel și acum există o rămășiță credincioasă în Israel.

Această rămășiță nu fost mai merituoasă decât ceilalți. Ea nu a fost aleasă pe baza faptelor ei bune sau a propriei neprihăniri, ci alegerea s-a realizat în virtutea harului lui Dumnezeu. Ei nu fost mai buni decât ceilalți, însă s-au smerit și au primit harul și neprihănirea pe care o dă Dumnezeu prin credință. Pavel nu uită nici aici să amintească doctrina harului și să o așeze în opoziție cu cea a faptelor. El știa că aceasta este pricina de poticnire a lui Israel.

Observăm că Ilie reprezintă deopotrivă o prefigurare a lui Ioan Botezătorul și a Mântuitorului. Deci, perioada lui Ilie este o paradigmă pentru perioada primei veniri a lui Mesia. Apocalipsa 11 ne-ar putea sugera că perioada lui Ilie poate fi o paradigmă și pentru perioada ante-mergătoare celei de-a doua veniri. Mărturia și minunile lui Ilie într-o perioadă de apostazie și sub o stăpânire ostilă credinței în Dumnezeu, ar putea prefigura fie mărturia unei persoane speciale din ultima perioadă de istorie, fie mărturia Bisericii din acea perioadă. Mântuitorul pare să întărească acest lucru atunci când ne descoperă că Ilie a oprit ploaia pentru trei ani și jumătate. Această perioadă este cel puțin o etichetă simbolică pentru perioada cornului celui mic din Daniel și a fiarei din Apocalipsa.

Capitolul 11 din Apocalipsa ne prezintă mărturia excepțională a doi prooroci care ne aduc aminte de Moise și Ilie. Rămân două întrebări importante: „Textul se referă la doi oameni speciali sau reprezintă un simbol al mărturiei lui Hristos pe pământ prin Biserica Sa?” și: „Mărturia aceasta se referă la o perioadă scurtă de timp de la sfârșitul istoriei, sau are în vedere fie o perioadă din primul secol, fie mărturia Bisericii de-a lungul veacurilor?” La a doua întrebare vom dezvolta un răspuns când vom studia Apocalipsa 12. La prima întrebare, înclin să răspund că cei doi prooroci au în vedere mărturia a doi oameni cu o chemare specială. Sunt multe detalii în text: vor muri la Ierusalim, vor învia etc. care sunt dificil de interpretat doar ca

simboluri care se aplică unei comunități. Aluziile vechi testamentare ne aduc aminte de lucrările unor oameni speciali din perioade de istorie care prefigurează sfârșitul istoriei: Iosua și Zorobabel, Moise și Ilie. Singura porțiță prin care am putea susține că cei doi reprezintă un simbol pentru Biserică ar fi dacă insistăm pe Hristos care mărturisește prin Biserică. Atât Iosua și Zorobabel, cât și Moise și Ilie sunt prefigurări ale lui Hristos. Și atunci cei doi prooroci ar putea simboliza mărturia lui Hristos, care acum mărturisește prin Biserică pe pământ. Dar cei doi prooroci aduc urgii pe pământ și sunt protejați de fiară pe toată perioada celor trei ani și jumătate. Aceste caracteristici nu se potrivesc cu mărturia Bisericii nici din primul secol, nici de-a lungul istoriei, nici din perioada lui Antichrist. Mi se pare că am forța un text simplu și clar, dacă am interpreta pe cei doi prooroci ca și Biserica Domnului de pe pământ. În Romani 11 Israel și Biserica sunt prezentați ca doi măslini și am putea sugera că cei doi măslini din Apocalipsa ar putea fi Neamurile și evreii credincioși, care împreună formează Biserica, dar cred că am forța din nou, căci imaginea cu cei doi măslini este luată în mod evident din Zaharia 4 și nu din Romani 11.

Și în cele din urmă de ce ne-ar deranja să luăm textul așa simplu și clar ca o profeție despre doi oameni speciali cu o lucrare specială la sfârșitul istoriei? Oare Vechiul Testament nu se încheia cu o profeție asemănătoare? Și s-a împlinit ea oare în chip simbolic, sau s-a împlinit în persoana și lucrarea omului Ioan Botezătorul? În ultima carte din Vechiul Testament, cartea Maleahi, găsim următoarele două profeții:

- 1 *„Iată voi trimite pe solul Meu; el va pregăti calea înaintea Mea. Și deodată va intra în Templul Său Domnul pe care-L căutați: Solul legământului pe care-L doriți; iată că vine, - zice Domnul oștirilor. Cine va putea să sufere însă ziua venirii Lui? Cine va rămânea în picioare când Se va arăta El? Căci El va fi ca focul topitorului, și ca leșia nălbitorului. El va ședea, va topi și va curăți argintul; va curăți pe fiii lui Levi, îi va lămuri cum se lămurește aurul și argintul, și vor aduce Domnului daruri neprihănite. Atunci darul lui Iuda și al Ierusalimului va fi plăcut Domnului, ca în zilele cele vechi, ca în anii de odinioară.” (Maleahi .3:1-4).*
- 2 *„Căci iată, vine ziua, care va arde ca un cuptor! Toți cei trufași și toți cei răi, vor fi ca miriștea; ziua care vine îi va arde, și nu le va lăsa nici rădăcină, nici ramură.(...) Iată vă voi trimite pe proorocul Ilie, înainte de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată. El va întoarce inima părinților spre copii, și inima copiilor spre părinții lor,*

ca nu cumva, la venirea Mea, să lovesc țara cu blestem!” (Maleahi 4:1,5-6).

Pasajele din Evanghelii ne spun în mod direct că Ioan Botezătorul este cel care a venit în duhul și puterea lui Ilie pentru a pregăti lucrarea lui Isus Hristos. Ce este interesant în profețiile din Maleahi, este că ambele vorbesc despre o venire a lui Mesia în glorie și pentru judecată. Aceasta ar sugera că Ilie ar trebuie să vină înainte de a doua venire a lui Mesia. Dar nu neapărat. Prima venire este înainte de a doua și o pregătește pe aceasta. În multe profeții, prima venire se suprapune pe a doua, ca și cum ar avea loc imediat una după alta. Din această pricină, autorii Evangheliilor nu greșesc când ne spun că Ioan este solul din Maleahi care pregătește venirea Domnului. Lucrarea acestui Domn va culmina cu judecata finală și răsplătirea sfinților. Aceasta nu înseamnă că acestea sunt singurele lucruri pe care le va face. Alte pasaje ne descoperă că înainte de a veni în slavă pentru judecată, va veni smerit și fără strălucire pentru a vesti pacea și a muri pentru fărădelegile noastre. Ioan Botezătorul va pregăti lucrarea lui Mesia care va culmina cu a doua Sa venire.

Dumnezeu va asigura protecție celor doi prooroci la fel cum a asigurat lui Moise și lui Ilie, lui Ioan Botezătorul și Mântuitorului. Dar după cei trei ani și jumătate, cei doi vor muri fiind uciși, asemenea Lui Ioan și Isus. Trupurile lor moarte vor zăcea în piața cetății celei mari. Ne întrebăm care este această cetate? Autorul ne spune că în înțeles duhovnicesc este „Sodoma” și „Gomora”, acolo unde a fost răstignit și Domnul lor. Este deci vorba de Ierusalim. Acest lucru este foarte important, deoarece ne vom mai întâlni cu cetatea cea mare, sau cu ideea de cetate în Apocalipsa. Alături de imaginea cetății Ierusalimului ceresc, în carte mai găsim termenul de „cetate” cu referire la o cetate pământească. De exemplu în Apocalipsa 14:20, apare deodată o cetate: *„Și teascul a fost călcat în picioare afară din cetate..”*. neapărând o altă cetate în Apocalipsa, este posibil ca termenul de cetate să aibă în vedere cetatea din Apocalipsa 11, căreia i s-a descoperit identitatea: Ierusalim. Deci, lucrarea celor doi va avea în vedere și Ierusalimul și poporul iudeu. Fiara care se ridică din Adânc îi va omorî. Ne întrebăm cine este această fiară, dar secțiunea următoare ne va oferi răspunsul. Revenim la sfârșitul celor doi prooroci și observăm asemănarea dintre destinul lor și cel al Mântuitorului. După trei ani și jumătate în care fac tot felul de minuni, ei sunt omorâți. Dar după trei zile și jumătate, ei vor învia și vor fi înălțați la cer în văzul tuturor. Dumnezeu va face această minune, nu doar pentru a le dovedi oamenilor că mărturia lor este adevărată, ci și că învierea lui Hristos nu este un basm. Cei care au mărturisit despre Hristos au murit și învia asemenea Lui. Va fi o mărturie unică a învierii lui Hristos care

va zgudui întreaga planetă. Și este important să sesizăm că această minune aduce roade: *„În clipa aceea s-a făcut un mare cutremur de pământ, și s-a prăbușit a zecea parte din cetate. Șapte mii de oameni au fost uciși în cutremurul acesta de pământ. Și cei rămași au dat slavă lui Dumnezeu.”* Iată că cei rămași vii în cetate au dat slavă lui Dumnezeu. Dacă în Apocalipsa 9 și în alte pasaje din Apocalipsa , ni se spune despre pământeni că, în ciuda minunilor lui Dumnezeu, tot nu s-au pocăit de faptele lor, iată că acum toți cei rămași vii în cetate se întorc la Dumnezeu. Despre ce cetate să fie vorba. Din context poate fi una singură: cetatea cea mare, Ierusalimul. Acest fapt este în armonie cu profețiile din a doua parte a cărții Zaharia, pe care le-am pomenit deja. La sfârșit, cei rămași vii în Ierusalim și rămășița lui Israel se va întoarce la Domnul. Această asemănare reprezintă un argument că acest capitol vizează ultimele zile ale istoriei, căci până acum nu am văzut ca Ierusalimul să fie expus unei asemenea mărturii și după o perioadă de necaz în care va pieri a zecea parte din cetate, cei rămași vii să-l slăvească pe Creator. Această interpretare este în armonie și cu spusele lui Petru din Fapte adresate evreilor: *„pocăiți-vă dar și întoarceți-vă la Dumnezeu pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremile de înviore, și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos, pe care Cerul trebuie să îl primească până la vremurile așezării din nou a tuturor lucrurilor: despre aceste vremi a vorbit Dumnezeu prin gura sfinților Săi proorocii din vechime.”* (Fapte 3:19-21). Petru știe că întoarcerea lui Israel la Domnul va declanșa a doua venire a lui Hristos în slavă.

Versetul 14 ne aduce aminte că toate aceste evenimente din Apocalipsa 11 sunt concomitente cu cele aduse de trâmbița a 6-a și că sunt antemergătoare celor aduse de trâmbița a 7-a. Știm deja că trâmbița a 7-a va aduce împlinirea tainei lui Dumnezeu. Și Într-adevăr, trâmbița a șaptea aduce a doua venire a lui Hristos: *„Îți mulțumim Doamne, Dumnezeule, care ești, care erai și care vii, că ai pus mâna pe puterea ta cea mare și ai început să împărățești. Neamurile se mâniaseră, dar a venit mânia Ta; a venit vremea să judeci pe cei morți, să răsplătești pe robii Tăi proorocii, pe sfinți și pe cei ce se tem de Numele Tău, mici și mari și să prăpădești pe cei ce prăpădesc pământul!”*. Dacă în prezent, diavolul este Conducătorul acestei lumi, după venirea lui Hristos împărăția lumii va trece în mâinile lui Dumnezeu. Hristos va aduce judecată pentru cei răzvrătiți și răsplătirea pentru cei credincioși. Iar cei credincioși sunt numiți în primul rând: proorocii Săi, căci în această secțiune este un accent deosebit pus pe idea de a prooroci. Ioan este chemat să proorocească, iar apoi autorul ne descrie mărturia excepțională a celor doi prooroci

care vor muri la Ierusalim. Este a treia oare când ni se prezintă imaginea finalului glorios al istoriei. Să ne amintim:

- 1 În prima secțiune (capitolele 4-5) ni se prezintă planul lui Dumnezeu din perspectiva veșniciei și a scaunului de domnie. Ni se explică rațiunea acestui plan: să se reveleze frumusețea caracterului lui Dumnezeu într-o claritate maximă, astfel încât și vrăjmașii săi de moarte să se închine de bunăvoie înaintea Creatorului, din pricina slavei Sale. Din această pricină, imaginea sfârșitului este descrisă ca o închinare totală și a tuturor în fața Creatorului.
- 2 În a doua secțiune (capitolele 6-7) ni se prezintă planul lui Dumnezeu din perspectiva celor șase peceti, adică a revărsării mâniei lui Dumnezeu peste pământ. Ideea principală explicată de autor în această secțiune este răspunsul la întrebarea: cum poți sta în picioare în fața revărsării mâniei Creatorului? Slujitorii lui, care și-au spălat hainele în sângele Mielului nu au de ce să se teamă. Ei vor sta în picioare atât pe pământ, cât și în Ceruri. Din această pricină, imaginea finalului glorios al istoriei ne este descrisă prin mulțimea tuturor celor răscumparați care stau înaintea scaunului de domnie și se bucură de cea mai sfântă părtășie cu Domnul lor.
- 3 A treia secțiune (capitolele 8-11) ne prezintă planul lui Dumnezeu din perspectiva pecetii a șaptea, adică a intensificării judecății lui Dumnezeu asupra pământului. Înțelegem că înainte de venirea lui Hristos, judecățile lui Dumnezeu pe pământ se vor intensifica. Înțelegem și rațiunea acestui fapt: Domnul nu dorește moartea celor păcătoși și ca ei să se întoarcă la Domnul și să trăiască. Dar această secțiune pune un accent deosebit și pe rolul sfinților pe pământ în acele zile ale intensificării judecăților lui Dumnezeu. Astfel aceștia:
 - Prin rugăciunile lor declanșează intensificarea judecăților lui Dumnezeu pe pământ.
 - Sunt o mărturie prin faptul că sunt protejați de chinul adus de lumile demonice.
 - Au doi reprezentanți care vor avea o mărturie excepțională în fața întregului pământ.
 - Ca roadă a mărturiei lor, rămășița lui Israel se va întoarce la Domnul.

Înțelegem că Domnul conlucrează cu sfinții Săi pentru a aduce la pocăință neamurile și pe evrei înainte de venirea judecății finale. Este interesant că această secțiune pare să introducă informații și despre poporul evreu. Dacă Biserica este numărată în templul lui Dumnezeu, evreii par a forma curtea de afară dată Neamurilor. Evreii sunt sub stăpânirea Neamurilor, care nu trebuie înțeleasă neapărat ca o formă de robie fizică, ci în primul rând o formă de robie spirituală.

Evreii se află sub mânia lui Dumnezeu și trăiesc în spiritul lumii, conduși de duhul acestui veac. Și ei se vor împotrivi mărturiei lui Dumnezeu din mijlocul lor. Totuși, la sfârșit, cei rămași în viață vor slăvi pe Creator. Acest lucru va declanșa venirea lui Hristos în slavă.

Aș mai avea două observații de făcut în legătură cu prima secțiune. Prima are în vedere rolul rugăciunilor sfinților în procesul grăbirii venirii Mântuitorului. Ne aducem aminte în capitolul 8, că ceea ce a dus la intensificarea judecății lui Dumnezeu, intensificare care precede venirea lui Hristos, a fost cădelnița cu rugăciunile sfinților. Este interesant faptul că rugăciunile sfinților declanșează judecata. Din Samuel am învățat că pe linia judecății, Domnul poate lucra în istorie cu sau fără om. Doar pe linia îndurării conlucrarea cu omul este absolut necesară, căci pământul a fost dat fiilor oamenilor (vezi Psalmul 115 și comentariile noastre din 1 Samuel 5-7). Și totuși, în Apocalipsa 8, rugăciunile sfinților declanșează ultima etapă a judecății divine. Se pare deci că, în ce privește venirea lui Hristos și judecata finală, rugăciunile sfinților au un rol esențial. Mirele nostru așteaptă ca Biserica Sa să tânjească după revenirea Sa și să-i ceară cu ardoare să vină, să pună capăt răului de pe pământ și să înceapă marea nuntă! Pasajul din Luca 18 cu judecătorul nedrept și văduva insistentă pare să întărească această interpretare: *„Auziți ce zice judecătorul nedrept? Și Dumnezeu nu va face dreptate aleșilor Lui, care strigă zi și noapte către El, măcar că zăbovește față de ei? Vă spun că le va face dreptate în curând. Dar când va veni Fiul omului, va găsi El credință pe pământ?”* (Luca 18:6-8). Mirele ascultă glasul aleșilor Lui care strigă zi și noapte și va veni în slavă să le facă dreptate. Dar dacă ei nu vor striga zi și noapte? Va mai veni? Va întârzia mai mult? Deși Domnul nu este ca judecătorul nedrept, totuși, în mod surprinzător, sfinții sunt chemați să insiste zi și noapte pentru dreptate, asemenea văduvei insistente? Oare de ce? Petru că Domnul vrea să testeze credința sfinților, cărora le dă șansa să grăbească revenirea Sa. În măsura în care Hristos va auzi glasul miresei care-L va chema, în această măsură El se va grăbi să revină. Apocalipsa se încheie cu rugăciunea: *„Vino, Doamne Isuse!”*. Stau și mă cercetez înaintea Domnului: de câte ori am rostit această rugăciune cu foc în viața mea de creștin? Rostesc această rugăciune zilnic? Încerc ca toate acțiunile mele să fie de fapt o rugăciune vie care să-L cheme cu ardoare pe mirele nostru? Sau mă simt bine pe pământ și am planuri de care m-am îndrăgostit și care ar putea fi amenințate de revenirea Mântuitorului în slavă? Cred eu în spusele Mântuitorului din Luca 18? Cred că pot grăbi venirea Domnului? Cred că inima Domnului nostru poate fi mișcată de glasul miresei Sale? Vino, Doamne Isuse!

A doua observație vizează o posibilă paralelă între dorința lui Pavel din Filipeni 3 și cei

doi profeți de la Ierusalim: „Și să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și părtășia suferințelor Lui, și să mă fac asemenea cu moartea Lui; ca să ajung cu orice chip, dacă voi putea, la învierea din morți.” (Filipeni 3:10-11). Am subliniat că cei doi prooroci de la Ierusalim vor avea un sfârșit foarte asemănător cu cel al Mântuitorului. Oare acest lucru îl înțelegea Pavel atunci când rostea cuvintele „să mă fac asemenea cu moartea Lui”? oare Pavel își dorea să fie unul din cei doi prooroci de la Ierusalim? Nu știm dacă este doar o speculație, sau dorința lui Pavel pentru o slujbă specială din ultimele zile ale istoriei. Totuși, asemănarea dintre Filipeni capitolul 3 și Apocalipsa 11 este extrem de interesantă.

5. A patra perspectivă asupra istoriei: fiara

11:19-15:4

În capitolul 11 a părut din senin fiara care se ridică din adânc și ne-am întrebat: „Cine este această fiară?”. În secțiunea ce urmează autorul ne prezintă o nouă perspectivă asupra istoriei în care fiara ocupă un loc central. El vrea să ne explice ce este cu această fiară. Această nouă secțiune începe cel mai probabil cu 11:9. În mod sugestiv ea ar începe cu imaginea chivotului legământului. Expresia „chivotul legământului” ne aduce aminte de cele două table ale legământului care erau în chivot și care aveau scrise pe ele cele 10 porunci cu însuși degetul lui Dumnezeu. Ele subliniază integritatea de care trebuie să dea dovadă poporul lui Dumnezeu într-o lume a răului și compromisului. Ne aducem aminte de prima dintre cele 10 porunci: „*Să nu ai alți dumnezei afară de Mine. Să nu-ți faci chip cioplit... să nu te închini înaintea lor.*” Este interesant că fiara va impune închinarea la un dumnezeu străin, iar cei credincioși vor plăti chiar cu prețul vieții fidelitatea lor față de Creator. Din această perspectivă, am putea considera ultimul verset din capitolul 11 o introducere pentru următoarea secțiune, o introducere care ne centrează atenția asupra mizei războiului descris în secțiune: *fidelitatea și integritatea poporului lui Dumnezeu*. Această nouă secțiune ne prezintă istoria din perspectiva luptei între Satan și Dumnezeu. În mijlocul scenei de luptă se află sfinții Celui Preaînalt care se vor confrunta cu ferocitatea fiarei în spatele căreia Diavolul, șarpele cel vechi, înșală întreaga lume.

Capitolul 12 este un capitol la care am tot făcut referire în comentariile pe alte cărți din Scriptură. Vom relua observațiile noastre, însă vom încerca să insistăm pe elementele pe care nu le-am comentat până acum. Unul din ele îl reprezintă semnificația perioadei de 1260 de zile.

Primul personaj care apare este femeia care avea un mare chin să nască. Nu este dificil să identificăm femeia cu poporul Israel din care trebuia să vină Mesia conform promisiunilor Vechiului Testament. Chinul și durerile ei ne trimit cu gândul la lupta celui rău din istorie împotriva lui Israel și a liniei mesianice. Ne aducem aminte de holocaustul inițiat de Haman, de furia împărătesei Atalia care aproape a nimicit sămânța davidică din care trebuie să vină Mesia și de alte evenimente care marchează lupta celui rău împotriva națiunii Israel și a liniei mesianice. Cel rău luptă împotriva împlinirii planurilor și promisiunilor lui Dumnezeu. Cea mai măreață și amenințătoare promisiune (pentru el) rostită de Domnul este cea din Genesa 3:15: „*Sămânța*

femeii va zdrobi capul șarpelui.”. Cel rău a luptat împotriva venirii Seminței promise în lume. Durerile nașterii, chinul mare al femeii cu o cunună de 12 stele pe cap reprezintă un simbol al acestui război teribil. O, câte lupte spirituale s-au dat în văzduh și în istorie pentru ca Mesia să nu apară. Deși Domnul este Atotputernic și ține în control istoria, chinul a fost pe cât se poate de real. Cu toate acestea, a existat și un Haman și o Atalia. Acest fapt ne avertizează că, deși Domnul este Atotputernic, războiul este cât se poate de real, iar deși Domnul rămâne biruitor, omul poate să cadă atât de ușor răpus în acest război cosmic între bine și rău. Îmi place mult cum este descrisă femeia: învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de 12 stele pe cap. Israel, ca națiune, a avut o slujbă atât de importantă în istorie, de unde și măreția femeii. Să reprezinti națiunea din care vine Mesia în lume este o imensă onoare, un privilegiu unic. Această descriere ne amintește și de visul avut de Iosif în Genesa 37: *„Soarele, luna și 11 stele se aruncau cu fața la pământ înaintea mea!”*. Visul lui Iosif era o prefigurare a unui moment în care Israel (Iacov) și fiii lui vor recunoaște înălțarea lui Iosif în planul lui Dumnezeu, îl vor recunoaște ca salvatorul lor. Dar acest vis este și o prefigurarea a momentului în care națiunea Israel îl va plânge pe Cel pe care L-a străpuns, pe Isus Hristos.

Balaurul stătea înaintea femeii ca să îi mănânce copilul când Îl va naște. Într-adevăr, Irod a inițiat un genocid imediat după nașterea lui Isus, dar Domnul Și-a păzit Unsul. Cel rău a dorit deopotrivă moartea fizică și spirituală a lui Mesia. Pe de o parte, prin Irod și prin uneltirile fariseilor încerca să-i ia viața, iar pe de altă parte, prin ispitirile zilnice încerca să-L contamineze de păcat și să Îl aducă în moarte spirituală. Ce mă uimește cel mai mult din acest pasaj este că, în ciuda faptului că Domnul ține toate lucrurile sub control, a existat un genocid inițiat de Atalia, a existat un genocid inițiat de Irod, etc. Domnul ar fi putut opri din fașă inițiativa lui Irod. Totuși l-a îngăduit și, în același timp, i-a spus lui Iosif să meargă în Egipt. Oare cel rău a avut, să spunem, o anumită legitimitate pentru a pune în aplicare astfel de planuri? Ne aducem aminte că, în Daniel 8, cornul cel mic s-a ridicat în istorie când s-a umplut paharul fărădelegilor poporului Israel. Deci, în anumite situații, putem spune că există o legitimitate din pricina înmulțirii fărădelegii. În același timp, Dumnezeu îngăduie astfel de evenimente pentru a ne trezi din somn, pentru a ne comunica că războiul este cât se poate de real. Dacă nu ar fi astfel de evenimente, cum am mai înțelege noi cât de mare este încleștarea dintre bine și rău, cât de mare este miza bătăliei? Evenimentele dinaintea și de după nașterea lui Mesia, care se oglindesc în chinul mare al nașterii femeii cu luna sub picioare și în dorința celui rău de a mânca copilul, ne ajută să

înțelegem cât de mare a fost semnificația și miza nașterii și vieții lui Mesia. Dacă în anumite domenii din viața noastră, există atacuri spirituale repetate și puternice, atunci înseamnă că în acel domeniu, în deciziile legate de acel domeniu, miza bătăliei este foarte mare. Poate, de multe ori, nu înțelegem anumite atacuri spirituale din anumite domenii ale vieții noastre. Ele însă au și rolul de a ne deschide ochii. Acest domeniu este extrem de important, cel puțin pentru viața ta. Aici trebuie să faci niște alegeri minunate care sunt de o miză nebănuît de mare în planul lui Dumnezeu. Deci, mare atenție!

Autorul nu insistă pe biruința copilului asupra lui Satan, sau asupra lucrării Pruncului. Ni se spune doar că El va cârmui toate neamurile cu un toiag de fier, pentru a fi siguri că este vorba despre Mesia și apoi ni se spune că acest copil a fost răpit la Dumnezeu și la Scaunul Lui de domnie. În mod cert se are în vedere momentul învierii și înălțării lui Isus Hristos. Poate unii teologi ar încerca să interpreteze că este vorba despre răpirea Bisericii în care Hristos mai trăiește pe pământ. Dar această interpretare este forțată și autorul pare să ne ofere tocmai acele elemente care să o excludă. Isus Hristos ne este înfățișat ca un prunc. Dacă se folosea expresia de Hristos sau chiar de Isus Hristos, ne puteam gândi la posibilitatea variantei de interpretare cu răpirea Bisericii. Dar expresia „copilul” ne trimite cu gândul, în mod specific, la lucrarea lui Isus Hristos care s-a încheiat la înviere. Imaginea „copilului Isus” care trăiește încă pe pământ prin Biserică nu se potrivește în contextul limbajului și imaginilor nou-testamentare. Pe de altă parte, consider că autorul nu vrea să ne încurce, ci să ne comunice un mesaj clar și accesibil. Or, nu avem nici un indiciu care să ne argumenteze că expresia „răpirea copilului” se referă de fapt la răpirea Bisericii. Doar încercarea noastră de a potrivi textul cu propria teologie ar putea conduce la o astfel de interpretare forțată.

După înălțarea pruncului are loc un război în cer și Satana și îngerii lui sunt aruncați din cer. Din nou avem mai multe interpretări. Unii susțin că aruncarea lui Satan din cer a avut loc la învierea lui Isus, alții susțin că va avea loc la răpirea Bisericii. Am argumentat deja de ce consider interpretarea cu răpirea Bisericii o speculație. Unii ar putea susține că, într-adevăr, răpirea Pruncului se referă la învierea lui Isus, dar că războiul din Ceruri se derulează încă și că se va finaliza în momentul răpirii Bisericii, când Satan va fi aruncat pe pământ. Autorul ne oferă niște elemente în pasaj parcă tocmai pentru a exclude această variantă de interpretare. Astfel, în versetul 6 ni se spune că după răpirea Pruncului, femeia a fost dusă în pustie pentru a fi hrănită

acolo 1260 de zile. După aruncarea lui Satan pe pământ, acesta a început să urmărească femeia și două aripi au fost date femeii ca să zboare cu ele în pustie o vreme, 2 vremi și jumătatea unei vremi, departe de fața șarpelui. Asemănarea dintre v. 6 și v.14 ne indică că Satan a fost aruncat din cer imediat după înălțarea Pruncului la scaunul de domnie al lui Dumnezeu. Și, nu în ultimul rând, demonstrația teologică a aruncării lui Satan din cer în momentul răpirii Bisericii nu este susținută de alte pasaje din Scriptură și pălește în fața explicațiilor teologice ale aruncării lui după învierea Domnului Isus, explicații susținute și de multe pasaje din Scriptură. De ce ar fi Satan aruncat din cer în momentul răpirii Bisericii? Putem da cu banul, putem inventa teorii, dar nu găsim pasaje în Scriptură pe care să ne clădim o astfel de teologie. Pe când iată ce ne spune Ioan 12:31-32: *„Acum are loc judecata lumii acesteia, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară! Și, după ce voi fi înălțat, voi atrage la Mine pe toți oamenii!”*. Pe de altă parte, Pavel în Coloseni, ne spune că moartea lui Hristos pe cruce a însemnat o biruință extraordinară asupra lumilor demonice:

„A dezbrăcat zapisul cu poruncile lui, care stătea împotriva noastră și ne era potrivnic, și l-a nimicit pironindu-l pe cruce. A dezbrăcat domniile și stăpânirile, și le-a făcut de ocară înaintea lumii, după ce a ieșit biruitor asupra lor prin cruce.” (Col.2:14-15).

Ni se vorbește despre o asemenea biruință în văzduh în contextul răpirii Bisericii? Cartea Evrei ne deschide ochii să înțelegem că, după înviere, Isus Hristos a intrat în Sfânta Sfințelor din Ceruri cu Însuși sângele Lui pentru a curăți Cortul ceresc. După înviere a avut loc un Yom Kippur ceresc. Păcatele sfinților Vechiului Testament încă nu erau ispășite. Ei erau iertați și primiți în Ceruri, dar problema păcatului lor nu era soluționată înaintea lui Dumnezeu. Dosarele nesoluționate erau depozitate în Cortul ceresc, după cum în Cortul pământesc erau depozitate toate fărâdelegile mărturisite ale evreilor până în ziua de Yom Kippur când se făcea, în fiecare an, curățirea Cortului (vezi comentariile noastre pe Levitic 16). Acest fapt, îi dădea celui rău teren legitim să pășească în Ceruri și să întrerupă chiar întruniri din Ceruri, așa cum ne prezintă Iov capitolul 1. El avea drept să stea acolo și chiar să pârască. El putea să pârască pe sfinții din Ceruri care nu aveau păcatele ispășite și putea pâri și pe sfinții de pe pământ care trăiau în compromis (vezi Zaharia 3). Satan era o prezență ostilă care tulbura însăși liniștea Cerului. Câte lucruri Și-a asumat Domnul nostru pentru noi, de dragul nostru! Învierea lui Hristos este dovada faptului că jertfa sa a fost primită și că noi suntem socotiți neprihăniți. În jertfa lui Hristos și

păcatele sfinților Vechiului Testament au fost ispășite și, astfel, cortul ceresc a fost curățit de toate dosarele nesoluționate:

„Și tocmai de aceea este El mijlocitorul unui legământ nou, pentru ca, prin moartea Lui pentru răscumpărarea din abaterile făptuite sub legământul dintâi, cei ce au fost chemați, să capete veșnica moștenire care le-a fost făgăduită.” (Evrei 9:15).

Cât este de clar de ce Satana a fost aruncat din Ceruri în momentul învierii lui Isus! Singurul pasaj din Noul Testament care ar părea să contrazică această interpretare ar fi cel din Efeseni 6 unde ni se vorbește de duhurile răutății din locurile cerești. Dar este o aparentă contradicție. În cartea Efeseni, expresia „Locurile cerești” apare de mai multe ori și are a specificație precisă. Este interesant că noi, cei răscumparați, suntem așezați deja în locurile cerești. Și totuși noi suntem încă pe pământ. Cum vine acest lucru? Noi suntem deopotrivă în Ceruri și pe pământ, noi suntem o prelungire a Cerului pe pământ, noi suntem la confluența dintre Cer și pământ. Și pentru că atacurile celui rău sunt îndreptate asupra noastră, este de înțeles de ce și duhurile răutății care ne ispitesc sunt și ele în locurile cerești unde suntem și noi!

După ce Satan este aruncat pe pământ, Cerul se bucură, dar pământul primește vestea că războiul se întindește: „*Căci diavolul s-a pogorât la voi cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme!*”. Satana a fost îngerul care, pentru prima dată în istoria veșniciei, a pus la îndoială caracterul lui Dumnezeu. Argumentele sale au fost așa de bine construite încât, se pare, că o treime din făpturile inteligente create de Dumnezeu au trecut de partea lui. El a fost cel care L-a provocat pe Creator la duel. Dar nu este o bătălie a raportului de forțe, ci o bătălie de natură morală: Dumnezeu are dreptate sau cel rău are dreptate când susține că Dumnezeu nu este ceea ce pretinde a fi? Înainte de înviere, cel rău era liniștit și relaxat, ca unul care părea că va câștiga această bătălie. Pe de o parte, omul alesese mai degrabă oferta lui, iar pe de altă parte Dumnezeu își asumase o ecuație ce părea imposibil de soluționat: pe de o parte, spusese că pedeapsa pentru cel păcătos este moartea veșnică, iar pe de altă parte, primise în cer pe păcătoșii care au crezut în El. Astfel, Satana mergea la cutreierarea pământului și, apoi, revenea în Ceruri pentru a-L contrazice pe Creator. El părea că are asul câștigător. Dar prin lucrarea lui Hristos, Dumnezeu s-a dovedit a avea un as și mai câștigător și a soluționat problema păcatului. Satana s-a trezit aruncat pe pământ și făcut de ocară. Acum știe că după ce problema păcatului a fost rezolvată, Hristos poate reveni oricând în slavă, fapt ce-i va aduce pieirea. Știe deci că are puțină vreme în care mai

poate activa pe pământ pentru a demonstra că Dumnezeu nu este ceea ce pretinde a fi. Observăm că el nu este resemnat și nici că nu este acea mânie a celui care știe că a pierdut și care vrea ca să mai distrugă ce poate distruge înainte de a-i veni sfârșitul. Nu, ci cel rău mai are o speranță. El vrea ca în această puțină vreme să întoarcă victoria de partea lui. Cum mai poate face acest lucru după victoria lui Hristos de pe cruce?

Pentru a răspunde la întrebare, trebuie să citim în continuare și să observăm că prima sa țintă este femeia, adică Israel. Este surprinzător că nu Biserica, ci tot Israel este prima sa țintă. A doua sa țintă este Biserica. De ce tot Israel? Înțelegem că cel rău avea ceva cu Israel înainte să se nască Mesia. Dar după ce Mesia s-a născut și Și-a încheiat lucrarea, ce mai poate obține cel rău prin atacul asupra lui Israel? Cartea Estera ne prezintă lupta celui rău împotriva lui Israel. Haman organizează un veritabil Holocaust cu scopul de a distruge de pe fața pământului poporul evreu. El eșuează și moare, dar duhul din spatele lui va încerca să reînvie de multe ori în istorie. Dacă Haman reușea în planul lui, Mesia nu s-ar mai fi născut din Israel și Dumnezeu ar fi fost declarat mincinos: a promis ceva și nu s-a ținut de cuvânt. Dar, chiar după învierea lui Hristos, Dumnezeu mai are promisiuni cu privire la Israel: că el va rezista ca națiune și că se va întoarce la Domnul înainte de revenirea Sa în slavă. Dacă în schimb, Israel dispare ca națiune, atunci iarăși anumite promisiuni ale lui Dumnezeu nu se vor împlini și Satana ar câștiga războiul. Deci, Satana, teoretic, mai are șanse de a întoarce victoria de partea lui, readucând spiritul lui Haman în istorie și distrugând națiunea lui Israel, îl va putea declara pe Dumnezeu mincinos. Astfel, se explică faptul că prima sa țintă este tot Israel. Dar Dumnezeu o protejează pe femeie în pustie, și *„balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus.”*

Al doilea atac este asupra Bisericii. Prin fiara descrisă în capitolul 13 Satana încearcă să distrugă credința sfinților prin teroare, prigoană și amenințarea cu moartea. Dar chiar dacă ar distruge credința tuturor celor credincioși, oricând ar putea ca un necredincios să se întoarcă la Hristos și Biserica să reapară pe pământ. De aceea, prima țintă rămâne tot Israel care, dacă dispare ca națiune, nu mai poate reînvia. Totuși, sfârșitul și întoarcerea evreilor la Domnul, va avea loc conform profețiilor, după ce Evanghelia va fi vestită la toate neamurile și după ce se va împlini numărul deplin al neamurilor. Prin slăbirea puterii Bisericii, cel rău întârzie împlinirea acestui obiectiv și, astfel, își prelungește perioada în care poate să distrugă națiunea Israel. El are

o strategie bine pusă la punct. Nu doar că nu vrea ca oamenii să fie mântuiți, dar încă mai speră că poate întoarce victoria de partea lui și că îl poate învinge pe Creator. Dacă Estera ne prezintă lupta celui rău împotriva națiunii Israel, cartea Daniel ne descoperă lupta celui rău împotriva credinței celor sfinți printr-un sistem de putere și teroare. Într-adevăr, cartea Daniel aduce ceva cu totul nou în revelația progresivă a Vechiului Testament: ideea unei stăpâniri de a constrânge prin amenințarea cu moartea pe cei credincioși să renunțe la credința lor. În primele 6 capitole, descoperim cum Daniel și prietenii lui s-au confruntat cu astfel de încercări, iar în a doua parte a cărții, profețiile ne vorbesc despre ridicarea cornului mic, care va încerca să-i determine pe sfinți să renunțe la credința lor printr-un sistem de putere și teroare. Și într-adevăr, Antiohus Epifanes IV a omorât pe cei care nu au renunțat la credința lor și nu au acceptat religia propusă de el. Spiritul lui Haman îl identificăm în a doua parte a capitolului 12 din Apocalipsa, iar spiritul cornului mic în Apocalipsa 13. Capitolul 12 ne anunță că, după învierea lui Hristos, războiul s-a întetit și că diavolul este cuprins de o mânie mare. Și dacă privim în istorie, după învierea lui Hristos, prigonirile împotriva evreilor și cele împotriva celor credincioși s-au înmulțit peste măsură de mult. Ideea de martiraj era o raritate în Vechiul Testament. În Noul Legământ ajunge uneori o normă. Noi știm în special de Holocaustul lui Hitler, dar istoria de după Hristos este plină de genociduri organizate împotriva evreilor. Istoria stă mărturie asupra adevărilor din Apocalipsa 12 și 13: după învierea lui Hristos, războiul s-a întetit și spiritul lui Haman și cel al cornului mic au reînviat cu mare putere.

Sunt câteva lucruri care mi se par foarte interesante în confruntarea dintre Dumnezeu și Satan. Primul este acela că cel rău nu își subestimează Adversarul. Astfel se explică lupta celui rău împotriva aducerii Seminței promise în istorie. Nu doar că nu dorea ca o promisiune a lui Dumnezeu să nu se împlinească, dar se pare că a luat în calcul că Sămânța ar putea schimba soarta războiului. El nu și-a permis să zică: *„Dumnezeu oricum a intrat, prin iertarea celor păcătoși, într-o ecuație imposibil de soluționat, deci nu trebuie să iau în serios promisiunea cu Sămânța.”* Nu! Ci el a luat-o foarte în serios și și-a canalizat puterile ca sămânța să nu intre în lume, iar după ce a intrat, să fie răpusă. Al doilea lucru care îmi vine în minte este, de fapt, o întrebare: Dacă, prin învierea lui Hristos, puterea Satanei a fost slăbită, căci a fost aruncat din Cer, de ce totuși puterea lui pe pământ pare să crească? Spiritul lui Haman și cel al cornului mic nu au reînviat cu atâta putere în istorie înainte de Hristos pentru că Satana nu era suficient de mândru sau pentru că Domnul nu i-a îngăduit? Războiul s-a întetit în Noul Legământ pentru că

Domnul a îngăduit acest lucru sau pentru că există și o anume legitimitate? Nu știu exact cum să răspund la această întrebare. Mă gândesc că Domnul a îngăduit ca războiul să se întelească și a făcut acest lucru din măcar două motive. Primul ar fi acela ca să strălucească slava Sa. Cu cât încercările sunt mai mari, cu cât atacurile sunt mai mari și totuși planul lui Dumnezeu cu Biserica și Israel se împlinesc, cu atât strălucește gloria Sa. Mai mult, în Noul Legământ sunt oferite poporului lui Dumnezeu și lumii întregi cele mai puternice resurse spirituale din toată istoria. Cui i se dă mult, i se cere mult. Ba mai mult: Domnul vrea să zidească prin instrumentul suferinței chipul lui Hristos în noi. Minunatele resurse pe care le avem în Hristos ne împuternicesc pentru încercări foarte mari în care să strălucească slava lui Dumnezeu. În al doilea rând, Domnul vrea să transmită și un mesaj Bisericii și omenirii. Întețirea războiului devine un semn că deja am intrat în vremea sfârșitului și venirea lui Hristos în glorie este aproape.

În același timp, explorez și varianta ideii unei legitimități. Prin Hristos Isus, mărturia lui Dumnezeu pentru omenire a crescut nespus de mult. Respingerea acestei mărturii aduce cu sine o împietrire foarte mare și înmulțirea fărădelegii. Înmulțirea fărădelegii ar putea oferi o anumite legitimitate celui rău pentru a-și spori atacurile pe pământ.

Un alt lucru care mi se pare greu de înțeles este: dacă cel rău este atât de inteligent, atunci de ce mai speră atât de mult că va putea întoarce victoria de partea sa. În toate încercările sale, Dumnezeu i-a pus limite, pe care nu le-a putut trece. Așa a fost cu Haman, cu cornul cel mic, cu Iov și avem multe alte exemple din Scriptură. Când sunt atâtea situații în care Dumnezeu pune limite și nu te lasă să îl nimicești definitiv pe Israel, atunci ce te face să sperii totuși că vei reuși într-o nouă încercare? Ne putem gândi la împietrirea celui rău, la faptul că el nu doar că a contestat caracterul lui Dumnezeu, dar pur și simplu nu crede că Dumnezeu este ceea ce pretinde, nu crede că El este într-adevăr Atotputernic și Credincios pentru a-și împlini toate cuvintele. Astfel, el speră să surprindă acel moment de neatenție, ezitare din partea Creatorului și să profite de el. Poate mizează și pe înmulțirea fărădelegii. Poate speră că prin înmulțirea fărădelegii, se va crea un haos așa de mare în lume, încât efectiv Dumnezeu nu va mai putea controla situația sau efectiv Domnul nu mai avea îndurare pentru acest pământ. Sau poate mizează pe factorul uman. Împlinirea promisiunilor lui Dumnezeu este condiționată de credințioșia Bisericii și de pocăința lui Israel. Poate cel rău mizează pe acel element pe care

Domnul nu-l poate controla și determina 100% și anume : ***alegerea umană***. Nu știm exact, dar aceste gânduri ne deschid mintea să înțelegem că dușmanul este de temut și că nu trebuie niciodată să subestimăm atacurile spirituale. Înțelegem de ce cel rău vrea să înmulțească fărădelegea pe pământ și se bucură la înfăptuirea fiecărui păcat și la orice ezitare din partea credincioșilor de a mărturisi adevărul. Este un verset din Apocalipsa 12 care ilustrează hotărârea și puterea dușmanului: „*Și în cer s-a făcut un război. Mihail și îngerii lui s-au luptat cu balaurul. Și balaurul și îngerii lui s-au luptat și ei.*” Este greu să ne imaginăm în ce a constatat această luptă între îngeri dar, ce îmi atrage atenție este că, chiar după învierea lui Hristos, cel rău nu a vrut să părăsească Cerul și a ripostat. În cele din urmă, a fost aruncat de acolo însă a ripostat chiar și după biruința lui Hristos pe cruce. Ura lui pentru noi și răutatea lui sunt inimaginabil de mari. Acest lucru ne va ajuta să învingem ispitele din viața noastră, căci amintindu-ne cine este în spatele lor ne dăm seama că nu poate ieși nimic bun dacă cedăm. Intențiile ispititorului sunt clare: să ne nimicească cu orice preț.

Apocalipsa 12 ne spune că după învierea lui Hristos, femeia este dusă în pustie pentru a fi hrănită acolo 1260 de zile sau o vreme, două vremi și jumătate de vreme de fața șarpelui. Șarpele are două atacuri eșuate la începutul acestei perioade, după care se îndreaptă împotriva Bisericii pentru a-i nimici credința prin puterea fiarei care stăpânește 42 de luni. Oare ce să semnifice această perioadă? Observăm că, după Apocalipsa 12, această perioadă ar începe imediat după învierea lui Hristos. Din această pricină, teologii au propus trei variante de interpretare care să explice această perioadă. Pentru unii, este o perioadă limitată de timp ce are în vedere evenimentele din primele două secole după Hristos. Aceștia insistă pe faptul că Apocalipsa a fost scrisă în primul rând pentru ei atunci și acolo. Cele două atacuri ale șarpelui asupra femeii s-ar putea referi la distrugerea Ierusalimului din anul 70 (aici includem Războiul iudeo-roman care a durat mai mulți ani și în care au fost nimiciți foarte mulți evrei) și Răscoala lui Bar - Cochba care a fost stinsă de romani în 135 d.H. și când au fost omorâți foarte mulți iudei, iar evreii rămași au fost împrăștiați în tot Imperiul Roman cu scopul de a dispărea ca națiune din Imperiu și să nu se mai revolte împotriva stăpânirii romane. Fiara ar reprezenta Imperiul Roman care a inițiat prigoane împotriva Bisericii. Este interesant faptul că, deși tot Imperiul Roman a fost cel care pus în pericol dispariția poporului evreu, fiara nu este menționată în Apocalipsa 12 în contextul luptei asupra femeii. Vom mai reveni asupra acestei observații. A doua interpretare ne sugerează că cele 1260 de zile sunt un simbol al perioadei dintre prima și a doua venire a lui Hristos. Lupta

celui rău împotriva femeii și a fiarei împotriva Bisericii sunt realități istorice continue care străbat întreaga istorie a Bisericii. Deci, nu trebuie să ne oprim în primul secol ci să vedem lupta continuând până la a doua venire a lui Hristos. Încercările șarpelui de a distruge pe Israel și apoi Biserica vor continua până la sfârșit.

A treia interpretare nu le exclude pe cele două de mai sus, dar insistă pe faptul că aceste imagini profetice își vor găsi împlinirea desăvârșită în timpul domniei lui Anticrist. Există o posibilitate interesantă de a armoniza prima interpretare cu ultima. Primul capitol din cartea Apocalipsa ne anunță că această carte este o proorocie, o profeție. Nu este ceva nou pentru revelația lui Dumnezeu în Scriptură. În Vechiul Testament găsim multe cărți profetice. Specificul acestor cărți profetice este că profețiile au ca punct de plecare un context istoric precis și ne vorbesc cu privire la lucrurile care se vor întâmpla în viitor. Dar acest viitor are de obicei două fațete. Profețiile au mai întâi în vedere un viitor istoric apropiat, dar conțin și elemente care nu se împlinesc în acest viitor apropiat. Acest fapt ne indică că profeția se va împlini în mod desăvârșit într-un viitor istoric mai îndepărtat. Deci, imaginile profetice se împlinesc în mai multe faze și, de obicei, ultima reprezintă o împlinire plenară a profeției. Dacă Apocalipsa este o carte profetică, atunci este legitim să ne așteptăm că Domnul folosește în ea același limbaj specific profețiilor vechi-testamentare. Astfel, ne putem aștepta ca anumite imagini profetice din carte să își găsească parțial împlinirea într-un viitor apropiat momentului în care Ioan a scris cartea și să își găsească împlinirea plenară într-un viitor depărtat, care vizează sfârșitul istoriei. Astfel, s-ar putea explica capitolele 12 și 13. Autorul ne prezintă cele două atacuri ale șarpelui asupra femeii și apoi asupra Bisericii, prin fiară, ca având loc imediat după înălțarea lui Hristos. Deci, ne-am aștepta ca aceste imagini profetice să se îplinească în primul și, eventual, al doilea secol după Hristos. Într-adevăr, găsim similitudini între evenimentele descrise în aceste două capitole și cele petrecute în primele două secole. Cu toate acestea, găsim și elemente care nu se regăsesc foarte clar în istoria din primele două secole. Printre acestea enumerăm: misterioasa rană a fiarei, proorocul mincinos, semnele acestea și icoana fiarei care vorbea, urgiile descrise în capitolul 16 care s-au abătut și peste împărăția fiarei și faptul că fiara și proorocul mincinos vor fi nimiciți prin venirea lui Hristos în slavă (vezi capitolul 19). Chiar faptul că fiara a făcut război cu sfinții nu își găsește împlinirea foarte clar în primele două secole. Atunci, Imperiul Roman a inițiat anumite prigoane împotriva creștinilor. Dar au fost doar câteva prigoane, în anumite zone ale Imperiului, care nu au durat foarte mult. Imaginea din capitolul 13 ne sugerează însă o prigoană

împotriva creștinilor în tot Imperiul fiarei. Aceste elemente ne ajută să înțelegem că imaginile din Apocalipsa 12 și 13 și-au găsit împlinirea doar în mod parțial în primele două secole. Împlinirea lor pleneră va avea loc într-un viitor îndepărtat, în ultimele zile ale istoriei. Este foarte sugestiv faptul că în capitolul 19 atât fiara cât și proorocul mincinos sunt nimiciți de arătarea în glorie a Mântuitorului. Acest lucru ne indică foarte clar că imaginile despre fiară au în vedere și domnia lui Anticrist, despre care iată ce ni se spune în 2 Tesaloniceni: „*Și atunci se va arăta acel Nelegiuit, pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale.*” Asemănarea între nimicirea fiarei din Apocalipsa 19 prin arătarea în glorie a lui Hristos și modul în care Pavel ne prezintă distrugerea lui Anticrist sunt evidente. Tot în 2 Tesaloniceni 2 Pavel ne mai spune despre Anticrist: „*Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase și cu toate amăgirile nelegiurii pentru ca cei ce sunt pe calea pierzării, pentru că n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți.*” Din nou, asemănările cu Apocalipsa 13 sunt izbitoare. În mod cert, imaginea fiarei din Apocalipsa are în vedere și domnia lui Anticrist. Fie autorul glisează imediat după prezentarea înălțării copilului din Apocalipsa 12 spre bătălia finală, fie ne prezintă prin aceste imagini evenimente din primul secol care devin o paradigmă pentru încheștarea dintre bine și rău de la sfârșitul istoriei. Având în vedere limbajul specific profețiilor vechi-testamentare, este mai credibilă interpretarea că evenimentele din primul secol după Hristos sunt o paradigmă pentru evenimentele de la sfârșitul istoriei. Aceasta ar însemna că celebra perioadă de trei ani și jumătate nu ar însemna neapărat trei ani și jumătate. Ea ar cuprinde măcar 40 de ani în primul secol. Dacă plasăm învierea lui Hristos în anul 27 d.H. și ne referim la furia fiarei împotriva creștinilor în contextul prigoanei inițiate de Nero la Roma atunci avem o perioadă de aproximativ 40 de ani. Dar chiar și din această perspectivă, prigoana lui Nero a durat foarte puțin, iar războaiele dintre Iudei și Romani din jurul anului 70 au durat mai puțin de 7 ani. Vom mai reveni asupra posibilelor semnificații ale acestei perioade.

În capitolul 13 Domnul ne descoperă strategia de război a celui rău împotriva Bisericii. Ioan vede o fiară ridicându-se din mare. Această imagine ne trimite cu gândul la Daniel 7, când Daniel a văzut ieșind din marea cea mare patru fiare. Fiarele văzute de Daniel erau patru împărății care aveau în frunte un împărat. Astfel, înțelegem că termenul de fiară se poate referi în același timp la un împărat dar și la împărăția pe care el o conduce. În capitolul 7 din Daniel, marea cea mare este cel mai probabil Marea Mediterană care în Iosua 1:4 este numită de Moise

„marea cea mare”. Și într-adevăr, cele patru imperii simbolizate de cele patru fiare văzute de Daniel s-au ridicat lângă Marea Mediterană. Daniel a văzut un leu cu aripi de vultur, un urs, un pardos (leopard) cu patru aripi și o fiară înspăimântătoare cu dinți mari de fier și 10 coarne. Cel mai probabil cele patru fiare se referă la Imperiul Babilonian, Imperiul Medo-Persan, Imperiul Grec – prima fază (sub conducerea lui Alexandru Macedon) și Imperiul Grec – a doua fază (mai exact Regatul Seleucid care a fost într-o permanentă luptă cu regatul Ptolemaic pentru supremație în bazinul Mediteranean și pentru refacerea Marelui Imperiu Grec). Nu este la întâmplare faptul că fiara din Apocalipsa 13 cuprinde toate simbolurile celor patru fiare din Daniel 7: „o fiară cu 10 coarne... semăna cu un leopard, avea labe ca de urs și gură ca o gură de leu..”. Ce ne poate sugera acest lucru? Că Împărăția fiarei va stăpâni peste aria geografică care s-a aflat sub stăpânirea celor patru Imperii văzute de Daniel? Sunt unii comentatori care propun această idee și care, de obicei, argumentează că fiara a patra se referă la Imperiul Roman. Nu cred că avem suficiente argumente în text pentru a putea deduce cu exactitate teritoriul stăpânit de fiara din Apocalipsa 13. Mai degrabă, putem să deducem că această fiară va fi mai puternică decât toate cele patru fiare văzute de Daniel, va fi un cumul al ferocității și răului din aceste Imperii. Marea din Apocalipsa 13 ar putea semnifica aceeași Mare Mediteraneană și atunci, ne-am duce cu gândul în primul rând la Imperiul Roman, dar ar putea fi și doar o imagine simbolică, fără să aibă în vedere o anumită mare de pe glob. Observăm faptul că, deși fiara din Apocalipsa conține elementele specifice tuturor celor patru fiare din Daniel 7, asemănările cele mai multe sunt cu fiara a patra din Daniel. Într-adevăr, chiar primul element descriptiv al fiarei (10 coarne) ne duce cu gândul, în primul rând, la a patra fiară. Dar sunt și alte asemănări:

A patra fiară din Daniel 7	Fiara din Apocalipsa13
10 coarne	10 coarne
O gură care vorbea cu trufie	I s-a dat o gură care rostea vorbe mari și hule
A făcut război sfinților și i-a biruit	I sa dat să facă război cu sfinții și să-i biruiască
Va rosti vorbe de hulă împotriva Celui Preaînalt	A început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească Numele, cortul și

	pe cei ce locuiesc în cer
Sfinții vor fi dați în mâinile lui o vreme, două vremi și jumătate de vreme	I s-a dat putere să lucreze 42 de luni

Daniel 11 evidențiază o altă trăsătură a fiarei a patra care corespunde unei caracteristici a celei din Apocalipsa: „*cu un cuvânt, nu va ținea seama de nici un dumnezeu. Ci se va slăvi pe sine mai presus de toți.*” (Daniel 11:37). În Apocalipsa 13 vedem cum fiara cere închinarea întregului pământ. Este evident că autorul Apocalipsei construiește profilul fiarei a patra pornind de la imaginea fiarei a patra din Daniel. Acest lucru nu ne surprinde deoarece atunci când am studiat Daniel am observat faptul că profeția despre fiara a patra s-a împlinit doar parțial în istorie în timpul domniei lui Antiohus Epifanes IV, dar că se va împlini în mod plenar într-un viitor mai îndepărtat. Cartea Daniel ne sugerează că acest viitor mai îndepărtat are în vedere ultimele zile ale istoriei dinainte de judecata și răsplătirea finală. Tesaloniceni 2 confirmă această ipoteză prezentându-l pe Anticrist ca protagonistul răului din ultimele zile ale istoriei dar și ca un personaj prefigurat de cornul cel mic din Daniel. Toate aceste observații ne sugerează că fiara din Apocalipsa 13 nu se referă doar la Roma ci anunță și instaurarea pe pământ a împărăției lui Anticrist.

Capitolul 17 ne dezvăluie și semnificația celor șapte capete și a celor zece coarne: „*Aici este mintea plină de înțelepciune. – Cele șapte capete sunt șapte munți, pe care șade femeia. Sunt și șapte împărați: cinci au căzut, unul este, celălalt n-a venit încă, și când va veni, el va rămâne puțină vreme. Și fiara, care era, și nu mai este, ea însăși este al optulea împărat: este din numărul celor șapte și merge la pierzare. Cele zece coarne, pe care le-ai văzut, sunt zece împărați, care n-au primit încă împărăția, ci vor primi puterea împărătească timp de un ceas împreună cu fiara. Toți au același gând și dau fiarei puterea și stăpânirea lor. Ei se vor război cu Mielul, dar Mielul îi va birui ...*” (17:9-14). Cei șapte munți ne duc cu gândul la Roma despre care, din vechime se știa, că este zidită pe șapte coline. Rămâne de văzut în ce măsură cei șapte împărați, apoi al optulea și apoi ceilalți zece își pot găsi corespondenți în contextul Imperiului Roman. Vom consulta datele istorice și vom reveni asupra acestei întrebări când vom studia capitolul 17. Observăm faptul că în cartea Daniel coarnele se referă tot la împărați. În capitolul 7

din Daniel cornul cel mic apare după domnia a zece împărați și dinaintea sa sunt smulse trei coarne. Este interesant faptul că din anul întemeierii regatului Seleucid (312 î.d.H.) până la nașterea lui Antiohus Epifanes IV, în cele două regate (Ptolemaic și Seleucid) au domnit zece împărați. Înainte de urcarea lui Antiohus Epifanes la Tron au căzut trei împărați: Antioh II cel Mare din regatul Seleucid și Ptolemeu IV, Filopator și Ptolemeu V, Epifane din Regatul Ptolemaic. Aceste date istorice ne sugerează o împlinire literală extrem de precisă a profețiilor din Daniel. Ba mai mult, profețiile din Daniel 11 se împlinesc cu o precizie izbitoare în războaiele ce au avut loc între ptolemei și seleucizi. Oare să ne sugereze acest fapt o împlinire asemănătoare a profețiilor despre coarnele fiarei din Apocalipsa? Oare aceste profeții vizează doar Imperiul Roman sau și domnia lui Anticrist? Oare, de exemplu, cei cinci împărați care au căzut înainte de urcarea fiarei la Tron să profețească despre cinci domnitori care vor domni înainte de venirea lui Anticrist peste împărăția pe care o va conduce acesta? Este dificil să răspundem acum la o astfel de interpretare. Semnalăm doar că asemănările de limbaj dintre cartea Daniel și cartea Apocalipsa ne determină să căutăm împlinirea în istorie a profețiilor despre coarnele fiarei. Prima perioadă de explorat este cea a Imperiului Roman. Dar oare trebuie să ne oprim aici? Oare asemenea celor care așteptau împlinirea profețiilor din Daniel, trebuie și noi să fim atenți la evenimentele istorice care ar putea anunța ridicarea pe scena istoriei a celui pe care cornul cel mic îl prefigura?

În Apocalipsa 13 ne uimește imaginea unei trinități a răului, unei trinități hidoase care se opune lucrării sfintei treimi. Balaurul luptă împotriva planului Tatălui, fiara este un fals Mesia care îndreaptă atenția lumii asupra sa și nu asupra lui Hristos, iar proorocul mincinos face o lucrare a minciunii care se opune lucrării Duhului Sfânt din inimile oamenilor. Sunt pur și simplu uimit de anumite asemănări între relația dintre balaur, fiară și proorocul mincinos și cele din cadrul Sfintei Treimi, precum și dintre anumite lucrări ale celor două treimi:

- Balaurul dă toată puterea lui fiarei, după cum Tatăl a dat toată puterea Sa Fiului.
- În urma acestui fapt, pământul aduce închinare atât balaurului cât și fiarei, după cum închinarea adusă de cei credincioși este deopotrivă pentru Tatăl și Fiul.
- Oamenii sunt uimiți de puterea fiarei și zic: „*Cine se poate asemăna cu fiara și cine se poate lupta cu ea?*”. Ne aducem aminte de cuvintele de închinare ale sfinților care spun: „*Cine nu se va teme , Doamne, și cine nu va slăvi Numele Tău?*” (Apocalipsa 15:4) și

„Cine este ca Tine între dumnezei , Doamne? Cine este ca Tine minunat în sfințenie, bogat în fapte de laudă, și făcător de minuni?” (Exod 15:11).

- Fiara are o rană de moarte care a fost vindecată și tot pământul se mira de fiară. Parcă fiara dorește să imite evenimentul învierii lui Hristos.
- Fiara primește stăpânire peste tot pământul și închinarea întregului pământ. Hristos va stăpâni peste lume și va primi o închinare totală la a doua Sa venire.
- A doua fiară are coarne de miel, dar vorbește ca un balaur. Apare din nou ideea de imitație. Cel rău se arată și într-un înger de lumină pentru a aduce amăgirea.
- Proorocul mincinos imită lucrarea Duhului Sfânt. El face ca pământul și locuitorii lui să se închine fiarei a cărei rană de moarte fusese vindecată. Duhul Sfânt lucrează pe pământ pentru ca oamenii să se închine Hristosului Celui Înviat.
- În lucrarea sa, proorocul mincinos face semne mari și minuni. Mărturia Duhului Sfânt este întărită pe pământ prin semne mari și minuni.
- Proorocul mincinos pune semnul fiarei pe fruntea celor ce se închină fiarei. Cei ce poartă acest semn sunt izbăviți de opresiunea din partea fiarei. Duhul Sfânt este pecetea pe care slujitorii lui Hristos o poartă pe frunte pentru a fi deosebiți ca fiii ai luminii și izbăviți de mânia divină.

Este evident faptul că cel rău imită lucrarea Sfintei Treimi iar Domnul vrea ca noi să înțelegem acest lucru. Oare de ce vrea cel rău să imite lucrarea Sfintei Treimi? Oare de îngăduie Domnul acest lucru și oare de ce vrea Domnul să înțelegem această încercare de imitație?

Înainte de a încerca să răspundem la aceste întrebări vom mai face câteva observații importante asupra celor două fiare. În Apocalipsa 13 autorul ne descrie, de fapt, două fiare. Descrierea celor două fiare urmează același tipar: întâi, este prezentată fiara și, apoi, sunt punctate trei acțiuni, trei caracteristici ale lucrării sale. Ambele descrieri se termină cu un mesaj adresat sfinților.

Fiara 1:

- Înfațișare: leopard cu labe de urs și gură de leu
 1. are o rană de moarte care este vindecată
 2. are o gură care rostește cuvinte de hulă

3. face război cu sfinții și îi biruiește

- Îndemn: Aici este răbdarea și credința sfinților!

Fiara 2:

- Înfațișare: coarne de miel dar glas de balaur
 1. face semne mari și minuni – ca oamenii să se închine primei fiare
 2. face o icoană fiarei – ca oamenii să se închine celei de a doua fiare
 3. face ca oamenii să primească semnul fiarei

- Îndemn: Aici este înțelepciunea: socotiți numărul fiarei!

În descrierea primei fiare, autorul subliniază de două ori că oamenii de pe tot pământul se vor închina acestei fiare. Este interesant că închinarea oamenilor pare una de bunăvoie și nu una formală, din pricina fricii, terorii și constrângerilor unui sistem dictatorial. Ne întrebăm dacă cele trei acțiuni sunt concomitente sau reprezintă trei faze distincte și anume: mai întâi este vindecată rana de moarte, apoi începe hulirea Cerului și de-abia pe urmă ar urma prigonirea sfinților. Nu știm exact. Nu știm exact nici dacă cele 42 de luni cuprind întreaga domnie a fiarei sau doar perioada când hulește pe Domnul și persecută pe sfinți.

În descrierea celei de a doua fiare, elementele coercitive sunt mai evidente. Cine nu se închină icoanei fiarei este omorât și cine nu primește semnul ei nu mai poate cumpăra sau vinde. Cu toate acestea, proorocul mincinos amăgește pe locuitorii pământului prin semnele ei. Acest lucru îmi sugerează ca acești oameni vor crede o minciună și se vor închina de bunăvoie fiarei. Ei vor fi de acord cu pedepsele aplicate celor care nu se închină fiarei și icoanei ei. Din nou știm dacă toate acțiunile celei de a doua fiare vor fi concomitente sau dacă acestea marchează trei etape consecutive și progresive din lucrarea ei.

Apare și o diferență între prima și a doua fiară. Prima impresionează pământul prin puterea ei. A doua impresionează pe pământeni prin semnele ei. Prima fiară ne sugerează o împărăție extrem de puternică. A doua fiară ne sugerează un prooroc mincinos ce o zeifică pe prima fiară.

Aceasta din urmă mă duce cu gândul la puterea politică și militară, iar cealaltă la puterea religioasă care este aservită unui stat apostat.

Observăm, de asemenea, că fiara deține monopolul economic. Procedura cu semnul poate fi funcțională doar dacă fiara deține controlul economiei mondiale. Acest fapt ne aduce aminte de Iosif și lucrarea sa din Egipt. Când am studiat Genesa am sesizat cu stupefație că, deși Iosif este un personaj pozitiv, el joacă în oglindă și un rol anticristic. El deține controlul desăvârșit asupra alimentelor din Egipt și din bazinul Mării Mediterane. Toți puteau cumpăra alimente doar cu permisiunea lui Iosif. Iosif se folosește de această putere pentru a-și testa frații. Până să se descopere acestora, el apărea înaintea lor ca un dictator care le vrea răul. La fel, la sfârșitul istoriei, Hristos va îngădui vremuri grele peste poporul evreu. Aceste încercări vor aduce pe poporul evreu la pocăință, la fel cum încercările fraților lui Iosif în Egipt au desăvârșit procesul pocăinței acestora. După dovedirea autenticității pocăinței fraților lui, Iosif li s-a descoperit și Israel a fost înălțat printre popoare. La fel, după ce Israel îl va plânge pe Cel pe care l-au străpuns, Isus li se va descoperi și va înălța pe Israel printre popoare.

Împărăția fiarei nu este deci doar o împărăție foarte puternică, ce deține controlul asupra economiei și poate nimici pe oricine. Este și o împărăție care premeditează amăgirea oamenilor. Oamenii vor crede efectiv o minciună. Este interesant să observăm că cele două îndemnuri date sfinților se opun exact celor două arme ale fiarei: opresiunea și amăgirea. În fața opresiunii, sfinții pot rezista prin credință și răbdare. În fața amăgirii, ei pot sta în picioare prin înțelepciune și discernământ. Înțelepciunea este chemată în contextul socotirii numelui fiarei. Ne întrebăm, mai întâi, dacă este doar un simbol sau chiar va fi un semn fizic? Fără să exclud și posibilitatea folosirii și a unui semn fizic, observăm că semnul de pe frunte, primit de slujitorii fiarei, se opune semnului de pe frunte primit de slujitorii lui Dumnezeu. Din această pricină, înțeleg că primirea semnului fiarei pe frunte presupune înfăptuirea unui compromis care înseamnă despărțire de Domnul și alipire de împărăția întinericului. Semnul poate fi, de fapt, dovada înfăptuirii acestui compromis. Și poate pentru că acest compromis nu va fi atât de evident și va fi învăluit de semnele miraculoase ale proorocului mincinos, autorul ne chemă la înțelepciune și discernământ. Numărul 666 mai apare de două ori în Vechiul Testament. Odată apare în Ezra 1:13, unde ni se spune că fiii lui Adoniam, care s-au întors în țara promisă, au fost în număr de 666. Este dificil de a deduce vreo semnificație în contextul acestei numărări. Al doilea pasaj însă, îl găsim în 1

Împărați 10:14: „Greutatea aurului care venea lui Solomon în fiecare an era de 666 de talanți de aur...”. Solomon s-a îmbogățit pe baza compromisului. El a încălcat legea împăratului din Deuteronom 7 și a avut mulți cai, multe neveste și multe bogății. Multele sale alianțe, în urma multelor sale căsătorii cu diferite împărătese păgâne, au dus la îmbogățirea peste măsură a lui Israel și a lui Solomon. Dar, din punct de vedere spiritual, a fost o tragedie. Solomon a început să zidească temple dumnezeilor soțiilor sale și a dus pe Israel în idolatrie. Drept consecință, Israel a cunoscut o criză politică și una economică. Numărul celor 666 de talanți de aur poate simboliza compromisul și moartea spirituală ce stă în spatele unei prosperități care nu vine de la Domnul și este spre cădere și nu spre înălțare. La fel, în Apocalipsa, cei care vor primi semnul fiarei, vor avea posibilitatea să cumpere și să vândă și poate se vor bucura și de o anumită prosperitate economică. Vor face acest lucru acceptând însă compromisul. Acest compromis poate fi unul fățiș, prin închinarea în fața icoanei fiarei, sau poate fi unul mai ascuns, prin implicarea într-un sistem economic corupt și fără valori. Un sistem economic în care poți supraviețui doar dacă minți, înșeli și furi este un sistem corupt care atrage spre compromis pe toți oamenii.

Autorul îi cheamă pe cei pricepuți să socotească numele fiarei, căci este un număr de om. Cu ce ar ajuta pe cineva să socotească numele fiarei? Oare pentru a identifica mai bine compromisul la care ne chemă împărăția fiarei? Și ce înseamnă că este un număr de om? Mulți au calculat, prin anumite metode, numărul ce poate fi asociat unor nume de oameni. De exemplu, în greacă fiecare literă înseamnă și o cifră. Astfel, pentru un nume, se pot însuma cifrele care corespund literelor ce compun acel nume. Astfel, numele Caesar Nero însumează chiar 666. Să fie aceasta o metodă prin care să mai identificăm un indiciu care să ne ajute la a descoperi spiritul lui anticrist în lume? Nu știu exact ce să spun. Scriptura mă încurajează, mai degrabă, la un discernământ spiritual fundamentat pe cunoașterea Cuvântului Său și înțelegerea experiențelor dăruite de Domnul, decât la calcule matematice și misterioase.

Acum, putem reveni la întrebările legate de rațiunea celui rău de a crea o trinitate întunecată care contravine trinității divine. Care este intenția sa? Ne aducem aminte că una din intențiile celui rău este să dovedească că oferta sa este mai atractivă decât oferta lui Dumnezeu și că aceasta din urmă nu este suficient de credibilă. El luptă împotriva planurilor lui Dumnezeu și dorește ca toți oamenii să i se închine lui. El apare sub forma unei trinități hidoase care vrea să se dovedească mai eficientă decât trinitatea divină. Și, în primă fază, răul pare că triumfă din nou pe

pământ. Toți oamenii se închină fiarei și icoanei ei. Dacă Mesia a fost respins de lume, fiara este primită și adulată de lume. Imaginea hidoasei trinități îmi aduce în minte citatul din 2 Corinteni 11:13-15:

„Oamenii aceștia sunt niște apostoli mincinoși, niște lucrători înșelători, care se prefac în apostoli ai lui Hristos. Și nu este de mirare, căci chiar Satana se prefacă într-un înger de lumină. Nu este mare lucru dar, dacă și slujitorii lui se prefac în slujitori ai neprihănirii. Sfârșitul lor va fi după faptele lor.”

Deci, de multe ori, Satan vrea să amăgească dându-se drept Dumnezeu sau un sol al Său. Este posibil, ca imaginea întunecatei trinități să urmărească chiar acest lucru. Pasajul ne spune că fiara a doua avea coarne ca de miel. Cel rău imită, în mod premeditat, lucrările trinității divine cu scopul de a amăgi pe cei de pe pământ. Dar, capacitatea lui de a imita este limitată. Glasul este de balaur și nu de miel. Este bine să revenim, în acest context, la versetul care a introdus apariția celor două fiare din Apocalipsa 13, și anume, 12:17: „, *Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus.*” Deci, să nu uităm că acțiunile trinității hidoase din capitolul 13, deși duc la închinarea întregului pământ în fața balaurului, au, ca primă țintă, distrugerea credinței Bisericii. Cele două arme folosite sunt: amăgirea și opresiunea. Deși va amăgi tot pământul, ținta amăgirii proorocului mincinos este Biserica. Lumea este floare la ureche de amăgit. Ea este deja sub autoritatea întunericului. Reduta mai greu de cucerit este Biserica. Lumea este, de fapt, folosită de cel rău ca unealtă pentru învingerea Bisericii. Pe de o parte, prin ostilitatea ei, pe de alta prin presiunea mulțimii, lucrează pentru același scop: ca sfinții să se lepede de credință. În capitolul 13 arma amăgirii și arma opresiunii nu operează separat. Cele două se combină într-un mod fatal: lucrarea amăgirii operează o presiune foarte mare, iar dacă refuzi chemarea ei, ai parte de moarte sau înfometare. Doar cel care este cu adevărat sigur de credința sa va putea rezista. Astfel, imitarea trinității divine ar putea face parte din încercarea balaurului de a amăgi Biserica. Epistolele lui Ioan ne descoperă că duhul lui anticrist are în vedere, în special, amăgirea Bisericii. Proorocii mincinoși, pe care el îi deconspiră, erau din mijlocul Bisericii și au avut, ca primă misiune, amăgirea Bisericii. Ioan ne spune despre aceștia că lucrează în duhul lui anticrist și îl prefigurează pe el. Pavel ne spune în 2 Tesaloniceni 2 că Anticristul va intra în Templul lui Dumnezeu dându-se drept Dumnezeu. Pavel are în vedere, cel mai probabil, Templul spiritual al

Bisericii. Nu în ultimul rând, în Apocalipsa 12, autorul subliniază că războiul este, în primul rând, îndreptat împotriva Bisericii. Minunile vor avea un rol foarte important în amăgirea oamenilor. Oamenii sunt mereu sensibili la supranatural. Cu toate acestea, o minune nu poate fi o dovadă în sine. Scriptura ne spune că minunile pot veni din partea lui Dumnezeu dar și din partea celui rău. Mai important este mesajul pe care îl transmite acea minune. Dacă mesajul minunii este în armonie cu revelația lui Dumnezeu în Scriptură, de-abia atunci putem spune că acea minune vine din partea Domnului. Dacă însă minunea contrazice Scriptura, atunci sursa minunii este cel rău. Nici chiar învierea lui Isus nu este o dovadă în sine. Puterea miracolului învierii constă în faptul că Isus a înviat a treia zi „după Scripturi” după cum insistă Pavel în 1 Corinteni 15. Vechiul Testament anunțase demult că învierea avea să fie un semn fundamental pe care Mesia avea să îl împlinească. Fără aceste profeții, învierea lui Isus ar fi fost într-adevăr ceva extraordinar dar nu ar fi reprezentat nici o garanție ca El este Mesia, că El ne-a împăcat cu Dumnezeu și că El și nu altcineva, va restaura toate lucrurile.

În Apocalipsa 13 găsim mai multe expresii care evidențiază o putere superioară care ține lucrurile sub control:

- I s-a dat putere
- I s-a dat o gură
- I s-a dat să facă război cu sfinții
- I s-a dat să facă semne
- I s-a dat putere să dea suflare icoanei fiarei

Oare ce reprezintă această putere nevăzută? La prima vedere, este vorba despre cel rău. În Apocalipsa 13:2 autorul ne spune că balaurul a dat o putere mare fiarei. Chiar ni se spune că balaurul i-a dat puterea lui. Deci nu o parte, ci toată puterea lui. Acest fapt ne sugerează acel apogeu al răului în lume care va caracteriza Împărăția lui Anticrist. Cu toate acestea, expresiile de mai sus ne aduc aminte de Daniel 7 în care găsim din nou acea forță nevăzută care are control asupra istoriei și care a dat stăpânire acelor patru fiare. Știm că, în spatele acestor fiare era cel rău care își avea scopurile sale în istorie. Dar știm că Cel care îi pune limite celui rău este Însuși Dumnezeu, Cel care ține istoria în căușul palmelor Sale. Romani 13 afirmă cu toată autoritatea că toate stăpânirile vin de la Dumnezeu și sunt rânduite de Acesta. În Daniel 4, în contextul smeririi și înălțării lui Nebucadnețar, împăratul primește următorul mesaj:

„Hotărârea aceasta a fost luată în sfatul străjerilor și pusă la cale înaintea sfinților, ca să știe cei vii că Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor, că o dă cui îi place, și înalță pe cel mai prejos dintre oameni!” (Daniel 4:17).

Din această perspectivă, Cel care a rânduit ridicarea pe scena istoriei a fiarei din Apocalipsa 13 este Dumnezeu. Tot El este Cel care a pus limite stăpânirii: „*i s-a dat putere să lucreze 42 de luni.*”. Autorul insistă deci, de mai multe ori, că în ciuda ascensiunii răului în lume, Domnul ține lucrurile sub control. El nu i-a uitat pe sfinți și nici nu și-a pierdut puterea și autoritatea asupra pământului. Puterea fiarei este limitată; la fel este și perioada de timp. La vremea potrivită, Domnul îi va pune capăt. Dar nu doar că Domnul ține lucrurile sub control, dar El este Cel care a rânduit ridicarea fiarei. Am înțeles intențiile celui rău prin împărăția fiarei. Cel rău lucrează împotriva împlinirii planurilor lui Dumnezeu. El dorește ca, prin lucrarea fiarei, să nimicească credința Bisericii și să amăgească întregul pământ. Dar, de ce îngăduie Domnul ridicarea fiarei? Care sunt scopurile Lui?

Acum este un moment potrivit să revenim la cartea cu 7 peceti și la plânsul lui Ioan din capitolul 5. Deschiderea pecetilor aduce în ființă planul lui Dumnezeu cu pământul și oamenii, plan care este plin de judecățile lui Dumnezeu împotriva răului. Deschiderea cărții aduce în ființă judecata lui Dumnezeu. Dar această judecată nu este îndreptată doar împotriva oamenilor, ci și împotriva diavolului și a îngerilor lui. Acesta este aruncat din cer împreună cu îngerii lui, iar la finalul planului este aruncat în iazul cu foc. Oare plânsul lui Ioan era determinat de tulburarea pe care a adus-o răzvrătirea lui Lucifer și la faptul că Domnul fusese pus la îndoială? Oare el plângea pentru că dorea nespus de mult ca Domnul să răspundă și să judece acest mare rău care avusese loc? Și poate răspunsul strategic al lui Dumnezeu la răzvrătirea lui Lucifer a fost tocmai acest plan cu pământul. Dar ca acest plan să se îndeplinească era nevoie de un Răscumpărător, de un Miel care să ridice păcatul întregii lumi. Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu care, înainte de întemeierea lumii, a acceptat să îndeplinească funcția de Hristos. Ne aducem aminte că din Iov 1 și din alte pasaje am dedus că unul din lucrurile pe care Domnul a vrut să îl dovedească prin acest plan este că oferta dragostei Lui este unică, credibilă, de neimitat și de neconfundat. Domnul vrea ca demonstrația Sa să fie atât de clară încât însăși vrăjmașii Lui să I se închine de bunăvoie. În această demonstrație, cu cât condițiile sfinților sunt mai dificile și cu cât aceștia perseverează în credință, cu atât strălucește credibilitatea și autenticitatea ofertei unui Dumnezeu

al dragostei. Domnul a îngăduit necazurile din viața lui Iov pentru ca slava Sa să strălucească iar Iov să fie răsplătit cu o mai mare apropiere de Domnul. În mod asemănător, Domnul îngăduie ridicarea fiarei pentru ca credința sfinților să strălucească și să fie răsplătită. Dacă sfinții vor rămâne alipiți de Domnul în cele mai dificile condiții, atunci înseamnă că oferta lui Dumnezeu pentru ei este suficient de clară și credibilă. Ei vor continua să creadă că Domnul este dragoste în ciuda faptului că pierd tot pe acest pământ.

Dar cred că fiara din Apocalipsa 13 nu poate fi doar Imperiul Roman. Ea ne anunță că la finalul istoriei se va ridica o fiară cu totul deosebită care va primi toată puterea balaurului. Atât lucrarea de amăgire, cât și lucrarea de persecuție își vor atinge apogeul în istorie. În ciuda acestui apogeu al răului, o parte din sfinți vor rămâne alipiți de Domnul și nu se vor îndoii de bunătatea și credincioșia Lui în a-și împlini promisiunile. Cu cât resursele sunt mai mari, cu atât încercările pot fi mai mari, căci cui i se dă mult, i se cere mult. Resursele pe care le avem în Noul Legământ sunt incommensurabile. Avem toată revelația Vechiului și Noului Testament, avem revelația desăvârșită a lui Dumnezeu în Hristos, avem descoperită taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu. Este legitim ca prigonirile și martirajul să apară mult mai des în Noul Legământ. Creștinii care trăiesc în secolul XXI se bucură de resurse și mai mari. Biblia este tradusă și fiecare credincios o are în casa lui, chiar în mai multe limbi. Accesul la atâtea cărți, la atâtea informații istorice, la atâtea comentarii biblice, la atâtea mărturii ale sfinților și la atâtea mărturii ale istoriei, demonstrează faptul că, celor credincioși din sec. XXI și care nu se află într-o țară interzice creștinismul, li s-a dat foarte, foarte mult. Dar cui i se dă mult, i se cere mult. Iar credincioșilor de la sfârșitul istoriei li se va cere cel mai mult!

Pasajul 14:1-15:4 are următoarea structură:

- Imaginea glorioasă a celor 144.000 răscumpărați de pe pământ.
- Mesajul a trei îngeri:
 - Evanghelia vestită întregului pământ
 - Anunțarea căderii Babilonului
 - Anunțarea pedepsei pentru cei ce se închină fiarei
- Secerișul
- Aruncarea strugurilor în teascul mâniei lui Dumnezeu

- Imaginea glorioasă a biruitorilor fiarei

Capitolul 14 este o continuare firească a capitolului 13 în care Domnul îngăduie ca răul să triumfe pe pământ și sfinții să fie biruiți și omorâți. Dar oare acesta este finalul poveștii? Este interesant că finalul poveștii îl descoperim la finalul capitolului 14 și începutul lui 15. Domnul va aduna pentru Sine de pe pământ pe cei curați și care se încred în El și va judeca pe cei ce se închină fiarei, pe cei care aparent au fost biruiți de ea. Vor fi, de fapt, biruitorii fiarei. Ei vor fi în slavă și vor cânta înaintea tuturor cântarea de biruință împotriva fiarei. Acesta este finalul glorios al poveștii. Răul va triumfa pe pământ, dar nu pentru totdeauna. Va fi o judecată a celor răzvrățiți și o răsplătire a celor neprihăniți. Cu toate acestea, capitolul 14 începe tot cu imaginea celor răscumpărați. Oare de ce? Observăm că autorul dorește să creioneze un contrast între cei care primesc pe frunte numele fiarei și cei care rămân credincioși lui Dumnezeu. Apare din nou întrebarea: Cine sunt cei 144.000? Am încercat să răspundem la această întrebare în capitolul 7. Din punctul meu de vedere, cei 144.000 simbolizează toți cei răscumpărați de pe pământ. Ei sunt răscumpărați ca cel dintâi rod pentru Dumnezeu și pentru Miel. Această metaforă este aplicată de Iacov întregii Biserici (Iacov 1:4). Este dificil să interpretez că cei credincioși din Israel sunt primul rod și Neamurile, următorul rod. Nu găsesc deocamdată în Scriptură pasaje care să susțină o astfel de interpretare. Este fascinant în capitolul 14 faptul că autorul parcă nu are răbdare până la începutul lui 15 pentru a ne prezenta imaginea celor răscumpărați. Începutul capitolului 14 parcă întrerupe firul logic al profeției. În capitolul 12 ni se prezintă conflictul dintre Dumnezeu și Satan, iar în 13 triumful răului pe pământ și războiul purtat împotriva Bisericii. Apoi, ar urma logic, cei trei îngeri care proclamă iminența judecății lui Dumnezeu. După aceștia urmează strângerea de pe pământ a celor neprihăniți și apoi, judecarea celor nelegiuți. La începutul capitolului 15 este prezentat sfârșitul poveștii: biruitorii fiarei în glorie cântând în prezența lui Dumnezeu și pentru slava Acestuia. Dar cum spuneam, autorul ne descrie sfârșitul poveștii și la începutul capitolului 14. Oare de ce? Cred că din pricina tensiunii aduse de 13 unde ni se prezintă triumful răului pe pământ și prigonirea sfinților. Această imagine este înfiorătoare și ne ridică atâtea întrebări. Ne aducem aminte că, în Daniel 7, deși Daniel vede Cerul deschis și pe Cel Îmbătrânit de zile, pe Fiul Omului în slavă și pe îngerii Cerului, el este îngrozit de lucrarea cornului cel mic și întrebările lui sunt despre acesta:

„Eu, Daniel, m-am tulburat cu duhul, și vedeniile din capul meu m-au înspăimântat. M-am apropiat de unul din cei ce stăteau acolo și l-am rugat să îmi dea lămuriri temeinice cu

privire la toate aceste lucruri. El mi-a vorbit și mi le-a tâlcui astfel: „Aceste patru fiare mari, sunt patru împărați care se vor ridica pe pământ. Dar sfinții celui PreaÎnalt vor primi împărăția în veci, din veșnicie în veșnicie.” În urmă am dorit să știu adevărul asupra fiarei a patra, care se deosebea de toate celelalte...” (Daniel 7:15-19).

În Apocalipsa 13, autorul ne descrie o lucrare mai înspăimântătoare decât lucrarea cornului cel mic din Daniel. După acest tablou, autorul glisează imediat la finalul glorios al planului lui Dumnezeu pentru a oferi îmbărbătare sfinților care vor citi și vor trăi evenimentele din 13. Imaginea glorioasă a celor răscumpărați pare să transmită următorul mesaj: merită să rabzi până la sfârșit și să treci prin cuptorul de foc al încercărilor. Cei 144.000 sunt în prezența Mielului, departe de orice suferință și cântă. Ei nu sunt bucuroși, nu au inima plină de regrete. Sunt plini de pace, reabilitați de Dumnezeu și împăcați cu trecutul lor. Dar nu doar că sunt plini de bucurie și cântă în cinstea Mielului, dar cântă o cântare nouă pe care nu poate să o învețe nimeni, nici măcar cei 24 de bătrâni, nici cele patru făpturi vii. În Apocalipsa 5, aceștia au cântat o cântare nouă după descoperirea tainei ascunse de veacuri în Dumnezeu. Dar cei 144.000 cântă o altă cântare nouă pe care nu poate să o învețe nimeni. Spre deosebire de cei 24 de bătrâni și de cele 4 făpturi vii care admiră taina din afară, cei 144.000 admiră taina din interior, căci ei fac parte din taină. Chipul lui Hristos este chiar în ei, căci doar ei au trecut prin cuptorul de foc al suferinței și au gustat din taina de a se jertfi de dragul vrăjmașilor lor, asemenea lui Hristos. Cei ce vor trece prin suferințele de pe pământ se vor bucura și de o răsplată specială și vor avea un privilegiu unic în toată veșnicia. Hristos are o singură Mireasă, iar aceasta este formată doar din cei răscumpărați de pe pământ, din cei în care s-a zidit chipul Său prin cuptorul de foc al încercărilor de pe pământ. Domnul îngăduie să ne naștem sub păcat și într-un pământ decăzut și plin de suferințe, fără să ne ceară permisiunea. Cu toate acestea, nici unul dintre cei răscumpărați nu va regreta că s-a născut pe pământ și nici nu Îl va întreba pe Domnul: ”De ce ai îngăduit acest lucru?”. Slava chipului lui Hristos în noi va fi atât de mare încât cu toții ne vom bucura că Domnul a îngăduit să ne naștem pe pământ. După cum spune și Pavel: *„Căci întristările noastre ușoare de o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă.” (2 Corinteni 4:17)* și: *„Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături de slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi.” (Romani 8:18).* Începutul capitolului 14 din Apocalipsa nu doar că ne prezintă imaginea glorioasă a celor răscumpărați, ci și insistă pe privilegiul unic de care se vor bucura aceștia în Împărăția Cerurilor. Suferințele lor de pe pământ

vor fi pe deplin alinate și reabilitarea lor va fi desăvârșită. Domnul nu rămâne dator nimănui. Prin ascultarea noastră, în pofida suferinței, slava Lui strălucește și cel rău este făcut de rușine. Dar Domnul ne va răsplăti peste măsură de mult! Răsplătirea va fi infinit mai mare decât suferința de pe pământ. Și atunci când suferim mult pe pământ, ne putem întreba: oare cât de mare trebuie să fie răsplătirea noastră în Ceruri, dacă aceste suferințe sunt infinit mai mici decât aceasta?

Când prezintă imaginea celor răscumpărați de pe pământ, autorul nu uită să sublinieze neprihănirea lor, curăția și puritatea lor. Acesta este exprimată în limbaj metaforic: ei sunt puri, nu s-au întinat cu femeii. Ei au fost fideli Mirelui lor și nu s-au compromis în ciuda presiunilor fiarei. Vor beneficia deci de această slavă doar cei care vor rezista opresiunii și amăgirii celui rău și vor răbda până la sfârșit.

După ce ne prezintă această imagine glorioasă a finalului celor ce vor răbda până la sfârșit, autorul revine la cursul firesc al narațiunii ce ne prezintă conflictul dintre Dumnezeu și Satan. După triumful răului pe pământ prezentat de 13 ne așteptăm să vină judecata. Și într-adevăr, capitolul 14 se încheie cu momentul judecății divine. Dar înainte de a veni judecata, apar trei îngeri cu trei mesaje care anticipează acest moment.

Primul înger merge cu o Evanghelie veșnică pentru a o vesti tuturor pământenilor și a-i chema la pocăință. Domnul rămâne preocupat de mântuirea oamenilor, chiar dacă aceștia au făcut pact cu fiara și spiritul ei. El rămâne preocupat ca Evanghelia să ajungă la orice făptură. El nu se lasă fără mărturie. În Matei 24, Domnul Isus ne spune că sfârșitul va veni după ce Evanghelia va ajunge la toate neamurile. Apariția îngerului pare să marcheze acest moment. Mesajul îngerilor le îndreaptă privirile spre Creator și le aduce aminte de iminența judecății: „*căci a venit ceasul judecății Lui.*” Este interesant că îngerul nu spune: „va veni” sau „vine ceasul judecății”, ci că ceasul judecății a venit deja. Acest fapt ne sugerează că suntem foarte, foarte aproape de momentul judecății finale. Domnul nu dorește moartea păcătosului, ci ca el să se întoarcă la Dumnezeu și să aibă viața. Dificultatea înțelegerii acestui pasaj survine din faptul că noi știm că Biserica, și nu îngerii, au primit mandatul de a duce Evanghelia până la marginile pământului (vezi Fapte 1) și tot Biserica va fi cea care va împlini acest mandat (vezi Fapte 1:8). Ne-am putea gândi că îngerii vor ajuta Biserica să îplinească acest mandat, după cum s-au înregistrat deja mărturii ale oamenilor care trăiesc în zone neatinse de Evanghelie, care au auzit

mesajul Evangheliei în vis sau au primit revelații directe din partea lui Dumnezeu. Dar ne-am putea aduce aminte și de primele trei capitole din Apocalipsa și de faptul că fiecare Biserică are un înger, că noi suntem pe pământ, dar războaiele Domnului se poartă în văzduh prin îngerii lui. În Daniel 10 Duhul Sfânt ne deschide fereastra spre această perspectivă a războiului spiritual: *„Daniele, nu te teme de nimic! Căci cuvintele tale au fost ascultate din cea dintâi zi, când ți-ai pus inima ca să înțelegi, și să te smerești înaintea Dumnezeului tău, și tocmai din pricina cuvintelor tale vin eu acum! Dar căpetenia împărăției Persiei mi-a stat împotrivă 21 de zile; însă iată că Mihail, una din căpeteniile cele mai de seamă, mi-a venit în ajutor, și am ieșit biruitor acolo lângă împărății Persiei.”* (Daniel 10:12-13). Astfel, imaginea îngerului din capitolul 14 nu ar exclude și nici diminua importanța mărturiei Bisericii pe pământ, ci doar ar sublinia fațeta nevăzută a războiului spiritual care se dă pentru ca Evanghelia să ajungă la toate Neamurile.

Al doilea înger anunță căderea Babilonului. Nu vom încerca să descoperim acum semnificația acestei cetăți. Următoarea secțiune va aborda exact această temă. Menționez doar faptul că această cădere a Babilonului pare să reprezinte o garanție a judecății viitoare și, în același timp, să sublinieze iminența ei. În capitolele 17-18 aflăm că Babilonul a fost un aliat al fiarei și a pierit apoi sub mânia ei. Babilonul a amăgit Neamurile și a participat la omorârea sfinților. Judecarea Babilonului devine astfel un avertisment pentru cei care sunt de partea fiarei și prigonesc pe sfinți. Judecata ei anunță judecarea întregii lumi. În același timp, judecarea ei este o mângâiere pentru sfinți și o garanție pentru aceștia, că la fel cum Babilonul a fost judecat de Dumnezeu și fiara va fi, la rândul ei, judecată.

Al treilea înger rostește, la rândul lui, un avertisment solemn. Mesajul se adresează oamenilor în general, dar în special Bisericii. Versetul 12 reia tema răbdării de care trebuie să dea dovadă aceștia pentru a face față presiunii fiarei: *„Aici este răbdarea sfinților care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus.”* Cei care cedează presiunii și se închină fiarei vor avea parte de o pedeapsă eternă. Imaginea este înfiorătoare: *„și va fi chinuit în foc și în pucioasă, înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului. Și fumul chinului lor se suie în sus în vecii vecilor. Și nici ziua, nici noaptea nu au odihnă cei ce se închină fiarei și icoanei ei, și oricine primește semnul numelui ei!”*. Imaginea ne șochează: iată că ei vor fi chinuiți înaintea Mielului. Dar nu este Mielul, Domnul dragostei? Mulți cititori găsesc o pricină de poticnire în acest pasaj și în ideea unei judecăți eterne. Dar cartea Apocalipsa ne vorbește deschis despre judecată. Cei care

vor respinge dragostea eternă a Creatorului vor primi judecata Sa eternă. Aceasta va fi împlinită de Creator fără regrete, fără ezitări, fără remuşcări. Împlinirea judecăţii este un moment de bucurie pentru Dumnezeu, pentru îngeri şi pentru sfinţii răscumpăraţi pe pământ. Cel mai dificil lucru de înţeles despre Dumnezeu este tocmai acesta: armonia desăvârşită dintre dragostea Sa eternă şi dreptatea Sa eternă. Dragostea fără dreptate, nu este o dragoste adevărată. Revărsarea judecăţii lui Dumnezeu este şi o manifestarea a dragostei Sale faţă de sfinţii sfâşiaţi pe pământ. Dacă cineva îşi iubeşte copiii, cum reacţionează faţă de cei care îi nimicesc? În contrast cu cei ce primesc semnul fiarei şi care nu au odihnă toată veşnicia, cei ce mor în Domnul sunt fericiţi şi se vor bucura de odihnă. Moartea nu înseamnă înfrângere, dacă mori în Domnul. Deşi vor fi biruiţi de fiară, cei care vor muri în Domnul, vor fi adevăraţii biruitori. Fiara se va folosi de frica de moarte pentru a distruge credinţa sfinţilor. Dar sfinţii vor birui această frică şi vor vedea în moartea în Domnul o fericire nespusă, fericirea de a ajunge, în sfârşit, acasă. Este interesant că autorul nu ne spune doar: „*Ferice de cei ce mor în Domnul!*”, ci „*Ferice de acum încolo de morţii care mor în Domnul!*”. Ce să însemne acest „acum”? Fericiţi au fost cei care au murit în Domnul începând cu Abel. De ce inserează autorul expresia: „de acum încolo”? Oare sugerează faptul că cei care vor muri în Domnul, în ciuda presiunii fiarei, se vor bucura de o răsplată cu totul specială? Aceasta este, deocamdată, singura posibilă interpretare care mi-a venit în minte.

Capitolul 14 se încheie cu imaginea secerişului şi cu cea a aruncării viei pământului în teascul mâniei lui Dumnezeu. Prima imagine se referă cel mai probabil la adunarea tuturor sfinţilor de pe pământ, iar a doua se referă la momentul judecăţii. Observăm că acest capitol nu subliniază în mod direct judecata fiarei sau a balaurului, ci insistă pe diferenţa pe care o va face Dumnezeu între cei credincioşi şi între cei necredincioşi, între cei care nu s-au închinat fiarei şi cei care s-au plecat înaintea ei.

Secerişul marchează, din punctul meu de vedere, strângerea celor credincioşi de pe pământ, iar cel care face acest lucru este Însuşi Hristos. La începutul capitolului 14, cei credincioşi sunt numiţi primul rod. La sfârşitul lui 14, acest rod este strâns, este luat la cer. În Matei 13, când Mântuitorul tâlcuieşte pilda cu neghina, vorbeşte despre un seceriş care va avea loc la sfârşitul veacului. Iată interpretarea pe care o dă el afirmaţiei: „*Strângeţi întâi neghina şi legaţi-o în snopi ca să o ardem, iar grâul strângeţi-l în grânarul meu.*” : „*Secerişul este sfârşitul veacului; secerătorii sunt îngerii. Deci, cum se smulge neghina şi se arde în foc, așa va fi și la*

sfârșitul veacului. Fiul omului va trimite pe îngerii Săi, și ei vor smulge din Împărăția Lui toate lucrurile care sunt pricină de păcătuire și pe cei ce săvârșesc fărădelegea, și-i va arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților. Atunci cei neprihăniți vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui lor. Cine are urechi de auzit să audă.” (Matei 13:39-43). Este interesant cum folosește Mântuitorul expresia „sfârșitul veacului”. El folosește această expresie pentru a o numi a doua Sa venire. Această expresie este folosită, cum am mai subliniat, și pentru a numi prima venire: „*pe când acum, la sfârșitul veacurilor, S-a arătat o singură dată ca să șteargă păcatul prin jertfa Sa.*” (Evrei 9:26). Acest fapt este lesne de înțeles, dacă ne aducem aminte că în Vechiul Testament lucrarea lui Mesia, deși are două faze, este percepută ca o singură lucrare. Din această pricină imaginile referitoare la prima venire se suprapun de multe ori pe cele referitoare la a doua venire și, de cele mai multe ori, între cele două faze, pare a fi o perioadă foarte scurtă de timp. Acest lucru este foarte bine evidențiat de profețiile din Isaia 53 și 54. În capitolul 53 Mesia este respins de Israel. În 54, în schimb, are loc restaurarea lui Israel după smerirea acestuia – smerire cauzată tocmai de respingerea lui Mesia - și în acest capitol Domnul spune: „*Câteva clipe te părăsisem, dar te voi primi înapoi cu mare dragoste. Într-o izbucnire de mânie, Îmi ascunsesem Fața de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o dragoste veșnică, zice Domnul, Răscumpărătorul tău.*” (Isaia 54:7-8). Ne aducem acum aminte de cartea Daniel și expresia vremea sfârșitului. Pilda din Matei 13 ne arată foarte clar că, deși vremea sfârșitului începe cu prima venire a Mântuitorului, nu poate fi limitată la aceasta. Matei 24 ne prezintă din nou o imagine a străngerii celor credincioși: „*El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a Cerului până la cealaltă.*” (Matei 24:31). Este posibil ca imaginea cu secerișul din Apocalipsa să nu fie doar un simbol ci să trimită explicit la momentul răpirii. Despre acest moment ne vorbește Pavel în mai multe din epistolele sale:

- „*Iată într-adevăr, ce vă spuneam prin Cuvântul Domnului: noi cei vii, care vom rămâne până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți. Căci Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogori din cer, și întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul.*” (1 Tesaloniceni 4:15-17).

- „Iată, vă spun o taină: nu vom adormi toți, dar toți vom fi schimbați, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta supus putrezirii să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire.” (1 Corinteni 15:51-53).
- „Știm într-adevăr, că dacă se desface casa pământească a cortului nostru trupesc, avem o clădire în cer de la Dumnezeu, o casă, care nu este făcută de mâini, ci este veșnică. Și gemem în Cortul acesta, plini de dorința să ne îmbrăcăm peste el cu locașul nostru ceresc, negreșit dacă atunci când vom fi îmbrăcați, nu vom fi găsiți dezbrăcați de el. Chiar în cortul acesta deci, gemem apăsăți; nu că dorim să fim dezbrăcați de trupul acesta, ci să fim îmbrăcați cu trupul celălalt peste acesta, pentru ca ce este muritor în noi, să fie moment înghițit de viață. Și Cel ce ne-a făcut pentru aceasta, este Dumnezeu, care ne-a dat arvuna Duhului” (2 Cor 5:1-5).

În toate aceste trei pasaje, Pavel ne vorbește despre un moment în care cei credincioși vor primi un trup de slavă fără să mai fi trecut prin moarte. El numește acest moment „răpire” și o plasează la venirea Domnului, la cea din ultimă trâmbiță, după învierea celor ce vor fi murit în Domnul până atunci. Cei care plasează răpirea înainte de lucrarea lui Anticrist pe pământ, nu au efectiv nici un argument solid, ci doar presupoziii și speculații. Cartea Apocalipsa, ne prezintă cât se poate de clar că, cei care se vor confrunta cu fiara nu vor fi altcineva, decât cei credincioși, cei care formează Biserica Sa. Chiar în Apocalipsa 14, secerișul este după ce sfinții au fost biruiți de fiară. Stau și mă întreb din ce pricină a decis Dumnezeu ca cei care vor fi rămas în viață să nu guste moartea și să fie înghițiți de slavă? Pasajele par să nu ne ofere un răspuns. Găsim un posibil indiciu în Apocalipsa 11: învierea și ridicarea la Cer a celor doi prooroci este un semn pentru vrăjmașii lor. Oare la fel să fie răpirea Bisericii un eveniment vizibil și o ultimă chemare spre pocăință a celor necredincioși? 1 Corinteni 15 ne oferă un alt indiciu: „Căci trebuie ca trupul acesta supus putrezirii să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire. Când trupul acesta supus putrezirii, se va îmbrăca în neputrezire, și trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: „Moartea a fost înghițită de biruință. Unde îți este biruința, moarte? Unde îți este boldul, moarte?” (1 Corinteni 15:53-55). Evenimentul răpirii este prezentat în 1 Corinteni 15 ca triumful suprem al lui Dumnezeu asupra morții. Iată, nu doar că unii vor învia, dar alții nici nu

vor mai trece prin moarte, ci vor fi înghițiți de slavă. Atunci moartea va fi nu doar învinsă ca la învierea lui Hristos ci va fi, pur și simplu, înghițită de biruință.

Dacă cei neprihăniți vor fi adunați pentru slavă, cei nelegiuiți vor fi adunați pentru judecată. Aruncarea viei pământului în teascul mâniei lui Dumnezeu marchează momentul judecății adus de a doua venire a lui Hristos. În mod sugestiv, teascul a fost călcat afară din cetate și sângele ieșit din teasc se întindea pe 1600 de stadii (adică 180 de mile, aproximativ distanța dintre granița de nord și cea de sud a Palestinei). Ne întrebăm: Care cetate? În Apocalipsa, pe pământ, a apărut până acum cetatea cea mare, unde a fost răstignit și Domnul lor (vezi Apocalipsa 11). Este legitim deci să ne gândim la această cetate ca fiind Ierusalimul. Acest lucru este în armonie cu profețiile din a doua parte a cărții Zaharia, care ni-l prezintă pe Mesia ca arătându-Se în slavă pe Muntele Măslinilor lângă Ierusalim și nimicind toate neamurile care stau adunate în jurul Ierusalimului pentru a-l distruge. Autorul nu insistă pe aceste detalii, ci mai degrabă pe imaginea „afară din cetate”. Ne amintim că primul care a călcat în teasc a fost Însuși Mântuitorul nostru și că acesta a fost răstignit în afara aceleiași cetăți: *„De aceea și Isus, că să sfințească norodul cu însuși sângele Lui, a pățimit dincolo de poartă.” (Evrei 13:12)*. Dacă lumea a judecat pe Fiul lui Dumnezeu în afara cetății Ierusalimului, tot acolo, Fiul va judeca lumea care L-a respins. Domnul este drept și va face dreptate deplină Fiului Său.

Cele două imagini (secerișul și teascul) evidențiază dreptatea lui Dumnezeu și diferența pe care o face el între cei ce se închină fiarei și între cei ce îi rămân fideli doar Lui. Acest contrast (accentuat și de imaginea glorioasă a celor răscumparați de la începutul lui 15) este, dacă vreți, un răsnet la frumoasele cuvinte ale Domnului din cartea Maleahi: *„Ați zis: „Degeaba slujim lui Dumnezeu; și ce am câștigat dacă am păzit poruncile Lui, și am umblat triști înaintea Domnului oștirilor? Acum fericim pe cei trufași; da, celor răi le merge bine; da, ei ispitesc pe Dumnezeu, și scapă!” Atunci și cei ce se tem de Domnul au vorbit adesea unul cu altul; Domnul a luat aminte la lucrul acesta, și a ascultat; și o carte de aducere aminte a fost scrisă înaintea Lui, pentru ca cei ce se tem de Domnul, și cinstesc Numele Lui. „Ei vor fi ai Mei, zice Domnul, Îmi vor fi o comoară deosebită, în ziua pe care o pregătesc Eu. Voi avea milă de ei, cum are milă un om de fiul său, care-i slujește. Și veți vedea din nou atunci deosebirea dintre cel neprihănit și cel rău, dintre cel ce slujește lui Dumnezeu și cel ce nu-I slujește.” (Maleahi 3:14-18).*

Aceasta secțiune se încheie cu imaginea glorioasă a celor care au biruit fiara. Ei se află în prezența lui Dumnezeu lângă marea de sticlă și cântă spre slava Lui. Dacă vom compara această imagine cu imaginea celor răscumparați de la începutul capitolului 14 vom observa următoarele diferențe și asemănări:

Capitolul 14	Capitolul 15
Li se dă numărul: 144.000.	Nu li se dă numărul.
Se află pe muntele Sionului, înaintea scaunului de domnie.	Se află lângă marea de sticlă.
Cântau din alăute.	Aveau alăutele lui Dumnezeu în mână.
Cântau o cântare nouă pe care nu putea să învețe nimeni.	Cântau cântarea lui Moise și cântarea Mielului.
Nu ni se dă nici un detaliu despre conținutul cântării.	<i>„Cine nu se va teme , Doamne, și cine nu va slavă Numelui Tău?”</i>
Dovezile neprihănirii: pe frunte Numele Lui, nu s-au întinat cu femei, în gura lor nu s-a găsit minciună.	Dovezile neprihănirii: biruitorii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei.

Asemănările ne pot sugera că este vorba de același grup de oameni. Diferențele evidențiază elementele noi pe care a dorit autorul să le știm despre acest grup la sfârșitul lui 15. În acest capitol ni se spune explicit că ei sunt biruitorii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei și, tot aici, ni se oferă detalii despre conținutul misterioasei cântări din 14. Expresia „cântarea lui Moise” nu ne sugerează o cântare nouă, dar ne aduce aminte de imaginea din Exod 14 și 15, care, după cum am văzut, este o imagine paradigmatică pentru sfârșitul istoriei. Faraon întrupează spiritul anticristic care are putere, care sfidează pe Domnul, care luptă împotriva Acestuia și a planurilor Lui. Victoria de la Marea Roșie anunță marea victorie finală când forțele răului vor fi zdrobite și Domnul Își va așeza domnia Sa pe pământ. Expresia „cântarea Mielului”

subliniază însă ideea unei cântări noi, iar cele câteva versuri din această cântare descoperite de autor nu se regăsesc în cântarea lui Moise:

- „*Mari și minunate sunt lucrările Tale, Doamne, Dumnezeu, Atotputernice!*
- *Drepte și adevărate sunt căile Tale, Împărate al Neamurilor!*
 - *Cine nu se va teme, Doamne, și*
 - *Cine nu va slăvi Numele Tău?*

❖ *CĂCI*

- ✓ *Numai Tu ești sfânt,*
- ✓ *Și toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea Ta,*
Căci judecățile Tale au fost arătate!”

Prin această cântare ei înalță sfințenia și integritatea lui Dumnezeu, precum și certitudinea faptului că toate neamurile și toate fapăturile create vor recunoaște acest lucru. Dacă cel rău a pus la îndoiala integritatea caracterului lui Dumnezeu, cei răscumpărați de pe pământ sunt martorii sfințeniei Lui. În ciuda faptului că ei au trecut prin cuptorul de foc al suferințelor, nu și-au abandonat încrederea în dreptatea și bunătatea lui Dumnezeu și nu au fost dezamăgiți de Acesta. Ei cântă acum măreția, atotputernicia și sfințenia lui Dumnezeu! Ei sunt siguri că toți vor slăvi Numele Domnului și vor face acest lucru deoarece judecățile Sale au fost arătate! Revărsarea judecății lui Dumnezeu este, de fapt, revelarea gloriei divine! Slava lui Dumnezeu va străluci atât de mult în revărsarea judecății, încât cu toții se vor smeri și vor recunoaște de bunăvoie sfințenia și vrednicia lui Dumnezeu. Dacă fiara încearcă prin forță și teroare să primească închinarea întregului pământ, Domnul Își descoperă frumusețea prin revărsarea judecății Sale și, în urma acestui lucru, toate neamurile rămân înmărmurite și se închină de bunăvoie în fața măreției Creatorului.

Secțiunea 11:19-15:4 ne prezintă o nouă perspectivă asupra planului lui Dumnezeu. În această secțiune autorul ne lămurește expresia apărută în capitolul 11: "fiara care se ridică din Adânc". Planul lui Dumnezeu ne este descoperit din perspectiva conflictului dintre Satan și Dumnezeu. Satan luptă împotriva împlinirii planului lui Dumnezeu și încearcă să dovedească că Acesta nu este ceea ce pretinde a fi. Autorul ne focalizează atenția asupra dimensiunii războiului după învierea lui Hristos și aruncarea celui rău pe pământ. După aceste evenimente, războiul s-a întetit căci a intrat în ultima fază. Cele două modalități prin care cel rău mai poate să întoarcă

victoria de partea lui este nimicirea națiunii Israel și distrugerea credinței Bisericii. Revelația dezvoltă strategia diabolică a balaurului de a distruge Biserica. Fiara care se ridică din Adânc este unealta prin care el dorește să împlinească acest capitol. Ne este descrisă în amănunt lucrarea fiarei care, prin cele două arme ale sale - amăgirea și persecuția - își aduce la picioare toate neamurile și încearcă să distrugă credința Bisericii în Hristos.

În capitolul 13 ne este descris asaltul fiarei asupra Bisericii tocmai pentru ca Biserica să își înțeleagă inamicul precum și strategia acestuia.

În capitolul 14 autorul insistă pe finalul poveștii și pe resursele pe care trebuie să le folosească Biserica pentru a birui fiara. Trei îngeri aduc trei avertismente solemne și anunță judecata viitoare. Această judecată vine și dreptatea se împlinște. Cei ce se închină fiarei sunt aruncați în teascul mâniei lui Dumnezeu, iar cei ce au rămas fideli lui Hristos sunt răscumparați de pe pământ ca cel dintâi rod pentru Miel și pentru Dumnezeu. Ei vor sta înaintea Mielului și vor cânta spre slava Acestuia. Se vor bucura de o răsplătire specială și de privilegiul unic de a fi purtători ai chipului lui Hristos. Tot răul va lucra spre bine. În urma asaltului fiarei s-au realizat două obiective mărețe: sfinții au fost îmbrăcați în slava chipului lui Hristos, iar slava și integritatea caracterului lui Dumnezeu a strălucit așa de mult încât toți se vor închina înaintea Sa! Și într-adevăr, prima imagine a celor răscumparați din capitolul 14 subliniază răsplata specială de care beneficiază aceștia, iar a doua imagine (din 15) reliefează învederarea slavei lui Dumnezeu în toată frumusețea și claritatea ei! Ambele obiective au putut fi realizate tocmai prin intermediul încheștării dintre fiară și Biserica Sa. Balaurul nu a făcut decât să tragă la carul de slavă al lui Dumnezeu, iar lucrarea fiarei a dus în cele din urmă la revelarea frumuseții caracterului lui Dumnezeu. Conflictul dintre Satan și Dumnezeu se încheie cu biruința lui Dumnezeu. Este o biruință morală: toți vor recunoaște dreptatea și sfințenia Creatorului! „*Doar Tu ești sfânt...!*”.

Îmi place foarte mult ordinea celor doua imagini cu cei răscumparați. Autorul plasează mai întâi în text imaginea care subliniază răsplătirea specială a celor răscumparați din pricina suferințelor lor și, apoi, inserează imaginea care accentuează descoperirea slavei lui Dumnezeu și biruința morală a Acestuia adusă prin credința lor din cuptorul de foc al încercărilor. Dumnezeu nu se folosește de oameni pentru a-Și împlini scopurile. Domnul este mai întâi preocupat de binele și inima acestora. Domnul nu este un tiran, ci un Dumnezeu care Își iubește slujitorii și este mereu preocupat de fericirea lor.

Perspectiva adusă de această secțiune asupra planului lui Dumnezeu insistă cel mai mult pe suferința sfinților de pe pământ. Această suferință este așezată în contextul conflictului dintre Dumnezeu și Satan. Autorul nu se oprește însă la a reliefa suferința ca parte din viața sfinților de pe pământ, ci explică și rațiunea acesteia și oferă resursele necesare pentru ca sfinții să o poată birui. Aceasta secțiune răspunde foarte bine nevoilor Bisericii din Smirna, cea care avea să treacă printr-un necaz de 10 zile.

Imaginile celor răscumparați din această secțiune susțin interpretarea conform căreia fiara ar putea semnifica și o realitate istorică continuă. La începutul capitolului 14, primul rod (despre care știm că este Biserica) este reprezentată de cei care nu au acceptat să primească pe frunte semnul fiarei și au rămas fideli Mielului. În 15 cei răscumparați sunt biruatorii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei, iar în capitolul 20 cei ce au parte de prima înviere sunt cei cărora li s-a tăiat capul din pricina mărturiei lui Isus și cei ce nu se închinaseră fiarei și icoanei ei. În capitolul 7 cei răscumparați sunt cei care au venit din necazul cel mare. Dacă fiara ar fi doar Imperiul Roman din primul secol, aceasta ar însemna ca aceste imagini includ doar pe cei răscumparați din timpul Imperiului Roman. Dacă fiara ar simboliza doar pe Antihrist, atunci imaginea celor răscumparați ar include doar pe cei care vor prinde domnia acestuia. Dar aceste imagini ne sugerează grupul tuturor celor răscumparați de pe pământ. Din această perspectivă, imaginea fiarei ar trebui interpretată ca o realitate istorică continuă care include Imperiul Roman, reîntruparea spiritului antihristic în istorie în diferite forme și apogeul răului în lume prin Împărăția lui Antihrist. Exista totuși și o alta posibilitate de interpretare. În Vechiul Testament au loc frecvent glisări profetice. O glisare sugestivă pe care am mai comentat-o este cea de la prima venire sau a doua venire a lui Mesia. În multe pasaje din profeți, cele două venituri se suprapun și perioada dintre ele pare așa de scurtă. Ne aducem aminte de Isaia 53 și Isaia 54. În Isaia 53 Mesia este respins de Israel, iar în Isaia 54 are loc restaurarea și retrimiteră lui Israel. Textul ne prezintă distanța de timp dintre cele două evenimente ca o „clipită”. Din această pricina, creștinii din primul secol așteptau cu atâta ardoare venirea lui Hristos. Pavel credea și spera că el va prinde în viață venirea lui Hristos în slavă. Nimeni nu anticipa că perioada Bisericii va fi așa de lungă. Iată ce e spune Petru evreilor din Ierusalim: *„Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise înainte prin gura tuturor proorocilor Lui: că, adică, Hristosul Său va pătimi. Pocăiți-vă dar, întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviere și să trimeată pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus*

Hristos, pe care Cerul trebuie să Îl primească până la vremurile așezării din nou a tuturor lucrurilor: despre aceste vremi a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților Săi prooroci din vechime.” (Fapte 3:18-21). Petru știa că pocăința națiunii evreiești va fi la arătarea lui Hristos în slavă. El spera ca evreii să se întoarcă chiar atunci, în vremea sa și astfel să vină vremurile de înviore aduse de a doua venire a lui Hristos. Este posibil ca Apocalipsa să utilizeze același tip de glisare ca în cartea Isaia. Astfel, după aruncarea lui Satan pe pământ, autorul să gliseze la ultima perioadă din istorie când conflictul dintre bine și rău își va atinge apogeul. Acest lucru ar fi legitim cu atât mai mul cu cât primii creștini se așteptau ca acest sfârșit să aibă loc chiar în timpul vieții lor. Astfel, fiara nu ar avea neparat o trimitere directă spre Roma și atunci s-ar explica de ce imaginea celor răscumparați ar include în special pe cei ce s-au confruntat cu ea.

În acest moment al discuției, este util să analizăm următorul text din Epistola lui Ioan: *„Preaiubiților, să nu dați crezare oricărui duh; și să cercetați duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu; căci în lume au ieșit mulți prooroci mincinoși. Duhul lui Dumnezeu să-L cunoașteți după aceasta: orice duh, care mărturisește că Isus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu; și orice duh care nu mărturisește pe Isus, nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui antihrist, de a cărui venire ați auzit. El chiar este în lume acum. Voi, copilașilor, sunteți din Dumnezeu; și i-ați biruit pentru că Cel ce este în voi este mai mare decât cel ce este în lume. Ei sunt din lume; de aceea vorbesc ca din lume și lumea îi ascultă.” (1 Ioan 4:1-5).* Ioan crede în venirea lui Antihrist. Dar el mai crede că duhul acestuia este deja în lume. Această perspectivă ar întări interpretarea din Apocalipsa conform căreia fiara este o realitate istorică continuă care va culmina cu domnia lui Antihrist.

6. A cincea perspectivă asupra istoriei:

cele 7 potire și căderea Babilonului

15:5-19:10

Secțiunea 11:19-15:4 anticipează prin două versete cele două teme majore ce vor fi dezvoltate în secțiunea următoare. Primul îl găsim în capitolul 14 și anunță căderea Babilonului, iar al doilea îl găsim la începutul capitolului 15 și ne prezintă cei 7 îngeri cu cele 7 potire ale mâniei lui Dumnezeu. Până acum eram obișnuiți ca o secțiune să anticipeze o temă majoră a următoarei secțiuni. Însă, autorul dezvoltă în secțiunea 15:5-19:10 două teme majore anunțate de secțiunea precedentă. Deja ne întrebăm de ce autorul așează cele două teme una lângă cealaltă în aceeași secțiune. De ce cele 7 potire sunt descrise înainte de judecata Babilonului cel mare? Vom încerca să răspundem la această secțiune pe măsură ce vom studia.

Cei 7 îngeri ies din Templu și autorul ne descrie hainele strălucitoare ale acestora. Această descriere este semnificativă în cadrul secțiunii, deoarece aici autorul este foarte preocupat de vestimentația personajelor:

- Descrierea vestimentației celor 7 îngeri.
- Fericirea: Ferice de cel ce veghează și își păzește hainele ca să nu umble gol și să i se vadă rușinea!
- Descrierea vestimentației Babilonului.
- Curva (Babilonul) va fi pustiită și lăsată goală.
- Descrierea vestimentației miresei Mielului.

În mod cert, vestimentația, ca simbol, este o temă unificatoare a secțiunii. Îngerii care au cele 7 potire sunt îmbrăcați în în curat și strălucitor și sunt încinși cu brâie de aur. Strălucirea hainelor vorbește despre neprihănirea și slava acestor îngeri. Ei varsă 7 potire pe pământ, dar judecata adusă de aceștia este dreaptă, este desăvârșită. Ba mai mult, strălucirea și frumusețea hainelor ne transmit următorul mesaj: slujba acestora este o slujbă foarte importantă și măreață. Împlinirea judecății divine nu este un lucru rușinos ci o onoare iar împlinirea judecății Sale este o manifestare a frumuseții caracterului lui Dumnezeu. Cele 7 potire conțin 7 urgii, „*cele din urmă, căci cu ele s-a isprăvit mânia lui Dumnezeu.*” Această afirmație ne face să înțelegem că ne aflăm

în ultima fază a judecății. Din această perspectivă, este dificil să ne gândim la judecățile împlinite în primul secol sau la realități istorice continue. Interpretarea cea mai fidelă a textului este cea care susține împlinirea acestor judecăți la finalul istoriei. Ultimul verset din capitolul 15 este unul plin de mister: „*Și Templul lui Dumnezeu s-a umplut de fum din slava lui Dumnezeu și a puterii Lui. Și nimeni nu putea să intre în Templu până se vor sfârși cele 7 urgii ale celor șapte îngeri.*” De ce rămâne Domnul, Singur în Templul Său? De ce nu poate intra nimeni? Este o interpretare frumoasă care sugerează faptul că Domnul rămâne Singur pentru a plânge. Se insistă pe inima Sa care nu poate să dorească moartea păcătosului și până în clipa judecății finale este gata să ierte și să primească înapoi. Este o interpretare frumoasă, dar speculativă. În mod evident, autorul vrea să ne aducă aminte de imaginea cu care se încheie Exodul: „*Atunci norul a acoperit cortul întâlnirii și slava Domnului a umplut cortul. Moise nu putea să intre în cortul întâlnirii pentru că norul stătea deasupra lui și slava Domnului umplea Cortul.*” (Exod 40:34-37). Moise era în fața unei noi etape din revelarea slavei lui Dumnezeu. Domnul a coborât cu toată bucuria în mijlocul poporului Său. Plinătatea și slava prezenței Sale era așa de intensă încât nici Moise nu putea intra în Cort. Din această perspectivă, înțelegem că imaginea din Apocalipsa 15 vrea să ne comunice că ultima fază a revărsării judecății lui Dumnezeu este o nouă fază a revelării Sale în care Își descoperă cu putere slava și sfințenia. Momentul este așa de sfânt și descoperirea slavei așa de intensă încât nimeni nu poate suporta această slavă și nimeni nu poate sta în Cort, în imediata apropiere a Celui Preasfânt. Această interpretare este în armonie cu un laitmotiv din cartea Apocalipsa și anume acela care asociază revărsarea judecății divine cu descoperirea frumuseții sale, cu bucuria Cerului și a sfinților. Nu contest faptul că inima plină de îndurare a lui Dumnezeu plânge pentru cei păcătoși, după cum ne spune și Osea: „*Cum să te dau , Efraime? Cum să te predau , Israele? Cum să-ți fac ca Admei? Cum să te fac ca Teboimul? Mi se zbate inima în Mine și tot lăuntru Mi se mișcă de milă!*” (Osea 11:8). Cu toate acestea, Domnul este plin de demnitate iar momentul judecății va fi un moment de bucurie pentru tot Cerul și, în primul rând, pentru Domnul Însuși:

- „*După cum Domnul Se bucura să vă facă bine și să vă înmulțească, tot așa Domnul Se va bucura să vă piardă și să vă nimicească.*” (Deut.28:63).
- „*Căci Îmi ridic mâna spre cer și zic: „Cât este de adevărat că trăiesc în veci, atât este de adevărat că atunci când voi ascuți fulgerul sabiei Mele și voi pune mâna să fac judecată, Mă voi răzbuna împotriva potrivnicilor Mei și voi pedepsi pe cei ce Mă*

urăsc; Sabia Mea le va înghiți carnea și-Mi voi îmbăta săgețile de sânge, de sângele celor uciși și prinși, din capetele frunțurilor vrăjmașului.”. (Deuteronom 32:40-42).

Momentul judecății este un moment mult așteptat. În capitolul 16 îngerul apelor și altarul laudă dreptatea lui Dumnezeu. Cerul nu găsește o pricină de poticnire în revărsarea judecății. Dimpotrivă, revărsarea judecății duce la o închinare și mai mare a Cerului în fața Creatorului.

Sunt multe asemănări între urgiile aduse de cele 7 potire și cele aduse de cele 7 trâmbițe. Cu toate acestea, sunt reliefate două diferențe fundamentale. Dacă cele 7 trâmbițe afectează oamenii, de multe ori indirect, și se revarsă doar asupra unei părți a creației (de obicei a treia parte), cele 7 potire afectează mai des oamenii în mod direct și se revarsă asupra întregului pământ. Întreaga creație și întreaga omenire sunt afectate. Este dificil să identificăm împlinirea acestor judecăți în istoria care deja a trecut. Varianta cea mai plauzibilă vizează finalul istoriei. Este adevărat că autorul folosește simboluri, dar aceste simboluri semnifică anumite realități. Ba mai mult, asemănările dintre aceste potire și urgiile din Egipt sunt evidente. Știm din Exod, că urgiile care afectau de regulă tot Egiptul, au fost pe cât se poate de reale. Asemănările cu urgiile din Egipt au rolul să ne comunice că, la fel cum urgiile din Egipt au fost reale și nu basme, la fel urgiile din ultima fază a revărsării judecății lui Dumnezeu vor fi reale și dureroase. Asemănările cu istoria urgiilor din Egipt sunt numeroase:

- Conținutul urgiilor este adesea foarte asemănător: rana rea și dureroasă, apa transformată în sânge, o perioadă de întuneric total, imaginea broaștelor.
- Urgiile sunt aduse prin intermediul îngerilor: „*El Și-a aruncat împotriva lor mânia Lui aprinsă, urgia, iușimea și necazul: o droaie de îngeri aducători de nelegiuri.*” (Psalmul 78:49).
- Scopul urgiilor este același: Dumnezeu Se prezintă oamenilor ca și Atotputernic, Creator și Proprietar al Universului cu scopul ca aceștia să se pocăiască, să îi dea slavă și să fie izbăviți de mânia viitoare.
- Reacția oamenilor este similară: nu se pocăiesc, hulesc pe Domnul și se împietresc.
- Revărsarea judecății este urmată de un apogeu al răzvrătirii, un complot final împotriva planului lui Dumnezeu: Faraon încearcă să nimicească poporul evreu la Marea Roșie și astfel să demonstreze că el este mai puternic decât Dumnezeu care Și-a propus să ducă acest popor în Canaan, iar fiara mobilizează toate neamurile pentru a lupta împotriva lui Dumnezeu. Deși textul nu menționează în Apocalipsa, celelalte profeții (de exemplu, Zaharia 12-14) ne indică

faptul că Armaghedon reprezintă încercarea neamurilor de a nimici poporul evreu și, astfel, să distrugă promisiunile divine.

- Semnele au și rolul încurajării credinței poporului lui Dumnezeu. În vechime, urgiile din Egipt au vindecat inima evreilor de idolatrie (cel puțin pentru o vreme). Semnele din Apocalipsa 16 sunt o încurajare pentru Biserica care este chemată să vegheze și să își păzească hainele, cu atât mai mult cu cât sfârșitul istoriei este anunțat cu tărie de aceste urgiile universale.

Toate aceste observații întăresc interpretarea care susține că fiara este o imagine a împărăției lui Anticrist. Fiara este contemporană ultimei faze a judecății prezentate în capitolul 16. Cuvintele îngerului apelor aduc o nouă nuanță asupra vremii sfârșitului. După ce apa este prefăcută în sânge acesta laudă dreptatea lui Dumnezeu: „*Drept ești Tu, Doamne, care ești și care erai! Tu ești sfânt pentru că ai judecat în felul acesta. Fiindcă aceștia au vărsat sângele sfinților și al proorocilor, le-ai dat și Tu să bea sânge. Și sunt vrednici!*”. Înțelegem că toți oamenii care au făcut pact cu fiara se fac vinovați de uciderea sfinților. Mulți dintre ei vor participa în mod direct la persecuția sfinților, iar alții se vor face părtași la acest păcat prin aprobarea și susținerea împărăției care va declara război sfinților. Dar această pedeapsă este și o chemare la pocăință. Cei ce au vărsat sânge trebuie să bea sânge. Transformarea apei în sânge le aduce aminte de păcatul lor, precum și de dreptatea lui Dumnezeu.

Potirul al șaselea este cel mai misterios. Ce o fi însemnând bălălia de la Armaghedon? Cum își închipuie împărății pământului că se pot război cu Cel Atotputernic? Cum ar putea să îl învingă? Armaghedon este lângă cetatea Meghido din nordul Israelului. Este o câmpie întinsă unde se puteau aduna armate mari și se puteau purta războaie mari. Este deci o zonă din Israel. Cel mai probabil, este vorba de încercarea neamurilor de a-l nimici pe Israel. Eufratul era ca o graniță naturală pentru Babilon și Asiria, două imperii care s-au războit cu Israel și aproape l-au nimicit. De fapt, Asiria a luat în robie 10 seminții și le-a risipit printre neamuri. Acei evrei nu s-au mai întors în țara promisă și s-au pierdut printre neamuri. Secarea Eufratului ar fi putut însemna trecere liberă din partea vrăjmașilor de seamă a lui Israel; către Sud, adică către Israel. Este posibil ca autorul să menționeze secarea Eufratului tocmai pentru a ne transmite această imagine a vrăjmașilor clasici din Nordul Israelului care ar avea liberă trece. Finalul cărții Zaharia insistă că neamurile se vor uni împotriva poporului evreu. Și într-adevăr, nimicirea acestora ar

însemna și învingerea Celui Atotputernic, căci dacă una din promisiunile Sale nu s-ar împlini, atunci credibilitatea Sa ar fi știrbită pentru totdeauna.

Versetul 15 ne ia prin surprindere: „*Iată Eu vin ca un hoț. Ferice de cel ce veghează și își păzește hainele ca să nu umble gol și să i se vadă rușinea!*”. Acest mesaj este adresat Bisericii. Înțelegem mai întâi, că Biserica va fi contemporană evenimentelor din capitolul 16. Apoi, ne întrebăm ce înseamnă „ca un hoț”, de vreme ce sunt atâtea semne premergătoare judecății finale? Un posibil răspuns ar fi acela că aceste evenimente se vor petrece cu o așa rapiditate și va fi o asemenea tulburare, încât dacă nu ești în veghere, valul răzvrătirii lumii și amăgirii celui rău te va lua pe nesimțite. Doar cel care este în veghere când ultima faza a judecății se declanșează va putea sta în picioare. Mesajul adresat Bisericii ne avertizează că în ciuda evidențelor semnelor cerești, Biserica va fi ispitită să își lepede hainele-i curate. Bătălia spirituală se pare că își va atinge apogeul. Ispita dezbrăcării de neprihănire va fi mare. Ferice de cel ce va veghea necurmat.

Al șaptelea potir declanșează revărsarea finală a mâniei lui Dumnezeu. Apare un mare cutremur de pământ, așa de tare, cum de când este omul pe pământ nu a mai fost. Imaginea cutremurului aduce în atenția noastră alte imagini profetice cu privire la sfârșit. Să analizăm cu atenție aceste imagini ale cutremurului:

- În Apocalipsa 11, la sfârșitul evenimentelor aduse de penultima trâmbiță, se face un mare cutremur de pământ: „*s-a prăbușit a zecea parte din cetate. 7000 de oameni au fost uciși în cutremurul acela. Și cei rămași s-au îngrozit și au dat slavă Dumnezeului Cerului.*” Apoi, urmează ultima trâmbiță.
- În Apocalipsa 6, în ziua cea mare a judecății, la ruperea peceteii a șasea totul începe cu un mare cutremur de pământ.
- Zaharia 14 ne prezintă o imagine care ne sugerează un cutremur mare: „*Iată, vine ziua Domnului când prăzile tale vor fi împărțite în mijlocul tău. Atunci, voi strânge toate Neamurile la război împotriva Ierusalimului. Cetatea va fi luată, casele vor fi jefuite și femeile batjocorite; jumătate din cetate va merge în robie, dar rămășița poporului nu va fi nimicită cu desăvârșire din cetate. Ci Domnul Se va arăta și va lupta împotriva acestor Neamuri cum S-a luptat în ziua bătăliei Lui. Picioarele Lui vor sta în ziua aceea pe muntele Măslinilor, care este în fața Ierusalimului spre răsărit; muntele Măslinilor se va despica la mijloc spre răsărit și spre apus, și se va face o vale foarte mare: jumătate din munte se va trage înapoi spre miazănoapte, iar jumătate spre*

miazăzi. Veți fugi atunci în valea munților Mei căci valea dintre munți se va întinde până la Atel; și veți fugi cum ați fugi de cutremurul de pământ de pe vremea lui Ozia, împăratul lui Iuda. Și atunci va veni Domnul, Dumnezeul meu, și toți sfinții împreună cu El!”

Aceste imagini ale cutremurului întăresc interpretarea ce susține că acel cutremur din Apocalipsa 16 va avea loc în ultimele zile ale istoriei înainte de arătarea lui Hristos în slavă. În acest context, al ultimelor zile ale istoriei, autorul introduce versetul 16: *„Cetatea cea mare a fost împărțită în trei părți și cetățile neamurilor s-au prăbușit. Și Dumnezeu și-a dus aminte de Babilonul cel mare ca să-i dea potirul de vin al furiei mâniei Lui.”* În mod evident, judecata Babilonului vine ca urmare a vărsării potirului al 7-lea. Înainte să ne descrie în detaliu judecata Babilonului celui mare, autorul reliefează din nou împietrirea oamenilor: *„Și oamenii au hulit pe Dumnezeu din pricina urgiei grindinei, pentru că această urgie era foarte mare.”* În ciuda semnelor evidente ale iminenței judecății, în ciuda suferințelor aduse de păcat, oamenii se împietresc și hulesc pe Domnul. Ne întrebăm: „De ce atâta răzvrătire, de ce atâta împietrire?” Oare să fie Babilonul cel mare o explicație pentru acest lucru? Babilonul va fi descris ca cel care amăgește toate neamurile cu vrăjitoria lui, precum și ca femeia cu care au curvit împărații pământului. Oare din această pricină asociază autorul judecata curvei celei mari cu revărsarea celor 7 potire? Din analiza capitolului 16 se desprind două ipoteze care ar explica această asociere, ipoteze care nu se exclud reciproc:

- Judecata Babilonului are loc în ultima fază a judecății, la revărsarea celui de al 7-lea potir.
- Amăgirea adusă de Babilon generează hulirea Domnului de către oameni în ciuda semnelor vizibile ce anunță cu putere ziua cea mare a judecății Sale.

Capitolele 16-17 sunt dedicate descrierii judecării Babilonului cel mare. Autorul ne descrie mai întâi acest Babilon și influența sa asupra pământului întreg și apoi ne prezintă judecata acestuia și reacția oamenilor față de această judecată. Vom analiza cu atenție informațiile despre Babilonul cel mare, apoi, vom supune dezbaterii diferitele ipoteze cu privire la identitatea sa.

Capitolul 17 ne descrie Babilonul, relația sa cu fiara și apoi cum fiara se întoarce împotriva Babilonului pentru a-l distruge. Acest capitol ne oferă următoarele detalii despre Babilon:

- **Denumiri:** curva cea mare, Babilonul cel mare, mama curvelor și spurcăciunilor pământului, cetatea cea mare, care are stăpânire peste împărații pământului.
- **Caracteristici, fapte:**
 - ***O imensă influență asupra pământului/națiunilor:*** Ea are stăpânire asupra împăraților pământului, aceștia au curvit cu ea și locuitorii pământului sunt îmbătați de vinul curviei ei. Cine curvește cu ea soarbe un vin care aduce amăgire și întuneric spiritual, lipsă de discernământ și orbire.
 - ***Trăiește în lux:*** iubește luxul și trăiește în lux. Are haine scumpe și nestemate de preț. Îi place confortul și prețuiește la maxim lucrurile materiale.
 - ***Prigonește pe sfinți:*** îi urăște pe ucenicii lui Hristos și inițiază omorârea acestora cu cea mai mare bucurie și satisfacție!
- **Relația inițială cu fiara:**
 - ***Este susținută de fiară*** și are mare autoritate asupra împărăției acesteia: ea șade pe fiară, iar aceasta nu este împotriva ei de la început. Imaginea ne sugerează o coaliție între fiară și curvă.
 - Cele două puteri au interese comune și se folosesc una de influența celeilalte.
- **Judecata curvei și relația finală cu fiara:**
 - ***Fiara se întoarce împotriva curvei:*** odată cu venirea celui de al 8-lea împărat, coaliția dintre fiară și curvă se încheie. Fiara și cei 10 împărați care o vor susține, o vor urî pe curvă. Autorul nu menționează în mod explicit motivele urii lor.
 - ***Judecata curvei:*** Ura fiarei face parte din planul lui Dumnezeu și aceasta duce la îndeplinire planul lui Dumnezeu care vrea să o judece pe curvă. Fiara și cei 10 împărați vor pustii curva, o vor lăsa goală, carnea i-o vor mânca și o vor arde cu foc. Ei nu vor face acest lucru conștienți că împlinesc planul lui Dumnezeu. Nu, ci deși ei împlinesc judecata Domnului, ei se vor război cu Mielul.

Este interesant faptul că în această secțiune autorul ne descoperă informații noi despre fiară:

- **Cele 7 capete ale fiarei:** sunt 7 munți pe care șade femeia

- Sunt și 7 împărați: 5 au căzut, unul este, celălalt nu a venit încă și când va veni, el va rămâne puțină vreme.
- Fiara: care era și nu mai este, ea însăși este al 8-lea împărat: este din numărul celor 7. Observăm că termenul „fiară” are în vedere atât o împărăție, cât și un împărat care va spori peste măsură de mult autoritatea acestei împărății.
- Cele 10 coarne: 10 împărați care vor primi putere împărătească timp de un ceas și dau fiarei puterea și stăpânirea lor. Vor fi deci și alte centre de putere și anume 10. Puterea fiarei va crește foarte mult când aceste centre de putere vor decide să slujească intereselor fiarei. Deci nu este nevoie de mult timp pentru ca împărăția fiarei să capete stăpânire peste tot pământul. Ascensiunea ei poate fi extrem de rapidă, chiar peste noapte. Acest lucru se va realiza când celelalte centre de putere vor da puterea lor fiarei.
- Războiul cu Mielul: fiara va lupta împotriva planurilor Mielului. Modalitatea concretă este descrisă în capitolele 12 și 13 prin încercarea de nimicire a lui Israel și războiul împotriva Bisericii. Menționăm că în capitolul 12 nu se menționează că instrumentul prin care balaurul atacă femeia este fiara.

Capitolul 18 și începutul lui 19 pun în lumină diferitele reacții față de judecata Babilonului. Autorul creionează un contrast între reacția Cerului și reacția celor de pe pământ. Cerul se bucură și celebrează, iar oamenii plâng și jlesc. În contextul acestui contrast, sunt adresate câteva mesaje cheie Bisericii. Biserica este chemată să se delimiteze de spiritul Babilonului și de spiritul oamenilor care îl jlesc și să acompanieze bucuria Cerului. Iată o posibilă structură a acestei subsecțiuni:

- **Perspectiva Cerului :**
 - Mesajul îngerului:
 - Subliniază cauza căderii Babilonului
 - Glasul din cer:
 - Cheamă Biserica să iasă din mijlocul Babilonului
 - Insistă pe dreptatea judecății lui Dumnezeu
- **Perspectiva pământului:**
 - Jalea împăraților pământului: care au curvit și s-au dezmiardat în risipă cu ea.

- Jalea negustorilor: care s-au îmbogățit din urma risipei ei, plâng căci nu mai este cine să le cumpere marfa.
- Jalea marinarilor și cârmacilor: și ei s-au îmbogățit în urma risipei Babilonului.
- **Perspectiva Cerului:**
 - Mesajul unui înger puternic:
 - Babilonul va cădea deodată dar nu va mai fi reabilitat niciodată.
 - Insistă pe motivul judecării lui și pe dreptatea lui Dumnezeu; este adăugat un nou motiv față de cele din mesajul primului înger: „acolo a fost găsit sângele sfinților!”.
 - Un glas puternic din Ceruri:
 - Este lăudată dreptatea judecării lui Dumnezeu.
 - Bucurie și sărbătoare în întreg Cerul.
- **Tabloul final**: frumusețea Miresei și nunta Mielului

Observăm structura simetrică a subsecțiunii. Perspectiva pământului este așezată între două perspective cerești. Este ca și cum, Cerul ar dori să suprimă perspectiva pământului. Este ca și cum autorul dorește ca cititorul să adopte perspectiva Cerului și să o lepede pe cea a pământului.

Pământul nu înțelege pedeapsa Domnului asupra pământului. Nu se bucură de înfăptuirea dreptății și eliminarea de pe pământ a unui focar de infecție și a unei surse a răului atât de mari. Nu se bucură pentru răzbunarea celor ce au fost persecutați și nedreptățiți de Babilon. În schimb, nu rămân indiferenți ci plâng după cetatea cea mare. Nu îndrăznesc să îi vină în ajutor căci le este teamă să nu fie pedepsiți și ei de fiară. Dar toți jelesc. Jalea are în spate cel puțin două motive. Primul motiv, și cel mai bine evidențiat de text este cel economic. Babilonul trăia în lux și se desfăta în risipă. El cumpăra ce era mai de preț, ce era mai scump și nu cumpăra puțin. Acest fapt a dus la îmbogățirea negustorilor pământului și marinarilor mărilor. Negustorii ei erau mai marii pământului, ne spune v.23. Risipa desfătării ei întreținea cele mai prospere afaceri ale pământului. Căderea Babilonului cauzează un colaps financiar. Nu mai este cine să le cumpere marfa. Cele mai puternice afaceri ale pământului, dezvoltate prin risipa desfătării Babilonului, sunt ruinate. Căderea Babilonului are un impact economic imens și zguduie efectiv din temelii sistemul financiar al pământului. Aceste observații evidențiază o nouă caracteristică a curvei

celeia mare. Alături de cele menționate în capitolul 17, o adăugăm pe aceasta: în jurul Babilonului și din pricina luxului în care îi place să trăiască s-au dezvoltat cele mai profitabile afaceri de pe pământ. Economia mondială depinde luxul Babilonului și de cumpărăturile acestuia. Când curva a ieșit la cumpărături, a îmbogățit negustorii pământului. Când curva nu mai iese la cumpărături, toți dau faliment. Oare acesta să fie unul din motivele care au determinat-o pe fiară să o urască pe curvă? Oare a fost cuprinsă de gelozie? Oare a dorit un control mai puternic asupra economiei pământului? Tot ce este posibil. În capitolul 13, sistemul economic este sub controlul fiarei. Oare să fi fost nevoie de înlăturarea curvei pentru împlinirea acestui obiectiv? Greu de răspuns la aceste întrebări. Al doilea motiv îl regăsim în jalea împăraților care au curvit și s-au dezmiardat în risipă cu ea. Aceștia par să aibă și un alt motiv decât cei care au făcut afaceri cu curva. Pentru aceștia curva era o sursă de plăcere. Se pare că ei au pierdut această plăcere și că plâng pentru asta. Despre ce plăcere sau dezmierdări să fi fost vorba? Vom reveni la această întrebare mai târziu.

În contrast cu pământul, Cerul intră în sărbătoare. Este lăudată dreptatea lui Dumnezeu care a pedepsit-o pe curvă pentru păcatele ei și a răzbunat sângele sfinților uciși de ea. Bucuria Cerului întreg și dimensiunea acestei bucurii evidențiază din nou cât de mare era fărâdelegea Babilonului și cât rău a generat acesta pe pământ. Cerul se bucură pentru că cel vinovat a fost pedepsit, pentru că sfinții au fost răzbunați și pentru că a fost eradicată de pe pământ o sursă imensă a răului.

Observăm că aceste două capitole (17 și 18) abundă de imagini vechi-testamentare. Profeții din vechime au rostit judecăți similare și au folosit descrieri similare celor utilizate de Ioan cu referire la Babilon. În cărțile profetilor vechi-testamentari descoperim imagini similare cu privire la trei cetăți din vechime: Ierusalim, Ninive și Tir.

Vom face o incursiune în cărțile profetice pentru a identifica aceste imagini similare. Poate spre surprinderea noastră, primele imagini ne aduc aminte de judecata din vechime a lui Dumnezeu asupra cetății Ierusalim. Ezechiel 16 descrie Ierusalimul ca pe o curvă care a curvit cu Egiptenii, cu Asirienii, în țara Canaanului și în țara Haldea. Ierusalimul este descris ca fiind o curvă cu mulți ibovnici, dar care nu a cerut plată ci a dat daruri tuturor ibovnicilor ei. Dumnezeu anunță judecata Ierusalimului: El va aduna pe toți ibovnicii și pe toți aceia pe care i-a urât și îi va dezveli goliciunea înaintea lor. Curva Ierusalimului va fi lăsată goală de tot, va fi străpunsă cu

lovituri de sabie și casele ei vor fi arse de foc. Curviile Ierusalimului marchează căderea sa în idolatrie și, deci, adulterul spiritual și trădarea lui Yahwe.

Sunt multe asemănări cu Apocalipsa 17. În Vechiul Testament, de obicei, poporul lui Dumnezeu este asemănat cu o curvă, cu o femeie care își înșală bărbatul. Judecata este asemănătoare cu cea descrisă în Apocalipsa 17: descoperirea goliciunii și arderea în foc. O altă asemănare o găsim între imaginea din Apocalipsa 18:22-23, care anunță că în Babilon nu se vor mai auzi vuietul morii și glasul miresei și nu va mai fi lumina lămpii și imaginea din Ieremia 25:10 care anunță judecata Ierusalimului din 586 î.D.H. „*Voi face să înceteze între ei strigătele de bucurie și strigătele de veselie, cântecul mirelui și cântecele miresei, uruitul morii și lumina lămpii*”. Dar această imagine a judecății o găsim rostită și împotriva Tirului (vezi Ezechiel 26). Deci nu putem spune că este o imagine dedicată doar judecății cetății Ierusalim.

Cu toate acestea observăm și câteva diferențe:

- Dacă în Ezechiel se insistă pe faptul că Ierusalimul a curvit cu mulți ibovnici, în Apocalipsa se subliniază faptul că împărații pământului au curvit cu ea. Se pune deci accentul pe curvia împăraților pământului și nu pe curvia ei. Cu alte cuvinte, nu trebuie neapărat ca acest termen de „curvie” să presupună un act de trădare față de Dumnezeu cu care ar fi fost încheiat mai înainte un legământ. Nu putem spune că toți împărații pământului au făcut, la un moment dat, un legământ cu Yahwe.
- În Ezechiel nu apare ideea de amăgire a împăraților pământului în urma curviei. Cea amăgită pare a fi cetatea Ierusalimului și nu împărații pământului.
- Ezechiel 16, precum toate promisiunile din Vechiul Testament cu privire la judecata Ierusalimului, se încheie cu speranță și cu promisiunea restaurării. Apocalipsa 17-18 nu ascunde nici o astfel de promisiune, ba dimpotrivă, anunță o nimicire pentru totdeauna.

Imaginile din Apocalipsa 17-18 ne aduc aminte însă și de descrierea judecății cetății Ninive din vechime, din cărțile profetice. Iată ce rostește Naum împotriva lui Ninive: „*Vai de cetatea vărsătoare de sânge, plină de minciună, plină de sâlnicie, și care nu încetează să se dedea la răpire! ...Din pricina multelor curvii ale curvei, plină de farmec, fermecătoare iscusită, care vindea neamuri prin curviile ei și popoarele prin vrăjitoriile ei. „Iată, am necaz pe tine, zice Domnul oștirilor, îți voi ridica poalele peste cap ca să-ți vadă neamurile goliciunea și împărățiile rușinea.” (Naum 3:1,4-5).*

Iată deci, că nu doar Ierusalimul este numit curvă, ci și o cetate păgână primește această denumire. Nu îmi este foarte clar la ce se referă curviile cetății Ninive. Oare se referă tot la infidelitatea față de valorile morale ale Creatorului sau se evidențiază înșelăciunea și lipsa de cuvânt în relațiile cu popoarele din jur? Nu știu sigur, dar observ că aceste imagini seamănă cu cele ce descriu Babilonul din Apocalipsa, care curvește, care este plin de vrăjitorie și care va fi dezgolit în fața împăraților. O ală asemănare este aceea, că nu există speranță pentru reînviere și reabilitare nici pentru Ninive, și nici pentru Babilonul apocaliptic. Imaginile din Naum sunt foarte valoroase pentru demersul exegetic deoarece ele ne învață că atributul de „curvă” poate fi primit și de cetățile păgâne și nu doar de Ierusalim.

Capitolele 26-28 din cartea Ezechiel cuprind judecățile rostite împotriva cetății Tir. Isaia 23 reprezintă tot o profeție rostită împotriva Tirului. Citind aceste capitole observăm faptul că imaginile din Apocalipsa 18 despre impactul economic al căderii Babilonului sunt inspirate din profețiile despre căderea Tirului din vechime. Aceste capitole ne descriu în detaliu bogățiile Tirului și cum toate neamurile făceau negoț cu Tirul și se îmbogățeau astfel. Este menționată și jalea voievozilor mării, bocetul și frica lor la căderea Tirului. Asemănările sunt izbitoare. Isaia 23:8 chiar menționează că negustorii Tirului erau cei mai bogați de pe pământ (vezi Apocalipsa 18:23). Este interesant faptul că în Ezechiel nu se oferă nici o speranță pentru reînvierea Tirului: *„Te vor nimici cu desăvârșire, și nu vei mai fi; te vor căuta și nu te vor mai găsi niciodată, zice Domnul Dumnezeu.” (Ezechiel 26:21)*, dar în Isaia se profețește despre o renaștere a Tirului după 70 de ani: *„Tot așa, după 70 de ani, Domnul va cerceta Tirul și se va întoarce iarăși la câștigul lui; va avea legături cu toate împărățiile lumii de pe fața pământului; dar câștigul și plata lui vor fi închinat Domnului, nu vor fi nici strânse, nici păstrate; ci câștigul lui va aduce celor ce locuiesc înaintea Domnului o haină îmbelșugată și haine strălucitoare.” (Isaia 23:17-18)*. Isaia profețește deci și despre o renaștere spirituală. Această profeție nu s-a împlinit încă și, cel mai probabil, vizează acele vremuri ale sfârșitului când, după întoarcerea poporului evreu la Hristos, și alte neamuri se vor întoarce spre Sion pentru a-L căuta pe Domnul: *„Proorocia lui Isaia, fiul lui Amoț, asupra lui Iuda și asupra Ierusalimului. Se va întâmpla în scurgerea vremurilor, că muntele Casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte; se va înălța deasupra dealurilor și toate neamurile se vor îngrămădi spre el. Popoarele se vor duce cu grămada la el și vor zice: „Veniți să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne învețe căile*

Lui, și să umblăm pe cărările Lui.” Căci din Sion va ieși Legea, și din Ierusalim Cuvântul Domnului.” (Isaia 2:1-3).

Alte imagini din Apocalipsa 17-18 ne aduc aminte de cetatea din vechime numită Babilon. În mod evident, cele mai multe imagini din aceste două capitole din Apocalipsa se regăsesc în profețiile rostite în Vechiul Testament asupra Babilonului. De altfel, Babilonul este în Vechiul Testament un dușman aprig al lui Israel împotriva căruia s-au rostit nenumărate profeții. Nu este o altă cetate sau un alt imperiu împotriva căruia profeții din vechime să fi rostit mai multe judecăți. Iată doar câteva din capitolele din vechime dedicate căderii Babilonului: Isaia 13-14, Isaia 21a, Isaia 47, Ieremia 50-51. Citind aceste capitole regăsim aproape toate imaginile din Apocalipsa 17-18. Iată o parte dintre asemănările identificate:

- **Mândria, urmată de o cădere imediată:** „Tu ziceai: „În veci voi fi împărăteasă!” și nu te-ai gândit, nici nu ai visat că lucrul acesta are să se sfârșească. Ascultă însă acum, tu cea dedată plăcerilor, care stai fără griji și zici în inima ta: „Eu și numai eu, nu voi fi niciodată văduvă, și nu voi fi niciodată lipsită de copii!”. Și totuși aceste două lucruri ți se vor întâmpla deodată, în aceeași zi: și pierderea copiilor și văduvia!” (Isaia 47:7-9) - compară cu Apocalipsa 18:7-8.
- **Desfătarea în plăceri și în lux:** „tu cea dedată plăcerilor, care stai fără grijă..” (Isaia 47:8), „Tu care locuiești lângă ape mari și care ai visterii nemărginite, ți-a venit sfârșitul și lăcomia ta a ajuns la capăt!” (Ieremia 51:13) – compară cu Apocalipsa 18:3,9.
- **Mulțimea vrăjitoriilor:** „vor cădea cu putere mare, în ciuda tuturor vrăjitoriilor tale și a multelor tale descânțece...Vino dar cu descânțecele tale și cu mulțimea vrăjitoriilor tale, cărora ți-ai închinat munca din tinerețe: poate că vei putea să tragi vreun folos din ele, poate că vei izbuti.” (Isaia 47:9,12) - compară cu Apocalipsa 18:23.
- **Neamurile au fost amăgite de vinul ei:** Babilonul era în mâna Domnului un potir de aur care îmbăta tot pământul; neamurile au băut din vinul lui; “de aceea au fost neamurile ca într-o nebunie.” (Ieremia 51:7) – compară cu Apocalipsa 17:2.

- **Negustorii și oamenii o vor plânge, dar nimeni nu îi va veni în ajutor:** „Și cei cu care făceai negoț din tinerețea ta se vor risipi fiecare într-o parte: și nu va fi nimeni care să îți vină în ajutor.” (Isaia 47:15), „De strigătul luării Babilonului se cutremură pământul și se aude un strigăt de durere printre neamuri.” (Ieremia 50:46) - compară cu Apocalipsa 8:9.
- **Babilonul a măcelărit poporul Domnului:** „Căci v-ați bucurat și v-ați veselit când Mi-ați jefuit moștenirea Mea!” (Ieremia.50:11) - compară cu Apocalipsa 17:6.
- **Căderea sa este răzbunarea Domnului pentru poporul Lui:** „Ascultați strigătele fugarilor, ale celor ce scapă din țara Babilonului ca să vestească în Sion răzbunarea Domnului, Dumnezeului nostru pentru Templul Său!” (Ieremia 50:28) – compară cu Apocalipsa 18:20,24.
- **Domnul mobilizează neamuri și împărați pentru împlinirea planului Său împotriva Babilonului:** „Pregătiți împotriva lui pe neamuri, pe împărații Mediei, pe cârmuitorii lui și pe toate căpeteniile lui și toată țara de sub stăpânirea lor! Se clatină pământul, se cutremură; căci planul Domnului împotriva Babilonului se împlinește.” (Ieremia 51:28-29). - compară cu Apocalipsa 17:16-17.
- **Cerul se bucură de judecata Babilonului:** ”Cerurile și pământul cu tot ce cuprind ele, vor striga de bucurie asupra Babilonului, căci pustiitorii se vor arunca de la miază-noapte asupra lui, zice Domnul.” (Ieremia 51:48) – compară cu Apocalipsa 18:20.
- **Căderea lui va fi pentru totdeauna:** „Și când vei isprăvi citirea cărții acesteia , să legi de ea o piatră, și s-o arunci în Eufrat, și să zici: „Așa va fi înecat Babilonul și nu se va mai ridica din nenorocirile pe care le voi aduce asupra lui; vor cădea sleiți de puteri!” (Ieremia 51:63-64) – compară cu Apocalipsa 18:21.
- **Poporul Domnului este chemat să iasă din Babilon înainte de pedepsirea acestuia:** „Fugiți din Babilon și fiecare să-și scape viața, ca nu cumva să pieriți în pieirea lui!” (Ieremia 51:6; vezi de asemenea Isaia 48:20, Isaia 52:11, Ieremia 50:8, Ieremia 51:45) – compară cu Apocalipsa 18:4.

Sunt și alte asemănări pe care nu mai avem timp să le menționăm acum. Este evident că nu Ierusalimul, nu Tirul, nu Ninive, ci Babilonul reprezintă cetatea din vechime care prefigurează sau creionează profilul Babilonului apocaliptic. Din această pricină înțelegem că Babilonul apocaliptic ar putea semnifica în primul rând o cetate sau un sistem păgân. Asemănările și cu celelalte trei cetăți ne-ar putea sugera o cetate sau un sistem aparte care să înglobeze răutatea și trăsăturile tuturor celor 4 cetăți din vechime.

Și acum ajungem în momentul în care ne întrebăm: “Cine poate fi Babilonul apocaliptic?” Autorii care subliniază că imaginile din Apocalipsa au relevanță, în mod special pentru primul secol, propun două ipoteze de interpretare. Prima, și cea mai acceptată, este aceea că Babilonul este de fapt Roma antică. Textul menționează că cele 7 capete pe care șade femeia sunt 7 munți sau 7 dealuri. Or, se știe că Roma antică a fost zidită de la început pe 7 coline și această informație era foarte cunoscută în vremurile de atunci. Femeia este ținută în spate de fiară. Dacă fiara reprezintă Imperiul Roman, atunci cea din fruntea Imperiului ar putea fi capitala Imperiului. Și într-adevăr, sunt multe elemente din descrierea Babilonului apocaliptic care se regăsesc în profilul Romei antice:

- Influența asupra împăraților pământului și asupra popoarelor din Imperiul Roman.
- Promovarea unui mod de viață fără Domnul în tot Imperiul.
- Luxul exorbitant de la Roma care a îmbogățit pe negustorii pământului. Roma atrăgea profitul a trei continente, iar luxul de la Roma era unic în toată lumea.
- Roma era un loc al desfrâului și imoralității.
- Începând cu domnia lui Nero, Roma a inițiat prigoane împotriva creștinilor.
- Roma era și un loc al idolatriei și al ritualurilor păgâne.

Cea mai mare dificultate pe care o are această interpretare este că Babilonul este urât și nimicit de fiară. Or, istoria ne vorbește despre o cădere târzie a Romei în urma invaziilor barbare, dar nicidecum o răsculare a Imperiului asupra capitalei. Dacă Babilonul este Roma, atunci fiara nu mai poate fi Imperiul Roman. Aceasta cu atât mai mult cu cât fiara nu este doar un imperiu ci și un împărat, al 8-lea împărat. Faptul că Roma nu a căzut în primul secol este un alt element

care aduce îndoială cu privire la această interpretare. Și nu în ultimul rând, ne aducem aminte că Roma a reînviat ca cetate, iar Babilonul care va fi judecat în contextul trâmbiței a 7-a va fi pierdut pentru totdeauna.

A doua ipoteză specifică faptul că Babilonul este de fapt Ierusalimul. Se insistă pe asemănarea dintre Apocalipsa 17 și Ezechiel 16 și se soluționează dilema fiarei care susține și apoi nimicește Ierusalimul. Roma și Imperiul Roman au susținut Ierusalimul și i-au oferit anumite privilegii și a închis ochii la prigonirea creștinilor de către evrei. Dar când a venit al 8-lea împărat (Vespasian), lucrurile s-au schimbat. Ierusalimul a fost nimicit în anul 70 d.H. de armatele romane. Biserica era chemată de profețiile rostite de Mântuitorul în Matei 24 să iasă din Ierusalim pentru a nu pieri odată cu el. Mântuitorul descrie Ierusalimul astfel: *„Dar trebuie să umblu astăzi, mâine și poimâine, fiindcă nu se poate ca un prooroc să piară afară din Ierusalim. Ierusalime, Ierusalime, care ucizi pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine..”* (Luca 13:33-34). Și iată ce spune Mântuitorul despre generația de evrei contemporană lui: *„De aceea Întelepciunea lui Dumnezeu a zis: „Le voi trimite prooroci și apostoli; pe unii din ei îi vor ucide, iar pe alții îi vor prigoni, ca să se ceară de la acest neam sângele tuturor proorocilor, care a fost vărsat de la întemeierea lumii: de la sângele lui Abel, la sângele lui Zaharia, ucis între altar și Templu.”* (Luca 11:49-51). Acesta este motivul principal pentru pedeapsa Ierusalimului. Asemănările cu pedeapsa Babilonului apocaliptic sunt izbitoare. Femeia se îmbată de sângele sfinților și sângele ucenicilor lui Isus, iar pedeapsa Babilonului este motivată astfel: *„și pentru că acolo a fost găsit sângele proorocilor și al sfinților și al tuturor celor care au fost înjunghiați pe pământ.”* (Apocalipsa 18:24). Ierusalimul apostat este asemenea unei curve pentru că l-a trădat pe Iahwe și, în loc să fie un loc al sfințeniei, a devenit un loc al vrăjitoriei. În primele capitole din Apocalipsa, sinagoga este numită sinagoga Satanei. Ierusalimul apostat aduce de fapt închinare celui rău. Apoi, în loc să reprezinte un Dumnezeu viu printre popoare, a denaturat imaginea despre Creator și a compromis mesajul mântuirii. El a propus o religie falsă și închinarea la un dumnezeu fals, nu la cel revelat în Scripturi. Astfel, el a amăgit împărații pământului printr-o religie falsă și a încurajat ura acestora împotriva creștinilor. Într-adevăr, până la prigoana lui Nero de la Roma, cei care au prigonit creștinii au fost în special evreii. Căderea Ierusalimului din anul 70 a însemnat o mare eliberare pentru creștinism. Pe de o parte, prigonirile din partea evreilor s-au diminuat semnificativ, iar pe de altă parte, presiunea teologică din partea evreilor a fost spulberată. Profețiile lui Isus despre Ierusalim s-au împlinit, iar desprinderea de Vechiul

Legământ a fost mult mai facilă după distrugerea Templului. Astfel, s-ar putea explica și marile strigăte de bucurie din Apocalipsa 18. Această interpretare are un argument important din Apocalipsa 11:8 unde autorul ne descoperă identitatea cetății celei mari: *„Și trupurile lor moarte vor zăcea în piața cetății celei mari, care, în înțeles duhovnicesc, se cheamă „Sodoma” și „Egipt”, unde a fost răstignit și Domnul lor”*. Oare nu a fost răstignit Domnul lor chiar la Ierusalim?

În ciuda acestor argumente, sunt și câteva dificultăți pentru acceptarea acestei ipoteze. Prima este aceea că Babilonul apocaliptic va fi pierdut pentru totdeauna și pasajul nu oferă nici cea mai mică speranță pentru reînvierea lui. Or, toate, dar absolut toate profețiile din vechime despre judecata Ierusalimului și a poporului evreu, se termină cu imagini ale speranței și promisiunea reînvierii poporului evreu și a cetății sfinte. Și nu doar atât, dar Pavel consideră că aceste profeții se vor împlini literal în contextul celei de-a doua veniri a lui Hristos. Astfel, în Romani 11 Pavel interpretează o promisiune din Isaia care vorbește despre reînvierea națiunii Israel la sfârșitul vremurilor. El nu consideră că această promisiune s-a împlinit în chip spiritual în Biserică (cum interpretează unii teologi) și nici că se va împlini în chip simbolic la nunta Mielului. Pavel interpretează literal promisiunea din Isaia. Iată deci cum apare promisiunea în Isaia și apoi interpretarea paulinică:

Isaia 59:20-21	Interpretarea paulinică (Romani 11)
<i>„Da, va veni un răscumpărător pentru Sion, pentru cei ai lui Iacov care se vor întoarce de la păcatele lor, zice Domnul. Și Iată legământul Meu cu ei, zice Domnul: „Duhul Meu, care Se odihnește peste tine și cuvintele Mele pe care le-am pus în gura ta, nu se vor mai depărta din gura ta, nici din gura copiilor tăi, de acum și până în veac, zice Domnul.”</i>	<i>„Fraților, pentru ca să nu vă socotiți singuri înțelepți nu vreau să nu știți taina aceasta: o parte din Israel a căzut într-o împietrire care va ține până va intra numărul deplin al neamurilor. Și atunci tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris....”</i>

Astfel, chiar în profețiile Mântuitorului despre căderea Ierusalimului găsim speranța reînvierii cetății sfinte: „*Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri până se vor împlini vremurile neamurilor.*” (Luca 21:24). Există deci un „până”, nu este o cădere pentru totdeauna. Ucenicii, înainte de înălțare, Îl întreabă pe Mântuitorul: „*Doamne, în vremea acesta ai de gând să așezi din nou Împărăția lui Israel?*” Mântuitorul le răspunde: „*Nu este treaba voastră să știți vremurile sau soroacele...*” (Fapte 1:7), dar nu neagă ideea de reșezare a împărăției lui Israel. Și astfel, Petru în predica din capitolul 3, pe care l-am comentat deja, își exprima credința că tot Israelul se va întoarce la Domnul și că această întoarcere va declanșa venirea în slavă a lui Mesia (vezi Fapte 3:19-21). Având în vedere toate acestea, cu atât mai mult ne așteptăm în Apocalipsa ca profețiile despre Babilon (dacă ar fi Ierusalimul) să includă măcar o rază de speranță a reînvierii lui. O altă dificultate ar fi legată de influența cetății asupra împărățiilor pământului și asupra negustorilor pământului. Oare așa de mare să fi fost influența Ierusalimului că să putem spune că a amăgit toate neamurile cu vrăjitoria lui? Și apoi, se găsea în Ierusalim atâta lux și atâtea afaceri cu negustorii pământului astfel încât căderea lui să fi zguduit din temelii sistemul financiar mondial? La aceste capitole, Roma și chiar alte orașe din antichitate eclipsau Ierusalimul. Este greu de crezut că negustorii ce aveau afaceri în Ierusalim erau cei mai bogați și cei mai puternici din Ierusalim. Și apoi, datele istorice vorbesc despre o cetate mare și înfloritoare, dar nu despre un lux exorbitant, ca cel de la Roma, de exemplu. O altă dificultatea este că Babilonul apocaliptic este judecat în contextul celei de-a 7-a trâmbiță. Ierusalimul a fost judecat în primul secol și este foarte greu să înghesuim toate trâmbițele în primul secol.

Judecarea Babilonului din perspectiva trâmbiței a 7-a s-ar putea armoniza cu cel două ipoteze de mai sus, dacă Roma sau Ierusalimul ar fi o prefigurare a unei cetăți sau unui sistem al răului care va judeca prin domnia lui Antihrist înainte de a doua venire a lui Hristos. Există și această posibilitate, ca autorul să privească spre judecarea unui Babilon din viitor prin lentila judecării unui Babilon din prezent care-l prefigurează pe cel ce va fi. Această perspectivă legitimează cele două ipoteze de mai sus, iar dificultățile întâmpinate sunt soluționate ușor. În profețiile vechi-testamentare, elementele din profeție care nu se potriveau cu împlinirea imediată a profeției anunța de fapt o împlinire mai îndepărtată a acesteia. Astfel, fie că alegem Roma, fie că alegem Ierusalimul, nu ne putem opri aici ci trebuie să glisăm spre viitor, spre timpul domniei lui Antihrist. Înțelegem că va exista o cetate sau un sistem al răului (care să aibă o capitală reprezentativă) care va coabita cu împărăția lui Antihrist care, după o vreme, se va întoarce

împotriva sa. Acest Babilon va amăgi neamurile prin vrăjitoria lui, va persecuta pe sfinți, va îmbogăți negustorii pământului prin risipa desfătărilor lui. Este posibil ca acest Babilon apocaliptic să fie un centru sau un sistem religios. Fiara este un sistem politic și militar. Babilonul pare a fi altceva. Babilonul din vechime era un centru al vrăjitoriei și ocultismului. Profețiile din Isaia 47 vorbesc de mulțimea vrăjitoriilor și descântecelor Babilonului. Babilonul era o capitală ocultă care promova o religie ocultă în tot Imperiul. Și în Apocalipsa 18 ni se spune că Babilonul a amăgit toate neamurile cu vrăjitoria lui. Dacă Babilonul este promotorul unei religii oculte și false, înțelegem și modul în care amăgea el toate neamurile, înțelegem și de unde avea atâtea bogății și înțelegem și de ce împărații pământului au curvit cu ea. Îmbrățișând credințele și religia ei, împărații pământului s-au îndepărtat de la valorile morale și de la închinarea față de Creatorul cel viu și adevărat. Ei au fost îmbătați de o religie a minciunii și mintea lor s-a întunecat. Este posibil ca Antihrist să se folosească de religiile false ale lumii ca apoi să le distrugă și să propună eventual doar închinarea la fiară. Aceste gânduri ne aduc aminte de primele capitole din cartea Daniel și de o posibilă paradigmă profetică creionată de ele:

Daniel 1-6	Posibilă paradigmă profetică
Căderea lui Israel în robia babiloniană din pricina păcatelor sale. (cap.1)	Israel cade în împietrire și robie spirituală (noua robie babiloniană) din pricina respingerii lui Mesia.
Daniel și cei trei prieteni, rămășița credincioasă, martoră printre Neamuri. (cap.2)	Rămășița credincioasă dă naștere Bisericii chemată să preoțească printre Neamuri.
Cei trei prieteni în cuptorul de foc.	Prigonirile înfruntate de Biserică - ceva specific Noului Legământ.
Pocăința lui Nebucadnețar.	Întoarcerea celor dintre Neamuri, trezire între Neamuri, numărul deplin al Neamurilor.
Belșatar laudă idoli și batjocorește pe Iahwe – drept urmare: căderea Babilonului. Babilonul este luat de Mezi prin Dariu,	Babilonul apocaliptic promovează religiile oculte și persecută și batjocorește pe ucenicii lui

Medul.	Isus. Babilonul este nimicit de Fiară (Antihrist).
Dariu Medul interzice orice formă de religie și închinarea la dumnezei și cere ca el să primească toată închinarea. Daniel ajunge în groapa cu lei.	Fiara cere închinarea întregului pământ. Oricine nu i se închină, este omorât. Sfinții sunt uciși.
Obs. 1 După scoaterea lui Daniel din groapa cu lei, se vestește această minune în toată împărăția. Această veste contribuie la trezirea spirituală și pocăința lui Israel, pocăința care determină intervenția divină în istorie, repatrierea și renașterea lui Israel prin edictul lui Cir (vezi Ezra 1)	Obs. 1 Rodul martirajului sfinților, învierea miraculoasă a celor doi prooroci de la Ierusalim are ca și rod, se pare, pocăința lui Israel care determină reînvierea națiunii și venirea în slavă a lui Hristos.
Obs. 2 Daniel moare exact înainte de repatriere.	Obs. 2 Se pare că Biserica va fi răpită la cer cu puțin înainte de reînvierea lui Israel.

Asemănările sunt șocante. Și să nu uităm că primul rând din tabel (care ne vorbește despre capitolul 1 din Daniel) creionează cea mai importantă și clară paradigmă profetică a Vechiului Testament. Conform profețiilor, întoarcerea lui Israel din robia Babiloniană în urma pocăinței evreilor duce la reșezarea împărăției lui Israel, venirea lui Mesia în slavă, judecata neamurilor și instaurarea unei împărății a păcii și dreptății. Aceste lucruri nu s-au întâmplat însă după edictul lui Cir din 539 î.d.H. Înțelegem deci, că poporul Israel avea să cadă mai târziu într-o nouă robie babiloniană din care va ieși imediat înainte de arătarea lui Mesia în slavă. Pavel ne explică în Romani capitolul 11 că această nouă robie babiloniană este o robie spirituală și este o împietrire în care a căzut Israel din pricina respingerii lui Mesia. Pocăința finală a lui Israel va fi urmată de a doua venire a lui Hristos. Deci, această perspectivă este că cei 70 de ani de robie din Babilon pot prefigura perioada dintre împietrirea lui Israel din primul secol după Hristos și pocăința finală a acestuia, adică exact perioada Bisericii. Și nu este dificil să observăm că Daniel prefigurează preoția de tip nou-testamentar. În robia din Babilon, cei credincioși nu mai erau un popor care trăia într-o țară anume, separat de celelalte popoare. Cei credincioși au fost risipiți

printre Neamuri. Era o mișcare ce contrasta cu spiritul și strategia preoției vechi-testamentare care viza aducerea neamurilor la Ierusalim și nu invers. Iată că Daniel și cei 3 prieteni sunt trimiși de Domnul din Ierusalim către neamuri. Asemănările cu Fapte 1 sunt izbitoare. Ba mai mult, Daniel este cel care aduce în prim plan un test nou cu care sfinții din Vechiul-Testament nu se mai confruntaseră: o putere păgână să îți ceară sub amenințarea morții să te lepezi de credință. Acest test este rar în Vechiul Legământ dar este o caracteristică a celor din Noul Legământ. Aceste observații întăresc ideea că primele 6 capitole din Daniel zugrăvesc o paradigmă profetică pentru perioada dintre respingerea lui Mesia de către Israel și pocăința finală a poporului evreu.

Astfel, căderea Babilonului din capitolul 5 poate fi o prefigurare a căderii Babilonului din Apocalipsa 17. Și citind Daniel capitolul 5 identificăm anumite paralele cu capitolele 17 și 18 din Apocalipsa: vinul, luxul, desfătarea în plăceri, îngâmfarea și mândria, înălțarea împotriva Domnului Cerului. Este foarte interesant să observăm faptul că Israel se va întoarce la Hristos dintr-o robie de tip babilonian. Această robie nu este neapărat fizică, cât, în primul rând, spirituală. Să anunțe oare căderea Babilonului apocaliptic eliberarea lui Israel din această robie spirituală, la fel cum căderea Babilonului din Daniel 5 anunța trezirea lui Israel și eliberarea sa din robie? Să fie Babilonul apocaliptic sistemul religiilor false de pe pământ sub robia căruia face parte și Israel, a cărei religie, după lucrarea lui Hristos Isus, este o religie falsă, mincinoasă? Nu știm sigur, dar este posibil ca Babilonul apocaliptic să semnifice un sistem religios fals care duce în amăgire întregul pământ. În Apocalipsa 9 ni se spune că oamenii se închinau idolilor. În Apocalipsa 13 ni se spune că ei se închinau fiarei și nu ni se mai pomenește despre închinarea la idoli. Cu toate acestea, nu se specifică faptul că fiara a cerut ca închinarea să i se aducă doar ei așa cum a făcut Darius Medul în Daniel 6 sau așa cum este prezentată lucrarea cornului cel mic în Daniel 11. Este posibil ca acest sistem să fie reprezentat de un oraș anume sau de un anumit centru religios. Fiara se va folosi de acest sistem și îl va susține o vreme. Acest sistem va persecuta pe sfinți și va îndepărta pe oameni de Domnul. Este posibil ca Biserica apostată să fie parte din acest sistem fals și, astfel, s-ar explica asemănările cu Ierusalimul apostat din vechime sau chiar din primul secol. În discursurile lor despre pedepsirea Ierusalimului și împietrirea poporului evreu, atât Domnul Isus, cât și Pavel, se folosesc de acest prilej pentru a rosti avertismente solemne pentru Biserică. La fel cum Israel a fost luat prin surprindere de prima venire a Mântuitorului, la fel există pericolul ca Biserica să fie luată prin surprindere de a doua venire. Pavel ne vorbește în 2 Tesaloniceni 2 de o lepădare de credință care precede a doua

venire, iar Mântuitorul ne spune că dragostea celor mai mulți se va răci. Mântuitorul se întreabă dacă va găsi El oare credință pe pământ atunci când se va întoarce. Este posibil ca Biserica să repete tragedia lui Israel din primul secol și, este posibil, ca judecata Ierusalimului din primul secol să prefigureze judecata Bisericii apostate din vremea sfârșitului. Este posibil ca în fruntea acestui sistem religios fals mondial să fie chiar Biserica apostată. Astfel, înțelegem de ce Biserica este îndemnată să iasă din Babilon și de ce Mireasa este pus în contrast cu curva cea mare.

Babilonul exercită o presiune și o seducție asupra Bisericii, iar Biserica este chemată să se delimiteze de Babilon, la fel cum Biserica din Ierusalim a fost chemată să părăsească Ierusalimul înainte de judecata sa din anul 70 d.H. Expresia: „*Ieșiți din mijlocul ei, poporul Meu!*” nu semnifică neapărat o deplasare fizică dintr-un anumit spațiu geografic. Acest fapt este afirmat cu claritate de Pavel în 2 Corinteni 6:14-18: „*Nu vă înjugați la un jug nepotrivit cu cei necredincioși. Căci ce legătură este între neprihănire și fărădelege?... Cum se împacă Templul lui Dumnezeu cu idolii? Căci noi suntem Templul Dumnezeului celui viu, cum a zis Dumnezeu: „Eu voi locui și voi umbla în mijlocul lor; Eu voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul Meu.” De aceea: „Ieșiți din mijlocul lor și despărți-vă de ei, zice Domnul; nu vă atingeți de ce este necurat și vă voi primi. Eu vă voi fi Tată, și voi Îmi veți fi fii și fiice., zice Domnul Cel Atotputernic.”* Acesta este cel mai important lucru din toată discuția noastră. Babilonul este un sistem (probabil religios) fals, apostat care amăgește întregul pământ. El promovează luxul, plăcerea și o religie în care trăirea în păcat este acceptată. El exercită o seducție puternică asupra Bisericii, iar Biserica este chemată să înfrunte această seducție și să fie fidelă lui Hristos. Aceste capitole ne aduc aminte de frământările Bisericii din Sardes și a celei din Laodicea. În Sardes sunt câteva nume care nu și-au mânjit hainele, iar Laodicea pare a fi o Biserică prosperă din punct de vedere material care se crede bogată și are nevoie să cumpere haine albe de la Mântuitorul. Laodicea pare a fi sedusă de spiritul Babilonului și schimbă sistemul de valori al credinței. Babilonul impresionează prin lux și prin bogățiile vizibile. Strălucirea Miresei este dată însă de faptele neprihănite ale sfinților. Adevărata haină este cea de natură spirituală. În Apocalipsa 16, Biserica este chemată să își păzească hainele curate primite de la Hristos. Babilonul, curva cea mare, propune o altă vestimentație. Se pare că mulți din Biserică vor renunța la hainele albe pentru a îmbrăca noile haine ale unei religii false, permissive și amăgitoare prin strălucirea lucrurilor vizibile. Alergarea după un confort sporit, dorința de a avea tot timpul mai mult, ideea de a face risipă și de a căuta cele mai mari și scumpe plăceri face parte din spiritul Babilonului. Acesta

spirit este prezent și în zilele noastre și seceră fără milă pe cei credincioși. Din dorința de a avea mai mult, de a spori confortul material, credincioșii fac compromisuri inacceptabile. Primul compromis este neglijarea timpului de părtășie cu Domnul, Biserica și familia. Goana după a avea înseamnă servicii bine plătite, dar care îți fură tot timpul. Fără timp consistent cu Domnul, cu Biserica, cu familia, puterea spirituală descrește considerabil și vulnerabilitatea spirituală este atât de mare. Urmează apoi alte compromisuri: minciună, furt, înșelăciune pentru a avea mai mult și a nu pierde ce a fost acumulat până acum. Și aflat în această situație, când vin încercările mai mari, credința este făcută praf. Contrastul dintre curva Babilonului și mireasă reprezintă un argument în plus care susține că Babilonul este un sistem religios fals.

Este timpul pentru câteva concluzii referitoare la identitatea Babilonului. Din pricina faptului că judecata Babilonului are loc în contextul trâmbiței a 7-a și din pricina coaliției sale cu fiara, care va fi nimicită de arătarea în slavă a lui Hristos (vezi capitolul 19), putem fi siguri de faptul că Babilonul prefigurează un sistem al răului care va amăgi pământul în ultimele zile al istoriei. Acest sistem pare a fi o religie falsă, apostată care propune o religie diferită decât cea a credinței creștine. Este posibil ca vârful de lance al acestei religii să fie chiar biserica apostată, vinovată pentru infidelitatea ei față de Dumnezeu. Este posibil ca acest sistem să aibă un centru religios reprezentat chiar de un oraș de pe glob. Acest sistem va promova luxul, plăcerea și o religie a păcatului care va atrage pe împărații pământului și neamurile lumii. El va persecuta pe sfinți și va susține fiara. Antihrist însă, la un moment dat, îl va urî și-l va distruge.

Dar imaginea care prefigurează acest sistem al răului, care va susține lucrarea lui Antihrist ar putea fi inspirată din realitățile istorice din secolul 1. Roma și Ierusalimul ar putea fi o sursă bună de inspirație. Cu toate acestea, elementele din text susțin mai degrabă ipoteza Ierusalimului. Ierusalimul a devenit promotorul unei religii false și s-a bucurat de privilegiile din partea Imperiului Roman. El a prigonit pe creștini, s-a opus răspândirii creștinismului și a exercitat o presiune puternică asupra bisericii primului secol. Iudaizatorii erau cei care, fie prin învățături false, fie prin prigoane, tulburau Biserica (vezi epistola către Galateni, Fapte 15, Filipeni 3, Coloseni 2, etc.). Respingerea luminii aduse de Hristos și de Biserică îi face pe cei din Ierusalim vinovați de tot sângele vărsat de la Abel încolo (vezi Luca 11). În urma răscoalelor evreilor, Imperiul Roman a urât Ierusalimul și l-a nimicit în anul 70 d.H. Biserica a trebuit să fugă de învățăturile și spiritul Ierusalimului, dar apoi a trebuit să fugă și fizic din Ierusalim

pentru a fi salvată. Căderea Ierusalimului, în contextul primei veniri a lui Hristos, devine un avertisment solemn pentru Biserică. Biserica ar putea repeta tragedia Ierusalimului în contextul așteptării celei de-a doua veniri a lui Hristos. Astfel, Ierusalimul apostat din primul secol ar putea prefigura destinul Bisericii apostate care va fi amăgită de Antihrist și va fi vârful de lance al unei religii false în lume. După cu Imperiul Roman s-a întors împotriva Ierusalimului, Antihrist se va întoarce împotriva Bisericii apostate de care s-a folosit. În susținerea ipotezei Ierusalimului, vin și anumite date istorice din primul secol, care se armonizează cu versetele 10 și 11 din Apocalipsa 17, care ne spun despre 7 împărați:

- 5 au căzut (de la învierea lui Hristos și până în 69. d.H – anul în care ar fi scrisă Apocalipsa conform ipotezei Ierusalimului- au fost 5 Împărați romani: Tiberiu, Caligula, Claudiu, Nero și Galba)
- Unul este (în 69 d.H. era împărat Otho)
- Celălalt nu a venit și când va veni, el va rămânea puțină vreme (după el a urmat Vitellius, care a domnit tot în 69 d.H. dar doar câteva luni)
- Fiara este al 8-lea împărat (Vespasian – 69-79 d.H.) este cel care a distrus Ierusalimul în 70.d.H.

În această armonie, discutabilă este data de la care să începem să numărăm împărații romani, care de la întemeierea Romei sau de la începutul Imperiului au fost mult mai mulți. Evenimentul învierii lui Isus este un eveniment semnificativ, dar ce dovadă avem că Ioan a început să numere împărații tocmai de la această dată?

Nu în ultimul rând, imaginea Babilonului apocaliptic ar putea sugera o realitatea istorică continuă. Am discutat mai sus argumentele care susțin că imaginile din Apocalipsa ar putea semnifica și realități istorice continue. Imaginea Babilonului ar putea astfel simboliza apropierea religiei sau bisericii de stat de-a lungul istoriei. Această apropiere compromite religia autentică. Biserica este momită de luxul și puterea oferite de stat. Biserica se îndrăgostește de avantaje, valori materiale, putere și influență. Ea renunță la adevăratele sale valori și este gata să facă compromisuri din ce în ce mai mari de dragul susținerii puterii politice care a promovat-o și a avantajelor oferite de aceasta. Astfel, ea devine o veritabilă prostituată, gata să își vândă sufletul

și puritatea de dragul avantajelor oferite de fiară. Hristos nu mai este Domnul acestei Biserici. Cei care dictează mersul ei sunt banii și puterea. Adevărul Evangheliei este compromis și este dată o învățătură falsă ca să gâdile urechea fiarei și a neamurilor. Cei credincioși, care prin viața și vorbele lor o condamnă, sunt persecutați fără milă. Când privim în istorie observăm această tragedie a apropierei religiei de stat. Din această apropiere, Biserica mereu pierde și statul câștigă. Și nu de puține ori se întâmplă ca, după ce statul s-a folosit de biserică sau religie, să o lepede cu dispreț de dragul altor interese. Fiara nu este niciodată demnă de încredere. Biserica a fost de atâtea ori măgulită și sedusă de aprecierile și avantajele oferite de puterea politică.

Aș dori să mai analizăm puțin termenul de „cetatea cea mare”. Observ un dublu contrast între Babilon și Mireasa lui Hristos. Babilonul este curva cea mare și cetatea cea mare. Biserica autentică este mireasa Mielului și Noul Ierusalim. Este evident că autorul creionează un antagonism între Babilon și Biserică. Din această perspectivă, aș dori să revenim asupra termenului de „cetate” în contextul cărții Apocalipsa.

Termenul de cetate este folosit în primul rând cu privire la cetatea Noului Ierusalim, care nu este altcineva decât Mirea Mielului, adică comunitatea slăvită a tuturor celor răscumparați de-a lungul istoriei. Acest termen apare în Apocalipsa 3:12 și în Apocalipsa 21, iar în capitolul 14 cei răscumparați sunt pe muntele Sionului. În contrast cu cetatea lui Dumnezeu apare cetatea cea mare. Aceasta este identificată cu Babilonul în capitolele 17 și 18 din Apocalipsa. Este un sistem religios care și-a pierdut puritatea și s-a compromis în relația ei cu puterea politică. Este o curvă și nu o mireasă curată. Are o strălucire seducătoare, dar este plină de necurăție. În capitolul 11, cei doi prooroci sunt omorâți în piața cetății celei mari, care în înțeles duhovnicesc se cheamă Sodoma și Egipt, unde a fost răstignit și Domnul lor. Acest verset (11:8) ne-ar indica destul de clar că cetatea cea mare ar fi Ierusalimul. Totuși, ar putea fi și o altă variantă de interpretare. Isus nu a fost răstignit în Ierusalim, ci în afara lui. Este adevărat că acest contraargument ar putea fi considerat o pură speculație. Un alt posibil contra-argument îl găsim în același capitol 11, când în versetul 2 sunt informați că neamurile vor călca în picioare sfânta cetate 42 de luni. În profeți, sfânta cetate este Ierusalimul. Cum este posibil ca același loc să fie numit sfânta cetate și apoi Sodoma și Egipt în același pasaj? Acest paradox ar putea fi clarificat prin două ipoteze distincte de interpretare. Prima ipoteză susține că sfânta cetate nu se referă la Ierusalim, ci la altceva, de exemplu Biserica. A doua ipoteză susține că autorul nu insistă pe o cetate anume cât pe realitatea

spirituală din spatele ei. Astfel, din perspectiva realității primului secol, Ierusalimul era un loc al întinericului spiritual ca și Sodoma și Egipt. Însă, din perspectiva planului lui Dumnezeu și a promisiunilor profeților, Ierusalimul rămâne cetatea cea sfântă, cetatea aleasă și iubită de Domnul. În Apocalipsa 20, după miia de ani, diavolul va aduna neamurile împotriva cetății preaiubite. Astfel, accentul nu trebuie pus atât pe cetatea în sine, cât pe realitatea spirituală din spatele ei. Este posibil ca expresia „cetatea cea mare” să nu se refere la Ierusalim în sine, cât la ce reprezenta Ierusalimul în primul secol: realitatea spirituală a unei religii apostate.

Este interesant că în capitolul 11 mai pare odată termenul de „cetate” fără nici un atribut: *„În ziua aceea s-a făcut un mare cutremur de pământ, și s-a prăbușit a zecea parte din cetate. 7000 de oameni au murit în cutremurul acesta de pământ. Și cei rămași s-au îngrozit și au dat slavă lui Dumnezeu” (11:13).*

În capitolul 14 teascul judecății este călcat „afară din cetate”, dar nu se precizează dacă este vorba de cetatea cea mare sau de cea sfântă sau de altă cetate. Autorul se referă probabil la una din cele două cetăți și este mai puțin probabil să introducă o a treia cetate fără nici un detaliu despre identitatea ei. În capitolul 16, în urma cutremurului de pământ, cetatea cea mare este împărțită în trei, oamenii nu Îl slăvesc pe Domnul, iar în capitolele 17-18 se subliniază că ea este distrusă în întregime și nu doar a 10 a parte. Deci, cetatea de la sfârșitul capitolului 11 nu se poate confunda cu cetatea cea mare. Oare autorul privește spre Ierusalimul pământesc din două perspective diferite. Din perspectiva realității spirituale din primul secol, Ierusalimul este imaginea religiei apostate care duce în rătăcire pământul, iar din perspectiva planului lui Dumnezeu și a promisiunilor Sale, același Ierusalim ne trimite cu gândul la cetatea sfântă, preaiubită, la reînvierea lui Israel în istorie și la strălucirea viitoare a Miresei Mielului?

Aceste observații deschid poarta spre o întrebare foarte importantă: „Cum trebuie înțelese profețiile și promisiunile glorioase cu privire la Ierusalim din Vechiul Testament? Au în vedere și cetatea fizică a Ierusalimului sau vizează doar o împlinire spirituală în Biserică și la nunta Mielului?” Vom încerca să răspundem la această întrebare când vom studia capitolul 20 din Apocalipsa.

Secțiunea 15b-19a ne prezintă o nouă perspectivă a planului lui Dumnezeu și a revărsării judecății Sale. Autorul ne descrie ultima fază din revărsarea progresivă a judecății divine. Prin

cele 7 potire se continuă tema intensificării judecății. În dragostea Sa, cu cât se apropie ceasul marii judecăți, Domnul intensifică numărul avertismentelor Sale. Cele 7 potire aduc în ființă catastrofe unice în istorie tocmai pentru a trezi mintea oamenilor și a-i chema la pocăință. Oamenii însă se împietresc și se răzvrătesc și mai tare împotriva Creatorului. La revărsarea ultimului potir, Domnul judecă Babilonul cel mare. Asocierea dintre cele 7 potire și judecata Babilonului are două explicații. Babilonul ne oferă mai întâi un posibil răspuns la perseverarea oamenilor în împietrire. Ei se împietresc în pofida semnelor evidente ale judecății divine, deoarece se află sub întunericul spiritual al curvei celei mari. Religia Babilonului a amăgit și îmbătat tot pământul. Ei nu-L doresc pe Creator deoarece au o religie mai bună, iar Babilonul îi ține în amăgire. Pe de altă parte, căderea Babilonului este și un ultim avertisment înainte de momentul judecății finale. Babilonul a făcut compromis cu fiara și a avut parte de judecata lui Dumnezeu. În fața acestui tablou, toți cei care au făcut compromis cu fiara pot înțelege foarte ușor că și pe ei îi așteaptă aceeași judecată. Încrederea în fiară nu este o alegere bună. Marea noutate a acestei secțiuni este reliefată de contrastul dintre curva cea mare și Mireasa Mielului, și cele mai importante versete sunt cele adresate Bisericii care este chemată să iasă din Babilon. Religia apostată și falsă este pusă în contrast cu religia curată și autentică a sfinților. De fapt, ne este descoperită o nouă bătălie spirituală ce trebuie dusă de Biserică pentru a rămâne în credința. Biserica are de înfruntat seducția Babilonului. Ispita de a face compromis cu puterea politică, de a se bucura de avantajele oferite de aceasta și de o mare prosperitate materială poate determina Biserica să renunțe la adevărul Evangheliei și să ofere lumii o falsă Evanghelie, care să gâdile urechea, o Evanghelie comodă și confortabilă. Biserica este chemată la veghere și să se delimiteze de spiritul Babilonului. Judecata Babilonului este un avertisment și pentru Biserică. Religiile false și apostate vor fi nimicite sub aspra pedeapsă a Domnului. Acest fapt trebuie să motiveze pe sfinți să nu compromită adevărul Evangheliei. Judecarea Babilonului este și o încurajare și mângâiere pentru sfinții persecutați și batjocoriți de religiile apostate și false ale acestui pământ. Sfinții care vor trăi în acele vremuri vor primi o mare încurajare prin împlinirea profețiilor din Apocalipsa și căderea Babilonului. Căderea Babilonului va fi un semn că Domnul nu i-a uitat și că venirea judecății finale este aproape. Căderea Babilonului va reîmprospăta credința sfinților și o va ajuta să ajungă până la capăt.

7. Ultima perspectivă asupra istoriei:

Mireasa

19:11-22:20

Secțiunea precedentă s-a încheiat cu apariția Miresei Mielului. Cu siguranță ne întrebăm cine este această Mireasă, cine va face parte din Ea? Ultima secțiune ne prezintă planul lui Dumnezeu din perspectiva finalității sale, finalitate care culminează cu nunta Mielului. Dacă până acum fiecare secțiune se încheia cu o imagine care prefigura finalul glorios al planului lui Dumnezeu, în *această* ultimă secțiune este dedicată în întregime descrierii acestui deznodământ măreț. Era de așteptat ca Scriptura să se încheie în acest mod. Genesa ne prezintă începuturile, iar Apocalipsa ne zugrăvește frumusețea sfârșitului. Sfârșitul glorios al planului lui Dumnezeu are mai multe etape:

1. Arătarea lui Hristos în slavă și nimicirea oștilor pământului (19:11-21)
2. Prima înviere și mia de ani (20:1-10)
3. Dispariția pământului și Cerului vechi și judecarea celor necredincioși – a doua înviere (20:11-15)
4. Un cer și un pământ nou și nunta Mielului (21:1-22:5)

Autorul vrea să ne prezinte cât se poate de clar etapele acestui sfârșit glorios. Ne aflăm în paginile ultimei faze ale revelației. Aceste etape sunt menite să adune și să clarifice sutele de profeții rostite în vechime, profeții care erau mai puțin clare fiind dăruite oamenilor în etape mai timpurii ale revelației. Este important să înțelegem acest lucru când ne apropiem de ultima secțiune din Apocalipsa. Domnul vrea să ne descopere prin cuvinte simple și imagini clare etapele sfârșitului. Nu trebuie să le complicăm sau să căutăm subînțelesuri. Imaginile sunt clare și sunt menite să ne prezinte cu claritate etapele sfârșitului. Înțelept este cel care nu va complica textul Scripturii acolo unde nu este cazul. Sunt mulți teologi care din punctul meu de vedere supra-spiritualizează aceste imagini, care „descoperă” tot felul de simboluri ascunse și se abat de la simplitatea și claritatea textului. Din această pricină nici nu voi petrece mult timp pentru a analiza și contraargumenta interpretările lor.

Prima etapă a sfârșitului este arătarea lui Hristos în slavă și pedepsirea oștilor pământului. Unii teologi nu văd în acest tablou venirea lui Hristos în glorie, ci o imagine simbolică a războiului spiritual. Hristos și Biserica luptă împotriva răului de pe pământ și pentru mântuirea neamurilor prin moartea acestora în Hristos. Conform acestei interpretări, Biserica va reuși, prin mărturia ei, să aducă binele și pacea în lume și să diminueze răul. Neamurile vor fi cucerite în cele din urmă de frumusețea Evangheliei. Cât de străină de text este această interpretare. Textul nu prezintă cu toată claritatea pedepsirea neamurilor. Nu este vorba de nici o moarte spirituală în Hristos, ci de o moarte fizică sub judecată. Pentru a nu avea nici o umbră de îndoială cu privire la acest lucru, autorul inserează imaginea păsărilor chemate la ospăț. Acesta este o imagine vechi-testamentară ce este asociată cu judecata. După orice război, păsările Cerului se înfruptau din trupurile moarte a celor învinși. Cei ce vor fi învinși de arătarea în slavă a lui Hristos, vor fi oștile pământului adunate de Fiară pentru a face război cu Hristos. În ce va consta acest război? Autorul nu ne spune explicit, dar capitolul 20 ne prezintă din nou o imagine a războiului. După dezlegarea lui Satan acesta va aduna neamurile pentru a înconjura cetatea preaiubită și tabăra sfinților. Este posibil ca fiară să poarte același război. În Zaharia 12-14 oștile pământului se ridică împotriva lui Israel Nimicirea lui Israel ca națiune ar însemna nimicirea promisiunilor lui Hristos, deci învingerea lui Hristos. Hristos se arată în salvă pentru a învinge oștile vrăjmașe conduse de fiară și a proteja promisiunile Tatălui. Din acest pasaj este evident că fiară se confundă cu Antihrist, despre care Pavel ne spune: „*Și atunci Se va arăta acel Nelegiuit pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale.*” (2 Tesaloniceni 2:8). Arătarea lui Hristos în slavă din Apocalipsa 19 duce la nimicirea fiarei și a proorocului mincinos. Din perspectiva acestui capitol este evident că fiara din Apocalipsa este o imagine a domniei lui Antihrist din ultimele zile ale istoriei. Acest fapt nu exclude că această imagine să fi fost construită pe frământările istorice din secolul întâi și să înglobeze o realitate istorică continuă a luptei dintre bine rău. Cu toate acestea, este cert că această imagine a fiarei arată în primul rând spre domnia lui Antihrist. Imaginea din Apocalipsa 19 este în armonie cu profețiile din Vechiul Testament și din Noul Testament cu referire la a doua venire a lui Mesia.

După arătarea lui Hristos în slavă urmează controversata mie de ani. Iată informațiile despre această mie de ani oferite cu claritate de capitolul 20:

- Este inaugurată de:

- Legarea lui Satan în adânc ca să nu mai înșele Neamurile
- Învierea celor ce au murit din pricina mărturiei lui Isus
- Evenimentele din mia de ani: cei ce au înviat vor împărăți cu Hristos
- Sfârșitul miei de ani:
 - Satan va fi dezlegat și va aduna pe Gog și pe Magog pentru război împotriva cetății preaiubite
 - Nimicirea lui Gog și Magog
 - Aruncarea diavolului în iazul de foc

Teologii propun trei concepții diferite despre mia de ani: postmilenistă, amilenistă și premilenistă.

- Concepția postmilenistă consideră că mia de ani este probabil o descriere figurată a unui interval lung de timp care precedă venirea lui Hristos. La începutul perioadei de triumf a Evangheliei asupra popoarelor se va instaura domnia pașnică ce va dura până la întoarcerea lui Hristos pentru a face judecată.
- Concepția amilenistă susține că mileniul nu există ca perioadă propriu-zisă ci reprezintă probabil starea intermediară a celor morți. Hristos se poate întoarce oricând și El va judeca lumea, va inaugura starea eternă de binecuvântare a celor îndreptățiți, Cerul nou și pământul nou.
- Concepția premilenistă susține că Hristos Se va întoarce personal ca să instaureze împărăția Sa, că morții vor învia, că ei vor domni personal împreună cu El pe pământ timp de o mie de ani, că după domnia de o mie de ani va avea loc o răzvrătire finală care va fi suprimată imediat, morții nelegiuți vor fi judecați și va începe starea eternă.

Din punctul meu de vedere, primele două concepții forțază textul. Conform concepției amileniste, legarea lui Satan ar trebui să aibă loc la cruce pe de o parte, iar pe de altă parte, ideea acestei stări intermediare a celor morți în Hristos nu mai are susținere în Scriptură. După cruce, Satan a fost aruncat pe pământ și războiul spiritual s-a întezit. Neamurile sunt încă ispitele în

Noul Legământ și lupta cu domniile întunericului este mai cruntă ca oricând (vezi Efeseni capitolul 6). Termenul de “înviere” este folosit pentru cei credincioși în Scriptură fie pentru nașterea din nou, fie pentru primirea trupului de slavă. Ideea unei alte învieri ca o stare intermediară a celor morți este mai degrabă o speculație decât o interpretare care să se armonizeze cu întregul Scripturii. Concepția post-milenistă susține că în capitolul 19 nu este vorba de arătarea lui Hristos în slavă pentru a judeca neamurile, ci de o prezentare simbolică a luptei lui Hristos, prin Biserică, pentru mântuirea neamurilor. În cele din urmă, la finalul acestei lupte neamurile vor fi cucerite de puterea Evangheliei. Învierea din capitolul 20 s-ar referi de fapt la o înviere spirituală a celor ce cred. Ospățul păsărilor din capitolul 19 este un indiciu cât se poate de clar pentru un eveniment al judecății și nu al mântuirii. Ideea cuceririi Neamurilor de către Hristos prin Biserică este cât se poate de forțată. Iar în capitolul 20 înviază cei cărora li s-a tăiat capul din pricina mărturiei lor. Iarăși ideea unei învieri spirituale este forțată. Alte pasaje din Scriptură și chiar din Apocalipsa ne prezintă vremea sfârșitului ca o vreme în care dragostea celor mulți se va răci și în care răul și împietrirea vor culmina printre neamuri. Pe de altă parte, vremea sfârșitului este prezentată ca un eveniment neașteptat care te motivează la o veghere permanentă și nu precedat de o lungă perioadă în care pacea va domni printre neamuri din pricina puterii evangheliei.

Concepția premilenistă abordează textul în forma sa literală și nu necesită forțarea unor imagini din pasaj: Hristos va veni în slavă să judece Neamurile, cei credincioși vor învia și vor domni cu El o mie de ani, va urma o răzvrătire finală și de-abia apoi un cer și un pământ nou. Această interpretare, nu doar că nu necesită forțarea textului, dar este și în armonie cu imaginile din profeții vechi-testamentari. Profețiile din Vechiul Testament abundă de imaginea care ni-l prezintă pe Israel ca și lider spiritual al națiunilor într-o perioadă a păcii și dreptății dar în care răul mai există pe pământ. De fapt, toți profeții Vechiului Testament ne prezintă cu entuziasm acest moment al întoarcerii finale a lui Israel urmată de o judecată a vrăjmașilor lui și de o perioadă în care Israel și Ierusalimul sunt centrul spiritual al lumii. Întoarcerea lui Israel va duce și la întoarcerea multora neamuri la Domnul. Aceste neamuri vor intra împreună cu Israel în mia de ani. În această perioadă va mai exista rău pe pământ. Oamenii vor trăi în trupul pământesc și astfel se justifică răzvrătirea finală după dezlegarea lui Satan. Vom oferi câteva exemple din aceste profeții care, pur și simplu, abundă în toată literatura profetică a Vechiului Testament:

- „În vremurile din urmă muntele casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte, se va înălța deasupra dealurilor și popoarele vor veni grămadă la el. Neamurile se vor duce grămada la el și vor zice: „Veniți, haideți să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne învețe căile Lui și să umblăm pe cărările Lui! Căci din Sion va ieși Legea și din Ierusalim Cuvântul Domnului. El va judeca între multe popoare, va hotărî între neamuri puternice, depărtate. Din săbiile lor își vor făuri fiare de plug și din sulile lor cosoare; nici un neam nu va mai trage sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța să facă război; ci fiecare va locui sub vița lui și sub smochinul lui și nimeni nu-l va tulbura. Căci gura Domnului oștirilor a vorbit. Pe când toate popoarele umblă fiecare în numele dumnezeului său, noi vom umbla în Numele Domnului, Dumnezeului nostru, totdeauna și în veci de veci!” „În ziua aceea, zice Domnul, voi aduna pe cei șchiopi, voi strânge grămadă pe cei izgoniți, și pe aceia pe care-i chinuisem. Din cei șchiopi voi face o rămășiță, din cei ce erau risipiți, un neam puternic; și Domnul va împărăți peste ei, pe muntele Sionului, de acum și până în veac! Iar la tine, turn al turmei, deal al fiicei Sionului, la tine va veni, și la tine va ajunge vechea stăpânire, împărăția fiicei Ierusalimului!” (Mica 4:1-8).

- „Toți cei ce vor rămâne din toate neamurile venite împotriva Ierusalimului, se vor sui în fiecare an să se închine înaintea Împăratului, Domnului oștirilor, și să prăznuiască sărbătoarea corturilor. Dacă unele din familiile pământului nu vor voi să se suie la Ierusalim ca să se închine înaintea Împăratului, Domnului oștirilor, nu va cădea ploaie peste ele. Dacă familia Egiptului nu se va sui, dacă nu va veni, nu va cădea ploaie nici peste ea; va fi lovită cu aceeași urgie cu care va lovi Domnul neamurile care nu se vor sui să prăznuiască sărbătoarea corturilor. Aceasta va fi pedeapsa Egiptului și pedeapsa tuturor neamurilor care nu vor voi să prăznuiască sărbătoarea corturilor.” (Zaharia 14:16-19).

- „Eu Însuși Mă voi veseli asupra Ierusalimului și Mă voi bucura de poporul Meu.; nu se va mai auzi în el de acum nici glasul plânselor, nici glasul țipetelor. Nu vor mai fi în el nici copii cu zile puține, nici bătrâni care să nu-și îplinească zilele. Căci cine va muri la vârsta de o sută de ani va fi blestemat ca păcătos. Vor zidi case și le vor locui; vor sădi vii și le vor mânca rodul... Nu vor munci degeaba, și nu vor avea copii ca să-i vadă pierind,

căci vor alcătui o sămânță binecuvântată de Domnul, și copiii lor vor fi împreună cu ei.”
(Isaia 65:19-23).

Aceste pasaje ne sugerează existența în planul lui Dumnezeu a unei perioade de degustare a realității unui pământ și cer nou. În această perioadă, Ierusalimul ar fi centrul spiritual al lumii, dar oamenii vor mai trăi în acest trup pământesc având posibilitatea răzvrătirii. Vor mai fi copii și va mai fi pedeapsă pentru cei păcătoși. Hristos va cârmui Neamurile cu un toiag de fier. El va înfăptui dreptatea pe pământ având grijă să pedepsească orice neascultare. Pasajele sunt foarte clar în acest sens. Interpretarea post si amilenistă spiritualizează aceste pasaje. Ele nu se referă la Israel, ci sunt imagini simbolice cu privire la Noul Ierusalim într-un pământ și cer nou și se vor împlini în Apocalipsa 21. Analizând limbajul profetic, nu avem un temei solid pentru care să propunem această interpretare 100% simbolică cu privire la aceste profeții despre restaurarea finală a lui Israel. Este adevărat că aceste imagini pot prevesti realitatea Noului Ierusalim, dar oare înseamnă că ele nu au nici o dimensiune literală care să vizeze în mod direct Ierusalimul și poporul evreu?

Cea mai bună modalitate de soluționare a acestei dileme este să analizăm cum interpretează autorii Noului Testament aceste profeții. Analizând pasajele din Noul Testament care abordează profețiile despre restaurarea finală a lui Israel descoperim două lucruri foarte importante:

- Autorii din Noul Testament cred într-o dimensiune literală a profețiilor. Avem două exemple foarte clare în acest sens. Pavel în Romani 11 interpretează profeția din Isaia 59:29 cu privire la Israel astfel: Israel se va întoarce ca națiune la finalul istoriei. El evidențiază astfel dimensiunea literală a profeției. Iacov interpretează profeția din Amos 9:16-17 în mod asemănător. Iacov crede că profeția are în vedere națiunea Israel, și nu elimină dimensiunea literală a profeției în favoarea unei interpretări spirituale și a unei împliniri exclusiv în Biserică și în Noul Ierusalim. (vezi Fapte 15:13-19). Contextul din Fapte 15 este tocmai un context în care se discută diferențele dintre neamuri și evrei. Într-un asemenea context Iacov aduce argumentul din Amos 9. Argumentul este acceptat. Este evident că întreaga comunitate de apostoli, prezbiteri și creștini de la Ierusalim credea în această dimensiune literală a profeției.

- Autorii din Noul Testament cred și într-o dimensiune spirituală a profețiilor. Astfel, restaurarea finală a Ierusalimului este o degustare a realității Noului Ierusalim. Pavel în Galateni 4:26-27 Pavel afirmă că profeția din Isaia 54:1 care prevestește restaurarea finală a lui Israel oglindește realitatea Ierusalimului de sus, care este mama tuturor celor credincioșilor. Pavel nu se contrazice. În Romani 11 evidențiază dimensiunea literală a profețiilor, iar în Galateni 4 dimensiunea spirituală a lor. Cele două dimensiuni nu se exclud. Restaurarea finală a lui Israel va fi cât se poate de reală, însă ea va fi doar o degustare și anticipare a realității eterne a Noului Ierusalim format din toți cei răscumpărați. Se pare deci că atât profețiile despre Israel cât și cele despre Ierusalim vor cunoaște o împlinire literală. Cetatea preaiubită ar putea fi chiar Ierusalimul pământesc.

Din această perspectivă, mia de ani din Apocalipsa ar fi o împlinire firească a acestor profeții. Este momentul potrivit să aducem în discuție perspectiva propusă de Ezechiel:

- Capitolul 34 - profeții împotriva căpeteniilor lui Israel
- Capitolul 35 – profeții împotriva Edomului, vrăjmașul lui Israel
- Capitolele 36-37 – profeții despre restaurarea finală a lui Israel
- Capitolul 38 – profeție împotriva lui Gog și Magog care se vor ridica împotriva lui Israel după restaurarea acestuia
- Capitolul 39 - din nou profeție împotriva lui Gog și Magog (mai dificil însă de identificat momentul: dacă este înainte sau după restaurarea lui Israel)
- Capitolele 40-48 – vedenii despre noul Templu și noul Ierusalim (care nu știu exact la ce se referă)

Asemănarea dintre ordinea profețiilor din a doua parte a cărții lui Ezechiel și cronologia evenimentelor din Apocalipsa 19-22 este evidentă. Vreau să subliniez că Ezechiel 39 ne descoperă atacul lui Gog și Magog împotriva unui Israel după adunarea acestuia dintre neamuri și restaurarea lui. În Apocalipsa 20, atacul lui Gog și Magog împotriva cetății preaiubite are loc după venirea lui Hristos în slavă.

Din perspectiva concepției premileniste, mia de ani ar avea o mare însemnătate în planul lui Dumnezeu și anume:

- Evidențiază credințioșia lui Dumnezeu față de promisiunile rostite lui Israel. Domnul nu rostește promisiuni într-un moment istoric a căror împlinire este percepută ca fiind literală pentru ca apoi să anunțe că, de fapt, dimensiunea literală este doar un simbol pentru ceva spiritual care nu are legătură directă cu poporul evreu căruia i-au fost adresate promisiunile.
- Evidențiază puterea lui Dumnezeu de a împlini ce și-a propus: să facă din Israel liderul spiritual al națiunilor. Domnul pare că nu vrea să instaureze un pământ și un cer nou fără să îplinească ce și-a propus cu poporul evreu. Dacă nu ar face așa, ar rămân un obiectiv stabilit de Creator care a rămas neatins. Creatorul nu poate accepta acest lucru. El este Dumnezeu Atotputernic și o va dovedi.
- În mia de ani este descoperită cu mai multă claritate puterea păcatului din noi și că păcatul este afară din cale de păcătos. După o mie de ani de domnie a lui Hristos, multe neamuri se vor răzvrăti din nou când vor fi ispite de Satan. Acest fapt demonstrează necesitatea preschimbării totale a creației. Totul trebuie să ardă și trebuie un nou început, cu un pământ și cer nou, neatins de virusul cumplit al păcatului.
- Mia de ani ne descoperă că răzvrătirea oamenilor nu este cauzată de faptul că Domnul este nevăzut. Deși pot vedea pe Hristos, cu toate acestea, neamurile se vor răzvrăti din nou și vor dori distrugerea lui Israel. Răzvrătirea oamenilor nu este cauzată de faptul că nu-l pot vedea pe Domnul, ci este efectiv o alegere liberă care sfidează cele mai clare dovezi ale bunătății Creatorului.
- Ni se descoperă realitatea împietririi aduse de păcat și că cei care ajung în iazul cu foc, ajung acolo nu pentru că Domnul nu i-ar primi înapoi, ci pentru că ei nu vor să se mai întoarcă. Ilustrativă este, în acest sens, acțiunea lui Satana de a ispiți neamurile după mia de ani. Iată că a fost învins la cruce și va fi învins din nou la a doua venire a lui Hristos. Cu toate acestea, după ce este dezlegat, el încearcă din nou să-L învingă pe Creator și să demonstreze că nu este ceea ce pretinde și ispitește neamurile pentru a face rău și a distruge promisiunile divine. Victoria lui Dumnezeu nu a generat vreun semn de pocăință în inima Satanei.

Trebuie să menționăm că sunt anumite pasaje care par a nu mai oferi loc în planul lui Dumnezeu acestei mii de ani. Unul din aceste pasaje este cel din 2 Petru 3:8-13. Petru ne spune: „*Ziua Domnului va veni ca un hoț. În ziua aceea, Cerurile vor trece cu troznet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură și pământul cu tot ce este pe el va arde.*” Pare deci să nu mai fie loc pentru o mie de ani între venirea Domnului ca un hoț și arderea pământului vechi. O posibilă explicație a acestui pasaj ar putea fi totuși aceea că Petru adună într-o singură imagine judecata, deși aceasta presupune mai multe etape.

După finalizarea acestei demonstrații, Satan este aruncat în iazul cu foc, și apoi, urmează judecata celor necredincioși care nu au beneficiat de prima înviere. Observăm că ni se vorbește doar de prima și a doua înviere. Nu o găsim pe a treia sau a patra, cum se propun tot felul de învieri în lumea ideilor din teologie. Întâi înviază cei credincioși și asupra lor moartea a doua nu mai are nici o putere. Cei ce au parte de a doua înviere sunt judecați după faptele lor. Faptele lor demonstrează alegerea lor de a întoarce spatele Creatorului și de a trăi fără El. Lipsa din cartea vieții arată alegerea lor de a respinge oferta harului lui Dumnezeu de a fi mântuiți și iertați fără plată, prin încrederea în Domnul. Oamenii vor primi ce au ales în nebunia lor: o veșnicie departe de Fața Creatorului.

Însă toate aceste evenimente: arătarea lui Hristos în slavă, mia de ani, judecata de apoi, nu fac decât să pregătească marea sărbătoare descrisă în capitolul 21. Acesta este momentul mult așteptat, punctul culminant, apogeul gloriei lui Dumnezeu, finalul slăvit al planului lui Dumnezeu cu pământul, final ce înseamnă de fapt un nou început. În ultima secțiune, cantitatea cea mai mare de text este dedicată descrierii nunții Mielului. Mia de ani este doar o degustare a realității Noului Ierusalim.

Din păcate nu mai avem timp acum să așternem pe hârtie toate gândurile despre frumusețea Miresei. Am mai comentat acest pasaj cu alte ocazii, iar acum ne-am propus creionarea imaginii de ansamblu a cărții și nu un comentariu detaliat al tuturor pasajelor. Totuși să subliniem câteva aspecte ale nunții Mielului:

- Mireasa este formată din toți cei răscumpărați de-a lungul istoriei, fie neamuri, fie evrei, fie din Noul Testament, fie din Vechiul Testament.

- Cei răscumpărați sunt un singur trup. Ei sunt împreună și sunt răsplătiți împreună. Nu este loc pentru individualism. Ei sunt toți una, un singur trup. Domnul a visat la o comunitate a celor răscumpărați și nu la oameni răscumpărați dar separați unul de celălalt.
- A fi parte din mireasa Mielului presupune cel mai înalt privilegiu pe care îl va putea avea vreodată o făptură creată de Domnul. Și Mielul are o singură Mireasă. Nimeni nu a mai atins acest har și nimeni nu-l va mai atinge. Doar cei răscumpărați de pe pământ vor avea harul să fie Mireasa Lui, să fie una cu Hristos, să guverneze Universul împreună cu el, să se bucure de această unire și părtășie cu totul specială cu el, să fie lauda Sa specială pentru veșnicie. Mireasa este primită pe Scaunul de domnie, în inima Sfintei Treimi. Doar Mireasa va purta chipul lui Hristos, zidită cu trudă în mijlocul necazurilor și suferințelor de pe pământ.
- Mireasa este capodopera Creatorului. Cerul nu a văzut ceva mai frumos. Acum este momentul în care toți, inclusiv cel rău, vor slăvi pe Creator. Frumusețea Miresei va grăi atât de clar despre dragostea și înțelepciunea Creatorului încât toți își vor pleca genunchii și vor spune de bunăvoie, copleșiți de slavă: *“Doar Tu ești vrednic de închinare!”*
- Frumusețea Miresei este dată de adunarea laolaltă a celor răscumpărați. Fiecare dintre cei răscumpărați poartă ceva specific din chipul lui Hristos. Adunarea lor laolaltă duce la armonizarea acestor trăsături specifice din chipul Lui. Modalitatea în care a fost scrisă Scriptura ne deschide mintea să înțelegem ceva din taina Miresei. Domnul s-a revelat prin intermediul vieților unor oameni: Adam, Noe, Avraam, Isaac..., Pavel etc. În viața fiecăruia din acești oameni Domnul a revelat ceva specific din Sine și din planul Său. Adunate toate aceste vieți, toate aceste elemente specifice compun un plan atât de coerent revelat în toată Scriptura. Acești oameni nu știau unii de alții și nici cum viața lor dezvoltă și completează revelația lui Dumnezeu. Fiecare era o mică piesă dintr-un mare „puzzle”. Ei nu știau acest lucru și nici care este rolul lor. Dar dacă se privea de sus, toate experiențele din viața lor erau așa de bine cântărite și aveau un rol atât de important. Avraam nu înțelegea experiențele din viața lui, de ce Ismail a trebuit alungat iar Isaac jertfit. Cu toate acestea, acum, când privim din Noul Legământ, înțelegem că prin toate aceste experiențe Domnul creiona profilul credinței mântuitoare și Domnul își continua prin Avraam mărețul Său curs de teologie! La fel și noi, nu înțelegem pe deplin atâtea experiențe din viața noastră și avem atâtea “de ce”-uri. Cu toate acestea, ele au un scop, căci noi, asemenea celor din vechime, facem parte dintr-

un mare puzzle, din slăvita capodoperă a Creatorului: **mireasa Mielului!** Atunci vom înțelege pe deplin și ne vom închina în fața dragostei și înțelepciunii Creatorului, ne vom da seama că pe pământ aveam un orizont atât de mic și ne doream lucruri atât de mărunte. Eram concentrați doar pe nevoile noastre imediate, fără măcar să le cunoaștem bine pe acestea. Dar Domnul, fără să nege aceste nevoi (cunoscându-le mai bine), avea în vedere un plan etern, rolul nostru unic în marea Sa capodoperă! Atunci vom înțelege pe deplin, dar până atunci cel neprihănit va trăi prin credință!

Recapitulare

Am ajuns la momentul cel mai dificil, dar și cel mai important și anume cel al recapitulării. Cartea Apocalipsa este ultima carte din Biblie, este cartea care ne îndreaptă atenția spre sfârșitul planului lui Dumnezeu. Ea ne spune cum se va încheia mărețul plan pe care Duhul Sfânt a început să ni-l descopere începând cu primele cuvinte ale Genesei: „*La început Dumnezeu a făcut Cerurile și pământul*”. Din această pricină Apocalipsa este complexă pentru că adună adevărurile revelate în toată Scriptura pentru a oferi coerență planului divin. Apocalipsa nu doar că ne prezintă sfârșitul acestui plan măreț, dar își propune să ne ancoreze sufletul în acest final glorios. Va birui doar acela care va avea privirea ațintită prin credință spre finalul glorios adus de a doua venire a lui Hristos.

Autorul ne propune șapte secțiuni, fiecare secțiune terminându-se cu o imagine plină de slavă a sfârșitului. Fiecare secțiune reliefează o perspectivă a planului divin și ne ancorează în finalitatea acestuia. De asemenea, fiecare secțiune anticipează care va fi tema următoarei secțiuni. Apocalipsa este o capodoperă literară.

1. Prima perspectivă asupra istoriei: cele 7 biserici (capitolele 1-3)

Nu știu exact dacă prima secțiune ne propune o perspectivă asupra planului divin sau dacă aceasta se diferențiază de celelalte 6 secțiune. Totuși, de dragul armoniei și din rațiuni pedagogice, voi considera că primele trei capitole pun în lumină planul lui Dumnezeu din perspectiva bătăliilor prezente ale Bisericii lui Hristos. Această perspectivă are o importanță aparte. Ea ne ajută să înțelegem rațiunea următoarelor 6 secțiuni ale cărții. Pentru a birui, cele 7 Biserici sunt ancorate în a doua venire a lui Hristos. Pricepem astfel, de ce următoarele 6 secțiuni se încheie cu imaginea sfârșitului. Ele oferă o resursă minunată și indispensabilă credinței noastre. Dar, mai mult decât atât, când studiem cele 6 perspective asupra planului divin identificăm în fiecare din ele resurse specifice pentru una sau mai multe din cele 7 biserici. Secțiunea 11b-15a, care ne prezintă ridicarea fiarei împotriva sfinților, oferă minunate resurse Bisericii din Smirna care era prigonită. Imaginea Babilonului din capitolele 17-18 reprezintă o resursă cheie pentru Biserica din Laodicea ș.a.m.d. Deci, primele trei capitole ne conving că

această carte este relevantă pentru Biserica lui Hristos și oferă resurse specifice pentru bătăliile Bisericii de pe pământ din toate secolele.

Primele trei capitole se încheie cu o promisiune extraordinară, promisiune care înglobează toate celelalte promisiuni: „*Cel ce va birui va șede pe Scaunul Meu de domnie...*”. Această promisiune anticipează și tema centrală a următoarei secțiuni: Scaunul de domnie sau, mai bine-zis, planul divin din perspectiva Celui care șade pe scaunul de domnie.

2. A doua perspectivă asupra istoriei: Scaunul de domnie (capitolele 4-5)

Capitolele 4 și 5 ne prezintă o primă perspectivă asupra planului lui Dumnezeu. Domnul ne deschide fereastra spre veșnicia „de dinainte” și spre veșnicia „de după”. Planul Îl are în centru pe Cel ce șade pe Tron și este spre gloria Numelui Său. Planul Său cu pământul are ca scop revelarea frumuseții Sale în toată claritatea și splendoarea ei, lucru care duce la închinarea oricărei făpturi înaintea lui Dumnezeu. Cheia împlinirii acestui plan este Mielul care a fost înjunghiat pentru răscumpărarea noastră. Prezența celor răscumparați face posibilă împlinirea acestui plan și marea biruință finală a lui Dumnezeu. Rolul nostru este semnificativ în biruința finală a lui Dumnezeu și în revelarea gloriei Sale

Capitolele 4-5 ne descoperă cea mai cuprinzătoare perspectivă asupra planului lui Dumnezeu. Planul este văzut „cel mai de sus”, de pe însuși Scaunul de domnie al Domnului. Înțelegem rațiunea și rolul acestui plan în istoria veșniciei. Viața veșnică este cunoașterea lui Dumnezeu. Infinitatea lui Dumnezeu dă sens veșnic. El are mereu ceva nou să ne reveleze despre Sine. Și cu cât cunoaștem mai mult, cu atât ne dăm seama cât de puțin știm de fapt și cât de mult mai avem de explorat. În această istorie a veșniciei orientată spre cunoașterea Celui PreaÎnalt, planul lui Dumnezeu cu oamenii (acea carte din mâna dreaptă) reprezintă o etapă nouă în revelarea de Sine a lui Dumnezeu. Dar nu doar că acest plan marchează o nouă etapă a revelației, dar este și o etapă specială. Este revelat ceva tainic despre caracterul lui Dumnezeu și este revelat atât de clar încât tot ce este creat va cădea în închinare la picioarele Lui, chiar și vrăjmașii de moarte ai Creatorului. Acum este descoperită taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu. Personajul cheie în împlinirea planului și revelarea tainei este Mielul. Dar și noi avem un rol semnificativ. Planul ne are în vedere pe noi și răscumpărarea oamenilor prin jertfa Mielului face posibilă împlinirea planului și revelarea tainei.

Dacă privim capitolele 4 și 5 prin lentila întregii Scripturi înțelegem că planul lui Dumnezeu cu oamenii este răspunsul strategic al Creatorului la răzvrătirea lui Lucifer. Aceste capitole ne trimit doar aluziv la răzvrătirea lui Lucifer și închinarea sa de la sfârșit în fața Creatorului. Conflictul dintre Dumnezeu și Satan va fi abordat în mod explicit în capitolele 11b-15a.

Perspectiva propusă de capitolele 4 și 5 asupra planului divin ne ajută să înțelegem rațiunea existenței noastre și rolul nostru în istoria veșniciei. Știm de unde venim și știm unde ne ducem. Răscumpărarea noastră pune în lumină taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu și duce la astuparea de rușine a oricărei guri care s-a ridicat împotriva Creatorului. Câtă semnificația, câtă importanță, câtă onoare pentru ființa umană!

Această perspectivă introduce un element care va fi dezvoltat în următoarea secțiune și anume cartea cu 7 peceti. Ni se spune că doar Mielul a fost vrednic să deschidă cartea și să-i rupă pecetile. Nu ni se spune însă prea multe despre conținutul cărții. Din plânsul lui Ioan înțelegem că are o importanță aparte. Dar ce conține totuși cartea? Următoarea secțiune ne va răspunde la această întrebare.

3. A treia perspectivă asupra istoriei: cartea cu cele 7 peceti (capitolele 6-7)

În aceste capitole se deschid pecetile și aflăm conținutul misterioasei cărți sau al misteriosului sul, ca să respectăm cuvântul folosit în original.

Pecetile se deschid și ce este scris devine realitate. Dar ce este scris?

- Pecetea 1: Hristos, înainte de crearea omului pornește să biruiască răul.
- Pecetea 2: Căderea și una din consecința acesteia.
- Pecetea 3 și 4: Alte consecințe ale căderii – manifestarea mâniei lente a lui Dumnezeu.
- Pecetea 5: Strigătul pentru judecată a neprihăniților martirizați.
- Pecetea 6: Venirea judecății.

Înțelegem că acel sul conține planul lui Dumnezeu cu pământul. Dacă cele două capitole precedente (4 și 5) ne explică rolul și importanța sulului în istoria veșniciei, 6 și 7 încep să ne familiarizeze cu conținutul acestui sul misterios. Dumnezeu face o minunată creație. Răul intră în creație. Dumnezeu judecă progresiv pe cei ce au păcătuit. În cele din urmă vine momentul mării judecăți. Aparent nimeni nu poate sta în picioare înaintea mâniei Mielului. Capitolul 7 ne explică cine și de ce poate sta totuși în picioare. În capitolul 5 ni se spune că acea carte era scrisă pe dinăuntru și pe dinafară. Această descriere ne aduce aminte de cartea primită de Ezechiel (vezi Ezechiel 2:9), care era plină de bocete și plânsete. Capitolul 6 ne-ar explica de ce cartea din mâna Celui Preaînalt semăna cu acea carte primită de Ezechiel plină de plânsete și bocete. Capitolul 6 ne vorbește despre răul care a intrat în lume, despre dureroasele consecințe ale acestuia și despre judecarea celor ce au păcătuit. Capitolul 7 ne atrage atenția asupra a ceea ce cântau făpturile îngerești din capitolul 5 și anume, asupra răscumpărării oamenilor de pe pământ. Capitolul 6 ne prezintă un pământ infectat de păcat și sortit judecății. Și atunci ne întrebăm: “Cine va sta picioare, cine și cum va putea fi răscumpărat?” Capitolul 7 ne răspunde! Ne prezintă imaginea glorioasă a celor răscumparați. Aceștia sunt izbăviți de sub mânia lui Dumnezeu încă din perioada când sunt pe pământ și vor sta în picioare înaintea Scaunului de domnie în Ceruri. Ei se vor bucura de cea mai sfântă părtășie cu Mielul care va fi Păstorul lor. Care este secretul lor? Ei și-au spălat hainele în sângele Mielului, acesta este secretul lor. Nu neprihănirea lor, nu meritele lor, ci mărețul har al Celui Care s-a jertfit pentru ei!

Dacă în capitolele 4 și 5 aflăm că omul și răscumpărarea sa se află în centrul istoriei veșniciei și oglindesc gloria lui Dumnezeu într-un mod cu totul special, în capitolele 5 și 6 mai aflăm ceva despre cei răscumparați:

- *Aceștia nu sunt scutiți de suferința adusă de intrarea păcatului în lume. Dimpotrivă, ei au aparte și de noi suferințe din pricina credinței lor.*

- *Aceștia vor fi răscumparați nu prin neprihănire lor, nu pentru că au murit pentru credința lor, ci pentru că au vrut să fie slujitori ai Celui Preaînalt și și-au spălat hainele în sângele Mielului. Ei pot sta în picioare prin har, prin credință. Nu suferința lor și meritele lor îi răscumpără, ci harul și meritele lui Hristos! În acest plan strălucește nu bunătatea noastră, ci bunătatea lui Dumnezeu pentru noi păcătoșii (vezi prima parte a capitolului 2 din Efeseni).*

4. A patra perspectivă asupra istoriei: pecetea a 7-a (capitolele 8-11)

Capitolele 6 și 7 ne conduc către sfârșitul glorios al planului divin, dar nu spun nimic despre pecetea a 7-a. Următoarea secțiune ne va dezvălui secretul acestei peceți. Aceasta pare o reluare mai detaliată a finalului inaugurat de pecetea a 6-a. Pecetea a 6-a a adus judecata peste tot pământul. Pecetea a 7-a pare să revină asupra acestei judecăți și să ne spună: ”Judecata finală nu va veni deodată! Acest moment va fi anunțat de 7 trâmbițe!”. Capitolul 6 ne prezintă imaginea unui Dumnezeu care vine din senin să judece pământul. Dar scopul și dorința Lui cea mare nu este judecata, ci mântuirea. Din planul divin strălucesc în primul rând îndurarea și bunătatea Sa. Și acestea strălucesc chiar din modul în care Domnul va judeca pământul. El o va face progresiv și va anunța cu tărie apropierea judecății finale. El nu este preocupat doar de rămășița celor răscumparați, ci de mântuirea întregului pământ.

Pecetea a 7-a ne descoperă cum pregătește și anunță, în marea Sa bunătate, momentul judecății finale descris în capitolul 6. El dorește ca niciunul să nu piară, de aceea anunță venirea judecății ca toți oamenii să se pocăiască și niciunul să nu piară. Iată pașii ultimei etape:

- Declanșarea ultimei etape a judecății (8:1-6)
- Intensifică revărsarea mâniei lente înainte de revărsarea mâniei violente (8:7-9:21)

- Intensificarea mărturiei Bisericii pe pământ (10:1-11:14)
- Venirea judecății (11:15-18)

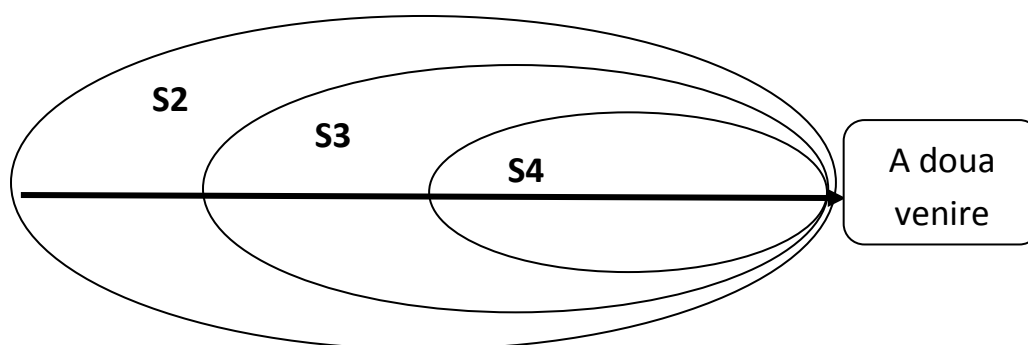
Această secțiune ne învață următoarele lucruri despre cei răscumparați:

- *Ei sunt cei care, prin rugăciunile lor, declanșează ultima etapă a judecății divine. Ei pot grăbi venirea Domnului.*

- *Ei au rolul de martori ai Cerului pe pământ și sunt chemați să conlucreze cu Dumnezeu pentru chemarea la pocăință a oamenilor, pentru ca aceștia să fie mântuiți înainte de venirea judecății finale.*

Observație: Secțiunile 2, 3 și 4 (capitolele 4-11) sunt unificate de tema cărții cu cele 7 peceti. Deși ele ne prezintă trei perspective distincte asupra istoriei, ele formează un tot și par a urmări aceeași temă (temă reliefată de cartea cu cele 7 peceti): ***Dumnezeu și judecarea răului din Univers***. Și este interesant că secțiunea 3 ne prezintă perspectiva cea mai largă, secțiunea 4 o perspectivă mai mică, iar secțiunea 5 perspectiva cea mai focalizată și care ne oferă cele mai multe detalii despre ultimele zile ale istoriei.

Cartea cu cele 7 peceti

5. A cincea perspectivă asupra istoriei: fiara (11:19-15:4)

A cincea perspectivă asupra istoriei pornește de la conflictul dintre Dumnezeu și Satan. Satan încearcă să demonstreze că Dumnezeu nu este ceea ce pretinde a fi și astfel vrea să nimicească promisiunile divine. El vrea să mănânce Copilul (Hristos), să distrugă femeia (Israel – dispariția națiunii Israel ar face ca promisiunile lui Dumnezeu pentru Israel să nu se mai împlinească niciodată) și să nimicească credința Bisericii. Autorul insistă cel mai mult pe atacul lui Satan asupra Bisericii (capitolul 13). Acest atac este intermediat de fiară și de proorocul mincinos și cunoaște două strategii. Prima strategie vizează distrugerea credinței prin prigoană, teroare și presiune economică. A doua alege ca armă amăgirea și minciuna. În capitolul 14 se anunță judecarea tuturor celor care cedează presiunilor fiarei și secțiunea se încheie cu imaginea glorioasă a celor care au biruit fiara prin credința lor. Secțiunea ne învață că cei credincioși:

- *Sunt ținți atacului celui rău.*
- *Sunt chemați la un război spiritual teribil.*
- *Pot birui prin credință, răbdare și înțelepciune.*
- *Se vor bucura de o răsplătire cu totul specială.*

6. A șasea perspectivă asupra istoriei: Babilonul (Capitolele 15:4-19:10)

Secțiunea a șasea ne propune o perspectivă mai focalizată asupra conflictului dintre Dumnezeu și Satan. În capitolele 15b-16 sunt prezentate cele 7 potire. Domnul intensifică și mai mult judecata în speranța ca oamenii să se întoarcă la El înainte de venirea mării judecări. Suntem uimiți însă de împietrirea oamenilor care, în ciuda unor semne evidente, se încăpățânează în răzvrătirea lor și Îl hulesc pe Creator. Ne întrebăm cum se explică această împietrire, care să fie cauza sau factorii care o întrețin. Capitolul 7 ne oferă răspunsul. Pământul este împietrit deoarece se află sub influența și amăgirea Babilonului, curvei celei mari. Aceasta îmbată tot pământul prin curviile ei. Dumnezeu hotărăște nimicirea Babilonului care este un focar de infecție pentru tot pământul. Judecarea sa este un nou avertisment pentru pământ și reprezintă un har pentru oameni care sunt scoși de sub influența malefică a Babilonului. Chiar

fiara este cea care va distruge Babilonul. Dacă într-o primă fază fiara va susține Babilonul, în cele din urmă, cu ajutorul celor 10 împărați îl va nimici. Capitolul 17 nu ne descoperă însă cum anume reușea Babilonul să amăgească întreg pământul. Capitolele 18-19a ne oferă răspunsul. Aceste capitole pun în contrast reacția Cerului și reacția pământului față de căderea Babilonului. Cerul Se bucură pentru că un teribil focar de infecție spirituală a fost îndepărtat de pe pământ. Pământul în schimb plânge, jalește și este în doliu. Durerea oamenilor reliefează și modalitatea prin care amăgea Babilonul tot pământul. Din reacția împăraților, negustorilor și marinarilor pământului înțelegem că Babilonul era o putere economică mondială, care promova un confort și un lux nemaiîntâlnit și care, prin risipa ei, îmbogățea tot pământul. El promova spiritul lui Mamona care robea inimile oamenilor și îi ținea departe de Dumnezeu și de pocăință, în ciuda semnelor evidente ale judecății ce se apropie. Secțiunea ne învață următoarele lucruri despre cei răscumpărați:

- ***Ei sunt chemați să iasă din Babilon! Ei vor fi ispitiți cu spiritul lui Mamona, al confortului, al materialismului dar vor fi chemați să biruiască!***
- ***Secretul biruinței lor în fața seducției Babilonului este să privească spre gloria viitoare a Miresei Mielului și să aleagă să rămână parte din ea!***

7. A 7-a perspectivă asupra istoriei: Mireasa (19:11-22)

Această secțiune ne prezintă o perspectivă și mai focalizată și mai orientată spre final a conflictului dintre Dumnezeu și Satan. Hristos vine în slavă și fiara este nimicită. Urmează mia de ani și apoi judecarea lui Satan și a celor morți. Satan este judecat și aruncat în iazul cu foc. Dumnezeu câștigă pentru totdeauna războiul. Autorul nu insistă însă pe finalul conflictului în sine, ci pe frumusețea și gloria Miresei. Oare de ce? De fapt, secretul biruinței lui Dumnezeu asupra lui Satan se regăsește în gloria și frumusețea Miresei Mielului. Mireasa Mielului este capodopera Creatorului, iar nunta Mielului punctul culminant al istoriei. Mireasa pune în lumină Dragostea și Dreptatea Creatorului într-un mod unic și cu totul special. În fața frumuseții ei, tot ce este creat îngenunchează de bunăvoie înaintea Creatorului și Îi dă slavă! Cei răscumpărați se vor bucura de cel mai înalt privilegiu din istoria veșniciei: acela de a face parte din Mireasa Mielului!

Observație: Secțiunile 5, 6 și 7 (capitolele 11b-22) sunt unificate de tema conflictului dintre Dumnezeu și Satan. Deși ele ne prezintă trei perspective distincte asupra istoriei, ele formează un tot și par a urmări aceeași temă (temă reliefată de cartea cu cele 7 peceti): Dumnezeu și judecarea răului din Univers. Este interesant că secțiunea 5 ne prezintă perspectiva cea mai largă, secțiunea 6 o perspectivă mai mică, iar secțiunea 7 perspectiva cea mai focalizată și care ne oferă cele mai multe detalii despre ultimele zile ale istoriei. Este o abordarea similară cu cea a secțiunilor 2, 3 și 4.

